

РОЗАМЪНД ЛЪПТЪН

Приказка за две сестри,
зловеща като филм на Хичкок.
Майсторски написан
психологически трилър.

Киркус Ривю

Няма те!!!

enthusiast

Игвам да те намеря...

СЕСТРА

РОЗАМЪНД ЛЪПТЪН СЕСТРА

Превод: Мария Чайлд

chitanka.info

Нищо не може да прекъсне връзката между две сестри...

Биатрис разбира, че по-малката ѝ сестра Тес е в неизвестност от няколко дни и се качва на първия самолет за Лондон. Но докато научава подробности около изчезването на сестра си, тя осъзнава колко малко всъщност знае за нея и за живота ѝ и колко неподготвена е за зловещата истина, пред която ще ѝ се наложи да се изправи. Скоро Тес е намерена мъртва и всички факти сочат самоубийство. Полицията, годеникът на по-голямата ѝ сестра и дори майка ѝ се примиряват и се съгласяват с тази констатация, но Биатрис дори и за миг не вярва, че жизнерадостната, ексцентрична и влюбена в живота млада жена, би посегнала сама на себе си. И поема на опасно пътуване, за да открие истината, независимо какво ще ѝ струва това.

Оригинален, зловещ и интелигентен, този трилър е абсолютно завладяващ.

„Клоузър“

Наистина прекрасна! Неустоима и изкусно написана, „Сестра“ е от онези книги, в които кримката и добрата литература съжителстват по един великолепен начин.

Джефри Дийвър

„Къде ще намерим по-добра дъщеря, по-мила сестра или по-истинска приятелка?“

Джейн Остин, „Ема“

*„Цветът умря под есенния лъх.
Живее още нежният му дъх.“*

Шекспир, Сонет 5^[1]

БЛАГОДАРНОСТИ

Не съм сигурна, че някой чете благодарностите, но се надявам да е така, защото без следните хора този роман никога нямаше да бъде написан и публикуван.

Първо, искам да благодаря на редакторката си, прекрасната Ема Безуедърк, за нейното творческо мислене, подкрепа и за това, че не само разполага със смелостта да вярва, но и вдъхновява околните да правят същото. Също такъв късмет извадих и с агента мечта, Фелисити Блът от „Къртис Браун“ — креативна, интелигентна и винаги на разположение!

Също така искам да благодаря на Кейт Купър и Ник Марстън от „Къртис Браун“, както и на всички останали от „Пиаткус“ и „Литъл Браун“.

Искам да изкажа огромните си благодарности на Мишел Матюс, Кели Мартин, Сандра Ленърд, Трикси Роулинсън, Алисън Клемънтс, Аманда Джобинс и Ливия Гуиджиоли, които много ми помогнаха в практическо отношение.

Благодаря ви, Космо и Джо, за разбирането, когато трябваше да седна да пиша, и за това, че се гордеете с мен.

Накрая, но най-много бих искала да благодаря на по-малката си сестра Тора Орде-Полет — вдъхновителката на тази книга и истинска благословия за мен.

---

[1] В превод на Владимир Свинтила — бел.прев. ↑

1

Неделя вечерта

Моя скъпа Тес,

Бих дала всичко, за да съм с теб сега, в този момент, да те хвана за ръката, да те погледна в лицето, да чуя гласа ти. Как е възможно докосването, виждането и чуването — всички тези сензорни рецептори, оптични нерви и вибриращи тъпанчета — да бъдат заменени от едно писмо? Но ние и преди сме успявали да използваме думите като посредници, нали така? Когато отидох в пансион и трябваше да заменим игрите, смеха и споделените шепнешком тайни с писма. Не помня какво съм казала в първото си писмо, само си спомням, че се скрих зад един разглобен пъзел, за да избегна дебнещия поглед на отговарящата за нас госпожа. (С право допусках, че детето, обичащо пъзелите, е умряло в нея отдавна.) Но си спомням дума по дума отговора ти на седемгодишно момиченце на моята частична носталгия по дома; не можах да го прочета, докато не светнах с фенерче върху хартията. От този момент нататък за мен добротата винаги е била с дъх на лимон.

Тази малка история ще се хареса на журналистите, ще могат да ме представят като някакъв лимонен детектив, разкрил способностите си от ранна детска възраст, и ще изтъкнат колко близки сме били ние с теб, двете сестри. Всъщност сега са пред апартамента ти заедно със своите камери и звукооператори (лицата им са потни, якетата — мръсни, кабелите се влачат по стълбите и се оплитат в перилата). Да, това беше уж едно небрежно вмятане, но как по друг начин бих могла да ти го кажа? Не съм сигурна как ще реагираш, ако разбереш, че си се превърнала в един вид знаменитост, но предполагам, че ще ти се стори леко смешно. „Ха-ха“ — смешно и странно забавно. Аз го намирам единствено за странно-забавно, но пък никога не съм притежавала твоето чувство за хумор, нали?

— Наказали са те с отсъствие от часовете, сериозно е — казах.
— Следващия път със сигурност ще те изключат, а на мама и без това ѝ е тежко.

Бяха те хванали да вмъкваш заека си в училище. Толкова се бях вживяла в ролята си на по-голямата сестра!

— Но е и мъничко забавно, нали, Бий? — попита ме ти, стиснала устни, за да не се разсмееш. Напомняше ми на бутилка енергийна напитка, в която се надигаха мехурчета кикот, готови да избягат със съскане и да изскочат над повърхността.

Мисълта за смеха ти ме зарежда със смелост и аз приближавам до прозореца.

Навън разпознавам един репортер от сателитен телевизионен канал. Свикнала съм да виждам лицето му в плоско двуизмерно изображение върху плазмения екран в интимната атмосфера на нюйоркския ми апартамент, но ето го сега тук, в реални размери и триизмерна плът, застанал на „Чепстоу Роуд“, вперил поглед директно в мен през прозореца ти на приземния етаж. Пръстът ме сърби да натисна бутона за изключване на дистанционното; вместо това пускам завесите.

Но сега е по-лошо, отколкото когато можех да ги виждам. Светлините им проникват през пердетата, звуците се удрят в прозорците и стените. Присъствието им е като тежест, която би могла да си проправи път до всекидневната ти. Нищо чудно, че наричат пресата „преса“; ако това продължи още известно време, ще се задуша. Да, добре, прозвуча малко драматично; ако беше ти, сега сигурно щеше да си навън и да им предлагаш кафе. Но, както знаеш, аз лесно се дразня и твърде много ценя личното си пространство. Ще отида в кухнята и ще се опитам да сложа ситуацията под контрол.

Тук е по-спокойно, налице е тишината, която ми е нужна, за да помисля. Смешно е какво ме изненадва в този момент; често това са най-дребните неща. Например вчера в един вестник излезе история за това, как винаги сме били много близки като сестри и разликата във възрастта ни изобщо не беше спомената. Може би сега, когато сме големи, вече няма значение, но като деца тази разлика бе повече от очебийна.

„Пет години са голяма разлика...?“, изненадваха се хората, които не знаеха, и повишаваха интонацията си в края на изречението, за да го оформят като въпрос. Тогава и двете се сещахме за Лео и за празнината, която беше оставил, макар че може би „бездънна пропаст“ е по-точното определение; ние обаче никога не го казвахме, нали?

Едва долавям гласа на една журналистка, която говори по мобилния си телефон от другата страна на задната врата. Диктува нещо. Собственото ми име изскача и ме шибва в лицето: Арабела Биатрис Хеминг. Мама твърди, че никой никога не ме е наричал с първото ми име, затова винаги съм предполагала, че дори докато съм била бебе е било повече от ясно, че не съм никаква Арабела — име, което изскача и разцъфтява, изписано с черно калиграфско писмо. Име, което приляга на момичета, на които им казват Бела или Белс, или Бел — толкова много красиви възможности. Не, от самото начало е било очевидно, че съм Биатрис — разумно и простичко изписано с печатен шрифт, без някой да се крие в него. Татко избрал името Арабела, преди да се родя. Действителността сигурно се е оказала разочароваща.

Журналистката отново приближава достатъчно, за да я чувам, мисля, че води нов разговор; извинява се, че работи до късно. Отнема ми момент, докато осъзная, че аз, Арабела Биатрис Хеминг, съм причината за това. Първият ми импулс е да изляза навън и да се извиня, но пък добре ме познаваш — аз винаги първа се спусках към кухнята, когато мама започваше да дава ядосано сигнал с потракване на тиганите. Журналистката се отдалечава. Не чувам думите ѝ, но долавям тона ѝ — кротък, леко отбранителен, деликатно затихващ. Внезапно гласът ѝ се променя. Сигурно говори с детето си. Тонът ѝ прониква през вратата и прозорците и сгръзва апартамента ти.

Може би трябва да проявя разбиране и да ѝ кажа да си върви у дома. Делото още тече, така че не ми е позволено да им казвам каквото и да било преди края на процеса. Но и тя като останалите е наясно с това. Не се опитват да узнаят за теб факти, а емоции. Искат да стисна силно ръце, за да им дам възможност за близък план на побелелите кокалчета на пръстите ми. Искат да видят как няколко сълзи изскачат от очите ми и подобно на охлюви оставят следи от размазана черна спирала по страните ми. Затова оставам вътре.

Репортерите и антуражът им от техници най-накрая си тръгват, оставяйки ясни следи от цигарена пепел по стъпалата пред апартамента ти и фасове, изгасени в саксиите ти с нарциси. Утре ще поставя навън пепелници. Всъщност бях подценила някои от тях. Трима ми се извиниха, че се натрапват, а един оператор дори ми подари няколко хризантеми от магазина на ъгъла. Знам, че никога не си харесвала хризантемите.

— Те са бозави или есенно кафяви като ученически униформи дори през пролетта — каза ти с усмивка; подиграваше ми се, че ценя някакво цвете заради неговата подреденост и дълготрайност.

— Често са в наистина ярки цветове — отвърнах, без да се усмихвам.

— Прекалено ярки. Създадени, за да бият на очи на фона на безкрайните квадратни метри цимент по паркингите.

Но поувехналите образци, които получих от оператора, са проява на неочаквана загриженост, порция състрадание — толкова изненадващо, колкото стръковете иглика покрай някоя магистрала.

Операторът с хризантемите ми каза, че тази вечер по „Новините в десет“ ще има „специално предаване“, посветено на твоята история. Току-що се обадох на мама, за да ѝ кажа. Мисля, че по някакъв странен начин тя всъщност изпитва майчинска гордост от многото внимание, което получаваш. А ще има и още. Според един от звукооператорите, утре ще има представители и на много чуждестранни медии. Забавно е, обаче — странно забавно, — че когато се опитах да предупредя хората преди няколко месеца, никой не поиска да ме чуе.

Понеделник следобед

Изглежда сега вече всички искат да слушат — пресата, полицията, адвокатите; химикалките драскат, главите се накланят напред, миниатюрните касетофони бръмчат. Днес следобед ще дам свидетелски показания пред адвоката по обвинението от следствената

служба — част от подготовката за процеса след четири месеца. Известно ми е, че показанията ми са от жизненоважно значение за обвинението, тъй като съм единственият човек, запознат с цялата история.

Въпросният адвокат, господин Райт, седи срещу мен. Мисля, че наближава четиридесетте, но може би е по-млад и просто лицето му е било изложено на твърде много истории, подобни на моята. Изражението му е бдително и той едва забележимо се накланя към мен, поощрявайки ме да му се доверя. Добър слушател, казвам си, но какъв ли тип мъж е?

— Ако не възразявате — казва той, — бих искал да ми разкажете всичко от самото начало и да ме оставите да отсея важната информация по-късно.

Кимам.

— Не съм напълно сигурна кое е началото.

— Може би моментът, когато за пръв път разбрахте, че нещо не е наред?

Забелязвам, че носи хубава италианска ленена риза и грозна полиестерна вратовръзка на щампи — не е възможно двете да са избирани от един и същ човек. Едното трябва да е подарък. Ако това е вратовръзката, щом я носи, адвокатът трябва да е добър по душа. Не съм сигурна дали вече съм го споменала, но умът ми е придобил новия навик да се отклонява от същественото, когато не иска да се занимава с настоящето.

Вдигам поглед нагоре и срещам очите му.

— Значи ще започна от деня, в който майка ми се обади, за да ми каже, че сестра ми е изчезнала.

* * *

Когато мама позвъни, тъкмо давахме неделно обедно парти. Храната, доставена от местния магазин за деликатеси, беше типична за Ню Йорк — стилна и безлична; същото се отнасяше и за нашия апартамент, нашите мебели и нашата връзка — в нито едно от тези неща нямаше вложено лично отношение. Голямата ябълка с изгнила сърцевина. Знам, че си изненадана от това обръщане на сто и

осемдесет градуса, но разговорът ни за живота ми в Ню Йорк може да почака.

Същата сутрин се бяхме върнали от „снежна романтична почивка“ в една хижа в Мейн, където бяхме отпразнували повишението ми в службата. С организирането на обедното парти Тод се опитваше да замаже голямата ни грешка.

— Не че сме очаквали джакузи, но един горещ душ нямаше да ни навреди, а и възможност за телефонен контакт също нямаше да ни е излишна. Дори не можехме да използваме мобилните си телефони, доставчикът ни не осигурява обхват там.

— И това пътуване е било спонтанно? — попита недоверчиво Сара.

Както знаеш, двамата с Тод не сме известни със своята спонтанност. Съпругът на Сара, Марк, я изглежда от другата страна на масата.

— Скъпа.

Тя срещна погледа му.

— Мразя това „скъпа“. В него е закодирано: „Млъквай, по дяволите!“, нали?

Сара би ти харесала. Може би именно заради това сме приятелки с нея, още от самото начало ми заприлича на теб.

Тя се обърна към Тод:

— Кога за последно сте се карали с Биатрис?

— Никой от двамата ни не си пада по театралните изпълнения — отвърна Тод във фарисейски опит да намери слаба страна в доводите ѝ.

Но Сара не се предава лесно:

— Значи не ви се занимава.

Последва неловко мълчание, което възпитано разпръснах с думите:

— Някой да иска кафе или билков чай?

В кухнята заредих кафемелачката — единственото готвене, което щях да свърша за целия обяд. Сара ме последва разкаяна.

— Извинявай, Биатрис.

— Няма проблем. — Бях идеалната домакиня, усмихната, всеопрощаваща, мелеща кафе. — Марк черно ли го пие или с мляко?

— С мляко. И ние вече не се смеем — подхвърли тя, седна на плота и заклати крака. — А пък що се отнася до секса...

Натиснах бутона на кафемелачката с надеждата шумът да я накара да млъкне. Но тя се провикна:

— Ами ти и Тод?

— Добре сме, благодаря — отвърнах, докато слагах смлените зърна в машината за еспreso на стойност седемстотин долара.

— Още ли се смеете и се чукате? — попита тя.

Отворих кутия с лъжички за кафе от тридесетте години на двадесети век — емайльт на всичките беше различен на цвят, приличаха на разтопени бонбони.

— Купихме ги от един панаир на антики миналата неделя сутрин.

— Сменяш темата, Биатрис.

Но ти няма как да не си забелязала, че не съм; че в неделя сутрин, когато другите двойки остават в леглото и се любят, ние с Тод купуваме антики. Винаги сме били по-добри партньори в пазаруването, отколкото в секса. Мислех си, че като пълним апартамента си с вещи, избирани заедно, градим съвместното си бъдеще. Сякаш те чувам как ме дразниш, подхвърляйки, че дори кана на Кларис Клиф не може да бъде заместител на секса, но на мен това ми даваше далеч по-голямо чувство за сигурност.

Телефонът иззвъня. Сара го игнорира.

— Секс и смях. Сърцето и дробовете на една връзка.

— По-добре да вдигна.

— Кога мислиш, че е време да се изключи системата за изкуствено поддържане на живот?

— Наистина е по-добре да вдигна.

— Кога би трябвало да се изключат общият жилищен кредит, общите банкови сметки и общите приятели?

Вдигнах телефона, доволна, че имам обективно извинение за прекъсването на този разговор.

— Ало?

— Биатрис? Мама е.

Нямаше те от четири дни.

Не си спомням как съм си събрала багажа, но помня как Тод влезе, докато затварях куфара си. Обърнах се към него:

- С кой полет съм?
- Няма никакви билети до утре.
- Но аз трябва да тръгна сега.

Не беше се появявала в работата от предишната неделя. Мениджърът на заведението се опитала да се свърже с теб, но отсреща се включвал единствено телефонният ти секретар. Минала през апартамента ти, но ти не си била там. Никой не знаел къде си. В момента те издирвала полицията.

— Можеш ли да ме закараш до летището? Ще се възползвам и от най-малката възможност.

— Ще поръчам такси — отвърна той. Беше изпил две чаши вино. Някога високо ценях неговата предпазливост.

* * *

Аз, разбира се, не споделям всичко това с господин Райт. Просто му казвам, че мама ми се обади на двадесет и шести януари в три и половина следобед нюйоркско време и ми каза, че си изчезнала. Подобно на теб, той се интересува от голямата картина, не от дребните детайли. Дори когато беше дете, картините ти бяха големи, преливаха извън краищата на листа, докато моите внимателни рисунки аз изпълнявах с помощта на молив, линия и гума. По-късно ти започна да рисуваш абстрактни платна, с които изразяваше огромни истини в смели петна от ярки цветове, докато аз бях напълно подходяща за работата си на корпоративен дизайнер, при която трябваше да сравнявам всеки възможен цвят на този свят с неговия номер в стандартизирания каталог. Тъй като ми липсва твоят талант с широките мазки на четката, ще ти разкажа тази история в акуратни детайли. Надявам се, че подобно на един поантилист ще успея да нарисувам картина от точки, а когато я завърша, ще разберем какво се е случило и защо.

— Значи до момента, в който се е обадила майка ви, не сте и подозирали за някакъв проблем? — пита господин Райт.

Усещам познатата замайваща вълна на чувството за вина.

— Не. Нищо не беше привлякло вниманието ми.

* * *

Пътувах първа класа, там беше единственото свободно място, което беше останало. Докато летяхме през облаците — слоят между ада и рая, — си представях как ти се карам, задето си ми причинила всичко това. Карах те да ми обещаеш, че никога повече няма да ми въртиш подобни номера. Напомнях ти, че скоро ще ставаш майка и че вече е време да започнеш да се държиш като възрастна.

— Не е нужно „по-голяма сестра“ да се превръща в твоя професия, Биатрис._

На каква тема точно ти изнасях лекция, когато ми каза това? Може да е било на всякаква; важното е, че наистина цял живот съм възприемала позицията си на по-голяма сестра като един вид работа, и то такава, за каквата съм идеално пригодена. И докато летях, за да те открия — защото щях да те открия (грижата за теб е съществена част от длъжностната ми характеристика), — се успокоявах от познатия сценарий, в който по-извисената, зряла, голяма сестра гълчи хвърчащото във въздуха безотговорно малко момиче, което вече трябваше да се е научило на ред.

Самолетът започна да се снишава над „Хийтроу“. Под нас се стелеше Западен Лондон, скрит под лека снежна пелена. Лампичката за поставяне на предпазните колани светна и аз започнах да се пазаря с Бога: обещавах да направя всичко, ако те открият жива и здрава. Щях да сключа сделка и с дявола, стига да ми беше предложил.

Когато самолетът докосна грубо асфалта, въображаемото ми раздразнение се разпадна на парченца влудяващо безпокойство. Бог се превърна в герой от детска приказка. Властта ми на по-голяма сестра

замря в неподвижно безсилие. Ясно си спомних смъртта на Лео. Скръбта, заседнала в гърлото ми като боклук, ме превърна в нещастна развалина. Не можех да загубя и теб.

* * *

Прозорецът е изненадващо голям за прозорец на офис и лъчите на пролетното слънце нахлуват на потоци през него.

— Значи сте направили връзка между изчезването на Тес и смъртта на Лео? — пита господин Райт.

— Не.

— Казахте, че сте си мислели за Лео?

— Мисля си за него през цялото време. Той ми беше брат. — Писнало ми е да обяснявам. — Лео умря от кистозна фиброза, когато беше на осем години. Тес и аз не сме наследили болестта, родили сме се напълно здрави.

Господин Райт се опитва да изключи лампата над главите ни, но по някаква причина тя не иска да угасва. Той извинително свива рамене и отново сяда.

— После какво стана? — пита ме.

— Мама ме посрещна и аз отидох в полицейския участък.

— Можете ли да ми разкажете за това?

* * *

Мама ме чакаше на летището, облечена в палтото си от камилска вълна на марката „Джейгър“. Забелязах, че не си е сресвала косата и че гримът ѝ е доста непохватно поставен. Знам: не бях я виждала в такъв вид от погребението на Лео.

— През целия път от Литъл Хадстън до тук пътувах с такси. Самолетът ти закъсня.

— Само с десет минути, мамо.

Навсякъде около нас се прегръщаха влюбени, роднини и приятели, щастливи да се видят отново. Ние двете обаче се чувствахме физически неловко една с друга. Не мисля, че дори се целунахме.

— Може да се опитва да се свърже с мен по телефона, докато съм навън — каза мама.

— Ще го направи отново.

Но откакто бях кацнала, бях проверила безброй пъти мобилния си телефон.

— Много глупаво от моя страна — продължи мама. — Не зная защо очаквам да ми позвъни. Тя на практика е спряла да ми се обаждат. Прекалено голямо усилие ще й коства, предполагам. — Разпознах твърдите трохи на раздразнението. — А кога за последно си направи труда да ме посети?

Зачудих се кога ли и тя ще започне да сключва сделки с Бога.

Взех кола под наем. Беше едва шест часа сутринта, но трафикът по М-4 в посока Лондон вече беше достатъчно натоварен; ядосаното гневно пълзене на абсурда, наречен „час пик“, забавено още повече от снега. Отивахме направо в полицейския участък. Не успях да включа парното на колата и думите ни за кратко увисаха като малки кълбета пара в студения въздух помежду ни.

— Говори ли вече с полицията? — попитах.

Думите на мама сякаш се сбръчкаха от раздразнение във въздуха.

— Да, сякаш имаше някакъв смисъл. Какво знам за нейния живот?

— Знаеш ли кой е съобщил за изчезването й?

— Хазяинът й. Еймиъс някой си — отвърна мама.

Никоя от нас не можа да се сети за фамилията му. Стори ми се странно, че именно твоят застаряващ хазяин се е обадил в полицията, за да съобщи, че те няма.

— Казал им, че получавала притеснителни обаждания по телефона — добави мама.

Въпреки студа в колата усетих, че лепна от пот.

— Какви точно притеснителни обаждания?

— Не ми обясниха — отвърна мама.

Погледнах я. Бледото й разтревожено лице надничаше иззад ръба на фон дьо тена — застаряваща гейша в жълто-оранжев тон на „Клиник“.

Когато пристигнахме в полицейския участък на Нотинг Хил, беше седем и половина, но — както е типично за зимните месеци — бе все още тъмно. Шосетата бяха претъпкани с коли, но прясно поръсените с пясък тротоари бяха почти пуси. За пръв и последен път бях стъпвала в полицията, когато трябваше да съобщя, че съм си загубила телефона; дори не ми го бяха откраднали. Така и не стигнах по-далеч от приемната. Този път ме преведоха покрай нея и се озовах в непознатия свят на стаите за разпити, килиите и полицаите със затъкнати в коланите палки и белезници. Този свят нямаше никаква връзка с теб.

* * *

— И се срещнахте с детектив Финбъро? — пита господин Райт.

— Да.

— Какво впечатление ви направи?

Внимателно подбирам думите си:

— Загрижен. Старателен. Порядъчен.

Господин Райт е изненадан, но бързо го скрива.

— Спомняте ли си нещо от това първо интервю?

— Да.

В началото бях като зашеметена от изчезването ти, но после възприятията ми се изостриха максимално; виждах прекалено много детайли и прекалено много цветове, сякаш светът се бе превърнал в анимационен филм на „Пиксар“. Другите ми усещания също бяха изострени максимално: чувах тракането на стрелките на стенния часовник, проскърцването на крака на някой стол по балатум; можех да подуша цигарения дим, пропил се в някое палто на закачалката на вратата. Бял шум, усилен докрай, сякаш мозъкът ми вече не можеше да игнорира незначителното. Вече всичко имаше значение.

Мама беше отведена от една жена полицай за чаша чай и аз останах сама с детектив-сержант Финбъро. Той се държеше любезно, дори старомодно-любезно. Приличаше повече на някой дон от

Оксбридж, отколкото на полицаи. През прозореца виждах суграшицата навън.

— Можете ли да се сетите за някаква причина, поради която сестра ви да е заминала за някъде? — попита ме той.

— Не. За никаква.

— А тя би ли ви казала?

— Да.

— Живеете в Америка?

— Непрекъснато си телефонираме и си разменяме имейли.

— Значи сте близки.

— Много.

Разбира се, че сме близки. Различни — да, но близки. Възрастовата разлика никога не ни е отдалечавала една от друга.

— Кога за последно говорихте с нея? — попита той.

— Мисля, че миналия понеделник. В сряда отидохме на планина само за няколко дни. На няколко пъти се опитах да ѝ се обадя от един ресторант, но номерът ѝ непрекъснато даваше заето; тя е способна да разговаря с приятелките си в продължение на часове — опитах се да изпитам раздразнение — в края на краищата аз съм тази, която плаща телефонните ти сметки; протяхах ръка към една стара позната емоция.

— Опитайте ли да позвъните на мобилния ѝ?

— Не. Тя го загуби преди около два месеца или пък ѝ го откраднаха. Много е разсеяна — отново опит да се ядосам.

Детектив Финбъро замълча за момент, обмисляйки най-правилния начин, по който да формулира следващия си въпрос. Тактичен човек.

— Значи смятате, че изчезването ѝ не е доброволно?

— Не е доброволно. — Мек начин да се назове нещо жестоко. По време на тази първа среща никой не произнесе думата „отвлечане“, нито „убийство“. Между мен и детектив Финбъро бе постигнато мълчаливо съгласие. Бях му благодарна за проявения такт; беше твърде скоро, за да назоваваме нещата с истинските им имена.

Изстрелях въпроса си:

— Майка ми каза, че е получавала обезпокоителни обаждания?

— Според хазяина ѝ — да, така е. За нещастие, не му е казала никакви подробности. Споделяла ли е с вас нещо по въпроса?

— Не.

— И не ви е казала, че се чувства уплашена или застрашена? — попита.

— Не. Нищо такова. Звучеше нормално; щастлива.

И аз имах въпрос:

— Проверихте ли всички болници? — докато питах, долових грубостта и зле прикритата критика в думите си, затова добавих: — Просто си помислих, че може да е започнала да ражда преди определения термин.

Детектив Финбъро остави кафето си; звукът ме накара да подскоча.

— Не знаехме, че е била бременна.

Изведнъж се появи спасителна сламка и аз заплувах към нея.

— Ако болките са започнали преждевременно, може да е в някоя болница. Не бихте проверявали в родилните отделения, нали?

— Обръщаме се към болниците с молба да проверят всички новопостъпили пациенти, а това включва и тези в родилните отделения — отвърна той и сламката ми се изплъзна. — Кога трябва да се роди бебето?

— След по-малко от три седмици.

— Знаете ли кой е бащата?

— Да. Емилио Коди. Преподавател е в колежа по изкуствата.

Не спрях дори да си поема дъх. Не беше време за дискретност. Детектив Финбъро не се показва изненадан, но може би това беше част от полицейския тренинг.

— Ходих до колежа... — започна той. Мирисът на кафе от пластмасовата му чаша беше станал противно силен.

Прекъснах го:

— Сигурно много се притеснявате за нея.

— Обичам да си върша стриктно работата.

— Да, разбира се.

Не исках детектив Финбъро да ме сметне за истеричка, а за овладяна и интелигентна жена. Помня как си помислих, че би трябвало да ми е все едно какво е мнението му за мен. По-късно щях да разбера, че всъщност е имало огромно значение.

— Срегнах се с господин Коди — каза ми детективът. — Не спомена да е имал някаква връзка с Тес, само каза, че е негова бивша студентка.

Емилио продължаваше да не те признава дори когато беше изчезнала. Съжалявам. Но неговата „дискретност“ винаги е била такава — отрицание, прикрито зад по-приемливо съществително.

— Имате ли представа защо господин Коди би искал да скрие връзката им от нас? — попита детективът.

Имах и още как!

— Колежът не позволява на преподавателите да правят секс със студентите си. Освен това е женен. Той накара Тес да прекъсне за известно време, когато бременността й пролича.

Детектив Финбъро стана; маниерите му се бяха променили — сега беше повече полицай, отколкото дон от Оксбридж.

— Понякога използваме един местен новинарски канал при случаи с изчезнали хора. Искаме да направим телевизионна възстановка на последните й известни ни часове.

Навън, зад прозореца с метални решетки, запя птичка. Гласът ти прозвуча в съзнанието ми така ясно, сякаш беше в стаята с мен:

— *В някои градове птиците вече не могат да се чуват една друга заради шума. След известно време забравят сложността и красотата на песните си.*

— *Това какво общо има с мен и Тод? — попитах.*

— *Някои са се отказали напълно от пеенето и безпогрешно имитират клаксоните на колите.*

Гласът ми прозвуча раздразнено и нетърпеливо:

— *Тес.*

— *Тод чува ли твоята песен?*

Тогава пренебрегнах интензивността на студентските ти емоции, сметнах ги за нещо, което бях надраснала години преди тебе. Но в онази полицейска стая отново си спомних разговора ни, защото мислите за птичи песни, за Тод, за каквото и да било, бяха бягство от сериозността на онова, което се случваше. Детектив Финбъро усети тревогата ми.

— Мисля, че е по-добре да се застраховаме, за да избегнем грешки. Особено сега, когато знаем, че е бременна.

Той даде нареждания на няколко младши полицаи. Имаше дискусии относно снимачния екип и изпълнителката на твоята роля.

Не исках да те имитира някой непознат, затова предложих аз да го направя. Когато излизахме от стаята, детектив Финбъро се обърна към мен:

— Господин Коди е доста по-възрастен от сестра ви, нали?

Петнадесет години по-възрастен и твой преподавател. Би трябвало да е бащинска фигура, а не любовник. Да, знам, че съм ти го казвала и преди — много пъти, — стигайки заплашително до критика, което пък те принуждаваше да ми кажеш с твърде много думи да спра да ти се меся (само дето ти щеше да използваш английския еквивалент и да ми кажеш да престана да си пъхам носа, където не ми е работата). Детектив Финбъро все още чакаше да му отговоря.

— Попитахте ме дали съм близка с нея, не дали я разбирам.

Сега мисля, че те разбирам, но тогава — не.

Детектив Финбъро ми разказа повече за възстановката.

— Една служителка от пощенския клон на Ексибишън Роуд си спомни, че Тес е купила картичка и марки за въздушна поща преди два следобед. Не спомена, че сестра ви е била бременна, но предполагам, че заради плота помежду им жената не е успяла да я види добре.

Забелязах мама да се задава от долния край на коридора.

Детектив Финбъро продължи:

— Тес е пуснала картичката от същата поща някъде преди два и петнадесет.

Гласът на мама се намеси с уморено търпение:

— Картичката е била за рождения ми ден. Не е идвала да ме види от месеци. Почти не се обажда. Но ми изпраща картичка, сякаш това ще компенсира неуважението ѝ.

Преди две седмици те подсетих, че идва рожденият ѝ ден, нали?

Преди да продължим, искам да съм напълно откровена при разказването на тази история, затова трябва да призная, че ти беше права за Тод. Той не чуваше песента ми. Защото нито веднъж не съм пяла за него. Нито за някого другиго, въпреки. Може би съм като някоя от онези птици, които могат да имитират единствено автомобилните клаксони.

* * *

Господин Райт става, за да пусне венецианските щори и да спре потока светлина от яркото пролетно слънце.

— И по-късно същия този ден направихте възстановката? — пита той.

— Да.

Господин Райт разполага с видеозапис и няма нужда от допълнителни детайли покрай изключителното ми маскиране, но аз зная, че ти искаш да ги чуеш. Умиращ си да разбереш как съм се превъплътила в теб. Между другото, не се справих зле. Ще ти разкажа, без да обяснявам нещата от позициите на настоящия момент.

Една служителка на средна възраст, полицай Върнън, ме заведе да се преоблека. Беше с розови бузи и здрав вид, сякаш току-що се бе прибрала от доенето на кравите, а не от патрулиране из лондонските улици. Дадох си сметка за бледия си тен и зачервените си очи; безсънният полет си беше казал думата.

— Мислите ли, че ще има някаква полза? — попитах я.

Тя ми се усмихна и ме прегърна за секунда — това ме изненада и обърка, но и ми хареса.

— Да, мисля. Прекалено голяма разправия е да се правят възстановки, ако няма наистина добър шанс да се размърда нечия памет. А сега, след като знаем, че Тес е бременна, е още по-вероятно някой да я е забелязал. Хайде да се заемем с дрехите ви, става ли?

По-късно открих, че макар да бе на четиридесет години, полицай Върнън работеше в участъка едва от няколко месеца. Стилът ѝ на работа отразяваше топлата ѝ майчинска природа.

— Прибрах някои дрехи от апартамента ѝ — продължи тя. — Знаете ли какво би носила?

— Рокля.

Коремът ѝ толкова беше пораснал, че нищо друго не би ѝ станало, а тя не можеше да си позволи да си купува дрехи за бременни. За щастие, повечето ѝ дрехи бяха торбести и безформени.

— Удобни, Би.

Полицай Върнън отвори един куфар. Беше сгънала прилежно всяка една от опърпаните ти дрехи и ги беше завила в хартия. Бях трогната от загрижеността, която беше проявила. Все още съм.

Избрах най-малко мърлявата дреха — обемистата ти лилава рокля от „Уисълс“ с бродерията на подгъва.

— Купи си това от една разпродажба преди пет години — казах.

— Добрата марка издържа дълго, нали?

Все едно бяхме в пробните на „Селфридж“.

— Да, така е.

— Винаги си струва, ако човек може да си го позволи.

Бях благодарна на полицай Върнън за способността ѝ да разговаря за незначителни неща, да хвърля вербален мост между двама души в една почти невероятна ситуация.

— Ами да изберем нея тогава — каза тя и тактично се обърна настрана, докато свалях неудобния си дизайнерски костюм.

— Приличате ли си с Тес? — попита жената.

— Не, вече не.

— А някога?

Отново оцених незначителната тема, но подозирах, че тя щеше да доведе до някъде.

— По един изкуствен начин.

— О.

— Майка ни винаги се опитваше да ни облича еднакво.

Въпреки разликата във възрастта ни, в зависимост от сезона винаги бяхме в плисирани полички и шотландски пуловери или раирани памучни роклички. Нищо натруфено, никакви къдри, помниш ли? И никакви изкуствени материи.

— И прическите ни бяха еднакви.

„Прилична подстрижка“, изкомандваше мама и косите ни се посипваха по пода.

— Хората казваха, че Тес ще изглежда също като мен, когато порасне. Но просто бяха любезни.

Поразена бях, че съм го казала на глас. Никога преди не бях си позволявала да тръгна по този път пред когото и да било, но краката ми бяха оставили дълбоки следи по него. Винаги съм знаела, че когато пораснеш, ще си много по-красива от мен. Никога не съм ти го казвала, нали?

— Сигурно ѝ е било тежко да го чува — отбеляза полицай Върнън. Поколебах се, преди да я поправа, но тя бързо продължи нататък. — Косата ѝ същия цвят като вашата ли е?

— Не.

— Не е честно как някои хора успяват да си останат руси.

— Всъщност това не е естественият ми цвят.

— Никога не бих допуснала.

Този път в незначителните приказки имаше конкретна цел, която веднага пролича.

— В такъв случай по-добре да си сложите перука.

Потръпнах, но се опитах да го скрия.

— Да.

Докато тя изваждаше кутията с перуките, аз навлякох роклята ти през главата си и усетих как омекналият от многото пранета памук се плъзга надолу по тялото ми. Сякаш изведнъж ме прегърна. Частица от секундата по-късно разбрах, че това просто е ароматът ти; мирис, който преди не бях забелязвала: смес от шампоана и сапуна, които ползваше, и още нещо, което нямаше етикет. Трябва да съм усещала този твой аромат единствено когато сме се прегръщали. Поех си дъх дълбоко, неподготвена за емоционалния световъртеж, причинен от факта, че си наблизил и в същото време те няма.

— Добре ли сте?

— Мирише на нея.

Майчинското лице на полицай Върнън изрази състрадание.

— Обонянieto наистина е мощно сетиво. Лекарите го използват при опитите си да събудят изпаднали в кома пациенти. Очевидно мирисът на прясно окосена трева е любимият аромат, който събужда спомените.

Искаше да ми даде да разбера, че не прекалявам. Беше състрадателна и интуитивна, и аз бях благодарна, че е с мен.

В кутията за перуки имаше всякакъв вид коса и аз предположих, че ги използват не само при възстановки за липсващи хора, но и при

жертви на насилие. Приличаха ми на колекция от скалпове и докато ровичках из тях, почувствах, че ми се повдига. Полицай Върнън забеляза това.

— Ето, дайте аз да опитам. Каква е косата на Тес?

— Дълга. Тя почти никога не я подстригва, затова краищата ѝ са неравни. И е много лъскава.

— Какъв цвят е?

Номер сто шестдесет и седем от стандартизирания каталог, помислих си веднага, но останалите хора не познават класификацията на цветовете от света, който ни заобикаля, нито техните номера в нея, затова просто отвърнах:

— Карамел.

И наистина, косата ти винаги ме е карала да си мисля за карамел. И по-точно — за плънката от мек проблясващ карамелен пълнеж на шоколадовите бонбони „Роло“. Полицай Върнън намери една подобна перука с найлонов блясък. Насилих се да я сложа върху майсторски подстриганата си коса, макар пръстите ми да се съпротивляваха. Реших, че сме свършили. Но полицай Върнън беше перфекционистка.

— Носи ли грим? — попита ме тя.

— Не.

— Ще възразите ли да свалите вашия тогава?

Поколебах ли се?

— Не, разбира се — отвърнах. Но възразявах. Дори в часовете, когато се събуждах, върху устните ми имаше розово червило, а върху страните ми — руж; слагах ги от предната вечер. Измих си лицето на малката служебна мивка, по ръба на която се крепяха мръсни чаши от кафе. Обърнах се и зърнах теб. Прималях от обич. Миг по-късно разбрах, че съм видяла просто собственото си отражение в голямото огледало. Приближих и се видях — раздърпана и изтощена. Имах нужда от грим, свестни дрехи и прилична прическа. На теб не ти е нужно всичко това, за да изглеждаш красива.

— Страхувам се, че ще трябва да импровизираме с корема — каза полицай Върнън. Докато ми подаваше една възглавница, изрекох на глас въпроса, който не спираше да човърка съзнанието ми:

— Знаете ли защо хазяинът на Тес не е казал, че е бременна, когато е съобщил за изчезването ѝ?

— Не, страхувам се, че не знам. Може да питате детектив сержант Финбъро.

Набутах втора възглавница под роклята и се опитах да си придам убедителен вид. За момент цялото нещо се превърна в абсурден фарс и аз се засмях. Полицай Върнън също се засмя — спонтанно — и аз видях, че усмивката е нейното обичайно изражение. Сигурно полагаше огромни усилия, за да изглежда сериозна и състрадателна през такава голяма част от времето.

Мама влезе.

— Нося ти малко храна, скъпа — каза ми тя. — Трябва да се храниш добре.

Обърнах се и я видях да държи хартиена торба; тази проява на майчинско чувство от нейна страна ме трогна. Но когато погледът ѝ се спря върху мен, лицето ѝ се вледени. Бедната мама. Фарсът, който на мен ми се беше сторил като черна комедия, се бе оказал жесток за нея.

— Но ти трябва да ѝ кажеш. Колкото повече отлагаш, толкова по-зле ще става.

— Онзи ден видях тази мисъл, напечатана върху една кухненска кърпа. Под нея беше написано: „Никога не отлагай днешната работа за утре“.

— Тес... (Всъщност дали само не въздъхнах с онази експресивна въздишка на по-голяма сестра?)

Ти се засмя и шеговито ме подкачи:

— Все още ли носиш гащи с избродирани дните от седмицата?

— Сменяш темата. А от въпросните гащи се отказах още когато бях на девет.

— Наистина ли ги носеше в точните дни?

— Ще се засегне много, ако не ѝ кажеш.

Погледнах обратно към мама, предусещайки въпроса ѝ, и ѝ отговорих, без да сме си разменили и една дума: да, бременна беше; да, не беше ѝ казала и да, сега целият свят, или най-малкото целият свят, който гледаше телевизия, щеше да разбере за това.

— Кой е бащата?

Не отвърнах; един шок засега ѝ беше достатъчен.

— Ето защо не е идвала да ме види от месеци, нали? Прекалено се е срамувала.

Беше по-скоро изявление, не въпрос. Опитах се да я успокоя, но тя реагира на думите ми с необичаен за нея жест.

— Виждам, че поне смята да се ожени за нея.

Гледаше към годежния ми пръстен, който не се бях сетила да сваля.

— Пръстенът е мой, мамо.

Бях абсурдно засегната, че досега не го е забелязала. Свалих големия диамант от пръста си и ѝ го подадох. Тя го сложи в чантата си и дръпна ципа, без дори да го удостои с поглед.

— Той възнамерява ли изобщо да се ожени за нея, Биатрис?

Може би трябваше да проявя добрината да ѝ кажа, че Емилио Коди вече е женен. Това щеше да подкладе гнева ѝ към теб и да задържи ледения ужас настрана още известно време.

— Нека първо да я открием, мамо, пък после ще се тревожим за нейното бъдеще.

2

Полицейският снимачен екип се беше разположил близо до метростанция „Южен Кенсингтън“. Аз — звездата на този малък филм — получих инструктаж от един млад полицай с нещо прилично по-скоро на шапка, отколкото на шлем. Модният режисьор полицай каза:

— Добре, тръгвайте.

И аз тръгнах по Ексибишън Роуд, отдалечавайки се от пощата.

Ти никога не си имала нужда да качваш самочувствието си на високи токчета, затова с неохота смених моите обувки с твоите равни балетни пантофки. Бяха ми големи и затова напъхах смачкани салфетки отпред. Помниш ли как правехме същото с обувките на мама? Високите ѝ токчета потропваха вълнуващо — звукът на порасналите жени. Твоите меки пантофки се движеха безшумно, дискретно, тънката им кожа попадеше в локви, покрити с напукана ледена кора, и подгизваше от острата студена вода. Пред Националния природонаучен музей се виждаше дълга раздразнена опашка от нетърпеливи деца и измъчени родители. Децата наблюдаваха полицаите и снимачния екип, родителите гледаха мен. Бях безплатно забавление, докато им дойдеше редът да влязат, за да видят електронния модел на тиранозавър рекс и огромния бял кит. Но на мен не ми пукаше. Просто се надявах, че някой от тях е бил на същото място предишния четвъртък и те е забелязал да излизаш от пощата. И после какво? Какво можеше да са видели всъщност? Чудех се как може да се е случило нещо жестоко в присъствието на толкова много свидетели.

Суграшицата отново започна, ситните ледени парченца затракаха по тротоара. Един полицай ми каза да продължа да вървя; въпреки че в деня на изчезването ти е валил сняг, суграшицата беше достатъчно близо. Погледнах към опашката пред музея. Над детските колички изникнаха пластмасови покривала. Качулки и чадъри покриваха родителите. Суграшицата ги направи късогледни. Вече никой не

гледаше към мен. Никой не е гледал и към теб. Никой не би забелязал каквото и да било.

Суграшицата нахисна перуката и се спусна на тънка вадичка по гърба ми. Под разкопчаното яке тънката ти памучна рокля, натежала от ледената вода, прилепна към тялото ми. Виждаше се всяка негова извивка. Ти би сметнала това за забавно — полицейска възстановка, превръщаща се в софт порно. Една кола намали, докато ме подминаваше. Шофьорът, мъж на средна възраст, седнал на сухо и на топло, ме погледна през предното стъкло. Зачудих се дали някой не е спрял да ти предложи да те закара до някъде, това ли се е случило? Но не можех да си позволя да си мисля какво е станало с теб. Въображението ми щеше да ме отведе до лабиринт от ужасяващи сценарии, сред които щях да обезумея напълно, а трябваше да запазя здравия си разум, иначе нямаше да съм ти от никаква помощ.

Когато се върнах в участъка, мама ме посрещна в съблекалнята. Цялата бях прогизнала, треперех неконтролируемо от студ и умора. Не бях спала повече от двадесет и четири часа. Започнах да събличам роклята ти.

— Знаеш ли, че мирисът се състои от откъснали се миниатюрни фрагменти? — попитах я. — Веднъж ни го казаха в училище.

Мама незаинтересовано поклати глава. Но докато вървах в суграшицата, аз си спомних този факт и разбрах, че мирисът на роклята ти се дължи на миниатюрните частици от теб, заклещени в тъничките памучни фибри. В крайна сметка се оказа, че не е било съвсем ирационално да си те представям близо до мен. Да де, добре, по някакъв извратен начин.

Подадох на мама роклята ти и започнах да обличам дизайнерския си костюм.

— Трябваше ли да я изкарваш толкова опърпана?

— Тя така изглежда, мамо. Няма смисъл да я изкарваме друга и хората да не я разпознаят.

Когато ни снимаха, мама имаше обичай да ни привежда в ред. Дори по време на празнуването на рождени дни бързо избърсваше изцапана с шоколад уста и прокарваше джобен размер четка през косите ни веднага щом зърнеше фотоапарат. Още тогава ти казваше, че

ще изглеждаш много по-добре, ако „положиш малко усилия като Биатрис“. Но аз изпитвах задоволство, примесено със срам, защото ако „положеше усилия“, очевидната разлика помежду ни щеше да стане ясна за всички наоколо, а също и защото критиките на мама бяха индиректен комплимент към мен — а нейните комплименти винаги бяха толкова редки.

Мама ми подаде годежния пръстен и аз го нахлузих на пръста си. Тежестта му около пръста ми ми подежда успокояващо, сякаш Тод държеше ръката ми.

Полицай Върнън влезе. Полата ѝ беше влажна, розовите ѝ бузи — още по-розови.

— Благодаря, Биатрис. Справихте се страхотно. — Почувствах се странно поласкана. — Ще излъчат записа тази вечер по местните новини — продължи тя. — Ако получим някаква информация, детектив Финбъро ще ви уведоми веднага.

Притеснявах се някой приятел на татко да не види възстановката по телевизията и да му позвъни. Полицай Върнън, проникателна в емоционално отношение, предложи полицията във Франция да уведоми баща ни лично, „очи в очи“, сякаш бе за предпочитане пред това ние да му се обадим. Приех предложението ѝ.

* * *

Господин Райт разхлабва полиестерната си вратовръзка; първите лъчи на пролетното слънце най-неочаквано превземат отопляваните с централно парно офиси. Но аз съм благодарна за топлината.

— Говорихте ли още с детектив Финбъро същия ден?

Само за да потвърдя номера, на който можеше да ме открие.

— По кое време напуснахте полицейския участък?

— В шест и половина. Мама си беше тръгнала един час по-рано.

Никой в участъка не беше разбрал, че мама не само не притежава кола, но и не може да шофира. Полицай Върнън ми се извини; каза, че сама би я закарала, ако е знаела. Като се замисля, полицай Върнън притежаваше достатъчно съчувствие, за да види крехката личност под

коравата черупка на плисираната тъмносиня пола и възмущението на жена от средната класа.

* * *

Вратите на полицейския участък се затвориха зад гърба ми. Тъмният леден въздух ме шибна през лицето. Фаровете на колите и уличните лампи ме дезориентираха, пълните с хора тротоари ме плашеха. За миг те видях сред тълпата. Тогава разбрах, че когато си разделен от любим човек, е нормално да го виждаш сред непознати; реакция, свързана с разпознавателните звена в мозъка, когато е прегрял и е лесно да бъде провокиран. Този жесток трик на съзнанието ми трая само няколко секунди, но бе достатъчно дълъг, за да ме накара да почувствам физически колко силно се нуждаех от теб.

Паркирах до стълбището, водещо надолу към апартамента ти. До високите си лъскави съседи твоята сграда изглеждаше като някой беден роднина, който от години не може да си позволи нов слой бяла боя. Спуснах се надолу към приземния етаж по стръмните ледени стъпала, стиснала куфара с дрехите ти в ръка. Една оранжева улична лампа скъпернически ми отпускате светлина. Как не си си счупила някой глезен през последните три години?

Натиснах звънеца на вратата ти с изтръпнали от студа пръсти. В продължение на няколко секунди всъщност наистина се надявах, че може да ми отвориш. После се заех да проверявам под саксиите с цветя. Знаех, че криеш ключа си там, даже ми беше казала името на въпросното растение, но аз не можех да си го спомня. Ти и мама винаги сте били градинарките в семейството. Аз бях твърде заета да ти изнасям лекции във връзка с пълната ти липса на предпазливост. Как е възможно някой да оставя ключа от входната си врата под саксия точно до прага? И то — в Лондон. Това беше ужасно безотговорно. Направо като да каниш сама крадците в дома си.

— Какво си мислите, че правите? — попита един глас над главата ми. Вдигнах очи към хазяина ти. Единственият път, в който го бях видяла, ми беше заприличал на един от онези старци в детските

книжки — само да си лепнеше една бяла брада и щеше да се превърне в истински Дядо Коледа. Сега устните му бяха стиснати в ледена гримаса, лицето му беше небръснато, очите му святкаха с енергичния гняв на млад човек.

— Аз съм Биатрис Хеминг, сестрата на Тес. Срещали сме се веднъж.

Устата му омекна, очите му остаряха.

— Еймиъс Торнтън. Извинявай. Паметта ми вече не е както преди.

Той предпазливо заслиза по хлъзгавите стъпала.

— Тес спря да крие ключа си под розовата циклама. Даде го на мен.

Той дръпна ципа на портфейла си и извади отвътре един ключ. След като напълно беше игноририла моята лекция в миналото, какво те беше накарало изведнъж да станеш толкова предпазлива?

— Преди два дни пуснах полицаите вътре — продължи Еймиъс. — Да проверят за улики. Има ли някакви новини? — Беше на път да се разплаче.

— Страхувам се, че не. Не.

Мобилният ми телефон иззвъня. Двамата с Еймиъс се стреснахме. Побързах да вдигна. Очите му ме гледаха с надежда.

— Ало?

— Здравей, скъпа. — Гласът на Тод.

Поклатих отрицателно глава към Еймиъс.

— Никой не я е виждал, освен това е получавала странни обаждания — казах, изненадана от треперенето на собствения си глас. — Тази вечер по телевизията ще излъчат полицейска възстановка. Трябваше да се престоря на нея.

— Но вие двете изобщо не си приличате — отвърна Тод. Прагматизмът му ми действаше успокояващо. Той беше по-заинтересуван от решенията покрай кастинга, отколкото от самия филм. Очевидно смяташе възстановката за абсурдна и излишна.

— Мога да изглеждам като нея. В известна степен.

Еймиъс внимателно се изкачваше по стълбите, водещи към неговата врата.

— Имам ли писмо от нея? В полицията казах, че точно преди да изчезне, е купила марки за въздушна поща.

— Не, не си получила нищо.

Но може би писмото ти не беше имало време да стигне до Ню Йорк.

— Мога ли да ти се обадя след малко? Искам този телефон да е на разположение, в случай че тя се опита да звънне.

— Добре, щом така предпочиташ. — Звучеше раздразнено и аз изпитах тайно задоволство, че ти все така успяваше да го ядосаш. Тод очевидно смяташе, че по някое време ще се появиш жива и здрава и че той ще бъде първият, който ще ти прочете едно конско.

Отключих вратата на апартамента ти и влязох вътре. Бях го посещавала само колко — два-три пъти? — и всъщност никога не бях преспивала в него. Мисля, че всички изпитвахме облекчение, че в него нямаше достатъчно място за мен и за Тод, и следователно единствената ни възможност беше да отсядаме в хотел. Никога преди не бях обръщала внимание колко изметната бе дограмата на прозорците ти. През процепите проникваха резки струи леденостуден въздух. Стените ти бяха пропити с влага, студени на допир. На енергоспестяващите ти крушки им отне цяла вечност, за да започнат да хвърлят прилична светлина. Включих парното ти на максимум, но топлина се излъчваше само от горните пет-шест сантиметра на радиаторите. Дали просто не забелязваш тези неща, или просто си по-голям стоик от мен?

Забелязах, че кабелът на телефона ти е изключен. Затова ли непрекъснато ми даваше заето, когато се опитвах да се свържа с теб през последните няколко дни? Но, от друга страна, ти едва ли би го държала изключен през цялото време. Опитах се да овладеем острата си тревога — ти често изключваше телефона си, когато рисуваше или слушаше музика, не понасяше нахалното му настояване за незаслужено внимание; така че когато за последно си била тук, може да си забравила да го включиш отново.

Започнах да връщам дрехите ти обратно в гардероба, доволна от връхлетялата ме обичайна вълна на раздразнение.

— Но защо, за бога, не можеш да сложиш гардероба си в спалнята, там, където му е мястото? Тук изглежда нелепо.

Първото ми посещение, неспособността ми да разбера защо миниатюрната ти дневна трябваше да е запълнена от такъв огромен

гардероб.

— Превърнах спалнята си в студио — отвърна ти и се засмя още преди да си завършила изречението си. „Студио“ беше такова грандиозно наименование за твоята малка спалня на приземния етаж.

Едно от нещата, които обичам в теб, е, че незнайно по какви причини смяташ себе си за по-бърза от всички останали, а също и че първо се присмиваш на самата себе си. Ти си единственият човек, когото познавам, който намира собствената си абсурдност за истински смешна. За нещастие, това не е семейна черта.

Докато закачах дрехите ти, забелязах някакво чекмедже на дъното на гардероба и го дръпнах. Вътре открих бебешки дрешки. Всичко в апартамента ти беше ужасно овехтяло и опърпано. Дрехите ти бяха от магазините за втора употреба, мебелите — от сметищата, а тези бебешки дрешки бяха нови и скъпи. Извадих едно бледосиньо кашмирено одеялце и мъничка шапчица; бяха толкова меки, че усетих пръстите си грапави. Бяха прекрасни. Сякаш бях открила дизайнерски стол на Рей Иймс на някоя автобусна спирка. Ти нямаше как да си позволиш да ги купиш, така че кой ти беше дал парите? Мислех, че Емилио Коди се опитваше да те накара да направиш аборт. Какво ставаше, Тес?

Звънецът на вратата иззвъня и аз се втурнах натам. Докато отварях, на върха на езика ми беше да извикам: „Тес“; почти го казах. На прага стоеше млада жена. Преглътнах името ти. Някои думи имат вкус. Осъзнах, че се треса от прилив на адреналин.

Беше бременна в шестия месец, но въпреки студа бе облякла изрязана блуза от ликра, която разкриваше издутия ѝ корем и пиърсинга на пъпа ѝ. Неприкритата ѝ бременност ми се стори толкова евтина, колкото жълтия цвят на косата ѝ.

— Тук ли е Тес? — попита жената.

— Вие приятелка ли сте ѝ?

— Да. Приятелка. Аз съм Кася.

Спомних си, че си ми разказвала за Кася, твоята полска приятелка, но описанието ти нямаше нищо общо с цъфналата на прага ти действителност. Беше се изказала за нея прекалено ласкаво — чак беше изкривила истината, — беше ѝ придала блясък, който тази жена

просто не притежаваше. Застанала там в своята абсурдна къса пола и настръхнали голи крака, нашарени с разширени от бременността вени, за мен тя беше на светлинни години от „картина на Донатело“.

— Аз и Тес срещнали в клиника. Няма приятел, също.

Забелязах лошия ѝ английски, но не обърнах внимание на онова, което ми казваше. Тя вдигна поглед към един форд ескорт, паркиран пред стълбището.

— Той се върнал. Три седмици.

Надявах се, че лицето ми изразяваше пълната ми липса на интерес към състоянието на личния ѝ живот.

— Кога Тес ще се върне?

— Не знам. Никой не знае къде е — гласът ми затрепери, но за нищо на света нямаше да покажа емоциите си пред това момиче. Снобската природа на майка ми беше здравословно предадена и на мен. Продължих с рязък тон: — Не са я виждали от миналия четвъртък. Знаете ли къде може да е?

Кася поклати глава:

— Били на почивка. Майорка. Сдобряване.

Мъжът във форда се облегна на клаксона. Кася му махна и аз забелязах, че е нервна. Помоли ме на своя лош английски да ти предам, че е минавала, после се втурна нагоре по стълбите.

Да, госпожице Фройд, ядосах се, че тя не беше ти. Вината за това не беше нейна.

Изкачих се до горе и позвъних на Еймиъс. Той отвори вратата си, забави се покрай веригата.

— Знаете ли как Тес се е сдобила с всичките тези скъпи бебешки дрешки? — попитах го.

— Разходи се из магазините на Бромптън Роуд — отвърна той. — Беше наистина доволна от...

Нетърпеливо го прекъснах:

— Имах предвид как е могла да си го позволи?

— Не ми беше удобно да питам.

Беше порицание; той притежаваше добри маниери, но аз — не.

— Защо я обявихте за изчезнала?

— Не дойде да вечеря с мен. Беше ми обещала, а Тес никога не забравя обещанията си дори когато са дадени пред старец като мен.

Най-сетне успя да откачи веригата. Въпреки възрастта си беше висок и изправен, стърчеше с около десетина сантиметра над мен.

— Може би трябва да подарите бебешките дрехи на някого — рече той.

Почувствах се отблъсната от него, обзе ме силен гняв.

— Малко е рано да я отписваме, нали?

Извърнах се и забързано се спуснах надолу по стълбите. Той извика нещо подире ми, но аз не си направих труда да се опитам да схвана думите му. Влязох в апартамента ти.

* * *

— Само още десет минути и ще приключим за днес — казва господин Райт и аз се изпълвам с благодарност. Нямах представа колко физически изтощително може да е всичко това.

— Влязохте ли в банята й? — пита той.

— Да.

— Погледнахте ли в шкафчето?

Поклатих глава.

— Значи не сте видели нищо странно?

— Напротив, видях.

* * *

Чувствах се смъртно уморена, мръсна и премръзнала до мозъка на костите си. Копнеех за горещ душ. Оставах два часа до излъчването на възстановката по телевизията, така че разполагах с достатъчно време, но се притеснявах, че може да не чуя телефона, ако позвъниш. Помислих си, че вземането на душ е добра идея — обикновено любимият със сигурност се появява на прага на жената в мига, в който си е сложила маска на лицето и е нахлузила най-раздърпаната си пижама. Добре, съгласна съм, това едва ли може да се

нарече логика, но наистина се надявах, че ако вляза да си взема душ, това ще те накара да се обадиш. Освен това мобилният ми телефон записваше съобщения.

Влязох в банята ти. Там, разбира се, нямаше душ, само вана с очукан емайл и мухъл покрай кранчетата. Бях поразена от контраста между тази тук и моята баня в Ню Йорк — дълбок поклон пред модернистичния шик в хром и варовик. Зачудих се как е възможно да придобиеш усещане за чистота, след като си била тук. За кратко ме облада чувството на превъзходство, после я видях — полицата с твоята четка и паста за зъби, с разтвора за контактни лещи и четката ти за коса с дълги косми, заплетени в зъбите й.

Осъзнах, че не съм спирала да подхранвам надеждата, че си направила нещо глупаво и типично студентско, като да заминеш на някакъв фестивал или да вземеш участие в протест; че се държиш по обичайния за теб безотговорен начин и си пренебрегнала опасностите, до които би довел животът на палатка в някое заснежено поле при жена, бременна в осмия месец. Бях си представяла как ти се карам заради явното ти нехайство. Пोलлицата с тоалетните ти принадлежности разби всичките ми фантазии. Нямаше място за надежда. Където и да се намираше, ти не беше го планирала.

* * *

Господин Райт изключва магнетофона.

— Да спрем до тук.

Кимам и примигвам, опитвайки се да се отърся от спомена за дългите ти косми по четката за коса.

Една секретарка с вид на матрона влиза и ни уведомява, че журналистите пред апартамента ти са достигнали застрашителна бройка. Господин Райт е загрижен, пита ме дали не бих искала да ми намери друго място, където да отседна.

— Не. Благодаря ви. Искам да съм си у дома.

Ако не възразяваш, вече наричам апартамента ти свой дом. Живея в него от два месеца и го чувствам като такъв.

— Искате ли да ви закарам? — пита ме той. Изненадата ми трябва да е явна, защото се усмихва. — Няма да ме притесните. А и

съм сигурен, че днешният ден е бил голямо изпитание за вас.

Полиестерната вратовръзка със сигурност е подарък. Той е мил човек.

Любезно отхвърлям предложението му и той ме изпраща до асансьора.

— Ще ни отнеме няколко дни да вземем показанията ви. Надявам се, че не възразявате?

— Не. Разбира се.

— Така е, защото вие сте не само основният свидетел, но и основният разследващ.

„Разследващ“ звучи твърде професионално за онова, което бях направила. Асансьорът пристига и господин Райт задържа вратата, за да вляза вътре.

— Показанията ви ще циментират обвинението — казва ми той и докато пътувам надолу с претъпкания асансьор, си представям как думите ми покриват като смола корпуса на лодката на обвинението и я импрегнират.

Навън слънчевите лъчи са стоплили вечерния въздух и по твърдите сиви тротоари пред кафенетата изникват като гъби бели чадъри. Офисите на следствената служба са само на две преки от Сейнт Джеймс Парк и мисля, че една част от пътя към къщи ще измина пеша.

Опитвам се да мина напърно към парка, но надеждите ми за скъсяване на маршрута се оказват в задънена улица. Връщам се обратно по същия път и чувам стъпки зад гърба си — не окуражителното потракване на високи токчета, а безшумното и заплашително промъкване на мъж. Макар и завладяна от страх, си давам сметка за клишето „жена, преследвана от злото“ и се опитвам да го изтласкам от съзнанието си, но стъпките продължават и вече са по-близо, и се чуват по-силно. Мъжът, разбира се, ще ме подмине, ще прекоси от другата страна, за да покаже, че не ми желае злото. Вместо това той приближава. Чувствам хладния му дъх върху задната част на врата си. Хуквам, движенията ми са насечени от страх. Стигам до края на задънената улица и виждам хората по един оживен тротоар. Присъединявам се към тях и, без да се оглеждам, се отправям към метрото.

Казвам си, че това просто не е възможно. Той е задържан, заключен в затвора без право на гаранция. След процеса ще остане там до края на живота си. Трябва да съм си въобразила.

Влизам в едно от влакчетата и рискувам да хвърля бърз поглед из вагона. Веднага виждам снимката ти. На първата страница на „Ивнинг Стандарт“ — същата, която ти направих във Вермонт, когато ми дойде на гости преди две лета; развятата зад гърба ти коса прилича на блестящо платно, лицето ти свети. Красотата ти спира дъха. Нищо чудно, че са избрали да те сложат на първата си страница. Вътре е снимката, на която си прегърнала Лео — направих ти я, когато беше на шест. Помня, че тъкмо беше плакала, но това изобщо не личеше. Лицето ти бе приело нормалното си изражение в мига, в който се беше усмихнала за пред фотоапарата. До твоята снимка има и една моя, от вчера. Моето изражение обаче не е нормално. За щастие, вече не ме е грижа как излизам на снимка.

Слязох на станция „Бадбрук Гроув“. Забелязах колко бързо се движат лондончани — нагоре по стълбите и през бариерите за билети, — без да докосват никого. Докато приближавам към изхода, отново усещам никого близо зад себе си, студеният му дъх отново е върху врата ми — гъделичкащо усещане за заплаха. Бързо се отдалечавам; блъскам се в хората по пътя ми, опитвам се да си внуша, че това всъщност е течението, причинено от влаковете долу.

Може би страхът и ужасът, веднъж изпитани, дълбоко се вкореняват в човек дори когато причината за тях вече си е отишла; оставят зад себе си задрямал ужас, който лесно може да бъде събуден.

Стигам до Чепстоу Роуд и съм зашеметена от масата хора и превозни средства. Пред къщи са струпани нови медийни екипи от всички краища на Великобритания, че и от чужбина. Вчерашното стълпотворение на пресата в момента ми изглежда като селски панаир, прераснал в „Дисниленд“.

Намирам се на десет врати от апартамента ти, когато техникът с хризантемите ме съзира. Приготвям се за сблъсък, но той се извъръща; тактичността му отново ме удивлява. Две врати по-късно ме забелязва репортер. Тръгва към мен и всички останали го следват. Хуквам надолу по стълбите, успявам да вляза вътре и да затръшна вратата.

Силният тътен отвън изпълва пространството като буботене на трифиди; към стъклото са притиснати неприлично дълги обективи. Спускам завесите, но светкавиците продължават да примигват заслепяващо през тънката материя. Също както вчера се оттеглям в кухнята, но и там не намирам спокойствие. Някой удря с юмрук по задната врата, звънецът на входа звъни. Телефонът замлъква най-много за секунда, после отново се обажда. Мобилният ми се присъединява към какофонията. От къде са взели номера ми? Звуците са настойчиви и доминиращи, настояват за отговор. Спомням си първата вечер, която прекарах в апартамента ти. Тогава си мислех, че няма нищо по-самотно от мълчалив телефон.

* * *

В десет и двадесет вечерта изгледах телевизионната възстановка от твоя диван, придърпала индийската ти завивка върху себе си в безуспешен опит да се стопля. От разстояние наистина изглеждах доста убедителна твоя версия. Накрая последва молба за информация и се изписа телефонен номер, на който да се звъни.

В единадесет и половина вдигнах телефона, за да се убедя, че работи. После изпаднах в паника, че именно в момента, в който проверявам, някой може да се опитва да се свърже с мен: ти или от полицията, за да ми кажат, че са те открили.

Полунощ. Нищо.

Един часа след полунощ. Чувствах как заобикалящата ме тишина ме задушаваша.

Един и половина. Чух се как крещя името ти. Или и твоето име беше погребано в тишината?

Два часа. Долових някакъв шум до вратата. Спуснах се да отворя, но се оказа само бездомната котка, която беше приютила преди няколко месеца. Млякото в хладилника беше отпреди седмица и вече се беше вкиснало. Нямах нищо, с което да спра гладния ѝ плач.

В четири и половина отидох до спалнята ти, промъквайки се през тясното пространство покрай статива ти и купчината изрисувани платна. Поряхах стъпалото си и се наведох да потърся парчетата стъкло. Дръпнах пердетата на спалнята и забелязах найлона, залепен с тиксо към рамката на счупения прозорец. Нищо чудно, че апартаментът приличаше на хладилник.

Легнах в леглото ти. Найлонът плющеше на ледения вятър — неравномерен нечовешки звук, толкова притеснителен, колкото и студа. Пижамата ти беше под възглавницата. Миришеше също като роклята ти. Прегърнах я, прекалено премръзнала и нервна, за да заспя. Трябва да бях успяла да го направя по някакъв начин.

Сънувах нюанси на червеното: от номер 1788 до номер 1807 в каталога; цвета на кардиналите и проститутките; на страстта и на великолепието; яркочервената боя от смачкани телца на насекоми; пурпурно; алено; цвета на живота; цвета на кръвта.

Събуди ме звънецът на входната врата.

Вторник

Пристигам в следствената служба, където пролетта официално е настъпила. Лекият мирис на прясно окосена трева от парка нахлува на талази с всяко обръщане на летящата врата. Служителките на рецепцията са в летни рокли и с потъмнели лица и крайници — резултат от полагането на изкуствен тен предната вечер. Въпреки топлото време съм в дебели дрехи, навлечена и бледа останка от зимата.

Докато вървя към кабинета на господин Райт, ми се иска да споделя с него за въображаемия си преследвач от вчера. Просто искам

да чуя още веднъж, че е в затвора и че след процеса ще остане там до края на дните си. Но когато влизам вътре, слънчевата светлина залива стаята, електрическата крушка свети и на фона на цялата тази светлина духът на страха, останал от вчера, се разтапя в пространството.

Господин Райт включва магнетофона. Започваме.

— Днес бих искал да поговорим за бременността на Тес — казва той и аз изпитвам леко чувство за вина. Вчера ме беше помолил да започна от момента, в който за пръв път бях разбрала, че „нещо не е наред“, и аз му разказах за обаждането на мама по време на нашето обедно парти. Но сега знам, че това не е истинското начало. Също така знам, че ако се бях постарала да прекарам повече време с теб, ако бях по-малко погълната от себе си и бях те слушала по-внимателно, може би още преди месеци щях да разбера, че нещо съвсем, ама съвсем не е наред.

— Тес забременя през шестата седмица от връзката си с Емилио Коди — казвам, потискайки всички емоции, които вървяха в комплект с тази новина.

— Какво беше отношението ѝ към този факт? — пита той.

— Каза, че открила, че тялото ѝ е чудо.

Припомням си нашия разговор по телефона.

— Почти седем милиарда чудеса се разхождат по тази земя, Бий, а ние дори не вярваме в тях.

— Съобщила ли е на Емилио Коди? — пита господин Райт.

— Да.

— Той как реагира?

— Искаше Тес да прекрати бременността. Тя му отвърна, че бебето не е влак.

Господин Райт се усмихва и бързо прави опит да го прикрие, но заради тази му усмивка аз изпитвам симпатия към него.

— Когато отказа, той ѝ каза, че трябва да напусне колежа, преди да почне да ѝ личи.

— А тя направи ли го?

— Да. Емилио каза на управата, че са й предложили стаж някъде другаде. Мисля, че дори е споменал името на конкретен колеж.

— Кой знаеше за това?

— Близките й приятели, в това число останалите студенти от нейния курс. Но Тес ги помоли да не казват на ръководството.

Просто не можех да разбера защо ти беше да предпазваш Емилио. Не го беше заслужил. Не беше направил нищо, с което да спечели подобно отношение.

— Предложил ли е някаква помощ на Тес? — пита господин Райт.

— Не. Обвини я, че го е подмамила, за да забременее, и я предупреди да не очаква никаква помощ както за себе си, така и за бебето.

— А тя наистина ли го „подмами“? — пита господин Райт.

Изненадана съм от количеството детайли, които очаква от мен, но после си спомням, че иска да му разкажа всичко и да оставя на него по-късно да прецени кое е важно и кое — не.

— Не. Бременността не беше нарочна.

Спомням си остатъка от разговора ни. Бях в офиса, работех над новата корпоративна идентичност за една ресторантска верига и съвместявах това със задълженията си на по-голяма сестра.

* * *

— Но как е възможно да е станало случайно, Тес?

Дизайнерският екип бе избрал шрифт, който изглеждаше по-скоро старомоден, отколкото ретро — ефектът, който аз бях поръчала.

— „Случайно“ звучи някак негативно, Бий. „Изненада“ е по-хубаво.

— Добре, как може да си сервираш подобна „изненада“, когато на всеки ъгъл се продават презервативи?

Ти добросърдечно се засмя, подкачи ме шеговито, докато ти четях конско:

— Някои хора просто действат импулсивно.

Почувствах намека.

— *Какво смяташ да правиш?*

— *Да ставам все по-дебела и по-дебела и накрая да родя бебе.*

Звучеше толкова инфантилно, държеше се инфантилно — как беше възможно да станеш майка?

— *Новината е добра, не се сърди.*

— Някога обмисляла ли е да направи аборт? — пита господин Райт.

— Не.

— Отгледани сте като католички?

— Да, но това не беше причината, поради която Тес отказваше да направи аборт. Единственият католически постулат, в който някога е вярвала, е този за настоящия момент.

— Извинете, страхувам се, че нямам представа...

Знам, че това няма да е от никаква полза за следствието, но бих искала да му разкрия нещо повече от студените факти в дебелите папки за теб.

— Означава да живееш тук и сега — обяснявам. — Да се наслаждаваш на настоящето, без да се притесняваш за бъдещето или да го задръстваш със спомени от миналото.

Никога не съм вярвала в този постулат; прекалено безотговорно е, прекалено хедонистично. Вероятно е бил заимстван от древните гърци: Дионисий се е натрапил на католицизма и се е постарал да осигури на бедните вярващи поне един повод за празник.

Има и още нещо, което искам да узнае господин Райт.

— Дори в началото, когато бебето още не беше нищо повече от група клетки, тя го обичаше. Именно заради това смяташе, че тялото ѝ е чудо. Именно заради това никога не би направила аборт.

Той кима и отдава почит на любовта ти към бебето с минута мълчание.

— Кога са разбрали, че бебето страда от кистозна фиброза? — пита.

Доволна съм, че го нарича „бебе“, а не „ембрион“. Вие двамата започвате да ставате все по-реални за него.

— В дванадесетата седмица — отвърщам. — Тъй като имаме кистозна фиброза в семейната ни история, тя си направи генетичен

тест.

— Аз съм. — Беше явно, че с мъка се сдържах да не заплачем от другия край на линията. — Момче е. — Знаех какво ще последва. — Болно е от муковисцидоза. — Звучеше толкова млада. Нямах представа какво да ти кажа. Двете с теб знаехме твърде много за тази болест, наричана още кистозна фиброза, за да почна да те успокоявам. — Той ще трябва да премине през всичко това, Бий, също като Лео.

— Значи, това е било през август? — пита господин Райт.

— Да. На десети. Четири седмици по-късно ми се обади да ми каже, че са й предложили генна терапия за бебето.

— Какво е знаела по въпроса? — пита господин Райт.

— Каза, че щели да инжектират здрав ген, с който да заменят гена на кистозната фиброза. И щели да го направят, докато бебето е още в утробата. Докато се развивало и растяло, новият ген щял да продължава да замества увредения.

— Каква беше реакцията ви?

— Бях уплашена от рисковете, които щеше да поеме. Първо с вектора и...

Господин Райт ме прекъсва:

— Вектор? Съжалявам, не...

— Това е начинът, по който вкарват нов ген в тялото. Един вид такси, ако повече ви харесва. Често използват за вектори вируси, защото са добри в инфектирането на телесните клетки и едновременно с това пренасят и новия ген.

— Направо сте експерт.

— В нашето семейство всички сме аматьори експерти в областта на генетиката, заради Лео.

— Но някои хора умират по време на тези експериментални генни терапии, Тес. Всичките им органи отказват да функционират.

— Само ме остави да довърша, моля? Няма да използват вирус в ролята на вектор. В това е цялата гениалност. Някой е успял да създаде изкуствена хромозома, за да вкара гена в клетките на бебето. Невероятно е, нали?

Наистина беше невероятно. Но това не ми донесе никакво успокоение. Помня останалата част от разговора ни. Бях облякла пълната си униформа на по-голяма сестра.

— Добре, да приемем, че няма да има проблем с вектора. Ами какво ще кажеш за самия модифициран ген? Какво ще стане, ако се окаже, че той не само лекува кистозна фиброза, но и причинява нещо непредвидено?

— Мога ли да те помоля да спреш да се притесняваш?

— Може да доведе до някои отвратителни странични ефекти. Може да обърка нещо друго в тялото, нещо, за което дори не се предполага.

— Бий...

— Добре, може рискът да е малък...

Ти ме прекъсна, изблъсквайки ме от моята сапунерка.

— Без тази терапия той със сигурност ще е болен от муковисцидоза. Сто процента. Така че един малък риск е нещо, което трябва да поема.

— Казваш, че ще го инжектират през корема ти?

Чувах усмивката в гласа ти.

— Как иначе ще стигне до бебето?

— Значи тази генна терапия може да увреди и теб.

Ти въздъхна. С онази твоя въздишка, която казваше: „Моля те, остави ме на мира!“, въздишката на по-малка сестра към по-голяма.

— Аз съм ти сестра. Имам право да се притеснявам за теб.

— А аз съм майка на бебето си.

Отговорът ти ме свари неподготвена.

— Ще ти пиша, Бий.

Затвори.

* * *

— Тя често ли ви пишеше? — пита господин Райт.

Питам се дали интересът му е искрен, или въпросът му има някаква конкретна цел.

— Да. Обикновено когато знаеше, че няма да одобря нещо. Понякога, когато просто имаше нужда да подреди мислите си и ме използваше за мълчалив слушател.

Не съм сигурна дали ти е известно, но аз винаги съм харесвала твоите монолози. Въпреки че често ме изкарват от търпение, чувството да бъда лишена от ролята си на критик е освобождаващо.

— Полицията ми предостави копие от писмото ѝ — казва господин Райт.

Съжалявам. Трябваше да предам всичките ти писма на полицията.

Той се усмихва:

— Писмото за хората ангели.

Радвам се, че се е осведомил какво е важно за теб, а не само за онова, което е важно за разследването му. Аз пък нямам нужда от писмото, за да си спомня тази част от него:

„Всички тези хора, хора, които не познавам, за които изобщо не бях чувала, работят час след час, ден след ден, година след година, за да открият лек. В началото изследователската работа е била финансирана изцяло от дарения. Наистина има ангели, хора ангели в бели лабораторни престилки и поли от туид, които организират забавни надбягвания, продават кейкове и събират помощи, за да може един ден някой, когото никога не са срещали, да може да излекува бебето си.“

— Писмото ѝ ли бе причина да намалее страховете ви във връзка с терапията? — пита господин Райт.

— Не. В деня, преди да го получа, в американската преса излязоха резултатите от експерименталната генна терапия. Във всички вестници и по телевизията се говореше за генното лечение на муковисцидозата, разработено от „Хром-Мед“. Но имаше безброй много снимки на излекувани бебета и твърде малко научни данни.

Дори в рекламните издания изразът „бебето чудо“ се използваше далеч по-често от „генно лечение“.

Господин Райт кима:

— Да. И тук беше същото.

— Но в интернет също беше пълно с информация, което означаваше, че можех да проуча нещата подробно. Открих, че изследването всъщност е покрило всички регулативни критерии. До момента в Обединеното Кралство са се родили двадесет бебета, излекувани от муковисцидоза и напълно здрави. Майките не страдаха от никакви странични ефекти. Бременните жени в Америка, чиито деца бяха засегнати от гена на кистозната фиброза, умоляваха да бъдат включени в програмата. Осъзнах какъв късмет е извадила Тес, че са й предложили този шанс.

— Какво знаехте за „Хром-Мед“?

— Че са много надеждни и че години наред са се занимавали с генни изследвания. Също, че са платили на професор Росен за неговата хромозома, а после са го наели на работа и са му създали условия да продължи с проучванията си.

Кое то позволи на твоите дами в поли от туид да престанат да събират помощи.

— Също така изгледах около половин дузина телевизионни интервюта с професор Росен, откривателят на новия метод на лечение.

Знам, че не би трябвало да е така, но именно професор Росен промени мнението ми относно терапията, или поне ме накара да преодолее скептицизма си. Спомням си за първия път, когато го видях по телевизията.

За сутринта, в която телевизионната водеща измъкува въпроса си към него:

— Е, професор Росен, какво е усещането да сте „човекът зад чудото“, както ви определят някои хора?

Седналият срещу нея професор изглеждаше като абсурдно клише с очилата си с телени рамки, тесните си раменца и рошавите си вежди; без съмнение бялата му престилка висеше някъде наблизо, извън обсега на камерите.

— Съвсем не е чудо. Отне ми десетилетия работа и...

Тя го прекъсна:

— Наистина.

Изречението ѝ завършваше с точка, но той не го разбра и го прие като покана да продължи:

— Генът на муковисцидозата е разположен на седма хромозома. Произвежда протеин, наречен трансмембранен регулаторен протеин на кистозната фиброза.

Тя приглади тясната права пола над изваяните си крака, усмихна му се:

— Ако може да чуем по-опростената версия, професор Росен.

— Това е опростената версия. Създадох изкуствена микрохромозома...

— Наистина не мисля, че нашите зрители... — започна тя, размахвайки ръце, сякаш всичко казано до тук беше извън границите на човешкия разум. Поведението ѝ ме дразнеше и бях доволна, че дразнеше и професора.

— Зрителите ви имат мозъци, нали? Моята изкуствена хромозома може без никакви рискове да пренесе нов здрав ген в клетките.

Помислих си, че някой вероятно е трябвало да го научи как да представя знанията си на елементарен език. Изглежда професор Росен беше разтревожен от това и не можеше да продължава по същия начин.

— Човешката изкуствена хромозома може не само да представи, но и постоянно да поддържа терапевтичните гени. Синтетичните центромери бяха...

Тя бързо го прекъсна:

— Страхувам се, че ще трябва да пропуснем урока си по генетика за днес, професор Росен, защото тук има някой, който иска специално да ви благодари.

Тя се обърна към един голям екран, който предаваше на живо от някаква болница. Майка с насълзени очи и горд баща прегръщаха новороденото си здраво дете и благодаряха на професор Росен за това, че е излекувал красивото им синче. Професор Росен очевидно намери това за проява на лош вкус и наистина се засрами. Не се опияняваше от успеха си и това ме накара да го харесам.

— Значи сте повярвали на професор Росен? — пита господин Райт, без да изразява на глас своето собствено впечатление, но без съмнение и сам беше видял учения по телевизията по време на медийното отразяване на историята.

— Да. Във всичките му телевизионни интервюта, които бях гледала, правеше впечатление на отдаден на работата си учен без особен интерес към медиите. Изглеждаше скромен, притесняваше се, когато го хвалеха, и съвсем очевидно не се забавляваше на своята телевизионна слава.

Не го казвам на господин Райт, но професор Росен ми напомняше за господин Норманс (по математика ли ти преподаваше?) — мил човек, който обаче не разбираше глупавото държание на подрастващите момичета и изстрелваше на един дъх математическите си уравнения. Липсата на интерес към медиите, очилата с телени рамки и приликата със стар учител не бяха логични причини най-накрая да приема експерименталното лечение за безопасно, но ми подеждваха като сръчкването, от което се нуждаех, за да преодолее резервите си.

— Тес описа ли какво се е случило, когато са ѝ приложили терапията? — пита господин Райт.

— Не и в детайли, не. Само каза, че са ѝ сложили инжекцията и сега трябва да чака.

* * *

Обади ми се посред нощ, забравила, а може би безразлична, за часовата разлика. Тод се събуди и вдигна слушалката на телефона. Раздразнено ми я подаде и прошепна:

— Четири и половина сутринта е, за бога!

— Подейства, Бий! Излекуван е!

Заплаках; с едри мокри сълзи, гарнирани с ридания. Толкова се притеснявах — не за бебето, а за теб, — защото си бях представяла какво ще ти е да се грижиш за болно от кистозна фиброза дете. Тод си помисли, че се е случило нещо ужасно.

— Това е направо прекрасно, по дяволите!

Не зная какво го изненада повече: фактът, че плача заради нещо прекрасно, или това, че изругах.

— Бих искала да го кръстя Хавиер. Ако мама не възразява.

Спомням си колко много се гордееше Лео с второто си име; как си беше мечтал да го наричаме именно така.

— Лео ще реши, че наистина е готино — казах ѝ и си помислих колко тъжно е, когато някой умира толкова млад, че все още използва израза „наистина готино“.

— Да, нали?

Секретарката на господин Райт, невзрачна жена на средна възраст, ни прекъсва, поднасяйки минерална вода, и аз изведнъж осъзнавам, че умирам от жажда. Пресушавам на един дъх пластмасовата си чаша и тя ме поглежда с леко неодобрение. Когато взема празната чаша, забелязвам, че дланите ѝ са боядисани в оранжево. Снощи трябва да се е мазала с крем за изкуствен тен. Струва ми се трогателно, че тази едра грубовата жена се е опитала да се направи красива за пролетта. Усмиввам ѝ се, но тя не ме забелязва. Погледът ѝ е отправен към господин Райт. От изражението ѝ разбирам, че е влюбена в него, че именно заради него е потъмнила ръцете и лицето си предната вечер, че роклята, в която е облечена, е купена специално за него.

Господин Райт прекъсва мисленото ми клюкарстване.

— Значи сте вярвали, че няма никакви проблеми с бебето или с бременността?

— Мислех, че всичко е наред. Единственото ми притеснение беше как Тес ще се справи с ролята на самотна майка. Тогава това много ме тревожеше.

Госпожица Падам-си-по-шефа-си излиза, без да е получила и грам внимание от страна на господин Райт, който гледа право към мен. Заради нея поглеждам към ръката му: на безименния му пръст няма венчална халка. Да, мислите ми отново се реят, нямат желание да продължат напред. Знаеш какво следва. Съжалявам.

3

За момент звъненето на входната врата бе част от моя сън в червено. После хукнах да отворя, сигурна, че си ти. Детектив Финбъро знаеше, че е погрешният човек. Прояви добрината да си придаде засрамен и същевременно съчувствен вид. Знаеше каква ще е и следващата ми емоция.

— Спокойно, Биатрис. Не сме я открили.

Влезе в дневната ти. Зад него вървеше полицаи Върнън.

— Емилио Коди видял възстановката — каза той, отпусайки се върху дивана ти. — Тес вече била родила.

Но ти щеше да ми кажеш!

— Трябва да има някаква грешка.

— От болница „Света Анна“ потвърдиха, че Тес е родила там миналия вторник и е пожелала да я изпишат още същия ден. — Изпълнен със състрадание, той изчака, преди да запрати следващата граната. — Бебето е било мъртвородено.

Навремето мислех, че думата „мъртвороден“ звучи някак спокойно. Като спокойна вода. Успокой се, мое разтуптяно сърце. Тихичък гласец на спокойствието. Сега смятам, че е отчайваща по своята липса на живот; жесток евфемизъм, забиващ гвоздеи около факта, който се опитва да прикрие. Но тогава дори не мислех за бебето ти. Съжалявам. Всичко, за което успях да мисля, бе, че това се беше случило преди седмица, а ти не ми се беше обадила.

— Свързахме се с психиатричното отделение в болницата — продължи детектив Финбъро. — Тес е била автоматично прехвърлена към тях заради смъртта на бебето. Някой си доктор Никълс се е грижел за нея. Обадох му се у тях и той ми каза, че Тес страда от следродилна депресия.

Факти от избухнал шрапнел разкъсваха на парчета връзката помежду ни. Не си ми каза, че бебето ти е умряло. Била си

депресирана, но не си се обърнала към мен. Знаех за всяка картина, която рисуваш, за всеки твой приятел, дори за книгата, която в момента четеш, знаех какво е името на котката ти. (Пудинг, спомних си го на следващия ден.) Знаех всяка дребна подробност от ежедневието ти. Но не знаех важните неща. Не те познавах.

Значи, в крайна сметка, дяволът ми предлагаше сделка. Да приема, че не съм близо до теб срещу факта, че не са те отвлекли. Не са те убили. Все още си жива. Сграбчих с две ръце сделката.

— Очевидно все още сме притеснени за нея — каза детектив Финбъро. — Но нямаме причина да смятаме, че в изчезването ѝ е намесен и друг човек.

Замълчах за кратко, колкото от приличие — да проверя малката разпечатка на сделката.

— Ами странните телефонни обаждания?

— Доктор Никълс смята, че Тес най-вероятно е пресирила многократно нещата заради крехкото си емоционално състояние.

— А счупеният ѝ прозорец? Когато пристигнах, на пода на спалнята ѝ имаше парчета стъкло.

— Проучихме този въпрос, когато за първи път я обявиха за изчезнала. Във вторник вечерта някакъв хулиган е строшил предните стъкла на пет коли покрай тротоара пред сградата ѝ. Някоя тухла трябва да е уцелила случайно прозореца на Тес.

Чувството на облекчение отми напрежението от тялото ми, разчиствайки място за смазващата умора.

Когато си тръгнаха, се качих да видя Еймиъс.

— Знаел си, че бебето ѝ е умряло, нали? — попитах го. — Затова ме посъветва да подаря дрешките на някого.

Той печално ме погледна:

— Съжалявам. Мислех, че и ти знаеш.

Не исках да се впускам по този коловоз, още не.

— Защо не си казал на полицията нищо за бебето?

— Тя не е омъжена — той забеляза объркването по лицето ми. — Притеснявах се да не я вземат за някоя лека жена. Ако я сметнеха за такава, възможно бе да не си направят труда да я потърсят.

Може би в думите му имаше известен смисъл, макар и не онзи, който той влагаше в тях. Щом в полицията разбраха за следродилната ти депресия, издирването ти престана да бъде смятано за спешно. Но тогава този факт не бе регистриран от съзнанието ми.

— Тес ми каза, че бебето ѝ било излекувано.

— Да, от кистозната фиброза. Но е имало нещо друго, за което не са знаели. Мисля, че бъбреците му са отказали.

Отидох с колата до мама, за да ѝ съобщя добрата новина. Да, добрата новина, защото ти беше жива. Извинявай, не мислех за бебето ти. Както казах, сделка с дявола.

И при това — фалшива. Докато шофирах, си мислех каква глупачка съм била, че съм се оставила толкова лесно да ме изиграят. Толкова много исках да приема сделката, че умишлено бях останала сляпа за истината. Познавах те, откакто се беше родила. Бях с теб, когато татко ни напусна. Когато Лео умря. Зная важните неща. Ти щеше да ми кажеш за бебето си. И щеше да ми събъщиш, ако решише да отидеш някъде. Така че нещо, някой трябва да ти беше попречил.

Мама изпита същото облекчение като мен. Почувствах се жестока, когато натъртих:

— Не мисля, че са прави, мамо. Тя не би отпрашила нанякъде просто така, без да ми каже.

Но мама здраво се държеше за добрата новина и нямаше намерение да ме оставя да ѝ я отнема без бой.

— Скъпа, ти никога не си раждала. Не можеш дори да си представиш как се чувства тя. А следродилната депресия си е достатъчно лошо нещо и без всичко останало. — Мама винаги е била майсторка на евфемизмите. — Не казвам, че се радвам, задето бебето ѝ е умряло — продължи тя. — Но поне има втори шанс. Не са много мъжете, които са готови да приемат едно чуждо дете.

Очертаване на твоето светло бъдеще, точно в стила на мама.

— Наистина не вярвам, че е изчезнала доброволно.

Но мама не искаше да ме чуе.

— Един ден ще има друго дете при много по-щастливи обстоятелства. — Но гласът ѝ потрепна, докато се опитваше да те постави в едно безопасно и сигурно бъдеще.

— Мамо...

Тя ме прекъсна, отказвайки да ме чуе:

— Ти знаеше, че е бременна, нали?

Сега, вместо да продължи да си те представя в бъдещето, мама се втурна назад към миналото. Беше готова да се концентрира върху всичко друго, само не и върху онова, което ти се случваше в настоящето.

— Мислеше ли, че ще е добре за нея да е самотна майка?

— Ти успя да се справиш сама. Показа ни, че е възможно.

Исках да съм мила, но думите ми я ядосаха още повече.

— Не може да става сравнение между моето поведение и това на Тес. Никакво. Аз се омъжих, преди да забременея. А съпругът ми може и да си е тръгнал, но това не е било по мое желание.

Никога преди не я бях чувала да казва „съпругът ми“, а ти? Винаги е бил „баща ти“.

— Освен това аз имам някакво чувство за срам — продължи мама. — На Тес няма да ѝ навреди да се поучи малко.

Както казах, гневът може да отнеме студената тръпка от ужаса, поне за известно време.

Докато карах обратно от Литъл Хадстън към Лондон, се изви снежна буря и превърна М-11 в енергично разтърсен снежен глобус. Милиони снежинки се сипеха в надпревара към земята, удряха се в стъклото на колата — прекалено много и прекалено бързи, за да успеят чистачките да се справят с тях. Таблата покрай магистралата примигваха с предупреждение за тежките пътни условия и предлагаха ограничения в скоростта, за да остане магистралата безопасна. Една линейка с надута сирена ме изпревари.

— *Не е шумотевица, Бий.*

— *Добре де, изнервящ звук, тогава.*

— Сирената е сигналът на поелата на път кавалерия на двадесет и първи век.

Току-що беше започнала да учиш в колежа по изкуствата и беше пълна с мисли, които не са хрумвали на никого друго преди теб. Страдаше и от онзи друг дразнещ студентски навик да си въобразяваш, че хората, които не са студенти, са неспособни да разберат.

— Искам да кажа — кавалерия от пожарна или полицейска кола, или линейка, тръгнали на спасителна акция.

— Схванах от първия път, благодаря, Тес.

— Но го сметна за твърде глупаво, за да го изкоментираш?

— Да.

Ти се изкикоти:

— Ама сериозно, за мен сирената е символ на обществото, което се грижи за своите граждани.

Линейката вече не се вижда, сирената не се чува. Дали някоя кавалерия ти се е притекла на помощ? Забраних си да мисля по този начин. Не можех да си позволя да си фантазирам какво ти се е случило. Но чувствах тялото си студено, уплашено и самотно.

Шосетата в близост до апартамента ти бяха предателски заледени. Когато паркирах, гумите на колата ми се плъзнаха и аз почти се блъснах в мотора, паркиран край жилището ти. Един младеж на около двадесет години седеше на последното стъпало на стълбището, стиснал в ръка абсурдно голям букет; снежинките се топяха, когато кацаха върху целофана. Познах го по твоите описания: Саймън, син на член на парламента. Права си — пиърсингът на устните му придава на детинското му лице измъчен вид. Кожените му дрехи бяха мокри, а пръстите му — побелели от студ. Въпреки ледения въздух до носа ми достигна миризма на одеколон. Спомням си разказите ти за неговото неумело ухажване и твой отговор. Сигурно си една от малцината, които наистина осигуряват обещаната успокоителна награда, наречена приятелство.

Казах му, че си изчезнала и той притисна букета към гърдите си, смачквайки цветята в целофановата опаковка. Гласът му с акцент на студент от „Итън“ прозвуча тихо:

— От колко време?

— От миналия четвъртък.

Стори ми се, че лицето му пребледня.

— Бях с нея в четвъртък.

— Къде?

— В Хайд Парк. Бяхме заедно някъде докъм четири.

Два часа след като те бяха забелязали в пощата. Той сигурно беше последният човек, който те беше видял.

— Тя ми се обади в четвъртък сутринта, поиска да се срещнем — продължи Саймън. — Предложи да се чакаме пред галерията „Серпентин“ в Кенсингтън Гардънс. Щяхме да пием кафе, да видим как вървят нещата.

Акцентът му се беше променил и сега звучеше като на човек от Северен Лондон. Зачудих се кой от двата беше истинският.

— После я попитах дали може да я изпратя до апартамента ѝ — продължи Саймън. — Но тя отказа. — Гласът му се изпълни със самосъжаление. — Оттогава не съм ѝ се обаждал, нито съм идвал да я видя. И да, знам, че това държание е далеч от оказването на подкрепа, но исках да ѝ покажа какво е да бъдеш отблъснат.

Егоизмът му трябва да беше чудовищно голям, за да вярва, че наранените му чувства биха имали някакво значение за теб след смъртта на бебето ти или пък за мен сега, когато никой не знаеше къде си.

— Къде я оставихте? — попитах.

— Тя ме остави, ясно ли е? Вървахме през Хайд Парк. После тя си тръгна. Аз не съм я оставял никъде.

Бях сигурна, че лъже. Акцентът от Северен Лондон беше фалшивият.

— Къде?

Той не отвърна.

Отново му изкрещях въпроса си:

— Къде?!

— Край плувния басейн.

Никога преди не бях крещяла на някого.

Позвъних на детектив Финбъро и му оставих спешно съобщение. Саймън беше в банята ти, топлеше побелелите си вкочанени ръце под горещата вода на чешмата. По-късно щях да установя, че банята е замирисала на одеколона му и щях да му се ядосам, че е маскирал аромата на сапуна и шампоана ти.

— Какво казаха от полицията? — попита той, когато влезе.

— Казаха, че ще проверят.

— Типично по американски.

Само на теб ти е позволено да ме иронизираш по този начин. Онова, което полицаят в действителност каза, бе, че веднага ще се погрижи.

— Значи ще претърсят Хайд Парк? — попита Саймън.

Но аз се опитвах да не мисля какво точно беше имал предвид полицаят, когато беше използвал израза „ще се погрижа“. Бях заменила английския му евфемизъм с американски, обгръщайки с въздушно фолио острата действителност, съдържаща се в думите му.

— И ще ни се обадят? — попита той.

— Детектив Финбъро ще ме уведоми, ако има нещо, да — отвърнах.

Саймън се просна на дивана ти, напластените му със сняг боти оставиха отпечатък върху индийското ти одеяло. Но трябваше да му задам още няколко въпроса, така че прикрих раздразнението си.

— Полицията смята, че Тес страда от следродилна депресия. Как ти се стори на теб?

Той помълча известно време и аз се запитах дали се опитва да си спомни, или съчинява поредната лъжа.

— Беше отчаяна — рече той. — Трябваше да взема от онези специални хапчета за спиране на кърмата. Каза ми, че това било едно от най-лошите неща — все още да произвежда всичката тази храна за бебето си и да не може да му я даде.

Смъртта на бебето ти започна леко да си проправя път в съзнанието ми. Съжалявам, че ми отне толкова много време. Единственото ми оправдание е, че в тревогата ми за теб нямаше място за нероденото ти дете.

Нещо в думите на Саймън ме човъркаше. Заковах го с фраза:

— Каза „беше“.

Той ме погледна недоумяващо.

— Каза „беше отчаяна“?

За момент ми се стори, че има вид на приклещен в ъгъла, после обаче възвърна самообладанието си. Гласът му отново прозвуча с фалшивия акцент от Северен Лондон:

— Имах предвид, че беше депресирана, когато я срещнах в четвъртък. От къде мога да знам как се чувства сега?

Лицето му вече не ми изглеждаше детинско, а жестоко; пиърсингът не беше белег на младежки бунт, а на доброволно избран мазохизъм. Имах да го питам още нещо.

— Тес ми каза, че бебето било излекувано?

— Да, смъртта му нямаше нищо общо с кистозната фиброза.

— Да не би да е заради това, че се е родило три седмици порано?

— Не. Тя ми каза, че е нещо, което би го убило дори да се беше родило навреме. Нещо свързано с бъбреците му.

Заредих се с твърдост.

— Знаеш ли защо не ми е казала, когато бебето е умряло?

— Мислех, че го е направила. — Във вида му прозираше триумф. — Знаеше ли, че аз щях да съм кръстникът?

Тръгна си неохотно, след като любезните ми намеци бяха преминали в нетипично за мен директно настояване.

Изчаках два часа и половина и понеже детектив Финбъро не ми се обади, позвъних в участъка. Една служителка ме уведоми, че детективът не е на разположение. Реших да отида до Хайд Парк. Надявах се, че няма да има и следа от Финбъро; надявах се, че причината, поради която не е на разположение, е, че в момента разследва по-спешен случай, тъй като твоят беше преминал в графата „изчезнал човек, който така или иначе ще се появи по някое време“. Надявах се, че аз греша, а той е прав; че ти просто си отпрашила нанякъде след смъртта на бебето. Заклучих вратата и сложих ключа под саксията с розови циклами, в случай че се прибереш, преди да съм се върнала.

Докато приближавах към Хайд Парк, ме подмина полицейска кола с надута сирена. Звукът ме изпълни с паника. Натиснах педала на колата. Когато пристигнах до Ланкастър Гейт, полицейската кола, която ме беше изпреварила, тъкмо се присъединяваше към другите, които вече бяха паркирали там; сирените им надаваха електронен вой.

Влязох в парка. Наоколо ми се сипеше сняг. Прииска ми се първо да бях изчакала още малко, да си бях отпуснала час и нещо, за да се насладя на собствения си живот. На повечето хора това ще им се стори егоистично, но ти си живяла със скръбта или по-точно една част от теб бе умряла от скръб, така че знам, че ще ме разбереш.

Навътре в парка виждах полицаи, повече от дузина. Към тях приближаваха полицейски коли, караха направо през парка. На мястото, където кипеше това оживление, бяха започнали да се събират любопитни граждани — телевизионно риалити на живо.

Толкова много отпечатъци от стъпки и гуми в снега!

Бавно вървах към тях. Умът ми беше странно спокоен, регистрираше забавено, че сърцето ми се блъска на неравни интервали в гърдите, че съм останала без дъх, че силно треперя. Умът ми някак си успяваше да се държи на разстояние, да не се превърне в част от реакцията на тялото ми.

Подминах един човек от поддръжката на парка, облечен в кафява униформа, който говореше със собственик на лабрадор.

— Попитаха ни за басейна и за езерото, и аз си помислих, че ще ги пресушат, но главният офицер реши първо да претърсят изоставените сгради наоколо. След съкращенията имаме доста такива. — Към слушателите му се присъединиха още стопани, разхождащи кучетата си, както и тичащи за здраве хора. — Преди години онази сграда там беше мъжка тоалетна, но накрая се оказа, че е по-евтино да се постави нова, отколкото да се ремонтира старата.

Подминах ги и продължих към полицаите. Опъваха кордон около една малка запусната викторианска постройка, наполовина скрита зад храстите.

Близо до кордона видях полицай Върнън. Вечно розовите ѝ бузи сега бяха пребледнели, очите ѝ — подпухнали от плач; трепереше. Един полицай я беше прегърнал през рамото. Не ме видяха. Гласът на полицай Върнън беше задъхан и неравен:

— Да, виждала съм, но само в болницата и никога някой толкова млад. Или толкова самотен.

По-късно щях да съм ѝ благодарна за физически изразеното състрадание. Тогава обаче думите ѝ се забиха в съзнанието ми, накараха насила мозъка ми да се заеме с онова, което се случваше.

Стигнах до полицейския кордон. Детектив Финбъро ме видя. За момент, изглежда, се изненада от появата ми там, после лицето му изрази съчувствие. Той приближи до мен.

— Биатрис, толкова съжалявам...

Прекъснах го. Ако успеях да предотвратя изричането на страшните думи на глас, значи нямаше да са верни:

— Грешите.

Исках да избягам от него. Той взе ръката ми в своята. Помислих си, че ме спира. Сега си мисля, че ми е предлагал нежен жест на хуманност.

— Открихме Тес.

Опитах се да издърпам ръката си от неговата.

— Не може да сте сигурни.

Той напрегнато ме погледна, срещна очите ми; дори и тогава осъзнах, че за това се искаше кураж.

— Носела е студентската си карта със себе си. Страхувам се, че няма грешка. Много съжалявам, Биатрис. Сестра ти е мъртва.

Той ме пусна. Отдалечих се. Полицай Върнън тръгна след мен.

— Биатрис...

Чух как детектив Финбъро ѝ подвикна да се върне:

— Тя иска да остане сама.

Бях му благодарна.

Седнах сред групичка дървета с почернели клони, безжизнени и останали без листа под безшумния сняг.

Кога точно осъзнах, че си мъртва? Когато детектив Финбъро ми го съобщи? Или когато видях пребледнялото мокро от сълзи лице на

полицай Върнън? Когато зърнах тоалетните принадлежности в банята ти? Или когато мама се обади, за да ми каже, че си изчезнала? Кога разбрах?

Видях как изнасят носилка от полуразрушената тоалетна. Върху носилката лежеше труп в найлонова торба. Приблжих.

Ципът беше захапал кичур от косата ти.

Тогава разбрах.

4

Защо ти пиша всичко това? Последния път отклоних този въпрос, заговорих за нуждата да намеря смисъл в случилото се, докато точките от детайлите разкриват една цялостна картина. Избягвах същината на въпроса: защо ти? Това да не е някоя налудничава игра на въображението? Чаршафи и одеяла се превръщат в палатка, пиратски кораб или замък. Ти си безстрашният рицар, Лео е търсецът приключения принц, а аз съм принцесата и разказвачът — разказвам историята така, както на мен ми харесва. Винаги аз съм разказвала историите, нали?

Дали мисля, че можеш да ме чуеш? Абсолютно да! Определено не. Направи своя избор; аз го правя непрестанно.

Казано на прост език, имам нужда да разговарям с теб. Мама ми е казвала, че не съм говорела много, преди ти да се родиш, после съм се сдобила със сестра, на която да приказвам, и оттогава не съм млъкнала. Не искам да млъквам сега. Ако го направя, ще загубя част от себе си. Ще ми липсва част от мен самата. Зная, че не можеш да критикуваш писмото ми до теб, нито да му направиш коментар, но това не значи, че не съм наясно с критиките ти или не мога да предположа коментарите ти така, както ти знаеше и предполагаше моите. Разговорът е монолог, но мога да го водя само с теб.

И аз го правя, за да ти обясня защо си убита. Можех да започна от края, да ти дам отговора, финалната страница, но ти би ми задала въпрос, който да ме върне няколко страници назад, после втори — и да извървим целия този път, на който се намираме в момента. Затова ще ти разкажа всичко така, както се случи; така, както аз го разкрих, без да се поддавам на емоции.

* * *

— Един полицаи, когото не бях срещала преди, ме помоли да я идентифицирам.

Разказах на господин Райт всичко, което съм разказала и на теб, без да спомена за сделката с дявола и разни други маловажни отклонения от показанията ми.

— В колко часа се случи това? — пита той и гласът му е добър, какъвто е през цялото това интервю. Но аз не мога да му отговоря. В деня, в който те откриха, времето ми се губи; една минута продължаваше половин ден, един час отлиташе за секунди. Както се случва в приказките, аз се озовавах в седмиците и изчезвах от тях, преминавах през годините; втората звезда вдясно и право в утрото, което никога нямаше да настъпи. Бях в картина с разкривени часовници на Салвадор Дали, присъствах на чаено парти на Лудия Шапкар. Нищо чудно, че Одън е казал: „Часовниците всички спрете!“; беше отчаян опит да сграбча остатъците от здрав разум в себе си.

— Не зная по кое време беше — отвърщам. Решавам да дам шанс на част от своята истина. — Времето вече нямаше никакво значение за мен. Обикновено то се променя и оказва влияние върху всичко, но когато някой любим човек умре, времето не може да промени това; никакво количество време никога няма да го промени, затова то престава да има значение.

Когато видях кичура ти коса, осъзнах, че скръбта е любов, преляла във вечно чувство на липса. Малко прекалено за господин Райт, съгласна съм, но искам той да узнае повече за реалността на твоята смърт. Тя не може да бъде побрана в часове, дни или минути. Спомняш ли си онези лъжички за кафе от тридесетте, всяка от които приличаше на разтопен бонбон? Ето така бях живяла живота си — на миниатюрни дози. Но смъртта ти беше огромно море и аз потъвах в него. Знаеш ли, че океанът стига до дълбочина седем мили? Никакви слънчеви лъчи не могат да проникнат толкова надълбоко. В пълната тъмнина оцеляват единствено безформените, трудно различими създания: мутирали емоции, за които нямах представа, че съществуват, докато ти не умря.

— Да спрем ли до тук? — пита господин Райт и за момент се чудя дали не съм изказала мислите си на глас и той не ме е взел за побъркана. Почти съм сигурна, че съм успяла да запазя мислите си

скрити и той просто проявява загриженост. Но не искам да ми се налага да разказвам повторно за този ден.

— Предпочитам да довърша.

Той се напруга почти незабележимо и аз усещам, че се настройва за продължението. Не беше ми хрумвало, че това може да е тежко и за него. На Стария моряк от поемата на Колридж може да му е било трудно да разкаже историята си, но на бедния сватбар, принуден да я слуша, не му е било по-леко. Той кима и аз продължавам:

— Полицаяте бяха довели мама в Лондон, но тя не можеше да понесе да идентифицира Тес, затова отидох в моргата сама. С мен беше един сержант. Наближаваше шестдесетте. Не си спомням името му. Беше много мил.

Когато влязохме в моргата, сержантът ме хвана за ръката и не я пусна. Минахме покрай залата за аутопсии. Лъскавите метални повърхности, белите плочки и острата светлина я превръщаха в някаква високотехнологична дизайнерска кухня, с която са попрекалили. Той ме отведе в стаята, в която лежеше ти. Миризмата на антисептик беше задушаваща. Сержантът ме попита дали съм готова. Никога нямаше да бъда. Кимнах. Той отметна покривалото.

Беше облечена в дебелото зимно палто — коледният ти подарък от мен. Искях да съм сигурна, че ще ти е топло. Испитах глупаво задоволство, че си с него. Няма описание на цвета на смъртта, няма каталожен номер, който да съответстваше на лицето ти. Беше противоположност на цвят; противоположност на живот. Докоснах замрялата ти лъскава като сатен коса.

— Беше толкова хубава.

Пръстите на сержанта се свиха около моите.

— Да. Красива е.

Използва сегашно време и аз си помислих, че не ме е чул добре. Но сега ми се струва, че се е опитвал да направи ситуацията малко по-поносима; смъртта още не ти беше ограбила всичко. Той беше прав: ти беше красива като трагична героиня на Шекспир. Би могла да си Дездемона, Офелия, Корделия; бледа и неподвижна от смъртта; подведена героиня; пасивна жертва. Но ти никога не си била нито

трагична, нито пасивна, нито жертва. Беше весела, страстна и независима.

Видях, че дебелите ръкави на палтото ти са пропити с изсъхнала кръв и са се вкоравили от нея. От вътрешната страна на китките ти се виждаха разрези — там, откъдето животът бе изтекъл от теб.

Не си спомням какво ми каза сержантът, нито дали съм му отговорила. Само си спомням как ръката му стискаше моята.

Когато излизахме от сградата, сержантът ме попита дали искаме френската полиция да съобщи на татко вместо нас и аз му благодарих.

Мама ме чакаше отвън.

— Съжалявам. Просто нямаше да понеса да я видя така. — Зачудих се дали си е въобразявала, че аз мога да го понеса. — Не беше необходимо да го правиш — продължи тя. — Трябваше да изберат ДНК анализ или нещо от този род. Каква варварщина.

Не бях съгласна. Колкото и потресаващо да беше, имах нужда да погледна бруталната реалност на безцветното ти лице, за да повярвам, че си мъртва.

— Как го понесе, като беше сама? — попита мама.

— С мен имаше един полицай. Беше много мил.

— Те всички са много мили — мама искаше да намери нещо хубаво в цялата ситуация. — Не е честно как ги напада пресата, нали? Искam да кажа, че не можеше да бъдат по-добри от това или... — Гласът ѝ потрепна и замря; в случилото се нямаше нищо добро. — Лицето ѝ беше ли...? Искam да кажа, беше ли...?

— Не бе наранено. Беше перфектно.

— Такова красиво лице.

— Да.

— Винаги е било. Но човек не можеше да го види от всичката тази коса. Все ѝ казвах да си вдига косата или да се подстриже. Казвах ѝ го, защото исках всички да видят какво красиво лице има, не защото не харесвах косата ѝ.

Тя залитна и аз я подхванах. Докато се държеше за мен, получихме онази физическа близост, от която и двете имахме нужда от

мига, в който слязох от самолета. Още не бях плакала и завиждах на мама, като че поне малка част от агонията можеше да бъде отмита от сълзите.

Закарах мама у дома и ѝ помогнах да си легне. Седях при нея, докато най-накрая заспа.

Посред нощ потеглих обратно към Лондон. Когато излязох на М-11, отворих прозорците и изкрещях, надвиках шума на двигателите и бученето на магистралата; крещях в тъмното, докато ме заболя гърлото и ми преградна гласът. Когато стигнах в Лондон, шосетата бяха пусти и тихи, смълчаните тротоари — опразнени. Не можех да си представя, че на сутринта тъмният опустял град отново ще се изпълни с хора и светлина. Не бях се замисляла кой може да те е убил; смъртта ти бе унищожила способността ми да разсъждавам. Само исках да се прибера в апартамента ти, сякаш там щях да бъда по-близо до теб.

Когато пристигнах, часовникът в колата показваше три и четиридесет. Помня, защото вече не беше денят, в който те бяха открили, а следващият. Ти вече отиваше в миналото. Хората смятат за много окуражителни думите, че животът продължава; нима не осъзнават, че фактът, че продължава техният живот, а не този на любимите хора, които са загубили, е едно от най-острите терзания, причинявани от скръбта? Дните ще отминават и няма да са денят, в който ти беше открита; надеждата, както и животът ми, в който сестра ми присъстваше, бяха приключили.

Подхлъзнах се в тъмното по замръзналите стъпала, водещи към апартамента ти, и се хванах за ледения парапет. Прилив на адреналин, примесен със студ, ме накараха още по-ясно да осъзная смъртта ти, забиха я надълбоко в мен. Затършувах под саксията с розови циклами, охлузих кокалчетата на пръстите си в замръзналия цимент. Ключът не беше там. Видях, че входната ти врата е открената. Влязох вътре.

В спалнята ти имаше някой. Скръбта беше задушила всички други емоции и когато отворих вратата, не изпитвах никакъв страх. Вътре заварих някакъв мъж, който ровеше из вещите ти. Гневът си проправи път сред скръбта.

— Какво, по дяволите, правите?

На фона на новия пейзаж от дълбока като морето скръб не можах да разпозная дори собствените си думи. Мъжът се обърна.

* * *

— Да спрем ли до тук? — пита господин Райт. Поглеждам към часовника на стената; почти седем е. Благодарна съм му, че ме остави да завърша деня, в който те бяха намерили.

— Съжалявам, не знаех колко късно е станало.

— Както казахте, времето престава да има смисъл, когато някой наш любим човек умре.

Питам се дали ще ме последва. Чувствам колко различни са ситуациите, в които двамата се намирахме. През последните пет часа господин Райт беше станал свидетел на разголването на чувствата ми. Помежду ни се възцарява мълчание и аз се замислям дали да не го помоля и той да разголи душата си.

— Жена ми почина преди две години при катастрофа.

Очите ни се срещат и между двамата ни се заражда другарство; двамата ветерани от една и съща война, уморени от битки и емоционално обезкървени. Дилън Томас греши: смъртта не остава без царство. Смъртта печели войната и скръбта е косвената вреда. По времето, когато бях студентка по английска литература, никога не съм си представяла, че ще споря с поетите, вместо да се уча от техните думи.

Господин Райт ме изпраща до асансьора. Една чистачка чисти коридора с прахосмукачка; другите офиси тънат в тъмнина. Той натиска бутона и изчаква с мен пристигането на асансьора. Влизам вътре сама.

Докато асансьорът се спуска надолу, усещам насъбралата се горчива слюнка в гърлото ми. Тялото ми се бе поддало не само на вербални, но и на физически спомени, и аз отново бях почувствала надигащото се гадене, сякаш физически се опитвах да изхвърля навън всичко, което ме гнетеше. Сърцето ми отново се беше удряло силно в ребрата, изцеждайки въздуха от дробовете ми. Излизам от асансьора, главата продължава да ме боли жестоко — както в деня, в който те бяха открили. Тогава фактът за твоята смърт детонира в мозъка ми;

избухваше отново и отново, и отново. Докато говорех пред господин Райт, отново се бях озовала в минно поле със завързани очи. Смъртта ти никога няма да бъде обезоръжена и сведена до спомен, но поне се бях научила как през някои дни — добрите дни! — да я заобикалям. Не и днес.

Излизам от сградата и вечерта е топла, но аз продължавам да треперя и космите по ръцете ми настръхват, опитвайки се да съхранят топлината на тялото. Не зная какво ме беше разтреперило толкова силно през оня трагичен ден — дали хапещият студ или шокът.

За разлика от вчера, днес не усещам заплашителното присъствие зад гърба си, може би защото, след като бях описала деня, в който те бяха открили, не ми беше останала емоционална енергия за страха. Решавам да повървя, вместо да хвана метрото. Тялото ми се нуждае от стимули от истинския свят навън, не от климата на спомените. Смяната ми в „Койотът“ започва след малко повече от час, така че ще имам достатъчно време да извървя разстоянието дотам.

Поразена си и да, съгласна съм — аз съм лицемерка. Все още си спомням наставническия си тон.

— _ Сервитьорка? Не можа ли да намериш нещо по-малко...? _

Гласът ми замря, но ти знаеше с какво да запълниш празнотата: „затъпяващо“, „под твоето достойнство“, „задънена улица“.

— *Работя това само за да си плащам сметките, не е избор на кариера.*

— *Но защо не си намериш някоя дневна работа, която може да доведе до нещо по-сериозно?*

— *Не е дневна работа, а нощна.*

В хумора ти имаше известна горчивина. Беше усетила скритото ухапване; липсата ми на вяра в твоето бъдеще като художничка.

Е, за мен това е нещо повече от дневна или нощна работа — това е единствената работа, която имам. След триседмично отсъствие по семейни причини търпението на шефа ми се беше изчерпало.

Трябваше да му кажа — *избирай между двете възможности, Биатрис* — какво смятам да правя и моето оставане в Лондон на практика означаваше, че напускам. Това ме прави да изглеждам като някой решителен човек, който реагира гъвкаво според ситуацията и без да се замисля, заменя поста на главен мениджър на дизайнерска компания за корпоративна идентичност с професията на сервитьорка на половин щат. Но ти знаеш, че изобщо не съм такава. Освен това работата ми в Ню Йорк с нейната редовна заплата, отлична пенсионна схема и пълно работно време беше последната ми връзка с един предсказуем и защитен живот.

Изненада: харесва ми да работя в „Койотът“.

Ходенето помага и след четиридесет минути дишането ми се забавя; сърцето ми се връща към познатия ритъм. Най-накрая ти обръщам внимание, когато ми повтаряш, че трябваше поне да се обадя на татко. Но си казвам, че новата му жена ще го утеши много по-добре от мен. Да, женени са от осем години, но аз все още я възприемам като новата му жена — свежа, бяла и блестяща с младостта и тиарата си от фалшиви диаманти, неопетнена от загуба. Нищо чудно, че татко избра нея пред нас.

Стигам до „Койотът“ и виждам, че Бетина е опънала зелената тента и в момента подрежда старите дървени маси навън. Тя ме посреща с разтворени ръце, прегръдката ѝ ме очаква. Преди няколко месеца щях да се отдръпна. За щастие, съм станала по-малък шовинист. Прегръщаме се силно и аз съм благодарна за физическото ѝ присъствие. Най-сетне преставам да треперя.

Тя загрижено ме поглежда:

— Чувстваш ли се достатъчно добре, за да работиш?

— Нищо ми няма, наистина.

— Гледахме го по новините. Казват, че делото щяло да е през лятото?

— Да.

— Кога според теб ще ми върнат компютъра? — пита тя с усмивка. — Почеркът ми е ужасен, хората не могат да прочетат менютата си.

От полицията прибраха компютъра ѝ. Знаеха, че често си го ползвала и искаха да видят дали няма да открият в него нещо, което да им помогне при разследването. Усмивката ѝ е наистина много красива и винаги ме завладява напълно. Бетина обгръща ръка около мен, за да влезем заедно вътре, и аз разбирам, че тя е била навън нарочно, за да ме чака.

Изкарвам смяната си, въпреки че все още съм замаяна и главата ми се пръска, но ако някой е забелязал колко съм мълчалива, не го коментира. Винаги съм била добра в смятането наум, така че тази страна от работата ми се удава с лекота, но закачливите разговори с клиентите са нещо друго. За щастие, Бетина говори за двама и тази вечер разчитам на нея, както често съм разчитала на теб. Всички клиенти са от постоянните и проявяват същото разбиране към мен, както персоналът — не ме разпитват, нито ми задават въпроси или коментират случилото се. Тактичността е заразна.

Когато се прибирам у дома, вече е късно и, физически изтощена от отминалия ден, копнея единствено за сън. За мой късмет са останали само трима особено издръжливи репортери. Може би са на свободна практика и имат нужда от малко пари. Вече не са част от един общ пакет и не крещят въпросите си, нито навират обективите си във физиономията ми. По-скоро сценарият е повече като за коктейлно парти, където поне са наясно, че може да не ми се приказва с тях.

— Госпожице Хеминг?

Вчера беше „Биатрис“ и тази фалшива интимност ме отвращаваше. (Или „Арабела“ — от онези, които бяха пропуснали да си напишат домашното.) Репортерката продължава, застанала на учтиво разстояние от мен:

— Може ли да ви задам няколко въпроса?

Същата жена, която бях чула да говори по мобилния си телефон пред прозореца на кухнята в неделя вечерта.

— Не ви ли се иска в този момент да сте си у дома и да четете приказки за лека нощ?

Тя видимо се изненадва.

— Подслушвах.

— Тази вечер синът ми е при леля си. И за нещастие, не ми плащат за четенето на приказки. Има ли нещо, което бихте искали хората да узнаят за вашата сестра?

— Купила е боички за рисуване с пръсти за своето бебе.

Не съм сигурна какво ме накара да го кажа. Може би защото за първи път ти не просто живееше в настоящето, но и планираше бъдещето. Разбираемо е, че репортерката иска да чуе нещо друго. Чака.

Опитвам се да те обобщя в едно изречение. Мисля за твоите качества, но в главата ми се оформя нещо подобно на лична обява: „Красива, талантива, на двадесет и една години, с много приятели и любителка на забавленията търси...“ Чувам те как се смееш. Не включих „добро чувство за хумор“, но в твой случай това е напълно валидно. Замислям се защо те обичат хората. Но докато изреждам наум причините, опасно се доближавам до съчиняването на некролог, а ти си прекалено млада за това. Един по-възрастен репортер, който досега мълчеше, се намесва:

— Вярно ли е, че са я изключили от училище?

— Да. Тес мразеше правилата, особено нелепите.

Той драска нещо в бележника си, а аз продължавам търсенето на едно изречение, което да те обобщи напълно. Колко подчинени изречения може да се съдържат в едно-единствено сложно?

— Госпожице Хеминг?

Срещам погледа ѝ.

— Тя трябваше да е тук. Сега. Жива.

Моето сбито описание в седем думи.

Влизам в апартамента, затварям вратата и те чувам да ми казваш, че съм била твърде несправедлива по отношение на татко. Права си, но тогава все още му бях прекалено ядосана. Ти беше много малка, за да осъзнаеш напълно през какво преминаха мама и Лео, когато той ни напусна — само три месеца преди Лео да умре. Разумът ми повтаряше, че кистозната фиброза го е накарала да си тръгне; че бе докарала Лео до такова безсилие, че татко не можеше да продължи да го гледа как се мъчи; че бе превърнала мама в кълбо от нерви и сърцето ѝ се беше свило на стегната малка топка,; която едва изпомпваше кръвта из тялото ѝ, камо ли да бие за някого другия. Така че разумът ми

разбираше, че татко си имаше своите причини. Но той имаше и деца, и затова си мислех, че причините му не важаха. (Да, имаше, защото две от децата му бяха мъртви, а третото вече не беше дете.)

Ти му повярва, когато обеща, че ще се върне. Бях пет години по-голяма от теб, но не и по-мъдра, и години наред си представях нашия хепиенд. През първата нощ от студентския ми живот фантазията ми умря, защото реших, че хепиендът е безсмислен. Защото не исках надеждата за щастлив край с баща ми, а реалността на едно щастливо начало. Исках татко да се беше грижил за мен през детството ми, а не да ми се налага да сключвам примирие с него като възрастна. Но сега вече не съм толкова сигурна в това.

През прозореца виждам, че всички репортери са си тръгнали. Пудинг увива мъркащото си тяло около глезените ми, опитва се да ме подкупи да ѝ дам още храна. След като я нахранвам, пълня купичката ѝ с вода и излизам през кухненската врата.

— Това задният ти двор ли е? — попитах, когато за първи път видях апартамента ти. Бях удивена, че не си имала предвид американския тип градина, а си се изразила буквално за няколкото стъпки каменисто парче земя с два казана за боклук в него.

Ти се усмихна.

— Ще бъде красиво, Бий, само чакай да видиш.

Трябва да беше работила като някой троянец. Всички камъни бяха разчистени, почвата прекопана и засадена. Винаги си била запалена по градинарството, нали? Помня, че докато беше малка, вечно следваше мама из градината с миниатюрната си ярко боядисана лопатка, сложила специалната си градинарска престилка. Но на мен градинарството никога не ми е харесвало. Не възразявах срещу дългото чакане между саденето и появата на съответното растение (за разлика от теб, която беше ужасно нетърпелива), а срещу това, че когато някое цвете най-накрая цъфнеше, прецъфтяваше много бързо. Растенията бяха твърде ефимерни и преходни. Предпочитах да събирам порцеланови фигурки — солидни бездушни предмети, на

които можеше да се разчита и които нямаше да се променят или умрат на следващия ден.

Но откакто съм отседнала в апартамента ти, наистина се опитвам — честна дума! — да се грижа за тази малка градинка от другата страна на задната врата. (За щастие, Еймиъс е отговорник за твоята вавилонска градина от саксии, наредени по стълбите отпред.) Поливам растенията в задния двор всеки ден, дори съм ги торила. Не, не съм напълно сигурна защо го правя — може би защото си мисля, че за теб има значение; може би защото искам да се грижа за градината ти, понеже не съм се погрижила за теб? Е, какъвто и да е мотивът ми, страхувам се, че съм се провалила позорно. Всички растения са мъртви. Стъблата им са станали кафяви, а малкото останали листа са изсъхнали и се ронят. От голите петна земя не расте нищо. Изцеждам последните капки вода от лейката. Защо продължавам с това безсмислено занимание — да поливам умрели растения и гола земя?

— Ще бъде красиво, Бий, само чакай да видиш.

Ще напълня отново лейката и ще изчакам още малко.

Сряда

Пристигам в следствената служба и забелязвам, че госпожица Падам-си-по-шефа-си ме гледа втренчено. Всъщност, инспектира ме критично е по-точно казано. Чувствам, че ме преценява като съперница. Господин Райт забързано влиза с куфарче в едната ръка и вестник в другата. Усмихва ми се открито и топло; все още не е превключил от домашна на служебна вълна. Сега вече знам, че госпожица Падам-си-по-шефа-си със сигурност ме смята за съперница, защото когато господин Райт ми се усмихва, погледът ѝ става открито враждебен. Господин Райт е в пълно неведение за случващото се.

— Съжалявам, че ви накарах да чакате. Влезте.

Наум все още завързва възела на вратовръзката си. Влизам след него в кабинета му и той затваря вратата. Чувствам очите на секретарката му от другата страна, продължават да го гледат.

— Как се чувствате снощи? — пита ме той. — Знам, че това е истинска агония.

Преди да умреш, прилагателните, отнасящи се до живота ми, бяха от по-нисша категория: „стресиращ“, „нервен“, „тревожен“; в най-лошия случай — „дълбоко тъжен“. Сега разполагам с думи от тежката артилерия — „агонизиращ“, „травмиращ“, „опустошителен“ — като част от личния си речник.

— Стигнахме до момента, в който открихте някого в спалнята на Тес?

— Да.

Въображаемият му възел вече е вързан и двамата се захващаме за работа. Господин Райт прочита собствените ми думи:

„Какво, по дяволите, правите?“

* * *

Мъжът се обърна. Въпреки че в апартамента беше студено като в хладилник, по челото му беше избила пот. Минаха няколко секунди, преди да заговори. Италианският му акцент беше — съзнателно или не — флиртаджийски:

— Казвам се Емилио Коди. Съжалявам, ако съм ви уплашил.

Но аз веднага бях разбрала кой е. Дали не усетих заплахата заради обстоятелствата, заради подозрението, че те е убил или може би щях да го сметна за заплашителен, дори случаят да не беше такъв? Защото, за разлика от теб, аз намирам латинската сексуалност — тази дръзка мъжественост, излъчваща се от рязко изрязаната челюст и мургавата фигура — по-скоро за опасна, отколкото за привлекателна.

— Знаете ли, че е мъртва? — попитах и думите ми прозвучаха странно; театрален диалог, който не знаех как да поднеса. Тогава си спомних безцветното ти лице.

— Да. Разбрах от местните новини. Ужасна, ужасна трагедия. — Явно един от резервните варианти на тона му бе чар, колкото и неподходящо за случая да бе това, и аз си помислих, че да очароваш, също така можеше да означава и да вкараш някого в капан. — Само минах да си взема нещата. Зная, че може би изглежда като неприлично избързване...

Прекъснах го.

— Знаете ли коя съм?

— Приятелка, предполагам.

— Сестра й.

— Съжалявам. Натрапвам ви се.

Не можеше да скрие адреналина в гласа си. Тръгна към вратата, но аз блокирах пътя му.

— Вие ли я убихте?

Знам, прекалено директно, но пък и това тук не беше внимателно изпитан момент от роман на Агата Кристи.

— Очевидно сте много разстроена... — започна той, но аз го прекъснах.

— Опитали сте се да я накарате да направи аборт. Дали не сте искали също така да я премахнете от пътя си?

Емилио Коди остави онова, което носеше, и аз видях, че са платна.

— Не разсъждавайте реално и това е разбираемо, но...

— Махайте се! Махайте се, по дяволите!

Изкрещях грозната си скръб към него — отново и отново — и продължих да крещя дори след като си беше заминал. Еймиъс влетя през отворената входна врата, замаян от сън.

— Чух крясъци.

Старецът се взря в лицето ми сред настъпилата тишина. Разбра, без да ми се налага да му обяснявам каквото и да било. Тялото му се сгърчи и той се извърна настрана; не искаше да видя мъката му.

Телефонът иззвъня и аз изчаках включването на секретаря:

— Здравейте, тук е Тес.

За момент правилата на реалността бяха нарушени, ти бе жива. Сграбчих слушалката.

— Скъпа? Там ли си? — попита Тод. Онова, което бях чула по-рано, бе, разбира се, запис на твоя глас. — Биатрис? Вдигна ли?

— Откриха я в една градска тоалетна. Изкарала е там пет дни. Съвсем сама.

Последва пауза; информацията не се покриваше с предсказания от него сценарий.

— Ще дойда при теб колкото е възможно по-скоро.

Тод беше моето спасително въже. Именно заради това го бях избрала. Каквото и да се случеше, щеше да ми е подръка, за да се държа за него.

Погледнах към купчината платна, които Емилио бе зарязал. На всичките беше нарисувана ти, гола. Никога не си се отличавала с моята срамежливост в това отношение. Сигурно авторът беше той. На всички картини лицето ти беше извърнато встрани.

* * *

— На следващата сутрин отидохте да споделите притесненията си с детектив Финбъро? — пита господин Райт.

— Да. Той каза, че прибирането на картините от Емилио било изключително безчувствен акт, но не означавало, че в него непременно можем да търсим нещо повече. Каза ми, че съдебният лекар ще изиска разрешение за аутопсия и че ще трябва да изчакаме резултатите, преди

да отправяме каквито и да било обвинения или да стигаме до определени заключения.

Речникът му беше толкова премерен, толкова овладян. Вбеси ме. Може би поради крехкото си душевно равновесие му завиждах за баланса.

— Мислех, че детектив Финбъро поне ще попита Емилио какво е правил в деня на убийството. Той ми отвърна, че докато не излязат резултатите от аутопсията, няма да знаем със сигурност кога е умряла Тес.

Госпожица Падам-си-по-шефа-си влиза с минерална вода и аз съм довольна от прекъсването. Странно обезводнена, изгълтвам водата на един дъх и първо забелязвам розовия ѝ перлен лак за нокти, после — венчалната халка на пръста ѝ. Защо вчера бях погледнала само към лявата ръка на господин Райт? Тъжно ми е за госпожица Падам-си-по-шефа-си, която, макар и да не се намира под непосредствена заплаха от изневяра, е подложена на емоционално изкушение всеки ден от девет до пет и половина. Господин Райт ѝ се усмихва:

— Благодаря, Стефани.

Усмивката му е невинна и в нея липсва какъвто и да е намек за интимност, но самата ѝ откритост е привлекателна и може да бъде изтълкувана погрешно. Изчаквам секретарката да излезе.

— Затова отидох да се срещна с Емилио Коди сама.

Връщам се към невероятно стръмния склон на миналото; стисвам въжето малко по-силно, заради лака за нокти и венчалните халки.

* * *

Излязох от полицейския участък. Гневът избиваше под умората ми. Детектив Финбъро ми каза, че все още нямали представа кога точно си умряла, но аз знаех. В четвъртък. Както Саймън каза, него ден си го оставила край басейна в Хайд Парк, но така и не си излязла от парка. Нищо друго не ми звучеше логично.

Позвъних в колежа и една секретарка с немски акцент кисело ме осведоми, че Емилио преглеждал курсови работи у дома. Но когато ѝ казах, че съм ти сестра, тя омекна и ми даде адреса му.

Докато карах натам, си спомних разговора ни за жилището на Емилио.

— Нямам представа. Срещаме се само в колежа или в моя апартамент.

— Той какво се опитва да скрие?

— Просто така се случва, това е всичко.

— Предполагам, че живее на някое място от рода на Хокстън. Модерен квартал на средната класа, но с шикозен привкус на бедняци наоколо.

— Наистина го мразиш, нали?

— С достатъчно графити, за да поддържат вида на урбанистична джунгла. Вярвам, че хора като него излизат посред нощ със спрейове боя в ръка, за да се погрижат районът да остане модерно маркиран и да не дегенерира в приличен квартал, населен с хора от средната класа със средни доходи.

— Какво е направил, за да заслужи това?

— О, не знам. Може би секс с малката ми сестра, в резултат на което тя е забременяла, а после той си е плюл на петите и е избягал от всички отговорности.

— Говориш така, сякаш съм напълно некомпетентна да направлявам собствения си живот.

Оставям думите ти да увиснат някъде по жицата между двата телефона. Почти чувам кикота в гласа ти:

— Пропусна да споменеш факта, че е мой преподавател и следователно се е възползвал от служебното си положение.

Ти никога не приемаше сериозността ми на сериозно.

Е, открих къде живее и се оказа, че не е в Хокстън или Брикстън, или в някое от онези места, където модерните средни класи пристигат, веднъж щом там се отвори кафене, предлагащо нискокалорично лате. Емилио Коди живее в Ричмънд; красивият разумен Ричмънд. А къщата му не е сграда от урбанистичния тип, налаган от Ричард Роджърс, а перла от епохата на кралица Ан, чиято огромна градина само може би

струва колкото една-две улици в Пекъм. Прекосих внушително дългата предна алея и почуках по вратата с оригиналното чукче-антика.

Не можеш да повярваш, че съм го направила, нали? Действията ми изглеждат прекалени, но прясната скръб отхвърля всякаква логика и уравновесеност. Емилио отвори вратата и аз си помислих, че към него могат да се приложат дежурните фрази от романите: той е дяволски красив; притежава животински магнетизъм — все прилагателни, зад които прозира заплахата.

— Вие ли я убихте? — питам го. — Миналия път не отговорихте на въпроса ми.

Той се опита да ми затвори вратата, но аз я задържах. Никога преди не бях използвала физическа сила срещу мъж и се оказах удивително жилава. В крайна сметка всичките онези прецизно следвани тренировки с личен треньор не са били безсмислени.

— Казаха е на хазяина си, че е получавала плашещи телефонни обаждания. Вие ли бяхте? — попитах.

Тогава чух женски глас откъм коридора зад гърба му:

— Емилио?

Жена му застана до него на прага. Все още пазя нашите имейли, посветени на нея.

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Здрасти, Бий, питах го за нея още преди да започнем всичко това и той ми каза, че са се оженили набързо, чувстват се спокойно заедно и не съжаляват. На всеки му е приятна компанията на другия, но от години не поддържат физическа близост помежду си. Сега доволна ли си?

Т

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Скъпа ми Тес,

Колко удобно за него! Предполагам също така, че тя е на четиридесет и няколко и тъй като природата е по-

жестока към жените, отколкото към мъжете, какъв друг избор ѝ е останал? Не съм доволна.

Lol

Бий

P.S. Защо използваш този нечетлив шрифт за имейлите си?

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Скъпа Бий, ти вървиш по тясното си право морално вѐже, без дори да трепнеш, докато аз падам при първото най-слабо полюшване. Но му вярвам. Не виждам причина някой да бъде наранен.

Т

P.S. Мислех, че шрифтът изглежда приятелски.

PPS. Знаеш ли, че lol^[1] означава да се смееш на глас?

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Скъпа Тес,

Не допускам, че си толкова наивна? Помъдрей.

Lol

Бий

(От мен lol^[2] означава „с много обич“)

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Да помъдрея? Още малко ще ме посъветваш да приема философски случилото се и да продължа напред. Трябва да напуснеш Щатите и да се прибереш у дома. Приятен ден, скъпа.

Т.Х

Бях си представяла някоя жена над четиридесетте, чиято красота несправедливо е повехнала, докато тази на съпруга ѝ беше в апогея си. Бях си представяла равностоеен брак на двадесет и пет и неравностоеен — петнадесет години по-късно. Но жената в коридора бе на не повече от тридесет. Имаше нервиращо бледи сини очи.

— Емилио? Какво става?

Остър, аристократичен глас; къщата трябва да беше нейна. Не я погледнах, отправих въпроса си към Емилио:

— Къде бяхте миналият четвъртък, двадесет и трети януари, денят, в който сестра ми беше убита?

Емилио се обърна към жена си:

— Една моя студентка, Тес Хеминг. Снощи говореха за нея по новините, сещаш ли се?

Къде бях аз, когато новината се бе разпространила? Все още в моргата, с теб? Или край кревата на мама? Емилио прегърна жена си през рамо, гласът му звучеше премерено:

— Това е по-голямата сестра на Тес. Преживява ужасно травмиращ момент... и нервите ѝ не издържат.

Обясняваше за мен. Обясняваше за теб.

— За бога, та Тес ти беше любовница! А мен ме познаваш, защото снощи те хванах да събираш картините си от апартамента ѝ.

Жена му се втренчи в него, изведнъж изражението на лицето ѝ стана уязвимо. Ръката му я обви още по-плътно.

— Тес си падаше по мен. Това е всичко. Беше просто продукт на въображението ѝ. Фантазията излезе извън контрол. Искях да се уверя, че в апартамента ѝ няма нищо, което да е изфабрикувала за мен.

Знаех какво би ти се искало да му кажа в този момент:

— И бебето ли беше продукт на въображението ѝ?

Ръката му продължаваше да прегръща жената, замръзнала на място и онемяла.

— Няма бебе.

Съжалявам. Съжалявам и за следващото.

— Мамо?

По стълбите слизаше малко момиченце. Жената хвана ръчичката на детето.

— Време е за лягане, скъпа.

Веднъж те попитах дали има деца и ти не можеше да повярваш, че изобщо съм ти задавала подобен въпрос.

— *Разбира се, че няма, Бий.*

Подтекстът беше: *Разбира се, че няма, защото ако имаше, аз нямаше да спя с него, за каква ме взимаш?*

Моралното ти въже може да беше много по-широко от моето, но това е твоята граница и ти никога не би я преминала. Не и след татко. Така че ето какво се беше опитвал да скрие той у дома.

Емилио затръшна вратата в лицето ми, този път силата ми не можеше да конкурира неговата. Чух го как слага веригата.

— Остави мен и семейството ми на мира.

Озовах се сама на прага, закрепях пред вратата. Някак си се бях превърнала в изпаднала в криза луда, докато той бе запазил образа си на невинна жертва, част от преследвано малко семейство, нападнато в прекрасния им старинен дом. Знам, вчера бях използвала реплики от телевизионно шоу за ченгета, днес превключих на вълна Холивуд. Но истинският живот, или поне моят истински живот, не ме беше подсигурил с какъвто и да е модел за онова, което се случваше.

Зачаках в предната градина. Стана тъмно и много студено. В този заснежен двор на непознат, в който нямаше нищо познато за мен, в главата ми беззвучно се въртяха коледни песни. Ти винаги беше харесвала радостните мелодии за празнуване, подаръци и добро настроение. Аз винаги предпочитах по-бавните: „Тиха нощ, свята нощ“ и други подобни. Този път беше:

*„Посред студената зима
леден вятър стене.
Земята е твърда като желязо,
водата — като камък.“*

Допреди това не бях осъзнавала, че това е песен на опечалените.

Жената на Емилио излезе от къщата, прекъсвайки нямото ми соло. Една лампа автоматично се включи и освети пътя ѝ към мен. Предположих, че идва да успокои лудата маниачка в градината, преди да е изпаднала в истерия.

— По-рано не ни запознаха. Аз съм Синтия.

Може би спокойствието е заложено в гените на аристокрацията. Осъзнах, че отвръщам на тази странна официална любезност с ръкостискане.

— Биатрис Хеминг.

Тя стисна ръката ми, вместо да я раздруса. Любезността ѝ беше по-топла.

— Много съжалявам за сестра ви. Аз също имам по-малка сестра. — Съчувствието ѝ изглеждаше искрено. — Снощи — продължи тя, — малко след новините, той ми каза, че е забравил лаптопа си в колежа. Скъп е, освен това е важен за работата му, а и той е много убедителен лъжец. Но аз бях видяла лаптопа му в кабинета преди вечеря. Помислих си, че излиза за секс. — Говореше бързо, сякаш имаше нужда да излее натрупалото се в душата ѝ навън и да приключи веднъж завинаги с него. — Знаех за това, разбирате ли, просто не бях му го казвала. Освен това вярвах, че е престанал. Преди месеци. Но така ми се пада. Зная го. Причиних същото на първата му жена. Никога преди не бях осъзнавала напълно през какво е преминала.

Не отвърнах, но усетих, че омеквам към нея в тази така несвойствена ситуация. Лампата отвън угасна и двете останахме заедно в тъмното. Атмосферата бе странно задушевна.

— Какво е станало с бебето им? — попита тя. Не бях мислила за него като за нещо друго, освен като за твоето бебе.

— Умря — отвърнах и въпреки тъмнината ми се стори, че в очите ѝ проблясват сълзи. Зачудих се дали са заради бебето ти или заради проваления ѝ брак.

— Колко голямо е било?

— Умрял е веднага след като се е родил, затова мисля, че няма възраст.

Допълнение към неподвижността на мъртвородените. Видях как ръката ѝ несъзнателно се спуска надолу към корема ѝ. Преди не бях

забелязала, че е малко издут, може би беше бременна в петия месец. Тя бързо изтри сълзите си.

— Може би ще се разочаровате да го чуете, но миналия четвъртък Емилио работеше у дома; обикновено му се случва веднъж седмично. Бях с него през целия ден, а след това отидохме на парти. Емилио е слаб, у него не може да се говори за някакъв морал, но не би наранил никого. Поне не физически.

Тя се обърна да си върви, но първо трябваше да пусна една бомба върху живота ѝ.

— Бебето на Тес е било болно от кистозна фиброза. Това означава, че Емилио е носител.

Все едно я ударих с юмрук в лицето.

— Но малката ни дъщеричка е добре.

Ти и аз бяхме израснали с генетиката така, както другите деца израстват с любимия футболен отбор на баща си. Моментът не беше особено подходящ за интензивно обучение, но се опитах.

— Генът на кистозната фиброза е рецесивен. Това означава, че дори и двамата с Емилио да сте носители, двамата също така носите и здрав ген. Има двадесет и пет процента вероятност вашето дете да се роди с кистозна фиброза.

— А ако аз не съм носителка на този ген?

— В такъв случай няма как детето ви да го наследи. Трябва и двамата родители да са носители.

Тя кимна, все още се колебаеше.

— Вероятно е най-добре да се изследвате.

— Да.

Искаше ми се да успокоя треперенето в гласа ѝ.

— Дори да предположим, че се случи най-лошото, вече има нова терапия.

Почувствах топлотата ѝ в снежната градина.

— Много мило от ваша страна, че сте загрижена.

Емилио излезе на прага и я повика. Тя нито помръдна, нито по някакъв начин даде знак, че е забелязала присъствието му. Очите ѝ ме гледаха напрегнато:

— Надявам се да открият убиеца на сестра ви.

Тя се извърна и бавно пое към къщата, включвайки автоматичното осветление. На светлината на лампата видях как

Емилио посегна да я прегърне, но тя го отблъсна и обви ръце около себе си. Той забеляза, че го наблюдавам, извърна се.

Чаках в зимната тъмнина, докато лампите в къщата не изгаснаха.

---

[1] От англ. — laughing out loud — бел.ред. ↑

[2] От англ. — lot of love — бел.ред. ↑

Докато карах обратно към апартамента ти по нестабилните заледени пътища, Тод ми телефонира, за да ми каже, че си е купил билет и ще кацне на Хийтроу на сутринта. По някакъв начин мисълта за него сякаш направи шосето малко по-безопасно.

На следващата сутрин, докато стоях при ограничителната линия за посрещачите, не го познах; очите ми продължаваха да търсят другиго — един идеализиран Тод? Теб? Когато го забелязах, ми се стори по-слаб, отколкото го помнех, малко по-дребен. Първото, което го попитах, бе дали е пристигнало писмо от теб, но отговорът беше отрицателен.

Беше ми донесъл един куфар с дрехи и всичко, което беше сметнал, че може да ми е необходимо, включително подходящо облекло за погребението ти и шишенце сънотворни от моя американски доктор. От онази първа сутрин нататък се грижеше да се храня нормално. Знам, че описанието на Тод, на нас двамата, звучи някак несвързано, но така се чувствах.

Той беше спасителното ми въже. Но все още — засега — не спираше падането ми.

Бях премълчала за пристигането на годеника ми, но разказах на господин Райт за конфронтацията на прага на Емилио и за времето, прекарано със съпругата му в градината.

— Знаех, че Емилио има мотив да убие Тес — можеше да загуби работата си, а вероятно и брака си. Сега също така знаех, че е способен да живее в лъжа. И да извърта истината така, както той си иска. Дори пред мен, нейната сестра, бе заявил, че Хавиер не е нищо повече от фантазия на вманиачена студентка.

— А госпожа Коди? Повярвахте ли на алибито, което му осигури?

— В онзи момент, да. Харесах я. Но по-късно си помислих, че може да е решила да ме излъже, за да предпази малката си дъщеричка и нероденото си дете. Мислех, че за нея децата ѝ бяха на първо място и

в името на тяхното добро не би искала баща им да отиде в затвора; и че малкото ѝ момиченце е било причината да не напусне Емилио, когато е разбрала, че ѝ изневерява.

Господин Райт поглежда надолу към някаква папка.

— Не казахте ли на полицията за тази среща?

В папката трябва да бяха отбелязани контактите ми с полицията.

— Не. Два дни по-късно детектив Финбъро ми каза, че Емилио Коди е направил официално оплакване от мен пред неговия шеф, инспектор Хейнс.

— Каква мислите, че е била причината?

— Не бях сигурна и по онова време не мислех за нея, защото едновременно с това детектив Финбъро ми каза, че са получили резултатите от аутопсията. Бях изненадана, че са толкова бързи, но той ме увери, че винаги се опитват да действат експедитивно, за да дадат възможност на семействата да погребат близките си навреме.

Съжалявам, че тялото ти трябваше да бъде рязано отново. Съдебният лекар го беше изискал и ние нямахме думата. Но не мисля, че възразяваш. Винаги си била прагматик по отношение на смъртта, не хранеше сантименти към тялото, което е останало. Когато Лео умря, мама и аз прегръщахме трупа му, самозалъгвахме се, че все още прегръщаме Лео. Макар да беше едва на шест, ти се оттегли настрана. Съжалявах те за куража ти.

Аз, от друга страна, винаги съм била почтителна. Когато намерихме Тамбелина мъртва в клетката ѝ, ти, макар че плачеше, я опипа със слабите си петгодишни пръстчета, за да разбереш какво е усещането на смъртта; докато аз я загърнах в копринен шал, вярваща с цялата убеденост на десетгодишните, че мъртвото тяло е нещо скъпоценно. Сякаш те чувам как ми се смееш, че говоря за някакъв заек — цялата работа е в това, че винаги съм смятала тялото за нещо повече от проста обвивка на душата.

Но в нощта, когато те откриха, ме завладя мощното чувство, че напускаш тялото си и като водовъртеж поглъщаш със себе си всичко, което си. Изпращаше облаците на магическата красота в обратна посока. Може сравнението да е провокирано от постера на Шагал в кухнята ти, с онези безтегловни хора, които се издигат нагоре към рая, но каквото и да го е предизвикало, знаех, че тялото ти вече не съдържа дори частица от теб.

Господин Райт ме гледа и аз се чудя от колко време мълча.

— Каква беше реакцията ви, когато научихте резултатите от аутопсията?

— Странно, но не възразявах срещу онова, което се е случило с тялото ѝ — отворявам, решавайки да запазя Шагал и облаците за себе си. Но в известна степен ще споделя мислите си с него. — Тялото на едно дете е в голяма степен част от онова, което то е; вероятно защото можем да вземем едно малко момченце в ръцете си. Можем да го прегърнем цялото. Но когато станем прекалено големи, за да бъдем прегръщани по този начин, тялото ни престава да ни определя.

— Когато ви попитах за реакцията ви, когато научихте резултатите от аутопсията, имах предвид дали сте им повярвали.

Изпитвам силен срам, но съм благодарна, че бях запазила поне Шагал за себе си. Господин Райт ме гледа и изражението му омеква.

— Радвам се, че не бях пределно ясен.

Все още се чувствам ужасно неловко, но му се усмихвам в отговор — неумела първа стъпка към самоиронията. И мисля, че наистина знаех, че той искаше да говоря за резултатите. Но точно както бях предпочела да попитам детектив Финбъро защо аутопсията е извършена толкова бързо, отлагах да коментирам резултатите от нея с господин Райт. Сега трябва да го направя.

— По-късно същия ден детектив Финбъро дойде в апартамента с резултатите от аутопсията, за да ми ги покаже.

Беше казал, че предпочита да го направи лично, и аз си помислих, че това е много мило от негова страна.

* * *

През прозореца на всекидневната ти наблюдавах как детективът слиза надолу по стълбите и се зачудих дали върви бавно, защото са хлъзгави от леда, или защото тази среща не му е много по сърце. След него се виждаше полицаи Върнън, с равни обувки, които ѝ осигуряваха добра опора. За всеки случай се държеше за парапета с ръце в ръкавици; уравновесена, стабилна жена, майка на деца, за които тази вечер щеше да се грижи.

Детектив Финбъро влезе в дневната ти, но нито седна, нито свали палтото си. Бях се опитала да надуя до дупка радиаторите ти, но въпреки това апартаментът ти продължаваше да е неприятно студен.

— Сигурен съм, че ще изпитате облекчение да научите, че по тялото на Тес не са открити признаци на сексуално насилие.

Неизказаното притеснение, че може да си била изнасилена, разяждаше въображението ми. Облекчението ме връхлетя с физическа сила.

Детектив Финбъро продължи:

— Сега вече знаем със сигурност, че е умряла в четвъртък, двадесет и трети януари.

Това потвърждаваше убеждението ми, че след срещата със Саймън не си излязла от парка.

— Аутопсията показва, че Тес е умряла от загуба на кръв в резултат от раните по ръцете ѝ — продължи детективът. — Няма следи от съпротива. Няма причина да вярваме, че е замесен друг човек.

Отне ми малко време, докато схвана значението на думите му, сякаш ги превеждах от чужд език.

— Заключение на съдебния лекар е, че става въпрос за самоубийство — каза той.

— Не. Тес не би се самоубила.

Изражението на детектив Финбъро стана съчувствено:

— Сигурен съм, че при нормални обстоятелства бихте били права, но тук не можем да говорим за такива, нали? Тес е скърбяла, но е имала и построиленна...

Прекъснах го, разгневена, че се осмелява да ми обяснява постъпките ти, след като изобщо не те е познавал:

— Някога виждали ли сте някой да умира от кистозна фиброза? — попитах го. Той поклати отрицателно глава и тъкмо се канеше да отвърне нещо, когато аз продължих: — Гледахме как брат ни се опитва да си поеме дъх, но не можехме да му помогнем. Той упорито се опитваше да живее, но се удави в собствената си слуз, а ние нищо не можехме да направим. Когато сте гледали как някой, когото обичате, се бори с такова упорство, започвате да цените живота прекалено високо, за да го захвърлите с лека ръка.

— Както казах, сигурен съм, че при нормални обстоятелства...

— При каквито и да е обстоятелства.

Емоционалното ми нападение не разколеба сигурността му. Трябваше да го убедя с логика; мускулист, мъжки спор.

— Сигурно трябва да има някаква връзка със заплашителните телефонни обаждания?

— Психиатърът ѝ ни каза, че най-вероятно всичко е било единствено в главата ѝ.

Онемях:

— Какво?

— Каза ни, че е страдала от постродилна психоза.

— Телефонните обаждания са били продукт на въображението и сестра ми е била луда? Това ли твърдите сега?

— Биатрис...

— Преди ми казахте, че е страдала от постродилна депресия. Защо така внезапно променихте диагнозата на психоза?

Тонът му прозвуча много премерено на фона на огромния ми гняв.

— Наличните доказателства ни карат да вярваме, че това е вероятното.

— Но когато е съобщил за изчезването ѝ, Еймиъс ви е казал, че обажданията са били истински, нали?

— Той всъщност никога не е бил пряк свидетел на някое от тях.

Помислих си дали да не му кажа, че когато пристигнах, телефонът ти беше изключен. Но това нищо не доказваше. Обажданията все така можеха да са халюцинации.

— Психиатърът на Тес ни каза, че постродилната психоза включва халюцинации и параноя — продължи детектив Финбъро. — За съжаление, много от пострадалите жени често мислят за самонараняване, а някои наистина го правят.

— Не и Тес.

— До тялото ѝ е открит нож, Биатрис.

— Сега мислите, че е носила нож със себе си?

— Кухненски. Върху него открихме нейните отпечатащи.

— Какъв точно кухненски нож?

Не съм сигурна защо попитах, може би смътно си спомних някакъв семинар, който учеше по какъв начин задаващият въпроси може да установи контрол над разговора. След моментно колебание той отвърна:

— Десетсантиметров нож за обезкостяване, марка „Сабатие“.

Но аз чух единствено думата „Сабатие“, може би защото ме отвличаше от грозната жестокост на останалата част от описанието. Или може би думата „Сабатие“ привлече вниманието ми, защото беше абсурдно да се мисли, че може да си притежавала такъв нож?

— Тес не би могла да си позволи нож „Сабатие“.

Дали този разговор не се израздаше в някакъв фарс? Фалшив патос?

— Може да го е взела от някой приятел? — предположи детектив Финбъро. — Или да ѝ е подарък от някого.

— Щеше да ми каже.

Съчувствието смекчи израза на съмнение по лицето му. Искях да го накарам да разбере, че споделяхме детайли от живота си, защото именно детайлите бяха нишките, които ни свързваха толкова близко една с друга. И ти щеше да се постараяш да ми споменеш за нож от марката „Сабатие“, защото този факт щеше да притежава рядката стойност на детайл от живота ти, директно свързан с моя — и двете щяхме да сме собственички на кухненски прибори от най-високо качество.

— Споделяхме най-дребните неща една с друга, мисля, че именно дреболиите бяха нещото, поради което бяхме толкова близки. И тя знаеше, че ще искам да чуя за нож „Сабатие“.

Да, знам, че не прозвуча убедително.

Гласът на детектив Финбъро беше изпълнен със съчувствие, но твърд, и аз за кратко се зачудих дали полицаите, подобно на родителите, вярват в поставянето на граници.

— Разбирам колко ви е трудно да го приемете. Също така разбирам защо имате нужда да обвините някого другото за смъртта ѝ, но...

Прекъснах го, събрала смелост от сигурността си в теб.

— Познавам я откакто се е родила. Познавам я по-добре от всеки друг. Тя никога не би се самоубила.

Той отново ме погледна съчувствено; не му харесваше онова, което му предстоеше да ми каже.

— Не сте разбрали, когато бебето ѝ е починало, нали?

Не можах да му отговоря, замаяна от удара му по една част от мен, която и без това вече беше наранена и крехка. Веднъж вече ми

беше намекнал, че не сме били близки, но тогава това вървеше с положителното очакване, че си избягала някъде, без да ми кажеш. Да не сме близки, означаваше да си все още жива. Но този път нямаше такъв огромен залог.

— Купила е марки за въздушна поща тъкмо преди да умре, нали? От пощата на Ексибишън Роуд. Значи трябва да ми е писала.

— Пристигнало ли е писмо от нея?

Бях помолила един съсед ежедневно да проверява. Бях се обадила в местния пощенски клон и бях поискала да потърсят. Но нямаше нищо, а едно писмо със сигурност би трябвало вече да е пристигнало.

— Може би се е канела да ми пише, но са ѝ попречили.

Усетих колко слабо прозвуча аргументът ми. Детектив Финбъро продължаваше да ме гледа съчувствено.

— Мисля, че Тес се е оказала в истински ад, когато детето ѝ е починало — каза той. — А адът не е място, където някой би могъл да я последва. Дори вие.

Отидох в кухнята, „оттеглих се грубо“, както би казала мама, но моето не беше грубо оттегляне, а по-скоро абсолютно физическо отрицание на онова, което той ми казваше. Няколко минути по-късно чух как входната врата се хлопва. Не знаех, че думите можеха да се прокрадват през лошо уплътнените ти прозорци.

Гласът на полицаи Върнън беше тих.

— Това не беше ли малко...? — Потрепване, после пълно мълчание. Или може би аз не успях да чуя останалото.

После гласът на детектив Финбъро прозвуча тъжно и аз си помислих: „Колкото по-скоро приеме истината, толкова по-скоро ще разбере, че тя самата няма никаква вина“.

Но знаех истината, както я знам и сега: ние се обичаме; ние сме близки; ти никога не би отнела собствения си живот.

Минута по-късно полицаи Върнън се върна обратно с твоята раница:

— Съжалявам, Биатрис. Искях да ти дам това.

Отворих раницата. Вътре бяха само портмонето ти с пътната, студентската и библиотечната карта — знаци за членство към едно общество с библиотеки, градски транспорт и колежи по изкуствата; а не общество, в което човек на двадесет и една години може да бъде

убит в изоставена порутена тоалетна и открит чак след пет дни, след което да го обявят за самоубиец.

Скъсах подплатата, но не открих никакво писмо, попаднало случайно под нея.

Полицай Върнън седна на дивана до мен.

— Ето и това — тя извади една снимка от твърд картонен плик. Бях трогната от загрижеността ѝ така, както бях трогната от начина, по който бе сгънала дрехите ти за възстановката. — Снимка на бебето ѝ. Открихме я в джоба на палтото ѝ.

Взех полароидната снимка. Не разбирах.

— Но бебето ѝ е умряло.

Полицай Върнън кимна — като майка, тя усещаше нещата по-добре от мен:

— В този случай снимката е била дори още по-важна за нея.

В началото единственото, към което гледах, бяха ръцете ти, с които държеше бебето, твоите здрави и гладки китки. Лицето ти не се виждаше и аз не се осмелих да си го представя. Все още не се осмелявам.

Погледнах към него. Очите му бяха затворени, сякаш спеше. Веждите му бяха като едва забележими линии, нарисувани с молив, фино оформени и невероятно перфектни; лицето му никога не беше виждало нищо грозно, жестоко или сурово в този свят. Беше красив, Тес. Идеален.

Сега тази снимка е при мен. Нося я през цялото време.

Полицай Върнън изтри сълзите си, за да не капнат върху снимката. Съчувствието ѝ беше неподправено. Чудех се дали някой толкова чувствителен към болките на другите би могъл да остане за дълго на работа в полицията. Опитвах се да мисля за нещо различно от бебето ти; за нещо различно от теб, докато го прегръщаше.

* * *

Веднага щом казвам на господин Райт за снимката, рязко се изправям и обяснявам, че трябва да отида до тоалетната. Влизам в дамската тоалетна и сълзите ми потичат в мига, в който затварям вратата зад гърба си. До мивките стои жена, може би някоя секретарка или адвокатка. Която и да е, тя е достатъчно дискретна, за да не каже нищо за сълзите ми, но докато излиза, ми се усмихва едва забележимо в жест на солидарност. Имам още много да ти казвам, но не искам да го казвам на господин Райт, затова докато седя тук и плача за Хавиер, ще ти разкажа следващата част.

* * *

Час и нещо след като полицаи Върнън си замина, в апартамента пристигнаха мама и Тод. Той беше изминал целия път до Литъл Хадстън, за да я вземе с моята кола под наем, представяйки се, както бях сигурна, че ще направи, като загрижен бъдещ зет. Предадох им думите на детектив Финбъро и ми се стори, че лицето на мама се сгърчи от облекчение.

— Но аз мисля, че от полицията грешат, мамо — добавих и я видях как трепва. Разбрах, че не иска да продължавам, но въпреки това го направих. — Не мисля, че се е самоубила.

Мама се загърна по-плътно в палтото си.

— Предпочиташ да са я убили?

— Искам да разбера какво се е случило в действителност. Ти не...

Тя ме прекъсна:

— Всички знаем какво се е случило. Не е била на себе си. Инспекторът ни го каза.

Беше повишила детектив сержант Финбъро в инспектор, за да подсили аргументите си. Долових нотка на отчаяние в гласа ѝ.

— Вероятно дори не е осъзнавала какво прави.

— Майка ти е права, скъпа — намеси се Тод. — От полицията знаят какво приказват.

Той седна на дивана до мама и, както е типично за повечето мъже, разтвори широко крака; зае два пъти повече място, отколкото му беше нужно; беше мъжествен и огромен. Усмивката му се плъзна от

моето затворено изражение към откритото лице на мама. Звучеше почти сърдечно:

— Хубавото е, че аутопсията е приключила и можем да организираме погребението й.

Мама кимна, погледна го с благодарност, подобно на малко момиченце. Очевидно се беше вързала на мачовската му поза.

— Знаете ли къде бихте искали да я положите? — попита той.

„Положите“, все едно щяхме да те сложим в леглото и на сутринта всичко щеше да е по-добре. Бедният Тод, не беше негова вината, че евфемизмите му ме изкарваха от нерви. Мама явно не възразяваше:

— Бих искала да я погребем в църковния двор в селото. До Лео.

В случай че още не знаеш, твоето тяло е там. В моментите на най-голяма слабост си представям, че си някъде заедно с Лео, където и да е това „някъде“. От мисълта, че ти имаш него и той — теб, ми става малко по-леко. Но, разбира се, ако това „някъде“ съществува, с вас ще има и трети човек.

Искам да те предупредя, че това, което следва, ще е болезнено. Извадих снимката от плика и я подадох на мама.

— Това е снимка на бебето на Тес.

Мама не пожела да я вземе от ръката ми, дори не погледна към нея.

— Но то е било мъртво.

Съжалявам.

— Било е момче.

— Защо да го снима? Зловещо е.

Тод се опита да се притече на помощ:

— Мисля, че в днешно време позволяват на хората да снимат бебетата си, дори да са мъртви. Като част от процеса на скърбене.

Мама възнагради Тод с един от онези погледи, които обикновено пази за членовете на семейството. Той сви рамене, сякаш да се разграничи от подобна странна и безвкусна вероятност.

Продължих сама:

— Тес би искала да я погребат заедно с бебето й.

Изведнъж гласът на мама се разнесе високо из апартамента ти:

— Не. Не съм съгласна.

— Тя би искала така.

— Би искала всички да разберат за извънбрачното ѝ дете? Това ли би искала? Да изложим срама ѝ публично?

— Тя никога не би се срамувала от сина си.

— А би трябвало.

Мама на автопилот; четиридесет години зараза с предразсъдъците на средната класа на Англия.

— Може би предлагаш да закачим алена буква на ковчега ѝ по този случай? — попитах.

Тод се намеси:

— Скъпа, нямаше нужда от тази забележка.

Изправих се.

— Излизам да се поразходя.

— В снега?

Думите прозвучаха по-скоро критично, отколкото загрижено. Изрече ги Тод, но също толкова лесно биха могли да излязат от устата на мама. Никога преди не се бях озовавала в компанията на двамата едновременно и едва сега започвах да осъзнавам общото помежду им. Зачудих се дали това не беше истинската причина да искам да се омъжа за него; може би познатото, дори когато е негативно, поражда чувства на сигурност, вместо на непоносимост. Погледнах към Тод, щеше ли да дойде с мен?

— Тогава ще остана тук с майка ти.

Винаги си бях мислила, че дори да ми се случеше най-лошото, щях да мога да се хвана за него. Но сега осъзнах защо никой не можеше да ми служи за спасително въже. Падах, откакто те бяха открили, носех се надолу прекалено бързо и прекалено надалеч, за да може някой да преустанови сиването ми. А онова, от което имах нужда, бе някой, който да рискува да се присъедини към мен, на седем мили надолу в тъмното.

* * *

Господин Райт забелязва подпухналото ми лице, когато влизам.

— Достатъчно добре ли сте, за да продължите?

— Напълно — гласът ми звучи отсечено. Той усеща, че това е стилът, който предпочитам, и продължава: — Поискахте ли от

детектив Финбъро копие от резултатите от аутопсията?

— Не и тогава, не. Повярвах на думите му, че не е установено нищо друго, освен прерязване на вените ѝ.

— И тогава отидохте в парка?

— Да. Сама.

Не съм сигурна защо го добавих. Сигурно чувството, че Тод ме е предал, е все още живо — дори и сега, когато няма никакво значение.

Хвърлям поглед към часовника; почти един часът е.

— Може ли да прекъснем за обяд? — питам. След десет минути имам среща с мама в ресторанта на ъгъла.

— Разбира се.

Обещах да ти разкажа историята, без да избързвам, но не е честно нито към мама, нито към теб да премълчавам какво изпитва тя сега. И тъй като аз определям правилата, от време на време си позволявам леко да ги заобиколя.

Пристигам в ресторанта няколко минути по-рано и през прозореца виждам, че мама вече седи на една от масите. Вече не си „прави“ косата и без скелето на студеното къдрене кичурите висят прави и безжизнени покрай лицето ѝ.

Когато ме вижда, напрегнатото ѝ изражение омеква. Прегръща ме наред ресторанта — почти не се притеснява, че препречва пътя на един сервитьор към кухнята. Отмята косата (сега е по-дълга) от лицето ми. Знам, съвсем не е типично за мама. Но мъката е изтласкала навън всичко, което сме смятали за нейното истинско „аз“, и е извадила наяве една жена, която ми се струва до болка позната и която свързвам с шумоленето на копринен пеньоар в тъмното и усещането за топла прегръдка от времето, когато още не можех да говоря.

Поръчвам половин бутилка от испанското вино риойя и мама загрижено ме поглежда:

— Сигурна ли си, че трябва да пиеш?

— Става дума само за половин бутилка, мамо. За двете ни.

— Дори съвсем малко количество алкохол може да действа депресиращо. Четох го някъде.

Момент на мълчание, после двете избухваме в смях — почти истински, — защото депресията е далеч за предпочитане пред болката

от загубата.

— Трябва да е трудно отново да минаваш през всичко това, пак да си го спомняш — казва тя.

— Всъщност, не е толкова зле. Адвокатът на обвинението, господин Райт, е много любезен.

— Докъде стигна?

— До парка. Веднага след като бях научила резултатите от аутопсията.

Тя премества ръката си и полага дланта си върху моята, така че се държим за ръце подобно на влюбена двойка, съвсем открито.

— Тогава трябваше да те спра. Навън беше много студено.

Топлината на ръката ѝ върху моята ме кара да се просълзя. За щастие, където и да отидем тези дни, двете с мама сме запасени най-малко с по два пакета носни кърпички в джобове и чанти, както и с малки найлонови торбички, в които да събираме употребяваните. Също така нося вазелин и гланц за устни, както и бъдещите напразни надежди етерични масла на доктор Бах за случаите, когато сълзите ме налегнат на някое неподходящо място, като магистралата или супермаркета например. Скръбта върви с цял куп аксесоари за дамска чанта.

— Тод трябваше да дойде с теб — казва тя и критиката и по отношение на бившия ми годеник по някакъв начин звучи като одобрение на самата мен.

Избърсвам си носа с кърпичката, която ми бе дала миналата седмица — малка, памучна, избродирана с цветя. Казва, че памукът дразни по-малко от хартията, понеже е малко по-екологичен, и аз знам, че ти би одобрила това.

Тя стисва ръката ми:

— Заслужаваш да бъдеш обичана. Истински обичана.

Във всеки друг случай казаното би прозвучало като клише, но от устата на мама, която никога преди не е произнасяла подобни неща, думите звънят като чиста монета.

— Ти също.

— Изобщо не съм толкова сигурна, че си струвам.

Този разговор може да ти се стори странен заради неговата директност. Вече съм свикнала, но ти — не. Винаги е имало различни нюанси по време на нашите семейни събирания, теми — табу, които

никой не се е осмелявал да зачекне; разговорите ни винаги са се движели на пръсти в кръг и са се озовавали в задънена улица, така че в крайна сметка да се откажем напълно от комуникацията един с друг. Е, мама и аз сега разсъбличаме тези нежелани гости: Предателство. Самота. Загуба. Гняв. Говорим за тях, докато станат невидими, така че вече да не висят помежду ни.

Има един въпрос, който никога не съм й задавала, отчасти защото съм почти сигурна, че зная отговора, отчасти защото — нарочно, мисля, — никога не сме създавали ситуация, в която да го обсъдим.

— Защо ме наричахте с второто ми име, а не с първото? — питам. Предполагам, че двамата с татко — и най-вече татко — от самото начало са сметнали, че прекрасното романтично име Арабела не ми пасва, затова са предпочели конвенционалното Биатрис. Но бих искала да чуя детайлите.

— Няколко седмици преди да се родиш, ходихме в Националния театър да гледаме „Много шум за нищо“ — отвърща мама. Трябва да е забелязала изненадата ми, защото добавя: — Баща ти и аз правехме и такива неща, преди да се появят децата — отивахме да прекараме вечерта в Лондон и хващахме последния влак на обратно. Биатрис е главната героиня. Толкова е храбра! И открита. Личност. Това име ти подходеше дори когато беше бебе. Баща ти казваше, че Арабела е прекалено сладникаво за теб.

Отговорът на мама е напълно неочакван и аз, всъщност съм малко зашеметена от него. Чудя се дали ако като малка знаех каква е причината да бъда наречена така, щях да опитам да се издигна до името си и вместо да се изживявам като провалила се Арабела, да се превърна в една храбра Биатрис. Но макар да ми се иска, не мога да разсъждавам прекалено дълго върху това. Зададох този въпрос само като предисловие към истинския.

Разстроена си, че е повярвала във версията за самоубийството ти — след Лео, и след като си знаела каква скръб ще причиниш с постъпката си. Опитах се да ти обясня, че мама сграбчваше всеки безопасен парапет, че това бе нейният рефлекс за самосъхранение, но трябва да го чуеш и от нея.

— Защо мислеше, че Тес се е самоубила? — питам я.

Ако въпросът ми я изненадва, тя не го показва, нито за миг не се колебава в отговора си:

— Защото по-скоро бих прекарала остатъка от живота си в самообвинения, отколкото да си мисля, че Тес е изпитвала страх дори за секунда.

Сълзите ѝ капят върху бялата покривка, но тя не се притеснява от погледите на сервитьора; вече не я е грижа за формалностите и за подходящото държание на публично място. Тя е майката в шумолящия пенъор, седнала на ръба на леглата ни, и от нея се разнася аромат на крем за лице в тъмното. Едва забележимата проява на старото майчинско излъчване у нея сега е напълно изложено на показ.

Нямах представа, че е възможно да съществува такава голяма обич към някого, докато не видях как мама скърби за теб. Когато Лео умря, аз през цялото време бях в пансиона и не бях станала свидетел на мъката ѝ. Намирам скръбта ѝ едновременно за шокираща и прекрасна. Кара ме да не се страхувам от майчинството, от риска да изпитам онова, което изпитва тя сега — онова, през което си минала ти заради Хавиер.

Възцарява се кратко мълчание — последица от предишни мълчания, — но после мама отново проговаря:

— Знаеш, че не възразявам много срещу процеса. Всъщност изобщо не възразявам, ако трябва да съм напълно искрена. — Тя ме поглежда, проверява за реакция, но аз нищо не казвам. Чувала съм я да казва същото и преди, по всевъзможни начини. Не я е грижа за справедливостта или отмъщението, само за теб.

— Дни наред името на Тес е по първите страници на вестниците — обявява мама с гордост. (Мисля, че вече ти казах, колко горда е от всичкото това медийно внимание.) Вярва, че заслужаваш да си на първа страница, да си новина номер едно — не заради историята ти, а защото всеки трябва да узнае всичко за теб. Хората трябва да разберат за твоята добрина, топлота, талант, красота. За мама това не е събитие от рода на „Спрете часовниците“, а „Прочетете пресата!“, „Включете телевизорите!“, „Вижте моята прекрасна дъщеря!“

— Биатрис?

Погледът ми се замъглява. Гласът на мама едва достига до съзнанието ми:

— Добре ли си...? Миличка...?

Тревогата в гласа ѝ ме кара да се съвзема. Виждам притеснението по лицето ѝ и не искам да съм причина за него, но сервитьорът все още разчиства съседната маса, така че замайването ми едва ли е продължило много дълго.

— Добре съм. Не трябваше да пия вино, това е всичко, на обяд от виното ми се завива свят.

Пред ресторанта ѝ обещавам да отида да я видя през почивните дни и я уверявам, че довечера ще ѝ се обадя, както правя всяка вечер. Прегръщаме се за довиждане под ярката пролетна светлина и аз я изпровождам с поглед, докато се отдалечава. Сред лъскавите коси и бодрата стъпка на връщащите се от обедна почивка офис-служители, посивялата изтощена коса на мама се откроява с безличието си, стъпките ѝ са колебливи. Изглежда превита от скръб, физически се препъва, сякаш не е достатъчно силна, за да понесе мъката. Докато я наблюдавам сред тълпата, ми заприличва на дребно парченце тиня в огромно море — невъзможно неподвижна във водата.

Има ограничение в броя на въпросите, които мога да ѝ задам наведнъж. Но ти искаш да знаеш дали Хавиер е погребан с теб. Разбира се, че е, Тес. Разбира се, че е. В твоите ръце.

Няколко минути по-късно се връщам за следобедната среща с господин Райт. Все още усещам главата си странно, не съвсем на фокус. Моля госпожица Падам-си-по-шефа-си за едно силно кафе. Докато разказвам историята ти, трябва да съм с изострени рефлексии, с памет, чиито неврони горят, а не изпаднала в полусънно състояние. Искам да кажа онова, което трябва, да се прибера у дома и да звънна на мама, за да се уверя, че е добре.

Господин Райт ми напомня докъде сме стигнали.

— После отидохте в Хайд Парк?

* * *

Оставих мама и Тод, бързо изкачих заледените ти приземни стъпала, навличайки палтото си. Мислех, че ръкавиците ми са в джоба, но вътре беше останала само едната. Свечеряваше се и тротоарите бяха почти пусати; беше твърде студено, за да излезе човек навън без причина. Бързо тръгнах към Хайд Парк, сякаш имах да гоня някакъв срок, сякаш закъснявах. Щом стигнах до Ланкастър Гейт, спрях. Какво правех тук? Не беше ли това просто едно избухване, което имаше нужда да открие фокуса си?

„Не се цупя! Ще намеря сервиза си за чай!“

Спомням си гнева си, когато, шестгодишна, тичах нагоре по стълбите. Този път имах истинска цел, пък макар и да беше продиктувана от желанието ми да се махна от мама и Тод. Имах нужда да видя къде бе завършил животът ти.

Минах през портите от ковано желязо. Студът и снегът толкова напомняха за деня, в който те бяха открили, че усетих как времето ме дърпа през изминалите шест дни назад към онзи следобед. Тръгнах към изоставената сграда на тоалетната, пъхайки възможно най-дълбоко в джоба голата си ръка. Няколко малки дечица, изключително

енергични и със сериозни изражения на лицата, правеха снежен човек. Една майка ги наблюдаваше, пристъпвайки от крак на крак, за да се стопли. Извика им да приключват. Децата и снежният им човек бяха единствената разлика в пейзажа; може би именно заради това се концентрирах върху тях или пък бях привлечена от тяхната невинност и незнание за случилото се тук. Вървах към мястото, където те бяха открили, голата ми ръка бе изтръпнала от студа. Усещах натрупалия се по тънките ми подметки сняг. Обувките ми не бяха предназначени за разходки из зимен парк, а за нюйоркско обедно парти в един друг живот.

Стигнах до изоставената тоалетна, напълно неподготвена за букетите. Бяха стотици. Не като океана от цветна скръб след смъртта на принцеса Даяна, но въпреки това — купища букети. Някои бяха наполовина заровени в снега — явно оставени преди няколко дни, — други бяха по-нови, цветята бяха все още свежи в целофанените си обвивки. Имаше и плюшени играчки и за момент се обърках, преди да осъзная, че са за Хавиер. Малката сграда бе опасана от полицейски кордон и мястото на смъртта ти приличаше на изряден пакет, завързан с жълто-черна пластмасова лента. Помислих си колко е странно полицията да заявява така явно закъснялото си присъствие, толкова време след като ти действително бе имала нужда от помощта им. Лентата и цветята бяха единствените цветни петна в белия парк.

Проверих дали има някого наоколо, после се прехвърлих през лентата. Тогава не ми се стори странно, че няма патрулиращ. После Върнън ми каза, че на всяко местопроизшествие трябва да присъства полицай. Трябва да стоят до тази лента, независимо от времето. Споделя, че по време на такива патрули ужасно ѝ се прихожда до тоалетната. Именно това, каза ми веднъж тя, щяло да сложи край на кариерата ѝ в редовете на полицията, а не фактът, че е прекалено чувствителна. Да, лъжа те.

Влязох вътре. Няма нужда да ти описвам какво видях. В каквото и състояние да си била, сигурна съм, че си забелязала всеки детайл от интериора. Имаш очи на художник и ми се иска последното място, което си видяла, да не беше толкова мръсно, противно и грозно. Влязох в една кабинка и забелязах петна от кръв по циментовия под, както и кафеникави пръски по люещите се стени. Повърнах в една

мивка, преди да разбере, че отдолу няма тръба. Знаех, че никой не би избрал доброволно това място. Никой не би избрал да умре тук.

Опитах се да не мисля за това, че си била пет нощи тук, съвсем сама. Опитах се да се хвана за представата си за това, как напускаш тялото си в стил Шагал, но не можех да съм сигурна за времето. Дали душата ти се е отделила от тялото си в мига, в който си умряла, както горещо се надявам? Или може би е станало по-късно, когато са те открили, когато тялото ти е било видяно от някой друг, освен от убиеца ти. Или пък в моргата, когато сержантът от полицията дръпна одеялото и аз те идентифицирах — дали скръбта ми бе тази, която те освободи?

Излязох от вонящата гадна сграда и започнах да вдишвам дълбоко, докато не ме заболяха дробовите, благодарна за белия леден въздух. Сега видях смисъл в букетите. Добрите хора се опитваха да се борят срещу злото с цветя; доброто воюваше под бойния флаг на букетите. Спомних си пътя към Дънблейн с редиците плюшени играчки по цялото му протежение. Преди не схващах защо някой би си въобразил, че семейство, загубило детето си, би се зарадвало на едно плюшено мече. Но сега разбирах: хилядите плюшени играчки — израз на съчувствие — заглушаваха до известна степен ехтящия ужас от изстрелите. „Човечеството не е такова“, казват даровете. „Ние не сме такива. Светът не е само такъв.“

Зачетох се в картичките. Написаното на някои от тях не можех да различа, бяха прогизнали от снега, мастилото се беше разляло по влажната хартия. Разпознах името на Кася — беше оставила плюшено мече, а на етикета му с едър детски почерк беше написала „Хавиер“, точката над и-то бе оформена като сърце, отдолу имаше кръстчета, изобразяващи целувки, кръгчета — за прегръдки. Снобът в мен потръпна от лошия й вкус, но същевременно бях трогната и се почувствах виновна за снобизма си. Твърдо реших да потърся телефонния й номер, щом се прибера у дома, и да й благодаря за съчувствието.

Събрах картичките, които още се четяха, за да ги отнеса със себе си — никой друг не би се заинтересувал от тях, освен мама и аз. Докато ги слагах в джобовете си, видях наблизо един мъж на средна възраст с лабрадор; кучето беше на къса каишка. Човекът носеше букет хризантеми. Спомних си, че го бях видяла следобеда, в който те откриха — наблюдаваше действията на полицаите. И тогава кучето се

опъваше, за да се измъкне на свобода. Човекът се колебаеше, може би ме изчакваше да си тръгна, преди да положи цветята си. Приблжих към него. Носеше каскет от туид и туристическо сако — земевладелец, който би трябвало да се разхожда из провинциалното си имение, вместо из лондонски парк.

— Бяхте ли приятел на Тес? — попитах го.

— Не. Дори не знаех името ѝ, докато не го чух по телевизията — отвърна той. — Само от време на време си махахме за поздрав, това е всичко. Когато минаваш покрай някого достатъчно често, започваш да си създаваш един вид връзка с него. Съвсем малка, разбира се, по-скоро нещо като познанство. — Той издуха носа си. — Наистина нямам право да бъда разстроен, знам, че е абсурдно. Ами вие? Познавахте ли я?

— Да.

Каквото и да твърдеше детектив Финбъро, аз наистина те познавах. Провинциалният земевладелец се поколеба, не беше сигурен какъв точно е етикетът за водене на разговори покрай оставени в знак на почит цветя.

— Значи оня полицай си е отишъл? Каза, че скоро ще свалят кордона, след като тоалетната вече не е сцена на местопрестъпление.

Разбира се, че вече не беше местопрестъпление — не и след като полицията беше решила, че си се самоубила. Провинциалният земевладелец, изглежда, се надяваше на реакция; реши да поразпита още малко:

— Ами, след като сте я познавали, вероятно знаете по-добре от мен какво става.

Възможно е да му беше интересно да разговаря за това. Усещането за напирани сълзи не е неприятно. Когато са достатъчно отдалечени от теб, ужасът и трагедията могат да бъдат стимулиращи, дори е вълнуващо да се докоснеш до скръб, която не е твоя. Би могъл да разкаже на хората — и без съмнение по-късно го е направил, — че е бил до известна степен лично засегнат от това, имал е мъничка роля в драмата.

— Аз съм ѝ сестра.

Да, използвах сегашно време. Това, че беше мъртва, не можеше да ме спре да съм ти сестра, връзката ни не бе останала в миналото, иначе не бих скърбяла в сегашно време. Земевладелецът май се

притесни. Мисля, че се беше надявал и аз да съм на достатъчно безопасно емоционално разстояние от случилото се като него.

Отдалечих се.

Снегът, който беше прехвърчал от време на време на меки снежинки, стана по-плътен и гневен. Видях, че снежният човек на децата е започнал да изчезва под новата пелена. Реших да използвам друг изход — споменът за чувствата ми, когато си тръгнах първия път от тук, бе твърде пресен, за да извървя същия път отново.

Когато приближих до галерия „Серпентин“, се изви жестока снежна буря и задуши с бяло покривало дървета и треви. Скоро цветята ти и играчките на Хавиер ще бъдат изцяло покрити, ще станат невидими. Не си усещах стъпалата, голата ми ръка ме болеше от студ. В устата си още усещах вкуса от повръщаното. Реших да вляза в галерията и да проверя дали вътре няма кафене. Но щом приближих сградата, видях, че е потънала в мрак, вратите бяха заключени. Една бележка на прозореца уведомяваше, че галерията няма да бъде отворена до април. Саймън не би могъл да се срещне с теб на това място. Беше последният човек, който те е виждал жива, и беше излъгал. Лъжата му забръмча в главата ми — единственият звук, който падащият сняг не успя да заглуши.

Вървах към апартамента ти по Чепстоу Роуд, стиснала в ръка мобилния си телефон, и се опитвах да се свържа с детектив Финбъро; джобовите ми бяха пълни с картички от плюшени играчки и букети. Отдалеч видях застаналия отвън Тод; кръстосваше напред-назад с къси нетърпеливи крачки. Мама вече беше хванала влака си за дома. Той ме последва вътре, а облекчението трансформира притеснението му в раздразнение.

— Опитвах се да ти се обадя, но телефонът ти даваше заето.

— Саймън излъга, че се е срещнал с Тес в галерия „Серпентин“. Трябва да кажа на детектив Финбъро.

Реакцията на Тод, или по-скоро липсата на реакция, би трябвало да ме подготви за тази на детектив Финбъро. Но точно тогава детективът вдигна телефона си. Казах му за Саймън.

Гласът му прозвуча търпеливо, дори нежно:

— Може би просто се е опитвал да остави добро впечатление.

— Като излъже?

— Като ни каза, че са се срещнали в галерия. — Не можех да повярвам, че детектив Финбъро му измисляше оправдания. — Говорихме със Саймън, щом разбрахме, че е бил с нея онзи ден — продължи той. — И нямаме никакви причини да смятаме, че има нещо общо със смъртта ѝ.

— Но е излъгал за мястото, на което са били.

— Биатрис, мисля, че би трябвало да се опиташ да...

Прехвърлих набързо през ума си клишетата, които мислех, че се кани да използва: би трябвало да се опитам да „продължа напред“, „да оставя миналото зад гърба си“, дори бе възможно да излезе с някои по-цветисти фрази от рода на „приеми истината и продължи живота си“. Прекъснах го, преди някое от въпросните клишета да е приело вербална форма:

— Видяхте мястото, където е умряла, нали?

— Да, видях го.

— Мислите ли, че някой би избрал да умре там?

— Не вярвам, че е въпрос на избор.

За момент си въобразих, че е почнал да ми вярва, после осъзнах, че смята, че психическото ти състояние е довело до твоята смърт. Подобно на вманиачена психарка, останала с единствения избор да повтаря едно и също действие стотици пъти, една страдаща от следродилна депресия жена е пометена от мощната вълна на лудостта, довела я до неизбежно самоунищожение. Смъртта на млада жена с приятели, семейство, талант и красота, събужда съмнения. Дори бебето ѝ да умре, краят на живота ѝ е под голяма въпросителна. Но ако в списъка с жизнеутвърждаващи прилагателни бъде подхвърлено съществителното „психоза“, въпросителната изчезва; заключението за самоубийство създава ментално алиби на убиеца.

— Някой я е вкарал в онова ужасно място насила и я е убил.

Детектив Финбъро продължи да е търпелив с мен:

— Няма никаква причина някой да иска да я убие. Не става дума за сексуално насилие, слава богу, нито за грабеж. А когато разследвахме изчезването ѝ, не открихме нито един човек, който да ѝ е желал злото, точно обратното.

— Поне ще поговорите ли отново със Саймън?

— Наистина не вярвам, че ще спечелим нещо от това.

— Дали защото Саймън е син на министър?

Запратих в лицето му това обвинение в опит да го засрамя и по този начин да го накарам да промени мнението си.

— Моето решение да не разговарям отново със Саймън Грийнли се дължи на това, че един подобен разговор би бил безпредметен.

Сега, когато го познавам по-добре, знам, че използва официален език, когато се чувства емоционално притиснат.

— Но все пак сте наясно, че бащата на Саймън е Ричард Грийнли, член на парламента?

— Не мисля, че този разговор ще ни отведе донякъде. Може би...

— Тес не си заслужава риска, нали?

* * *

Господин Райт ми е сипал чаша с вода. От описанието на тоалетните ми се беше повдигнало. Бях му казала за лъжата на Саймън и разговора ми с детектив Финбъро. Но премълчах, че докато разговарях с детектива, Тод беше закачил палтото ми. Беше извадил картичките от джобовете му и прилежно ги беше подредил да съхнат; всяка пригладена плажна картичка беше като знак на неодобрение. Знаех, че взема страната на детектив Финбъро, макар да можеше да чуе само моята.

— Значи, след като детектив Финбъро ви каза, че няма да разпита отново Саймън, решихте да го сторите сама? — пита господин Райт. Мисля, че долавям весела нотка в гласа му; не бих се изненадала.

— Да, превръщаше се в нещо като навик.

А само осем дни по-рано, докато летях към Лондон, бях човек, който винаги бе избягвал конфронтациите. Но в сравнение с убийствената бруталност на твоята смърт, конфронтацията с думи изглеждаше безобидна и дори малко тривиална. Защо в миналото винаги се притеснявах, че дори се и страхувах да влизам в конфликти? Сега това ми се струва толкова слабохарактерно — чак смешно.

* * *

Тод излизаше да търси тостер. *Не мога да повярвам, че сестра ти си е припичала филийките на скарата.* Тостерът ни в Ню Йорк имаше функции за размразяване и за загряване на кроасани, които всъщност наистина използвахме.

На прага се обърна към мен:

— Изглеждаш уморена.

Загрижен ли беше, или ме критикуваше?

— Снощи ти казах, че трябва да вземеш една от сънотворните таблетки, които ти донесох по предписание на доктор Броудбент.

Критикуваше ме.

Излезе, за да купи тостера.

Не бях му обяснила защо не можех да взема приспивателното — щях да се почувствам като страхливка, ако дори само за няколко часа те блокирах от съзнанието си. Нито пък можех да му кажа, че имам намерение да се срещна със Саймън, защото той щеше да се сметне за морално задължен да ме възпре от подобна „прибързана и нелепа“ постъпка.

Открих адреса на Саймън в тефтера ти и паркирах пред триетажната му къща в Кенсингтън. Саймън натисна бутона на интеркома и ме пусна да вляза. Заизкачвах се към последния етаж. Когато отвори вратата, едва го познах. Мекото му бебешко лице беше набраздено от умора; едва наболата му като на модел от реклама брада бе започнала да пораста.

— Бих искала да си поговорим за Тес.

— Защо? Мислех, че я познаваш най-добре — гласът му беше зловен от ревност.

— Но ти също си бил близък с нея, нали? — попитах.

— Да.

— Е, мога ли да вляза?

Той остави вратата отворена и аз го последвах в просторната луксозна всекидневна. Това трябва да беше лондонското убежище на баща му, когато не обикаляше из избирателния си район. По протежението на цялата стена се виждаше огромна картина, изобразяваща затвор. Отблизо забелязах, че картината всъщност е колаж: затворът беше направен от хиляди снимки на бебешки лица с паспортен размер. Беше интересно и отблъскващо.

— Галерия „Сerpентин“ е затворена до април, няма как да си се срещнал с Тес там.

Той просто сви рамене, очевидно не му пукаше.

— Защо излъга? — попитах.

— Просто ми хареса идеята, това е всичко — отвърна той. — Така срещата ни щеше да прилича повече на среща между двама влюбени. Галерия „Сerpентин“ е от местата, които Тес би избрала за любовна среща.

— Но вашето не беше любовна среща, нали?

— Нима вече има някакво значение дали малко ще пренапиша историята ни? И ще я направя такава, каквато ми се иска да е била? Ще вкарам малко фантазия в нея? Това няма да навреди на никого.

Идеше ми да му изкрещя, но нямаше да постигна нищо, освен един кратък миг на моментно задоволство от освобождения навън гняв.

— Защо си я срещнал в парка? Навън трябва да е било кучешки студ.

— Тес беше тази, която искаше да отидем там. Каза, че имала нужда да е навън. Побърквала се, когато се намирала в затворени пространства.

— „Побърквала“? Тази дума ли е използвала?

Никога не те бях чувала да я употребяваш. Макар много-много да не мислиш какви ги приказваш, все пак внимателно си подбиращ думите, освен това си голяма патриотка по отношение на английския език и ме гледаш отвисоко заради американизмите, които използвам.

Саймън вдигна кадифена торбичка от един огледален шкаф.

— Може да е казала, че изпитва клаустрофобия. Не си спомням.

Това ми звучеше по-вероятно.

— Каза ли ти защо иска да те види? — попитах го.

Той се засуети покрай хартийките за свиване на цигари, не ми отговори.

— Саймън...?

— Просто искаше да прекара известно време с мен. Господи, толкова ли ти е трудно да го схванеш?

— Как разбра, че е мъртва? — попитах. — Някой приятел ли ти каза? Казаха ли ти за разрезите по вътрешната страна на ръцете ѝ?

Исках да го разплача, защото знаех, че сълзите разтварят във влажна сол преградите около онова, което искаме да запазим далеч от

очите на околните.

— Казаха ли ти, че е прекарала цели пет нощи — съвсем сама! — в една воняща мръсна обществена тоалетна?

Очите му започнаха да се наливат със сълзи, гласът му стана потих от обикновеното:

— Онзи ден, когато ме завари пред апартамента й. Чаках зад ъгъла, докато не излезе. Тогава те последвах с мотора си.

Като през мъгла си спомних, че чух бръмченето на мотор, когато поемах към Хайд Парк. След това вече не му обърнах внимание.

— С часове стоях пред портите на парка. Валеше сняг — продължи Саймън. — Вече бях премръзнал, помниш ли? Видях те да излизаш с онази полицайка. Видях и един микробус с тъмни стъкла. Никой не искаше да ми каже нищо. Не бях член на семейството.

Сега сълзите му вече се лееха; той не направи никакво усилие да ги спре. Намирах го за отблъскващ, също както изкуството му.

— По-късно същата вечер съобщиха за трагедията по новините — продължи той. — Беше кратък репортаж — нямаше и две минути — и в него се говореше за млада жена, чието мъртво тяло е било открито в тоалетна в Хайд Парк. Показаха студентската й снимка. Ето как разбрах, че е мъртва.

Трябваше да издуха носа си и да избърше очите си, и аз прецених, че това е подходящият момент да се намеся:

— И защо всъщност е искала да се срещне с теб?

— Каза, че е уплашена. Искеше да й помогна.

Сълзите бяха подействали така, както бях предвидила; бях стигнала до това житейско прозрение през онази първа вечер в пансиона, когато се бях пречупила и бях признала пред директорката, че ми липсват не мама и дома ми, а татко.

— Сподели ли защо е уплашена?

— Каза, че получавала странни телефонни обаждания.

— Спомена ли кой е бил?

Той поклати отрицателно глава. И аз изведнъж се усъмних дали сълзите му са истински или като на крокодила от поговорката — безмилостни и без грам съжаление.

— Защо мислиш, че е избрала теб, Саймън? Защо не се е обърнала към някой от другите си приятели?

Вече беше изтрил сълзите си, отново се затваряше в черупката си:

— Бяхме много близки.

Може би забеляза скептицизма ми, защото тонът му стана гневно-обиден:

— За теб е по-лесно, ти си ѝ сестра, имаш право да скърбиш за нея. Хората очакват от теб да се сринеш психически. А аз дори не мога да кажа, че ми е била гадже.

— Не ти се е обадила, нали? — попитах го.

Саймън не отвърна.

— Тес никога не би използвала чувствата ти към нея, за да извлече лична изгода.

Той се опита да запали цигарата си, но пръстите му трепереха и не успяваха да накарат запалката да проработи.

— Какво се случи в действителност?

— Звънях ѝ много пъти, но или попадах на телефонния и секретар, или линията беше заета. Но накрая тя вдигна. Каза, че трябвало да излезе навън. Предложих ѝ да се срещнем в парка и тя се съгласи. Не знаех, че галерия „Серпентин“ е затворена. Надявах се, че можем да отидем там. Когато се видяхме, тя ме попита дали може да отседне в моя апартамент. Имала нужда от човек до себе си двадесет и четири часа в денонощието, седем дни в седмицата. — Той млъкна ядосан. — Каза, че съм единственият от колежа, който не работи.

— Двадесет и четири часа в денонощието, седем дни в седмицата?

— Непрекъснато. Не си спомням точния израз, който използва. Господи, има ли значение? — Имаше значение, защото придаваше автентичност на думите му. — Беше уплашена и ме помоли за помощ, защото ѝ бях удобен.

— Защо тогава я остави?

Въпросът ми, изглежда, го жегна.

— Какво?

— Каза, че искала да остане при теб. Защо тогава не си ѝ позволил?

Най-накрая успя да запали джойнта и дръпна жадно от цигарата:

— Добре де, казах ѝ какво изпитвам към нея. Колко я обичам. Всичко.

— Натрапил си й се?

— Не беше така.

— И тя те е отрязала?

— Направо. Без да смекчава удара. Каза, че този път не мислела, че би могла да ми предложи „искрено“ да си останем приятели.

Чудовищният му егоизъм бе погълнал цялата му жал към теб, към твоята мъка, докато превръщаше него самия в жертва. Но моят гняв беше по-голям от егото му.

— Обърнала се е за помощ към теб, а ти си се опитал да се възползваш от нуждата ѝ от закрила.

— Тя искаше да се възползва от мен, точно обратното беше.

— Значи все още е искала да остане при теб?

Той не отвърна, но можех да предположа какво е последвало.

— Само че без обвързаност?

Саймън продължаваше да мълчи.

— Но ти не би допуснал това, нали?

— И да бъда в позициите на по-слабия?

Мисля, че за момент просто останах втрещена в него, твърде зашеметена от противния му егоизъм, за да отвърна каквото и да било. Той си помисли, че нещо не съм разбрала:

— Единствената причина, поради която искаше да остане при мен, бе, че бе ужасена до смърт. Как мислиш, че се чувствах от това?

— Ужасена до смърт?

— Преувеличих, исках да кажа...

— Преди каза „уплашена“, сега — „ужасена до смърт“?

— Добре де. Каза ми, че ѝ се струвало, че някакъв мъж я следвал в парка.

Насилих се да звуча неутрално:

— Каза ли ти кой е бил?

— Не. Претърсих наоколо. Дори прерових храстите — целия се покрих със сняг и замръзнали кучешки лайна. Нямаше жива душа.

— Трябва да отидеш в полицията. Да говориш с един офицер на име Финбъро. Работи в участъка в Нотинг Хил, ще ти дам номера му.

— Няма смисъл. Тя се е самоубила. Съобщиха го по местните новини.

— Но ти си бил там. Знаеш повече от телевизията, нали? — Говорех му като на дете, опитвах се да го убедя, да скрия собственото

си отчаяние. — Казала ти е за мъжа, който я е преследвал. Знаеш, че е била изплашена.

— Той вероятно е бил само продукт на параноята ѝ. Казват, че от следродилната психоза жените съвсем откачат.

— Кой го казва?

— Трябва да съм го чул по телевизията.

Той сам осъзна колко нескорошно прозвуча това обяснение. Срещна погледа ми и си придаде безгрижен вид:

— Добре де. Имам тази информация от татко. Рядко го моля за нещо, така че когато го направя...

Гласът му заглъхна, сякаш не искаше да си прави труда да завърши изречението. Пристъпи към мен. Лъхна ме миризмата на одеколон, остра в прекалено топлия апартамент. Тази миризма приведе в остър сензорен фокус образа му от първата ми среща с него: седеше в снега пред апартамента ти с букет в ръка и въпреки студа навън излъчваше същия аромат. Тогава не ми беше направило впечатление, но сега се запитах защо са били одеколонът и цветята, след като единственото, което си му предложила, е била утешителна приятелска награда? И то след като директно си го отрязала?

— Когато те заварих да я чакаш, държеше букет. Миришеше на одеколон.

— Е, и?

— Решил си да опиташ отново, нали? Може би си сметнал, че сигурно вече е изпаднала в достатъчно дълбоко отчаяние, за да приеме твоите условия.

Той сви рамене, не виждаше никаква вина в себе си. От момента на раждането му всяко негово желание е било задоволявано; така го бяха разглезили, че се бе превърнал в този плазмодий пред мен, вместо в човека, който може би беше имал потенциала да стане.

Извърнах се от него и погледът ми попадна право върху колажа от бебешки лица.

Отдръпнах се назад и тръгнах към вратата.

Докато я отварях, почувствах сълзите по лицето си, преди да съм осъзнала, че плача:

— Как си могъл просто да я зарежеш там?

— Не съм виновен, че се е самоубила.

— Някога бил ли си виновен за нещо?

* * *

Отново съм с господин Райт, споменът за миризмата на Саймън и апартамента му е все така пресен в паметта ми. Благодарна съм, че прозорецът е отворен и че слабият аромат на прясно окосената трева в парка долита до нас.

— Предадохте ли думите на Саймън на полицията? — пита господин Райт.

— Да, на един подчинен на детектив Финбъро. Беше любезен, но знаех, че нищо няма да се промени. Мъжът, който е вървял по петите ѝ, е бил нейният убиец, но също така би могъл да бъде и продукт на предполагаемата ѝ параноя. Фактите, които сочеха към убийство, също така подкрепяха диагнозата за психоза.

Господин Райт поглежда към часовника си: пет и петнадесет.

— Да свършваме ли за днес?

Кимвам. Някъде в основата на носа и гърлото ми са се задържали запаметените молекули от мириса на трева и одеколон и съм доволна, че мога да изляза навън и да поема дълбока глътка свеж въздух.

Пресичам Сейнт Джеймс Парк, после хващам автобус до „Койотът“. Знам, че ти е любопитно да разбереш как така работя там. Първоначално отидох да разпитам колегите ти, надявайки се някой да ми даде обяснение за твоята смърт. Но никой не може да ми помогне, не бяха те виждали от неделята преди раждането на Хавиер и не знаеха много за живота ти извън „Койотът“. Междувременно шефът ми в Щатите — *с огромна неохота, Биатрис* — „ме освободи“ и аз нямах никаква представа къде да си търся нова работа. Знаех, че дялът ми от заема за апартамента в Ню Йорк скоро ще погълне всичките ми спестявания. Трябваше да почна да изкарвам някакви пари, с които да се издържа, затова се върнах в заведението и помолих Бетина за работа.

* * *

Носех единствените си чисти дрехи — костюм с панталон на „Макс Мара“ — и в началото Бетина си помисли, че се шегувам, но после разбра, че съм напълно сериозна.

— Добре. Имам нужда от допълнителен чифт работни ръце, две смени през уикендите, три — през делничните дни. Можеш да започнеш довечера. Шест лири на час, плюс безплатна вечеря, приготвена лично от мен, ако смяната ти е по-дълга от три часа.

Трябва да съм изглеждала леко учудена, че ми предлага да започна веднага.

— Истината е — каза Бетина, — че наистина много си падам по теб. — Тя се изкикоти при вида на ужасената ми физиономия. — Извинявай, не можах да се сдържа.

Смехът ѝ при вида на моя шок ми напомни за теб; в него нямаше подигравка или жестокост.

Докато изкарвах първата си смяна, си мислех, че след смъртта ти се беше отворила свободна половин бройка, която, разбира се, трябваше да бъде запълнена. Но наскоро разбрах, че някой вече бе заел мястото ти, така че Бетина ме беше наела от лоялност към теб и от съчувствие към мен.

* * *

Прибирам се от работа около полунощ, затова не очаквам да видя много — ако изобщо има някакви — представители на пресата. Прекалено късно е, а и след цялото оживление от предишните няколко дни сигурно вече са се сдобили с всичките снимки и записи, които са им нужни. Само че греша: когато приближавам, виждам цяла тълпа. Огромните им прожектори блестят, а по средата стои Кася. През последните два дни се беше пренесла в къщата на една приятелка, докато не реших, че атаките на пресата са престанали и вече е безопасно да се прибере у дома. Сега Кася живее с мен, от което, мисля, ще си доволна, но сигурно ти е любопитно как се смества в тесния ти апартамент. Ами Кася спи на твоето легло, а аз — на един тънък матрак в дневната, който разгъвам всяка вечер, така че по някакъв начин се оправяме.

Когато приближавам още повече, виждам колко е притеснена и изтормозена от цялото това медийно внимание. С огромно желание да бъда неин закрилник разпъждам фотографите и журналистите.

— От кога чакаш? — питам я.

— От часове.

На езика на Кася това може да означава всичко от десет минути нагоре.

— Какво е станало с ключа ти?

Тя засрамено свива рамене:

— Извинявай.

Винаги губи по нещо и с това ми напомня за теб. Понякога намирам разсеяността ѝ за сладка. Тази вечер обаче признавам, че малко ме ядосва. (Старите навици умират трудно, а и ако трябва да сме честни, скапана съм след дългия ден в следствения отдел и смяната в заведението; сега и пресата навира камери в лицето ми, за да направят снимка, която сигурно ще сметнат за трогателна.)

— Ела, трябва да хапнеш нещо.

Остава още седмица, докато роди, и не бива дълго време да я кара без храна. Причернява ѝ, а съм сигурна, че това не е добре за бебето.

Прегръщам я, за да влезем вътре, и фотоапаратите започват да щракат в синхрон.

Утре до снимката, на която съм прегърнала Кася, ще се мъдрят статии, подобни на днешните, в които ще се разправя как съм я „спасила“. Те действително използват думи като „спасение“ и „дължи живота си на“ — думи и изрази от комикси, които заплашват да ме превърнат във фантастичен герой, който носи шорти над чорапогащника си, сменя дрехите и персонажите си в някоя телефонна кабина, а от китките му излиза паяжина. Ще пишат, че съм закъсняла да спася теб (тази трансформация в телефонната кабина явно се е забавила), но пък сега, благодарение на мен, Кася и бебето ѝ ще живеят. Подобно на всички нас, читателите искат истории с щастлив край. Но това не е моята история. Краят за мен се изразява в прищипан с цип кичур коса.

8

Вторник

Прекосявам Сейнт Джеймс Парк на път към следствената служба. Днес небето отново е синьо — каталожен номер RMS-635, точно; изпълнено с надежда небе. Тази сутрин господин Райт ще ме пита за следващия момент от твоята история, който всъщност е срещата ми с психиатъра ти. Но в момента все още вървя и дремя. Мозъкът ми се нуждае от известна яснота, така че ще прекарам срещата през паметта си първо тук, ще си направя една репетиция наум, преди да се изправа пред господин Райт.

* * *

Списъкът с чакащите за преглед при доктор Никълс беше запълнен за четири месеца напред, затова си уредих платен преглед. Частната му приемна имаше вид по-скоро на луксозен фризьорски салон: вази с лилии; лъскави списания; контейнер за минерална вода. Младата жена на рецепцията имаше същия надменен лъскав вид, докато зорко бранеше властта си на човек, който държи ключа към портите, пред които са се насъбрали чакащите клиенти. Докато чаках, прелистих набързо едно списание (също като мама се чувствам неудобно, че може да имам вид на човек, който „няма какво да прави“). Датата на обложката беше от идния месец и аз си спомних как ти се присмиваше на пътуващите през времето модни списания, как обясняваше, че датата на корицата би трябвало да предупреди хората за абсурдността на съдържанието вътре.

Нервно разиграх предстоящия диалог през съзнанието си, защото от тази среща зависеше много. Именно заради диагнозата на доктор Никълс полицията беше убедена, че си страдала от следродилна психоза; заради него бяха сигурни, че си се самоубила. Заради доктор Никълс никой не търсеше твоя убиец.

Жената от рецепцията ме изглежда:

— За кога казахте, че сте записана?

— За два и половина.

— Извадихте късмет, че доктор Никълс намери време да ви приеме.

— Сигурна съм, че сметката ми ще компенсира причиненото му неудобство.

Загрявах за още малка доза конфронтация. Гласът ѝ прозвуча раздражено:

— Попълнихте ли формуляра?

Върнах ѝ листа, на който бях написала единствено детайлите на кредитната си карта. Тя го взе от ръката ми, тонът ѝ стана заядлив, погледът — пренебрежителен:

— Не сте писали нищо за медицинската си история.

Помислих си за хората, които идваха тук — депресирани или изнервени, или загубили представа за реалността, пропадащи в бездната на лудостта; крехки, уязвими хора, които заслужаваха малко любезност от първия човек, с когото трябваше да разговарят тук.

— Не съм дошла за медицинска консултация.

Тя не искаше да издаде, че съм я заинтригувала. Или пък може би си мислеше, че съм просто поредната откачалка, с която не си струва да се занимава.

— Тук съм, защото сестра ми бе убита, а доктор Никълс е бил нейният психиатър.

За момент привлякох вниманието ѝ. Очите ѝ обходиха мазната ми коса (неизмитата коса е един от първите признаци за нечия скръб), липсата на грим по лицето ми и торбичките под очите ми. Видях белезите на мъката, но ги интерпретира като признак на лудост. Взех формуляра, без да каже нито дума повече.

Докато чаках, си спомних имейлите, които си бяхме разменили, когато веднъж ти казах, че се замислям дали да не посетя терапевт.

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Доктор за кукувци? За какво, за бога, ти е някой от тях, Бий? Ако имаш нужда да говориш за нещо, защо не го

направиш с мен или с някой от приятелите ти?

Т

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Просто си мислех, че ще е интересно, дори ценно, да посетя психиатър. Съвсем различно е от разговор с приятели.

Lol

Бий

P.S. Вече не им викат доктори за кукувци.

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Само че разговорите с мен са безплатни, освен това аз ти мисля само най-доброто, а и няма да те ограничавам в рамките на един час.

Т

P.S. Те са като гореща центрофуга за личността, свиват те до нещо, което съответства на категория от някой учебник.

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Става дума за висококвалифицирани професионалисти. Един психиатър (не говоря за психолог) е напълно квалифициран лекар, който след завършване на общото си медицинско образование изкарва и допълнителна специализация. Нямаше да казваш, че са центрофуги, ако страдаше от раздвоение на личността или деменция, или пък шизофрения, нали?

Lol

Бий

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Имаш право. Но ти не страдаш от нищо такова.

Т

P.S. Ще го изкреция малко по-високо, в случай че думите ми не са стигнали до теб, както си се качила на оня подиум.

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Нямах предвид, че само хората, които страдат от тежки психически заболявания, имат нужда от психиатър; понякога онези, които, макар и наранени, не спират да функционират, също имат нужда от професионална помощ.

Lol

Бий

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Бий, съжалявам. Ще ми разкажеш ли?

Т

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Трябва да отида на една много в. среща, ще говорим по-късно.

Бий

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

А пък от мен се очаква да сервирам, а не да ти пиша имейли от компютъра на Бетина; хората от маса четири

още си чакат сиренето, но няма да помръдна оттук, докато не ми отговориш.

Т

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Клиентите от четвърта маса си тръгнаха без сирене.

О, не ми чети морал, става ли? Дори използвам американизми, за да видиш колко отчаяно искам да ми простиш.

Т

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Смяната ми вече свърши, Бий-бобче, а аз още вися на компютъра на Бетина, така че ще ми отговориш веднага, щом получиш този имейл, нали? Моля те?

Т

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: tesshemming@hotmail.co.uk

Не те отбягвах, просто бях на една среща, която се проточи. Не търси някакъв скрит смисъл в тази работа с психиатъра. Нали знаеш, когато си в Ню Йорк, прави като нюйоркчаните... В Лондон трябва да минава полунощ, така че си върви у дома и поспи малко.

Lol

Бий

От: tesshemming@hotmail.co.uk

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Ако не искаш да ми кажеш, няма значение.
Предполагам, че раната ти е свързана с Лео? Или татко?
Lol

Т

Жената от рецепцията ме поглежда от висотата на бюрото си:

— Доктор Никълс вече може да ви приеме.

Докато вървах към кабинета му, си спомних разговора ни от онази вечер (мое време; за теб беше два часа след полунощ). Така и не бях ти казала защо искам да се срещна с психиатър, но ти ми беше обяснила защо не смяташ, че е полезно:

— Умът ни е това, което сме ние самите; с него чувстваме, мислим и вярваме. Там съхраняваме нашите любов, омраза, вяра и страст.

Почвах да се чувствам засрамена от твоята откровеност, но ти продължи:

— Как може някой да се надява да изцери ума на друг човек, освен ако не е теолог, философ и поет едновременно?

Отворих вратата на психиатъра и влязох в кабинета.

Когато си видяла доктор Никълс за първи път в държавната клиника, сигурно е бил облечен в бяла престилка, но в частната си приемна носеше избелели джинси и стар вълнен пуловер, който изглеждаше мърляв на фона на аристократичните раирани тапети. Според мен наближаваше четиридесетте — мислиш ли, че съм познала?

Той стана от стола си и ми се стори, че забелязах съчувствие по сбръчканото му лице:

— Госпожице Хеминг? Много съжалявам за сестра ви.

Чух някакво тракане изпод бюрото му и забелязах един стар лабрадор, който унесено гонеше зайци в съня си, удряйки с опашка по пода. Осъзнах, че в офиса мирише слабо на куче, и това ми хареса повече, отколкото аромата на лилиите в приемната. Представих си как рецепционистката се носи сред пациентите, въоръжена с освежител за въздух.

Той ми посочи един стол до неговия:

— Моля, седнете.

Докато сядах, видях поставена на видно място снимка на малко момиченце в инвалидна количка и фактът, че доктор Никълс проявяваше бащинската си гордост така безусловно, ме накара да ревизирам отношението си към него.

— С какво мога да ви помогна? — попита ме той.

— Тес каза ли ви кой я е тормозел психически?

Той поклати глава, очевидно изненадан от въпроса ми.

— Но ви е казала, че получава плашещи телефонни обаждания?

— Притеснителни телефонни обаждания, да.

— Каза ли ви кой е бил? Или какво ѝ е говорил въпросният човек?

— Не. Не изгаряше от желание да сподели това и аз прецених, че няма полза да настоявам. Мислех, че някой просто е набирал погрешен номер и поради депресираното си състояние тя се е чувствала като жертва на телефонен тормоз.

— Казахте ли ѝ това?

— Подхвърлих ѝ, че случаят може да е такъв, да.

— И тя се разплака?

Той се изненада, че зная. Но аз те познавам, откакто си се родила. На четири години ти се случваше да обелиш колене или да разкървиш носа си, но никога не плачеше. Освен когато някой не ти вярваше — тогава рукналите ти сълзи бяха израз на твоя гняв.

— По онова време сте предполагали, че става дума за погрешно набран номер?

— Да. По-късно разбрах, че Тес не е депресирана, както си мислех в началото, а страда от пуерперална или, иначе казано, следродилна психоза.

Кимнах. Бях си написала домашното. Знаех, че „пуерперална психоза“ на прост език означаваше периода от шестте седмици след раждането.

— Както и да е — продължи доктор Никълс, — щом осъзнах, че страда от пуерперална психоза, разбрах, че телефонните обаждания най-вероятно са били слухови халюцинации. Или, казано с други думи, „чуване на гласове“, а в случая с Тес — на телефонен звън.

— Променили сте диагнозата ѝ, след като я откриха мъртва, нали? — попитах и видях как по сбръчканото му лице пробягна емоция; на мига стана по-сурово. Настъпи пауза, после той отвърна:

— Да. Мисля, че може да е от полза да ви разкажа малко повече за пуерпералната психоза. Симптомите могат да включват параноя, загуба на връзка с реалността и халюцинации. А последствията, за нещастие, водят до силно повишен риск от самоубийство.

Знаех това от своето предварително проучване.

— Искам да го изясня — казах. — Променили сте диагнозата ѝ от „депресия“ на „психоза“ след смъртта ѝ. И чак тогава телефонните позвънявания са станали „слухови халюцинации“?

— Да, защото слуховите халюцинации са симптом на психоза.

— Тя не е страдала от психоза. Пуерперална или постнатална, или следродилна, или от какъвто и да е друг тип. — Той безуспешно се опита да ме прекъсне, но аз продължих. — Колко пъти сте се срещали със сестра ми?

— Психиатрията не се свежда до интимно опознаване на конкретния пациент, както е при близките приятелства или връзките между членовете на едно семейство, а в по-тежките случаи тя няма нищо общо с дългата връзка, която един психиатър може да развие с пациента си, ако му служи само като терапевт. Когато даден човек страда от психично заболяване, психиатърът е обучен да разпознава определените симптоми.

По някаква причина си го представих как предварително се упражнява в изнасянето на същата тази реч пред огледалото. Повторих въпроса си:

— Колко пъти?

Той отмести поглед встрани:

— Само веднъж. Беше ми автоматично препратена от колегите, тъй като бебето ѝ беше умряло, но тя напусна болницата почти веднага след раждането, така че не можах да я посетя в отделението. Бяха ѝ запазили спешен час за след два дни.

— Тя имаше ли здравна осигуровка?

— Да.

— Списъкът ви за прегледи по здравната каса е запълнен за четири месеца напред. Именно заради това си плащам за това посещение.

— Тес беше спешен случай. С всички потенциални случаи на пуерперална депресия и психоза се справяме незабавно.

— Справяте се?

— Извинете. Искам да кажа, че прескачат списъка с чакащите.
— Колко продължава един преглед по здравната каса?
— Бих искал да разполагам с повече време на пациент, но...
— След като списъкът с чакащи е запълнен за четири месеца, сигурно сте под голямо напрежение да се справите с всички.
— Прекарвам възможно най-много време с всеки пациент.
— Но не е достатъчно, нали?
Докторът замълча за момент:
— Не. Не е.
— Пуерпералната психоза е спешен случай от гледна точка на психиатрията, нали така?

Видях го как трепна, когато разбра, че съм наясно с този факт, но аз наистина бях проучила предварително нещата.

— Да.

— И изисква хоспитализация?

Езикът на тялото му беше внимателно контролиран: ръцете му висяха решително отстрани, обутите му в кадифени панталони крака бяха леко раздалечени един от друг, но аз знаех, че му се ще да скръсти ръце на гърдите си, да прехвърли крак върху крак, да даде физически израз на вътрешната си отбранителна позиция.

— Много психиатри биха интерпретирали симптомите на Тес по същия начин като мен, тоест като индикатор по-скоро за депресия, отколкото за психоза. — Той разсеяно посегна надолу и погали копrienените уши на кучето си, сякаш имаше нужда от успокоение, после продължи: — Да се постави диагноза в психиатрията е много по-трудно, отколкото, в която и да е друга сфера на медицината. Няма рентгенови снимки, нито кръвни изследвания, които да ни помогнат. Освен това нямах достъп до документацията ѝ, така че не знаех дали има предшестващо психично заболяване.

— Няма такова. Кога е било посещението ѝ при вас?

— На двадесет и трети януари. В девет часа сутринта.

Той не се беше консултирал с книгата си, нито беше погледнал в компютъра си. Беше дошъл подготвен за тази среща, разбира се. Вероятно беше прекарал цялата сутрин на телефона в разговори с представителите на лекарския профсъюз. Забелязах върху лицето му следа от искрена емоция. Зачудих се дали се страхува за себе си, или искрено е разстроен заради случилото се с теб.

— Значи сте я видели в деня, в който е починала? — попитах го.

— Да.

— И сутринта, преди да умре, вие сте сметнали, че страда от депресия, не от психоза?

Той повече не можеше да прикрива чувствата си, праметна крак върху крак, прибра се отбранително в себе си:

— Тогава не забелязах никакви индикатори за психоза. А и тя с нищо не показва, че има намерение да се самонарани. Нямаше нищо, с което да намекне, че ще отнеме живота си.

Исках да му изкрещя, че ти, разбира се, не си проявила никакви признаци, защото в действителност не си отнела сама живота си; бил ти е жестоко отнет. Чух как гласът му звучи спокойно, някак отдалеч, на фона на виковете в главата ми.

— Значи смъртта ѝ е била поводът да промените диагнозата си?

Той не отвърна. Сгърченото му лице и кадифените панталони вече не ми се струваха симпатично небрежни, а безнадеждно negliже.

— Грешката ви не е била, че сте ѝ поставили диагноза „депресия“, когато тя всъщност е страдала от психоза. — Той се опита да ме прекъсне, но аз продължих: — Грешката ви е, че нито веднъж не сте си и помислили, че може да ви казва истината.

Докторът отново направи опит да ме прекъсне. И теб ли така е прекъсвал, когато си се опитвала да му обясниш какво ти се случва? А си мислех, че от психиатрите се изисква да слушат. Предполагам, че по време на спешен преглед по линия на здравната каса, проведен най-вероятно в някоя препълнена с хора клиника, няма много време за слушане.

— Дали поне веднъж не сте се замислили, че заплашителните телефонни обаждания може да са истински, също както и мъжът, който я е последвал в парка през онзи злополучен ден и я е убил? — попитах го.

— Тес не е била убита.

Стори ми се странно, че е толкова категоричен в изказването си. В края на краищата, едно убийство би го освободило от кукичката на сгрешената диагноза. Той замълча, после произнесе думите си така, все едно му причиняваха физическа болка.

— Както ви казах, на Тес ѝ се причуваха разни работи — ако искате, можем да поспорим за интерпретацията. Но освен това тя

страдаше и от зрителни халюцинации. Когато я прегледах, ги определих като особено ярки кошмари, нещо, което не е необичайно за един депресиран и изпаднал в дълбока скръб пациент — продължи доктор Никълс. — Но после препрочетох бележките ѝ и беше повече от очевидно, че са били халюцинации — нещо, което съм пропуснал. — Леката следа от покруса, която бях забелязала по-рано, се разля по цялото му лице. — Визуалните халюцинации са ясен сигнал за акутна психоза.

— Какви бяха „халюцинациите“ ѝ?

— Трябва да уважавам правото на лекарска тайна.

Помислих си, че е странно така изведнъж да се сети за конфиденциалността между лекар и пациент, след като до този момент тя изобщо не го беше възпряла. Зачудих се дали има причина за това, или пък е просто поредната проява на неговата некомпетентност.

— Накарах я да ми нарисува онова, което вижда — продължи той и лицето му стана мило. — Мислех, че ще ѝ е от полза. Може би бихте могли да откриете рисунките ѝ?

Секретарката влезе. Времето ми беше изтекло, но аз не помръднах от мястото си:

— Трябва да отидете в полицията и да им кажете, че се съмнявате да е имала следродилна психоза.

— Но аз не се съмнявам. Знаците бяха там, както казах, само че аз пропуснах да ги забележа.

— Вие не сте причината, поради която тя е умряла, но може да сте причината, поради която нейният убиец ще се измъкне безнаказано. Заради вашата диагноза никой не го търси.

— Биатрис...

За пръв път използваше малкото ми име. Звънецът беше иззвънял; часът беше свършил, така че сега можеше да е по-искрен с мен. Не помръднах, но той стана от мястото си.

— Съжалявам, но не мога да ви помогна с нищо повече. Не мога да променя професионалната си преценка само защото вие го искате, защото пасва на хипотезата, с която сте си обяснили смъртта ѝ. Направих грешка — ужасна погрешна преценка. И трябва да си понеса последствията.

Чувството за вина преливаше от всяка негова дума — малко ручейче, заплашващо да се превърне в пълноводен поток. Изглежда

изпитваше облекчение, че най-сетне може да го излее навън:

— Грозните факти са, че една млада жена с пуерперална психоза е останала недиагностицирана и аз трябва да поема своя дял от вината за нейната смърт.

Каква ирония само, че с чувството за доблест се спори много трудно, отколкото с неговата противоположност. Моралното издигане просто е прекалено сигурно, макар и неудобно.

* * *

Прозорецът на офиса е отворен. Навън вали пролетен дъжд, събрал в себе си мириса на трева и дървета, преди да падне долу, върху циментовите тротоари. Усещам леко понижаване на температурата, подушвам го още преди да съм го забелязала. Почти съм привършила с разказа си за срещата ми с доктор Никълс.

— Мислех, че вярва, че е допуснал трагична грешка, и наистина е ужасен от себе си.

— Помолихте ли го да отиде в полицията? — пита господин Райт.

— Да, но той продължи да настоява, че е сигурен, че Тес е страдала от пуерперална психоза.

— Въпреки че това се е отразявало зле върху професионалната му репутация.

— Да. И за мен бе изненадващо. Но отдадох мотива му на неуместен морален кураж; да се съгласи с мен, че Тес не е имала психоза, а е била убита, би било проява на страх. В края на срещата ни си тръгнах убедена, че е безнадежден като психиатър, но е свестен като човек.

Прекъсваме за обяд, господин Райт има планирана среща и аз излизам от следствената служба сама. Навън продължава да вали.

Така и не отговорих на имейла ти, за да ти разкрия истинската причина, поради която посетих терапевт. Защото накрая все пак го направих. Шест седмици след като двамата с Тод се бяхме сгодили. Мислех си, че с женитбата ще престана да се чувствам толкова

несигурна. Но годежният пръстен на пръста ми не беше новата опора в живота, на която се бях надявала. Отидох при доктор Уонг, интелигентна и изпълнена със съчувствие жена, която ми помогна да разбера, че след като татко и Лео са ни напуснали един след друг в разстояние на няколко месеца, моето чувство за изоставеност и последвалата го несигурност не са никак изненадващи. Ти беше права за тези две рани. Но изпращането ми в интерната през същата година бе последната капка, която затвърди усещането ми, че съм изоставена.

По време на сеансите разбрах, че мама не ме беше отхвърлила, а просто се бе опитала да ме предпази. Ти беше доста по-малка, така че можеше да те защити от мъката си, но щеше да ѝ е много по-трудно да я скрие от мен. Каква ирония: беше ме изпратила в интернат, защото си мислеше, че така за мен ще бъде по-сигурно от емоционална гледна точка.

И така, с помощта на доктор Уонг започнах да разбирам по-добре не само себе си, но и мама, бързо и лесно насъбраното обвинение се трансформира в трудно спечелено осъзнаване на нещата.

Проблемът бе, че осъзнаването на причината, поради която се чувствах несигурна, не ми помогна да поправа вече причинените вреди. Нещо в мен се беше прекършило и сега знаех, че намеренията зад всичко случило се са били добри — все едно да събориш някоя порцеланова фигурка на пода, докато бършеш праха, вместо да я счупиш нарочно. Но счупеното си оставаше счупено.

Така че, мисля, ще разбереш защо не споделям скептицизма ти по отношение на психиатрите. Но съм съгласна с теб, че имат нужда от артистична чувствителност също толкова, колкото и от добра научна подготовка (доктор Уонг беше завършила сравнителна литература, преди да се отдаде на медицината), както и с думите ти, че един добър психиатър е модерната версия на ренесансовия човек. Докато ти казвам всичко това, се чудя дали уважението и благодарността, които изпитвах към моя собствен психиатър, не бяха повлияли на мнението ми за доктор Никълс; дали това не бе истинската причина да реша, че дълбоко в себе си той е един добър човек.

Връщам се в следствената служба преди господин Райт, който пристига пет минути по-късно и има притеснен вид. Може би срещата

му не беше минала добре. Предполагам, че е била свързана с теб. Случаят ти е сензация — заглавия на първа страница, телефонни обаждания от страна на народни представители от името на любопитните избиратели.

Трябва да е огромна отговорност за господин Райт, но той не само е в състояние да скрие напрежението, под което се намира, а и не ме натоварва по никакъв начин, за което съм му благодарна. Той натиска копчето на касетофона и продължаваме.

— Колко скоро след срещата ви с доктор Никълс открихте картините?

Не е нужно да конкретизира за кои картини става дума.

— Веднага щом се прибрах в апартамента ѝ, ги потърсих в спалнята ѝ. Беше изнесла всичките си мебели навън, с изключение на леглото. Дори гардеробът беше в дневната, където изглеждаше нелепо.

Не съм сигурна защо му го казах. Може би защото ако трябваше да си жертва, то исках да му дам да разбере, че си жертва със собствена индивидуалност, която понякога дразнеше по-голямата ти сестра.

— Покрай стените бяха подпрени някъде към четиридесет-петдесет платна — продължих. — Повечето бяха направени с маслени бои, имаше няколко нарисувани върху твърда основа, както и няколко колажа. Всичките бяха големи, най-малко тридесет сантиметра в диагонал. Отне ми известно време да ги прегледам. Не исках да повредя някое от тях.

Картините ти са невероятно красиви. Казвала ли съм ти го някога или твърде много се притеснявах, че като художничка няма да печелиш достатъчно, за да живееш нормално? Зная отговора. Тревожех се, че никой няма да купи огромни платна, изпълнени с цветове, които не пасват на интериора му, нали? Тревожех се, че боята беше толкова дебело напластена, че можеше да се откърти и да съсипе нечий мокет, вместо да осъзная, че всъщност си ѝ вдъхнала живот.

— Отне ми половин час, за да откроя онези рисунки, за които ми беше говорил доктор Никълс.

Господин Райт беше видял само четирите картини, направени под влияние на твоите „халюцинации“, не онези, които беше рисувала преди. Но мисля, че най-много ме шокира контрастът.

— Всичките й други картини бяха толкова... — Какво пък, по дяволите, ще го кажа. — Жизнерадостни. Красиви. Експлозии от живот, светлина и цвят върху платното.

Но тези четири картини бе нарисувала с палитрата на нихилистите, каталожни номера от PMS-4625 до PMS-4715, черният и кафявият спектър, а що се отнася до сюжета им — той принуждаваше зрителя да отскочи уплашено назад. Няма нужда да го обяснявам на господин Райт, той разполага със снимките им в досието ти и аз почти ги виждам. Макар и по-малки и обърнати с главата надолу, те въпреки това продължават да ме притесняват и аз бързам да отместя поглед встрани.

— Бяха най-отдолу в една голяма купчина. Боята от една от тях се беше размазала по гърба на предната. Помислих си, че трябва да ги беше скрила набързо, преди да са имали достатъчно време да изсъхнат както трябва.

Трябваше ли да криеш лицето на жената, дългия дълбок разрез на устата, която пицеше, за да можеш да спиш? Или пък маскираният мъж, злокобно тъмен в сенките, те беше притеснил толкова много, както беше притеснил мен?

— Тод мислеше, че са доказателство за психозата й.

— Тод?

— Годеникът ми по онова време.

Прекъснати сме от госпожа Падам-си-по-шефа-си, която поднася сандвич на господин Райт; очевидно обедната му среща не включваше обяд и тя се беше сетила за това, беше се погрижила за него. Едва ме поглежда, докато ми подава минерална вода. Той й се усмихва с откритата си печелеща симпатии усмивка.

— Благодаря, Стефани.

Усмивката му излиза от фокус. Офисът сякаш се изпълва с мъгла. Чувам загрижения му глас:

— Добре ли сте?

— Да.

Но офиса е потънал в мрак. Чувам, но не виждам. Същото се случи и вчера, по време на обяда с мама. Тогава обвиних виното, но днес нямам изкупителна жертва. Знам, че трябва да запазя спокойствие и тъмнината ще отmine. Така че продължавам, насилвайки се да си припомня — и в тъмнината твоите картини в убити тонове стават ярки.

Плачех, когато Тод влезе, сълзите ми капеха върху картините и се превръщаха в мастиленочерни и калнокафяви капки, плъзгащи се надолу по платното. Тод праметна ръка през рамото ми.

— Не Тес е нарисувала тези картини, скъпа. — За момент ме изпълни надежда; някой ги беше сложил тук. Някой друг, а не ти, се беше чувствал така. — Не е била на себе си — продължи Тод. — Не е била сестрата, която си познавала. Знаеш, че лудостта отнема индивидуалността на човека.

Изпаднах в ярост. Въобразяваше си, че знае нещо за психическите разстройства; че няколко сеанса с терапевт, когато е бил на тринадесет години, след развода на родителите му, са го превърнали в един вид експерт.

Погледнах обратно към картините. Защо ги беше нарисувала, Тес? Като някакво послание? И защо ги беше скрила? Тод не разбра, че мълчанието ми е изпълнено с напрегнат въображаем разговор.

— Някой трябва да назове нещата с истинските им имена, скъпа.

Изведнъж беше станал толкова провинциален и консервативен; сякаш да грешиш на сто процента е равносилно на това да си мъжкар. Този път той долови гнева ми:

— Съжалявам, „лудост“ вероятно е прекалено остър израз, с който да опишем състоянието й.

В онзи момент мълчаливо и ожесточено му възразявах. „Психопат“ ми звучеше много по-зле от „луда“. Мислех, че човек не може да бъде психопат от рода на Мартенския заек или Лудия шапкар. В литературата нямаше игриви и лежерни образи на психопати. Дори Крал Лир не е бил психопат, когато, наред несвързаното си бръщолевене, е прозрял вечните истини. Мислех, че можем да определим лудостта като емоция, интензивна и объркваща, дори да я уважаваме заради благородното й литературно потекло, но психозата е тук, за да се страхуваме от нея и да я избягваме.

Но сега се страхувам от лудостта, вместо да гледам литературното й потекло. И осъзнавам, че предишната ми гледна точка е била по-скоро тази на зрител, отколкото на потърпевш. „Никакво

лудо сладко небе“ — загубата на нормалността, на индивидуалността води до отчайващ ужас, какъвто и етикет да ѝ се сложи.

Измислих си някакво извинение, за да изляза от апартамента, и Тод ми се стори разочарован. Трябва да си беше внушил, че картините ще сложат край на моя „отказ да погледна истината в очите“. Бях го чула да използва тази фраза по време на тихите телефонни разговори с наши общи приятели от Ню Йорк, когато си мислеше, че не мога да го чуя; беше я казал дори на шефа ми. Според неговите разбирания картините ти щяха да ме принудят да приема действителността. Тя беше там, пред мен, в четворно измерение — една крещяща жена и един чудовищен мъж. Психотични, плашещи, адски картини. Какво повече ми беше нужно? Аз, разбира се, вече щях да приема факта, че си се самоубила, и да продължа напред. Бихме могли да оставим нещата зад гърба си. Да продължим с живота си. Изтърканите, банални фрази на терапевтите можеха да се превърнат в реалност.

Навън беше тъмно, студеният въздух ме прерязваше. Началото на февруари не е подходящият момент постоянно да бягаеш навън, когато си се разсърдил. Отново потърсих несъществуващата ръкавица в джоба си. Ако бях лабораторен плъх, щях да съм много лош екземпляр, що се отнася до възприемането на модели на поведение и наказания. Зачудих се дали подхлъзването по стълбите е за предпочитане пред сграбчването на покрития със сняг железен парапет с гола ръка. Реших да се хвана, потръпнах, докато държах хапещия студен метал.

Знаех, че наистина нямам право да се ядосвам на Тод, защото ако беше обратното, и аз щях да искам той да се върне обратно към човека, когото познавах: човек разумен и уравновесен, който уважаваше авторитетите и не причиняваше излишен срам. Но ти, мисля, си доволна, задето спорех с полицаите, заклецвах възрастни мъже на стълбите пред къщите им и в техните апартаменти, и не признавах авторитети — и всичко това благодарение на теб.

Докато вървах сама по хлъзгавите от замръзналата киша улици, осъзнах, че Тод всъщност изобщо не ме познава. Нито пък аз него. Нашата връзка се основаваше на незначителните разговори. Никога не оставахме будни до малките часове на деня, надявайки се да открием в среднощния физически разговор единение на умовете. Не бяхме се гледали в очите, защото ако очите бяха прозорци към душите ни, щеше да е малко невъзпитано и срамно да надничаем през тях. Бяхме

създали една връзка, подобна на околоръстно шосе, която заобикаляше пресните емоции и комплексните чувства, така че да останем непознати.

Беше прекалено студено, за да отида още по-надалеч, затова се върнах в апартамента. Щом стигнах до върха на стълбището, се сблъсках с някого в тъмното и подскочих уплашено, преди да разбера, че е Еймиъс. Мисля, че и той беше също толкова изненадан да ме види.

— Еймиъс?

— Много се извинявам. Уплаших ли те? Ето... — подаде ми фенерче, за да видя къде стъпвам. Видях, че носи торба с пръст.

— Благодаря.

Изведнъж ме споходи мисълта, че всъщност живея в неговия апартамент.

— Трябва да ти платя нещо, докато сме отседнали тук.

— В никакъв случай. Освен това Тес вече е платила наема за следващия месец.

Беше се досетил, че няма да му повярвам.

— Помолих я да ми плати с картини — продължи той. — Както Пикасо е плащал сметките си в ресторанта. Тя нарисува тези за февруари и март предварително.

Бях вярвала, че прекарваш известно време с него, защото е една от твоите изоставени бездомни души, за които се грижеше, но той притежава рядък чар, нали? Някаква мъжественост и аристократизъм, без да е сексист или сноб. Караше ме да си представям в черно и бяло парни локомотиви и бомбета, и жени в рокли на цветя.

— Страхувам се, че не е най-доброто жилище, което човек може да си представи — продължи той. — Предложих да го модернизирам, но Тес каза, че така притежавало характер.

Почувствах се засрамена заради раздразнението, което бях изпитала, когато бях видяла, че в кухнята ти няма модерни електроуреди, че банята ти е в плачевно състояние, че прозорците ти не са уплътнени.

Очите ми вече бяха свикнали с тъмнината и видях, че голите му ръце са омазани с пръст — беше засаждал нещо в саксиите пред входната ти врата.

— Тя имаше навик да ме посещава в четвъртък — продължи Еймиъс. — Понякога само за по едно питие, друг път за вечеря. А трябва да е имало толкова много други неща, които сигурно е предпочитала да прави.

— Тя те харесваше.

Бях разбрала, че това е истина. Винаги си имала приятели — истински приятели — от различни възрасти. Бях си представяла, че когато остарееш, ще се сприятеляваш предимно с младежи. Един ден щеше да се превърнеш в осемдесетгодишна старица, която си бъбри с хора, които са с няколко десетилетия по-млади от теб. На Еймиъс моето мълчание не му пречеше. Изглежда усети кога е спрял влакът на мислите ми, защото едва тогава заговори отново:

— В полицията не ми обърнаха особено внимание, когато съобщих, че е изчезнала. Докато не им казах за странните телефонни обаждания. Голям шум вдигнаха тогава.

Той обърна лице обратно към саксията и аз също се опитах да проявя добрината да го оставя да довърши мислите си на спокойствие, преди отново да заговори:

— Тес каза ли ти нещо повече за обажданията?

— Само, че са жестоки. Каза ми го само защото ме предупреди, че е изключила телефона си и се притеснявала, че може да ми се наложи да ѝ звънна. Имаше и мобилен телефон, но мисля, че го изгуби.

— „Жестоки“? Тази дума ли използва?

— Да. Или поне така мисля. Гадното на старостта е, че повече не можеш да разчиташ на себе си да си точен. Но тя плака. Опита се да не го прави, но не се сдържа — той млъкна само за миг, борейки се да запази спокойствие. — Казах ѝ, че трябва да отиде в полицията.

— Психиатърът на Тес обяснил на детектива, че телефонните обаждания били само в главата ѝ.

— Казал ли го е и на Тес?

— Да.

— Бедната Теси. — Не бях чувал никой да те нарича така, откакто татко ни беше напуснал. — Ужасно е да не ти вярват.

— Да.

Той се обърна към мен:

— Чух телефона да звъни. Казах това на полицията, но не можех да се закълна, че е било едно от онези притеснителни обаждания. Но веднага след онзи случай Тес ме помоли да се погрижа за ключа ѝ. Случи се само два дни, преди да умре.

Виждах агонизиращата болка, изписала се върху лицето му, озарена от оранжевата светлина на уличната лампа:

— Трябваше да настоявам още по-упорито да отиде в полицията.

— Вината не е твоя.

— Благодаря ти. Много си добра. Като сестра си.

Чудех се дали да кажа на полицията за ключа, но това нямаше да промени нищо. За тях това просто щеше да бъде поредната проява на предполагаемата ти параноя.

— Един психиатър смята, че е била луда. Мислиш ли, че наистина беше? Искам да кажа, след раждането на бебето? — попитах.

— Не. Според мен беше много разстроена и много уплашена. Но не и луда.

— В полицията също мислят, че се е побъркала.

— А някой от полицията срещал ли я е в действителност?

Той продължи да засажда луковиците и старческите му ръце, деформирани от артрит, с изтъняла като пергамент кожа, сигурно го боляха от студа. Помислих си, че може би това бе неговият начин да се справя с мъката: като сади мъртви на пръв поглед луковици, които по някакво чудо ще разцъфтят през пролетта. Спомних си как след смъртта на Лео двете с мама прекарвахте много време в градината.

Едва сега виждах връзката.

— Тези са „Крал Алфред“ — каза Еймиъс. — Любимият ѝ сорт нарциси заради наситеножълтия им цвят. По принцип трябва да се садят през есента, но времето за поникване е шест седмици, така че им е необходимо достатъчно време, за да цъфнат тази пролет. — Но дори аз знаех, че не се сади в замръзнала почва. По някаква причина се вбесих при мисълта, че луковиците на Еймиъс никога няма да цъфнат.

В случай че се чудиш — да, в самото начало подозирах дори Еймиъс. Подозирах всички. Но докато той садеше луковици заради теб, всякакви остатъци от подозрителност се изпариха, станаха абсурдни. Съжалявам, че изобщо някога са съществували.

Той ми се усмихна:

— Тя ми разказа как учените прехвърлили гени от нарциси в едно оризово растение и създали ориз, богат на витамин А. Представи си само.

На мен също ми го беше казала.

— *Витамин А придава жълт цвят на нарцисите. Не е ли невероятно, Бий?*

— *Да, предполагам, че е.*

Опитвах се да се концентрирам върху грубите скици на дизайнерския ми тим за ново лого на една нефтена компания и тъкмо бях забелязала с раздразнение, че са използвали PMS-683 — същият цвят, който вече беше използван в логото на една конкурентна фирма. Ти не знаеше, че в главата ми се провежда друг разговор.

— *Хиляди деца са ослепели заради липса на витамин А в диетата им. Но сега, с новия ориз, всичко ще се оправи.*

За момент престанах да мисля за логото.

— *Деца ще прогледнат заради жълтото в един нарцис.*

Мисля, че за теб чудото бе в това, че един цвят може да спаси нечие зрение. Усмихнах се на Еймиъс и мисля, че в този момент и двамата си те спомнихме точно по един и същ начин: с ентусиазма ти от живота, от безбройните му възможности, от ежедневните му чудеса.

* * *

Отново започвам да виждам нормално, тъмнината постепенно се сменя със светлина. Благодарна съм за повредената лампа, която не може да бъде изгасена, и за пролетната светлина, нахлуваща през огромния прозорец. Виждам, че господин Райт ме гледа загрижено.

— Много сте бледа.

— Добре съм, наистина.

— Ще спрем на това място. Трябва да отида на една среща.

Може и да е така, но по-вероятно го прави от притеснение за мен.

Господин Райт знае, че съм болна, и мисля, че именно той е наредил на секретарката си да се погрижи винаги да имам под ръка минерална вода и че именно поради тази причина днес прекъсва срещата ни по-рано от обичайното. Достатъчно чувствителен е, за да разбира, че не искам да говоря за физическите си проблеми — поне засега, поне докато не ми се наложи да го сторя.

Вече си се досетила, че не съм добре, нали? И се чудиш защо не съм ти казала нещо повече по въпроса. Вчера сигурно ти се е сторило абсурдно, когато споменах, че може да ми причернее от една чаша вино на обяд. Не се опитвах да те заблудя. Просто не исках да призная пред себе си слабостите на тялото си. Защото е нужно да съм силна, за да стигна до края на показанията си. Трябва да дам тези показания.

Зная, че искаш да знаеш от какво ми е толкова зле, и ще ти кажа, когато стигнем до точния момент от историята — момента, в който твоята история става и моя. Дотогава ще се опитам да не мисля за причината, защото мислите ми, каквито са страхливки, подвиват опашка и бягат надалеч от нея.

Силна музика прекъсва монолога ми. Близо до апартамента съм и през прозореца без перде виждам как Кася танцува на един диск със златните хитове на седемдесетте. Тя ме забелязва и миг по-късно се появява на входа. Хваща ме за ръката и даже не ме оставя да си сваля палтото, преди да се опита да накара и мен да затанцувам. Всъщност винаги го прави: „Танцуване много добро за тяло“. Но днес, тъй като не съм в състояние да танцувам, се извинявам и сядам на дивана да гледам. Докато танцува с усмихнато и потно лице и през смях обяснява, че на бебето му харесва, Кася изглежда в блажено неведение за проблемите, срещу които ще се изправи в ролята си на безработна самотна майка полякиня.

На горния етаж Еймиъс тактува с крак по тавана ни, следвайки ритъма на музиката. Първия път, когато го направи, си помислих, че иска да намалим звука. Но на него му харесва. Казва, че в къщата било твърде тихо, преди Кася да се нанесе. Най-сетне принуждавам останалата без дъх Кася да престане да танцува и да хапне нещо с мен.

Докато тя гледа телевизия, аз давам на Пудинг купичка мляко, после изнасям една лейка в задната ти градина, като оставям вратата

леко открехната, за да виждам. Започва да се стъмва и захлажда, пролетното слънце не е достатъчно силно, за да сгрее достатъчно въздуха, та да стигне и за вечерта. През оградата забелязвам, че съседите ти имат същия двор като твоя, но държат в него три казана за боклук на колелца. Докато поливам мъртвите растения и голата земя, по навик се чудя защо го правя. Съседите ти с казаните трябва да ме смятат за абсурдна. Аз самата мисля, че съм абсурдна. Изведнъж, като през магически фокус, забелязвам дребни зелени кълнове сред мъртвите вейки. Изпълват ме вълнение и удивление. Отварям широко кухненската врата, за да осветя малката градинка. От всички растения, които бяха мъртви, са поникнали същите мънички зелени кълнове. Подалеч, в сивата пръст, са сноповете тъмночервени листа на божура, който и това лято ще разцъфне отново с цялата си пищна красота.

Най-сетне разбирам страстта ви с мама към градинарството. То е сезонно чудо. Всичкото това здраве и растеж, и нов живот, и обновяване. Нищо чудно, че политици и религии си присвояват и прибавят към имиджа си зелените клонки и представата за пролетта. Тази вечер аз също употребявам тази представа така, както ми отърва, и си позволявам надеждата, че в крайна сметка смъртта може и да не е краят на всичко; че някъде, както в любимите книги на Лео за Нарния, има рай, където Бялата вещица е мъртва и статуите оживяват. Тази вечер това не изглежда чак толкова невероятно.

Петък

Макар че закъснявам, вървя бавно към следствената служба. Има три неща, които намирам за особено трудни при разказването на тази история. Вече съм приключила с първото — намирането на тялото ти — и това, което предстои, е следващото. Звучи тривиално — всичко на всичко една сметка, — но ефектът от нея беше съкрушителен. Докато се влача, чувам гласа на мама да ми напомня, че вече е девет без десет, че ще закъснеем — *хайде, Биатрис*. После ти прехвърчаш покрай нас с колелото си, раницата ти е закачена на едната дръжка, очите ти блестят от щастие; пешеходците се усмихват, когато профучаваш покрай тях, оставяйки свеж полъх след себе си. *Не разполагаме с цял ден, Биатрис*. Но ти знаеше, че всъщност беше точно обратното, и сграбчваше деня момент след момент.

Стигам до офиса на господин Райт и без да каже нито дума за закъснението ми, той ми подава пластмасова чаша кафе, което сигурно е купил от машината до асансьора. Благодарна съм му, че се е сетил, и знам, че една частица от моята неохота да му разкажа следващия епизод от историята се дължи на факта, че не искам той да си помисли нещо лошо за мен.

* * *

Двамата с Тод седяхме до евтината ти маса, а пред нас се издигаше на купчина пощата ти. Намирах сортирането на деловата ти кореспонденция за странно успокояващо. Винаги съм правела списъци и твоята поща представляваше леснопостижим списък с отметки. Започнахме с червените сметки, които бяха спешни, после стигнахме до не чак толкова наложителните. Подобно на мен, Тод е свикнал с бюрокрацията в живота и докато работехме заедно, се усетих свързана с него за първи път, откакто беше пристигнал в Лондон. Спомних си

защо бяхме заедно и как малките неща от ежедневието оформяха мост помежду ни. Нашата връзка беше банална, основаваше се по-скоро на практически детайли, отколкото на страст, но аз все още ценях нейното дребнодневие. Тод отиде да разговаря с Еймиъс за „споразумението по наемането на жилището“, макар да му казах, че според мен подобно нещо едва ли съществуваше. Той отбеляза — напълно разумно, помислих си, — че няма да разберем, ако не го попитаме.

Вратата се затвори зад гърба му и аз отворих следващата сметка. Чувствах се възможно най-спокойна от смъртта ти насам. Почти можех да си представя, че си правя чаша кафе, докато работя и превключвам на Радио 4. Радвах се на миг нормалност и в този кратък момент можех да си представя време без скръб.

* * *

— Извадих кредитната си карта, за да платя телефонната й сметка. Понеже беше загубила мобилния си телефон, всеки месец плащах тази на домашния й. Това беше моят подарък за рождения й ден и тя беше възразила, че е твърде щедър, но аз го правех и заради самата себе си.

Казах ти, че искам да съм сигурна, че можеш да ми се обаждаш и да говориш толкова дълго, колкото искаш, без да се притесняваш за пари. Онова, което не ти казах, бе, че исках да съм сигурна, че ако аз исках да ти се обадя, телефонът ти няма да е прекъснат.

— Тази сметка беше по-голяма, отколкото предишния месец. Беше подробна, затова реших да я прегледам. — Думите ми са забавени, провлачени. — Видях, че е звъняла на мобилния ми телефон на двадесет и първи януари. Обаждането е било в един часа следобед нейно време, осем сутринта нюйоркско, така че сигурно съм била в метрото на път за офиса. — Трябва да го направя наведнъж, без да спирам, иначе няма да съм в състояние да започна отново. — Беше денят, в който бе родила Хавиер. Сигурно се беше опитала да ми се обади, когато болките са почнали. — Млъквам само за момент, не поглеждам към лицето на господин Райт, продължавам: — Следващото й обаждане до мен беше от девет вечерта нейно време, четири следобед — мое.

— Осем часа по-късно. Защо, мислите, е имало такава дълга пауза?

— Тя нямаше мобилен телефон, така че веднъж щом е излязла от апартамента си, за да отиде в болницата, ѝ е било трудно да ми позвъни. Пък и не е било спешно. Искам да кажа, нямаше да имам време да пристигна до тук и да съм с нея по време на раждането.

Гласът ми става толкова тих, че господин Райт трябва да се наведе към мен, за да ме чува.

— Второто обаждане трябва да е било, след като се е прибрала от болницата. Звъняла ми е, за да ми каже за Хавиер. Разговорът е продължил дванадесет минути и двадесет секунди.

— Какво ви каза? — пита той.

Устата ми внезапно пресъхва. Нямам нужното количество слюнка, за да мога да говоря. Отпивам глътка студено кафе, но продължавам да усещам сухота в устата си:

— Не говорих с нея.

— Сигурно не си била в офиса, скъпа. Или си присъствала на някоя служебна среща — каза Тод. Беше се върнал от Еймиъс, изумен, че си си плащала наема под формата на картини, и ме бе заварил избухнала в плач.

— Не, там бях.

Бях се върнала в офиса си след един брифинг в дизайнерския отдел, който се беше оказал по-дълъг от очакваното. Смътно си спомних как Триш ми беше казала, че чакаш на телефона и че шефът иска да ме види. Помолих я да ти предаде, че ще ти се обадя по-късно. Мисля, че дори си го записах и залепих бележката на компютъра си, преди да изляза. Може би именно заради това бях забравила, защото си го бях записала и нямаше нужда да го помня. Но нямам извинения. Нито едно.

— Не отговорих на обаждането ѝ, а по-късно забравих да ѝ позвъня — гласът ми едва се чуваше от срам.

— Бебето е избързало с три седмици, немалко е как да го предположиш.

Но аз трябваше да се досетя.

— Освен това двадесет и първи януари бе денят, в който те повишиха — продължи Тод. — Разбира се, че умът ти е бил зает с други работи. — Звучеше ми почти приповдигнато. Собственоръчно ми беше намерил оправдание.

— Как съм могла да забравя?

— Тя не е казала, че е важно. Дори не ти е оставила съобщение.

Като оправдаваше мен, прехвърляше отговорността върху теб.

— Не е било нужно да казва, че е важно. А и какво съобщение би могла да остави на една секретарка? Че бебето ѝ е умряло ли?

Говорех му троснато, опитвах се да отместя част от вината към него. Но, разбира се, вината си е изцяло моя, не може да бъде поделена.

— После сте отишли в Мейн? — пита господин Райт.

— Да, уредихме го в последната минута, щяхме да отсъстваме само няколко дни. А бебето ѝ трябваше да се роди чак след три седмици. — Не мога да се понасям заради този свой жалък опит да запазя добрия си имидж. — Сметката ѝ показваше, че предния ден е умряла и че сутринта преди смъртта си е звъняла в офиса и апартамента ми петнадесет пъти.

Видях колоната цифри — всичките мои — и всеки ред беше напомняне, че съм те изоставила, сочеше обвинително към мен отново и отново, и отново.

— Обажданията в апартамента ми са били с продължителност няколко секунди.

До момента, в който едното от обажданията ти беше включило телефонния секретар. Трябваше да оставим съобщение, че заминаваме, но не го направихме не защото се бяхме понесли на крилата на спонтанността, а защото го бяхме преценили като риск. Да не разтръбяваме наляво и надясно, че ни няма вкъщи. Не помня кой го беше казал, Тод или аз.

Помислих, че си предположила, че скоро ще се върнем, иначе би оставила съобщение. А може би просто не си могла да понесеш да ми кажеш съкрушителната новина, без първо да чуеш гласа ми.

— Един господ знае колко пъти се е опитвала да се свърже с мобилния ми телефон. Бях го изключила, защото там, където бяхме

отседнали, нямаше обхват.

— Но се опитайте да ѝ позвъните?

Мисля, че задава въпроса си само от добро сърце.

— Да. Но в хижата нямаше телефон, а мобилният ми нямаше обхват, така че можех да ѝ се обаждам единствено когато отивахме на ресторант. Опитах на няколко пъти, но телефонът ѝ вечно даваше заето. Мислех, че бърби с приятелите си или че го е изключила, за да се концентрира върху рисуването.

Но нямам никакво оправдание. Трябваше да говоря с теб още първия път, когато ме беше потърсила. И тъй като не го направих, трябваше незабавно да ти се обадя обратно, и да продължа да звъня, докато не се свържа. А ако не успеех да се свържа, трябваше да предупредя някого да отиде до апартамента ти и да провери какво става, а после да хвана първия полет до Лондон.

Устата ми беше прекалено пресъхнала, за да говоря.

Господин Райт стана:

— Ще ви донеса чаша вода.

Щом вратата се затваря зад гърба му, ставам и започвам да кръстосвам из стаята, сякаш мога да оставя вината зад гърба си. Но докато ходя, тя ме следва по петите — грозна сянка, създадена от самата мен.

Преди да се случи всичко това бях уверена, че съм загрижен, съпричастен човек, отворен за другите. Педантично помнех рождени дни (всяка година прехвърлях датите от бележника си с рождените дни върху новия календар); добросъвестно изпращах благодарствени картички (предварително закупени и складирани на дъното на чекмеджето ми). Но виждайки номера си в телефонната ти разпечатка осъзнах, че изобщо не ми е пукало за другите. Не забравях дреболиите в живота, но когато ставаше дума за важните неща, се държах егоистично и жестоко пренебрежително.

Чувам въпроса ти, който настоява за отговор: защо, когато детектив Финбъро ми каза, че си родила, не разбрах, че не си била в състояние да ми се обадиш и да ми кажеш? Защо се бях фокусирала върху факта, че не се беше обърнала към мен, вместо да осъзная, че аз самата бях направила това невъзможно? Защото тогава още мислех, че си жива. Преди да стигна до Лондон не знаех, че си била убита. По-

късно, когато тялото ти беше открито, не бях в състояние да разсъждавам логично или да свържа събитията едно с друго.

Не мога да си представя какво трябва да си мислиш за мен. (Не мога или не смея?) Трябва да си изненадана, че не започнах това писмо до теб с извинение, а след това с обяснение, та да разбереш защо съм те пренебрегнала. Истината е, че тъй като ми липсва смелост, го отлагах колкото се може по-дълго, съзнавайки, че не мога да ти предложа обяснения.

Бих направила всичко, за да получа втори шанс, Тес. Но за разлика от историите в книгите ни, в реалния живот няма как да полетя покрай втората звезда отдясно и да вляза през отворения прозорец, за да те заваря жива в леглото. Не мога да преплувам обратно през седмиците и дните, да се върна в спалнята си, където ме очаква топлата ми вечеря и където съм получила прошка. Няма ново начало. Няма втори шанс.

Ти ме потърси, а аз не бях там.

Мъртва си. Ако бях говорила с тебе тогава, сега щеше да си жива.

Толкова е просто.

Извинявай.

Господин Райт се връща с чаша вода. Спомням си, че жена му е починала в автомобилна катастрофа. Може би вината е била негова, може би е шофирал, след като е пил или само за миг се е разсеял — сянката на моята вина ще се чувства по-добре в компанията на чужда такава. Но не мога да го попитам. Вместо това изпивам водата, а той отново включва касетофона:

— Значи сте знаели, че Тес ви е търсила.

— Да.

— И че през цялото време сте били права.

— Да.

Във вината имало и друга страна. Ти ме беше потърсила за помощ, близки бяхме, познавах те и следователно можех да съм абсолютно уверена в убеждението си, че не си се самоубила. Тази моя увереност трепвала ли е някога? Само малко. Когато си мислех, че не си ми казала за бебето; когато си мислех, че не си ме потърсила, макар да си била уплашена. Тогава поставях под въпрос близостта ни и се чудех дали в крайна сметка наистина те познавам. После тихо, само в себе си, се чудех дали наистина си ценяла живота толкова много, че да не посегнеш на него? Опитите ти да се свържеш с мен означаваха, че отговорът, колкото и мъчително получен да бе, беше безпрекословно „да“.

* * *

На следващата сутрин се събудих толкова рано, че навън все още беше нощ. Помислих си дали да не взема една от приспивателните таблетки, за да избягам не толкова от вината, колкото от мъката, но не можех да постъпя толкова страхливо. Станах от леглото, като внимавах да не събудя Тод, и излязох навън с надеждата да избягам от собствените си мисли или поне да намеря нещо, с което да се разсея.

Когато отворих входната врата, видях Еймиъс да слага найлонови торбички върху саксиите ти, светейки си с фенерче. Трябва да бе забелязал силуета ми на фона на осветения правоъгълник на вратата.

— Вятърът издуха някои от тях през нощта — каза ми той. — Затова трябва да ги върна обратно по местата им, преди да са се съсипали нацяло.

Спомних си как наскоро беше засаждал луковици на нарциси в замръзналата земя. Още от самото начало тези луковици нямаха никакъв шанс. Не исках да го разстройвам, но и не исках да подхранвам напразните му надежди, че парниците му от найлонови торбички ще се окажат ефикасни, затова промених темата:

— По това време на деня е много тихо, нали?

— Чакай да дойде пролетта, тогава тук настъпва истинска глъч.

Трябва да съм му се сторила объркана, защото обясни:

— Сутрешният хор. Не съм сигурен защо птиците са си харесали именно тази улица, но по някаква известна само на тях причина наистина я харесват.

— Никога не съм разбирала за какво всъщност е сутрешният хор.

— Дали поддържах разговора, за да се шегувам със стареца, или за да избягам от мислите си?

— Песните им целят да привлекат мъжкия и да разпределят териториите — отвърна Еймиъс. — Срамота, че хората не могат да възприемат музикалния подход към тази страна от живота си, нали?

— Да.

— Знаеш ли, че си имат ред? — попита той. — Първо почват косовете, после червеношийките, орехчетата, чинките, коприварчетата, дроздовете. Навремето имаше и един славей.

Докато ми разказваше за сутрешния птичи хор, разбрах, че ще намеря човека, който те беше убил.

— Знаеш ли, че един славей може да изпее около триста любовни песни?

Това беше единствената цел, върху която се бях фокусирала; нямаше повече време да се люшкам, носена от чувството за вина.

— Някакъв музикант си пуснал забавено песента на полската чучулига и установил, че е близка по звучене до Петата симфония на Бетовен.

Дължах ти, дори повече от преди, спечелването на някаква справедливост.

Докато Еймиъс ми разправяше за музикалните чудеса в един утринен хор, се чудех дали осъзнаваше колко успокояващо ми действаха приказките му, и реших, че най-вероятно знае. Даваше ми възможност да мисля, но не докато съм сама, и ми осигуряваше спокойствие, за да притъпя емоцията. В тъмнината напрегнах слух да доловя птича песен, но нищо не чух. И в тъмнината, и тишината беше трудно да си представя ясна пролетна сутрин, изпълнена с птичи песни.

Още щом стана девет часа, вдигнах слушалката и набрах номера на полицейския участък.

— Детектив Финбъро, ако обичате. Обажда се Биатрис Хеминг.

Тод, все още сънен, ме погледна удивено и раздразнено:

— Какво правиш, скъпа?

— Имам право на копие от резултатите от аутопсията. Полицай Върнън ми даде цял куп формуляри, сред които имаше и една диплянка по този въпрос.

До онзи момент бях твърде пасивна; твърде лесно бях приемала информацията, която ми бяха давали.

— Скъпа, просто ще загубиш времето на всички.

Забелязах, че Тод не каза „ще е загуба на време“, а наблегна на факта, че аз губя времето на някого друг; някой друг, когото той дори не познаваше. Подобно на мен, Тод винаги си дава сметка кога притеснява хората. Навремето и аз бях същата.

— В деня преди смъртта си тя ми е звъняла на всеки час, а само бог знае колко пъти се е опитала да се свърже и с мобилния ми телефон. Същия ден е помолила Еймиъс да се грижи за резервния ѝ ключ, защото се е страхувала твърде много, за да го остави под саксията.

— Може би просто е започнало да я е грижа най-общо за безопасността.

— Не. Той ми каза, че се е случило точно след едно от онези странни обаждания. В деня на убийството ѝ ми се е обадила в десет часа, което трябва да е било, след като се е върнала от срещата с

психиатъра. А после е звъняла на всеки половин час, до един и половина, когато трябва да е излязла, за да отиде до пощата и да се срещне със Саймън в Хайд Парк.

— Скъпа...

— Казала е на психиатъра си, че се страхува. Саймън също потвърди, че е имала нужда от човек до себе си двадесет и четири часа в денонощието; че е била „загубила ума си от ужас“ и че е видяла някой да върви след нея в парка.

— Така е казала, но е страдала от пуерперална...

Детектив Финбъро вдигна отсреща и ни прекъсна. Казах му за многократните ти обаждания до офиса и апартамента ми.

— Сигурно се чувствате ужасно. Дори отговорна.

Бях изненадана от съчувствената нотка в гласа му, макар да не знам защо. Той винаги е бил добър с мен.

— Сигурен съм, че това не е кой знае какво успокоение продължи той, — но от онова, което ни каза психиатърът й, мисля, че тя така или иначе би го направила, дори и да бяхте успели да поговорите с нея по телефона.

— Би го направила?

— Мисля, че телефонните обаждания са били най-вероятно зов за помощ. Но това не означава, че някой би могъл да й помогне, бил той и член на семейството й.

— Имала е нужда от помощ, защото е била застрашена.

— Със сигурност се е чувствала така. Но в светлината на всички останали факти телефонните позвънявания не променят мнението ни, че се е самоубила.

— Бих искала да видя копие от резултатите от аутопсията.

— Сигурна ли сте, че искате да се подложите на това? Дадох ви по-общите резултати и...

— Имам правото да прочета целия доклад.

— Разбира се. Но се притеснявам, че може силно да ви разстрои.

— Това ще преценя аз, не мислите ли?

Освен това вече бях видяла как изнасят от една изоставена тоалетна тялото ти, скрито в черна торба, и след това изживяване вече ми се струваше сравнително лесно да живея с прилагателното „разстройващо“. Детектив Финбъро с неохота отвърна, че ще накара съдебния лекар да ми изпрати копие.

Докато затварях, забелязах, че Тод ме гледа.

— Какво точно се надяваш да постигнеш тук? — И в думите „точно“ и „тук“ долових тривиалността на нашата връзка. Бяхме свързани от изкуствените пипала на дребното и ежедневно, но огромното измерение на твоята смърт разкъсваше всяка крехка връзка. Казах, че трябва да отида до „Света Анна“, изпълнена с облекчение, че си имам извинение да изляза от апартамента и да избягам от един спор, за който още не бях готова.

* * *

Господин Райт се обръща към обемистата папка пред себе си, една от многото, номерирани с някакъв код, който още не съм успяла да разгада, върху която също така с големи разкривени букви е написано „Биатрис Хеминг“.

Харесва ми този разкривен почерк; наред с цифрите той придава някаква персоналност на папката; кара ме да си мисля за всички хора зад сцената, работещи за тържеството на справедливостта. Някой беше написал името ми отгоре. Може би това е същият човек, който по-късно ще препечата думите от бръмчащата като огромен комар лента на касетата.

— Какво си помислихте за детектив Финбъро в онзи момент? — пита господин Райт.

— Че е интелигентен и мил. А раздразнението ми идваше от факта, че всъщност разбихах защо обажданията на Тес до мен биха могли да бъдат интерпретирани като „зов за помощ“.

— Казахте, че после сте отишли до болница „Света Анна“?

— Да. Искях да уредя бебето ѝ да бъде погребано заедно с нея.

Не само ти дължах справедливост, но и погребението, което би искала.

Бях позвънила в болницата в шест и половина сутринта и някаква изпълнена с разбиране лекарка беше говорила с мен, без да се притеснява от ранния час. Предложи ми да намина по-късно през деня, когато започне официалното работно време.

Докато карах към болницата, свързах телефона си към слушалките и се обадох на отец Питър — новият свещеник в енорията на мама, който щеше да извърши погребението. От първите си часове по вероучение си спомнях смътно, че самоубийството е грях (Не вземай двеста паунда! Върви право в ада!). Подхванах защитнически нападателно:

— Всички смятат, че Тес се е самоубила. Не и аз. Но дори и да го е сторила, не бива да бъде съдена за това. — Не дадох на отец Питър възможност да се намеси. — А бебето ѝ трябва да бъде погребано с нея. Не бива да я коментират и упрекват.

— Вече не ги погребваме на кръстопът, уверявам ви — отвърна отец Питър. — Разбира се, че бебето ѝ ще е с нея. — Независимо от добротата в гласа му си останах изпълнена с подозрение.

— Мама каза ли ви, че не е била омъжена? — попитах.

— И Дева Мария не е била.

Напълно се обърках, не бях сигурна дали не се шегува.

— Вярно е — отвърнах. — Но Дева Мария е била, ами... девица. И майка на Бога.

Чух смеха му. За първи път, откакто беше умряла, някой се смееше в мое присъствие.

— Моята работа не е да съдя хората. Свещениците трябва да проповядват любов и опрощение. Опитите всеки божи ден да открием тази любов и опрощение в самите себе си и в другите трябва да е предизвикателството, към което да се стремим.

Преди смъртта ти бих сметнала речта му за проява на лицемерие. Големите Неща са срамни, по-добре да ги заобикаляме. Но след като беше починала, бях започнала да предпочитам директните разговори. Да свалим всички пластове и да оголим онова, което наистина има значение. Да извадим на показ емоциите и вярата, без да ги прикриваме срамежливо с незначителни приказки.

— Ще изнесете ли реч по време на службата? — попита ме той.

— Не. Ще оставя това на мама. Тя каза, че иска.

Така ли? Или на мен ми се щеше да го чуя, когато беше заявила, че ще го направи?

— Нещо да добавите? — попита свещеникът.

— Истината е, че всъщност изобщо не бих искала да я погребваме. Тес беше свободен дух. Зная, че е клише, но не мога да се

сетя по какъв друг начин да ви я опиша. Нямам предвид, че не е спазвала общите ограничения, макар да е вярно, но когато мисля за нея, я виждам да се носи горе, в небето. Нейният елемент е въздухът, не земята. А и не мога да понеса мисълта, че ще я заровим в земята.

За първи път говорех така за теб пред друг човек. Думите идваха някъде дълбоко от мен. Предполагам, че свещениците стават свидетели на това през цялото време, докосват се до интимните мисли, където може да се намери вярата, ако тя изобщо съществува. Отец Питър мълчеше, но аз знаех, че ме слуша, и докато подминавах местния супермаркет, продължих нашия неравностоен разговор:

— Преди не разбирах погребалните кладбища, но сега вече не е така. Гадно е да изгориш някого, когото обичаш, но сега смятам, че издигането на пушека нагоре към небето е доста красива гледка. Искането ми се Тес да можеше да се издигне нагоре в небето. Някъде, където има цвят, светлина и въздух.

— Разбирам. Страхувам се, че не можем да ви предложим погребална кладбища. Но може би вие и майка ви трябва да помислите за кремация? — В тона му имаше някаква лекота, която ми харесваше. Предполагах, че смъртта и погребенията бяха ежедневна част от работата му и въпреки че не беше непочтителен, той нямаше да ги остави да определят разговора му.

— Мислех, че католиците не приемат кремацията? Мама каза, че църквата смята този акт за варварски.

— Така беше. Едно време. Но вече не. Стига все така да мърват във възкресението на тялото.

— Ще ми се — отвърнах, надявайки се също да звуча леко, но вместо това тонът ми бе отчаян.

— Защо не помислите още малко по въпроса? Обадете ми се, щом решите или пък дори и да не сте решили, ако имате нужда да си поговорите с някого по въпроса.

— Да. Благодаря ви.

Докато паркирах взетата под наем кола в подземния гараж на болницата, си представих как отнасям праха ти в Шотландия, на върха на някоя планина, покрита с пурпурен пирен и жълт прецип, как се изкатервам до сивото небе над първия пласт облаци и те разпръсвам на вятъра, в студения свеж въздух. Но знаех, че мама никога няма да се съгласи на кремация.

И преди бях влизала в „Света Анна“, но сега я виждах преобразена до неузнаваемост с лъскаво ново фоайе, художествени експозиции и кафе-бар. За разлика от всички болници, в които съм била, тази изглеждаше като част от външния свят. През големите стъклени врати се виждаха тръгналите на пазар купувачи, а фоайето беше обляно от естествена светлина. Вътре миришеше на печено кафе и на чисто нови кукли, току-що извадени от техните кутии в коледния ден (може би новите лъскави столове на кафенето бяха направени от същата пластмаса).

Взех асансьора до четвъртия етаж, както ме бяха инструктирали, и тръгнах към родилното отделение. Блясъкът не се беше прострял чак толкова надалеч и мирисът на кафе, примесен с този на чисто нови кукли, бе притъпен от обичайната болнична миризма на антисептици и страх. (Или може би само ние усещахме тези миризми заради Лео?) Нямаше прозорци, само неонов лампи, оглеждащи се в линолеума отдолу; никакви часовници; и аз се озовах отново в болничния свят с неговата липса на време и сезони, в който аномалиите като кризи на болка, болест и смърт бяха като роман на Кафка, превърнал се в нещо съвсем нормално. Отгоре имаше надпис, който настояваше да си измия ръцете с оставения за целта тел, и сега миризмата на болница беше по кожата ми, замъгляваше диаманта на годежния ми пръстен. На жуженето на заключената врата на родилното отделение отговори жена към четиридесетте. Къдравата в червена коса беше заципана отзад с шнола; изглеждаше компетентна и изтощена.

— Обадох се по-рано. Биатрис Хеминг?

— Разбира се. Аз съм Кресида, главната акушерка. Доктор Сондърс, един от нашите специалисти, ви очаква.

Придружи ме до следродилното отделение. От двете ми страни долиташе плач на бебета. Никога преди не бях чувала бебета само на няколко часа да плачат и едно от тях звучеше отчаяно, все едно го бях изоставили. Главната акушерка ме въведе в стаята за роднини, гласът ѝ беше професионално загрижен:

— Много съжалявам за племенника ви.

За момент не разбрах за кого ми говори. Никога не бях се замисляла за връзката ми с него:

— Винаги говоря за него като за бебето на Тес, не като за племенника ми.

— Кога е погребението му?

— Идният четвъртък. Както и това на сестра ми.

Гласът на Кресида вече не беше професионално загрижен, а шокиран:

— Много съжалявам. Току-що ми казаха, че бебето е умряло.

Бях благодарна на добрата лекарка, с която бях говорила по-рано същата тази сутрин, задето не беше превърнала твоята смърт в поредната клюка за деня. Макар да предполагам, че темата за смъртта в една болница е по-скоро професионална, отколкото клюка.

— Искам бебето ѝ да е с нея.

— Да, разбира се.

— Също така искам да разговарям с някого, който е бил до Тес, когато е раждала. Нали разбирате, аз трябваше да съм с нея, но не бях. Дори не отговорих на обаждането ѝ. — Заплаках, но тук сълзите ми бяха нещо напълно нормално, дори може би стаята с нейните покрити с изкуствена тапицерия дивани беше обзаведена специално за плачещи роднини. Главната акушерка сложи ръка на рамото ми.

— Ще разбере кой е бил при нея и ще го помоля да дойде и да говори с вас. Извинете ме за момент.

Тя излезе в коридора. През отворената врата видях една жена на количка с новородено в ръцете си. Стоящият до тях лекар праметна ръка през раменете на един мъж.

— Обичайното е да плаче бебето, не бащата — мъжът се засмя и докторът му се усмихна. — Когато пристигнахте тази сутрин, бяхте двойка, а сега сте семейство. Невероятно, нали?

Главната акушерка поклати глава:

— След толкова практика, доктор Сондърс, това не би трябвало вече да ви изненадва.

Доктор Сондърс откара майката и бебето в едно странично отделение и аз го изпратих с поглед. Дори от разстояние се виждаше, че лицето му е с красиви черти, а очите му бяха сякаш осветени отвътре — това го правеше красив, вместо просто хубав.

Той дойде с главната акушерка.

— Доктор Сондърс, това е Биатрис Хеминг.

Доктор Сондърс ми се усмихна напълно естествено и ми напомни за теб по начина, по който носеше красотата си — сякаш не я осъзнаваше.

— Разбира се, колежката ми, която е разговаряла с вас тази сутрин, ми каза, че ще дойдете. Болничният свещеник е уредил всичко с погребалната агенция и този следобед ще дойдат да вземат бебето.

Гласът му беше забележимо бавен и спокоен на фона на оживеното бърмчене в отделението; тон на човек, който вярваше, че хората го слушат.

— Болничният свещеник уреди тялото му да бъде пренесено в залата за последна почивка — продължи той. — Решихме, че моргата не е подходящо място за него. Само съжалявам, че трябваше да остане там толкова дълго.

Трябваше сама да се сетя за това. За него. Не трябваше да го оставям в моргата. Бихте ли искали да ви заведе там? — попита ме той.

— Сигурен ли сте, че разполагате с време?

— Разбира се.

Доктор Сондърс ме придружи по коридора към асансьорите. Чух една жена да пищи. Звукът идваше отгоре, където предположих, че е родилното отделение. Нейните викове също не приличаха на нищо, което бях чувала преди, бяха пропити с болка. В асансьора имаше сестри и още един лекар, но те сякаш не забелязваха виковете. Реших, че са свикнали с това в този болничен свят, излязъл от роман на Кафка.

Вратите на асансьора се затвориха. Доктор Сондърс и аз леко се притиснахме един в друг. Забелязах тънка златна халка, закачена на верижка под деколтето на престилката му. На втория етаж всички слязоха и двамата останахме сами. Той ме погледна право в очите, имах цялото му внимание.

— Много съжалявам за Тес.

— Познавахте ли я?

— Може и да съм я познавал, не съм сигурен. Съжалявам, това сигурно звучи коравосърдечно, но...

Довърших изречението му:

— Виждате стотици пациенти?

— Да. Всъщност тук годишно се раждат над пет хиляди бебета. Кога се е родило нейното?

— На двадесет и първи януари.

Той замълча за момент:

— В такъв случай не съм бил тук. Съжалявам. През въпросната седмица бях на тренировъчен курс в Манчестър.

Зачудих се дали не ме лъже. Дали да не му поискам доказателство, че не е бил наоколо по време на раждането на бебето ти и на твоето убийство? Не можех да чуя отговора ти, ти дори не се опита да ме подразниш. Вместо това различих гласа на Тод, който ми казваше да не ставам смешна.

И беше прав. Нима всички мъже на планетата щяха да са виновни, докато един по един не докажеха невинността си?

И кой е казал, че беше мъж? Може би трябваше да се изпълня с подозрение и към жените, към милата акушерка, към лекарката, с която бях говорила по-рано тази сутрин. А си мислех, че ти си параноичката! Но лекарите и сестрите имаха власт над живота и смъртта и някои от тях се пристрастяваха към нея. Макар че не знам какво би накарало някой професионалист в грижите за здравето в една болница, пълна с уязвими хора, да избере точно една изоставена обществена тоалетна в Хайд Парк за задоволяване на психарския си порив? Точно на това място доктор Сондърс ми се усмихна и ме накара да се почувствам едновременно засрамена и притеснена.

— Ние сме следващите.

Все още не чувах гласа ти, но гневно си казах: това, че е красив, не превръща един мъж в убиец, а просто в някой, който би ме отблъснал в ергенските си години, без дори да си дава сметка, че го прави. Ако трябваше да съм честна, именно поради това бях изпълнена с подозрителност към него. Просто закачах обичайното си подозрение на различна — и много по-крайна — кукичка.

Стигнахме до параклиса на болницата, а аз продължавах да мисля повече за откриването на твоя убиец, отколкото за Хавиер. Доктор Сондърс ме отведе в залата, в която роднините можеха да „видят починалите“. Попита ме дали искам да влезе с мен, но без дори да се замислям отвърнах, че ще се справя и сама.

Влязох вътре. Стаята беше обзаведена внимателно и с вкус, подобно на нечия всекидневна с пердета на щампи и пухкав мокет, и цветя (изкуствени, но от скъпите, копринените). Опитвам се да го направя да звучи добре, дори приятно, но не искам да те лъжа — тази всекидневна за мъртъвци беше зловеща. Една част от мокета — тази, която беше най-близо до вратата — беше почти изтъркана от всичките

посетители, които бяха стояли на мястото, на което бях застанала и аз, усещайки тежестта на скръбта, която ги притиска, изпълнени с нежелание да отидат до човека, когото някога бяха обичали, осъзнавайки, че приближат ли до него, със сигурност ще установят, че любимият им вече не е там.

Приближих към него.

Вдигнах го на ръце и го завих в синьото кашмирено одеялце, което му беше купила.

Поддържах го.

Думите не стигат.

* * *

Господин Райт ме изслуша със съчувствие, когато му разказах за Хавиер, не ме прекъсна, нито ме подтикна да продължа нататък, позволи ми да помълча, когато ми беше необходимо. В един момент сигурно ми беше подал носна кърпичка, защото сега я въртя мокра в ръцете си.

— И тогава решихте, че няма да ги кремирате?

— Да.

Някакъв журналист в един от вчерашните вестници предположи, че не сме позволили кремация, „защото съм искала да съм сигурна, че няма да има унищожение на доказателства“. Но причината не беше тази.

* * *

Трябва да бях изкарала три часа с Хавиер. И докато го държах, осъзнах, че студеният въздух над сива планина не е подходящ за бебе, и следователно, като негова майка, не беше подходящ и за теб. Когато най-накрая си тръгнах, позвъних на отец Питър.

— Може ли да бъде погребан в ръцете на Тес? — попитах, очаквайки да чуя отрицателен отговор.

— Разбира се. Мисля, че това е най-подходящото място за него — отвърна отец Питър.

* * *

Господин Райт не настоява да му кажа каква е причината да избира погребение и аз съм му благодарна за проявения такт. Опитвам се да продължа, без да позволя на емоциите да се изплъзнат, думите ми звучат изкуствено равнодушно:

— После се върнах да видя главната акушерка, като се надявах, че ще се срещна с човека, който е бил с Тес, докато е раждала. Но тя не беше успяла да открие картоната на сестра ми, така че не знаеше кой е бил на смяна. Предложи да се върна следващия вторник, за да има време да събере информация.

— Биатрис?

Хуквам навън от офиса.

Стигам до дамската тоалетна точно навреме. Повръщам като съдрана. Гаденето е неконтролируемо. Тялото ми се тресе. Виждам как една млада секретарка наднича вътре, после отново излиза навън. Лежа на студените плочки на пода, ще ми се отново да възвърна контрол над тялото си.

Господин Райт влиза вътре и ме прегръща, помага ми да се изправам. Докато ме държи, разбирам, че ми харесва някой да се грижи за мен — не по патриархалния начин, а просто да се отнася към мен с доброта. Не разбирам защо никога преди не съм го осъзнавала, защо съм отблъсквала всяка проява на доброта още преди да ми е била предложена.

Най-накрая крайниците ми престават да треперят.

— Време е да си вървиш у дома, Биатрис.

— Но показанията ми...

— Какво ще кажеш и двамата да дойдем утре сутринта, ако се чувстваш по-добре?

— Добре.

Той иска да ми поръча такси или поне да ме изпрати до метрото, но аз любезно отклонявам предложението му. Уверявам го, че просто имам нужда от свеж въздух и той сякаш ме разбира.

Искам да остана насаме с мислите си, а мислите ми са свързани с Хавиер. От момента, в който го взех на ръце, го обикнах заради самия него, а не само защото беше твоето бебе.

Излизам навън и вдигам лице към бледосиньото небе, за да спра сълзите си. Спомням си писмото за Хавиер, което ми беше написала — онова, което в тази история все още не съм прочела. Мисля как си вървяла към дома през проливния дъжд. За това, как си гледала нагоре към черното безмилостно небе. Как крещиш: „Върнете ми го!“. И как никой не ти отговаря.

Мисля за това, че се опитваш да ми се обадиш.

Събота

Почти няма хора, които да са станали и да са навън в осем и половина сутринта в събота; тротоарите буквално са пусти. Когато пристигам в сградата на следствената служба, на рецепцията има само една служителка, облечена в цивилни дрехи, а асансьорът е празен. Стигам до третия етаж. Днес госпожа Падам-си-по-шефа-си я няма, затова минавам покрай бюрото ѝ и влизам направо в офиса на господин Райт.

Виждам, че вече е подредил кафе и бутилки минерална вода за мен.

— Сигурна ли сте, че ще се справите с това? — пита ме той.

— Напълно. В момента се чувствам добре.

Той натиска копчето на касетофона. Но ме гледа загрижено и мисля, че след вчерашната случка, ме възприема като много по-крехка, отколкото е предполагал.

— Можем ли да започнем с доклада от аутопсията? Поискали сте копие.

— Да. Два дни по-късно то пристигна по пощата.

Господин Райт е отворил копие от въпросния доклад пред себе си, някои от редовете са отбелязани с жълт маркер. Зная кои точно са жълтите редове и след малко ще ти кажа, но първо ще говоря за един ред, който няма да е в жълто, но който е подчертан в паметта ми. В самото начало на доклада от аутопсията ти патологът обещава „по дух и съвест“ да казва истината. Тялото ти не е било подложено на хладен научен анализ; бил му е осигурен архаичен и по-дълбок човешки подход.

Аз, Роузмари Дидкот, бакалавър по медицина, по дух и съвест декларирам с настоящия документ, че на тридесети януари, две хиляди и десета година в моргата на болница „Челси и Уестминстър“ и по настояване на съдебния лекар Пол Луис-Стивънс направих аутопсия на тялото на Тес Хеминг (21), живяла на Чепстоу Роуд, номер 35, Лондон. Тялото бе идентифицирано пред мен от детектив сержант Финбъро от Лондонската полиция и следното е вярно с действителността.

Тялото е на бяла млада жена с крехка физика, висока метър и седемдесет. Има признаци, че е родила два дни преди настъпването на смъртта.

На дясното коляно и на десния лакът има стари белези от детските години.

На дясната китка и по протежение на ръката има пресен разрез с дължина десет и дълбочина четири сантиметра, разкъсал мускула между костите и прекъснал радиалната артерия. На лявата китка и по протежение на ръката има по-малък разрез с дължина пет и дълбочина два сантиметра, и още един по-голям разрез с дължина шест и дълбочина четири сантиметра, прекъснал улнарната артерия. Раните съответстват на намерения до тялото петнадесетсантиметров кухненски нож за обезкостяване.

Не открих белези за друго нараняване или белези, от каквото и да е друго естество.

Няма данни за скорошен сексуален акт.

Взети са кръвни и тъканни проби и са изпратени за анализ.

Заключението ми е, че тази млада жена е починала шест дни преди аутопсията, на двадесет и трети януари.

Мнението ми, в резултат на аутопсията, е, че тя е починала от загуба на кръв в резултат на срязването на артериите на китките и предната част на ръцете.

Лондон, 30 януари, 2010

Трябва да бях чела този документ стотици пъти, но изразът „нож за обезкостяване“ си остава толкова жесток, колкото и първия път; не се споменаваеше поне марката, „Сабатие“, с което да се притъпи донякъде грозната действителност.

— Бяха ли приложени резултатите от пробите? — пита господин Райт. (Става дума за резултатите от кръвните и тъканните тестове, които бяха направени след първоначалната аутопсия в отделна лаборатория.)

— Да, бяха прикачени отзад и върху тях се виждаше датата от предишния ден, така че явно току-що ги бяха получили. Но аз не можех да ги разбера. Бяха на научен език, не бяха написани така, че да бъдат разбрани от непрофесионалист. За щастие, имам приятелка, която е лекар.

— Кристина Сетъл?

— Да.

— Имам свидетелските ѝ показания.

Осъзнавам, че по твоя случай сигурно работят огромен брой хора, които вземат едновременно по няколко свидетелски показания.

Бях прекъснала връзките със старите си приятели от училище и университета, когато се бях преселила в Щатите. Но откакто новината за смъртта ти се беше разчула, старите приятели не спираха да ми пишат или да ми се обаждат; „да предлагат физическа и морална подкрепа“, както го нарича мама. Сред тези желаещи да помогнат беше и Кристина Сетъл, която в момента е лекар в болницата на Маринг Крос. (Тя ми каза, че повече от половината ми съученици от класа по биология градят научна кариера в една или друга област.) Както и да е. Кристина ми написа топло писмо, с което изразяваше съчувствието си със същия идеален почерк, който помнех от училище, и което завършваше, както много от останалите писма, с „ако има нещо, с което да помогна, моля те да ми се обадиш“. Реших да се възползвам от предложението и ѝ позвъних.

Кристина внимателно изслуша странната ми молба. Каза ми, че работи в педиатрията, не в патологията, така че не била квалифицирана да интерпретира резултатите от тестовете. Помислих, че не иска да се забърква в това, но в края на разговора тя ми каза да ѝ изпратя доклада от аутопсията по факса. Два дни по-късно ми се обади и ме попита дали бих искала да се срещнем за по едно питие. Беше

използвала помощта, на един патолог, който бил приятел на неин приятел, за да разтълкуват доклада.

Когато казах на Тод, че ще се срещам с Кристина, той изпита облекчение — явно си мислеше, че щом търся старите си приятели, се връщам обратно към нормалния живот.

Влязох в бистрото, което Кристина беше избрала, и нормалният свят ме зашлеви с все сила в лицето. Не бях стъпвала на публично място, откакто ти беше умряла, и силните гласове и смях ме накараха да се почувствам уязвима. После видях Кристина да ми маха и изпитах известно облекчение. Отчасти защото изглеждаше почти такава, каквато я помнех — със същата красива тъмна коса и същите загрозяващи я очила с дебели рамки — и отчасти защото беше намерила едно сепаре, отделено от останалата част от бистрото. (Кристина все още е много добра, когато става дума първа да се добере до нещо.) Помислих си, че едва ли си те спомня добре — в края на краищата тя беше в последния клас заедно с мен, когато ти се появи в пансиона, — но се оказа, че греша.

— Всъщност помня много ясно. Дори на единадесет беше твърде печена за училище.

— Не съм сигурна, че „печена“ е думата, която бих...

— О, не исках да прозвучи зле — сякаш е била надменна или разпусната, или нещо подобно. Това беше удивителното — причината, поради която си я спомням толкова добре. Усмиваше се през цялото време; готино хлапе, което се смееше с глас и се усмиваше едновременно. Никога преди не бях виждала тази комбинация у другиго. — Тя млъкна, гласът ѝ стана леко колеблив. — Трябва да е било трудно да се състезава човек с нея...?

Не знаех дали пита от чисто любопитство или от загриженост, но реших да пристъпя към целта на нашата среща.

— Можеш ли да ми кажеш какво означават резултатите?

Тя извади от куфарчето си папката и една тетрадка. Забелязах вътре едно пакетче „Калпол“ и платнена бебешка книжка. Очилата и почеркът на Кристина може и да не се бяха променили, но очевидно същото не можеше да се каже за живота ѝ. Тя погледна към бележника си.

— Джеймс, приятелят на приятеля, за когото ти казах по телефона, е главен патолог, така че е наясно с тези неща. Но той се

притеснява да се замесва — непрекъснато съдят патолози, а пресата буквално ги прави на кайма. Не може да бъде цитиран.

— Разбира се.

— Ти учеше английски, химия и биология, нали така, Хемс?

Старият прякор, покрит с праха на времето; трябваша ми няколко секунди, за да го свържа със себе си.

— Да.

— Да си се занимавала поне малко с биохимия оттогава насам?

— Не, всъщност завърших английски в университета.

— Тогава ще ти го обясня с прости думи. Най-общо казано, в тялото на Тес е имало три вида лекарствени вещества, когато е умряла.

Тя не видя реакцията ми, погледът ѝ беше все така забит и бележника. Но аз бях изумена.

— Какви точно?

— Едното е каберголин, за спиране на кърмата.

Саймън ми беше казал за това лекарство и повторното му споменаване отново ме накара да надзърна към нещо толкова болезнено, че няхах сили да го понеса; прекъснах собствените си мисли.

— А другите?

— Едното е било седатив. Взела е доста голяма доза. Но понеже е станало няколко дни, преди да я открият и да вземат кръвната проба... — Тя млъкна разстроено, трябваше да се вземе в ръце, преди да продължи. — Онова, което искам да кажа, е, че предвид закъснението е трудно да бъдем точни относно действителното количество на поетото лекарство. Джеймс каза, че може единствено да предполага.

— И...?

— Взела е много повече от нормалната доза. Той мисли, че не е било достатъчно, за да я убие, но със сигурност би я направило изключително сънлива.

Значи заради това не е имало следи от борба, първо те е дрогирал. Дали си го разбрала прекалено късно?

Кристина продължи да чете идеалния си почерк:

— Третото лекарство е фенил-циклохексил-пиперидин, накратко фенциклидин. Това е мощен халюциноген, разработен през петдесетте, за да се ползва като упойка, но впоследствие са го спрели заради

психотичните реакции, проявявани от пациентите при използването му.

Бях така удивена, че повторих като папагал:

— Халюциноген?

Кристина си помисли, че не съм я разбрала, гласът ѝ прозвуча търпеливо:

— Това означава, че лекарството причинява халюцинации или казано на жаргон „пътешествия“. Подобно е на ЛСД, но е по-опасно. И за него Джеймс твърди, че е трудно да се каже какво количество е поела и колко време, преди да умре, заради закъснението при откриването на трупа. Също така е сложно, защото тялото складира това вещество в мускулите и мазнините при пълен психоактивен потенциал, така че то може да продължи да оказва ефект, дори след като човек е спрял да го взема.

За момент чувах единствено някакво научно дрънкане, докато най-сетне то не се трансформира в нещо, което можех да разбера.

— Наличието на това лекарство в тялото ѝ означава, че трябва да е имала халюцинации в дните преди да умре, така ли? — попитах.

— Да.

Значи, в крайна сметка доктор Никълс се беше оказал прав; но халюцинациите ти не са били в резултат на пуерперална психоза, а на халюциногенно вещество.

— Планирал е всичко. Първо я е побъркал.

— Биатрис...?

— Накарал я е да полудее, направил е така, че всички да я смятат за луда, а после я е упоил, преди да я убие.

Кафявите очи на Кристина изглеждаха огромни през стъклата на очилата; освен тях, лещите увеличаваха и съчувственото им изражение.

— Когато се сетя колко много обичам бебето си, не мога да си представя какво бих направила, ако бях на мястото на Тес.

— За нея самоубийството не е било възможна стъпка, дори и да е искала да я предприеме. Просто не би била в състояние да го направи. Не и след Лео. Освен това никога не се е докосвала до дрога.

Помежду ни се възцари мълчание и в сепарето нахлу неприличният шум откъм бара.

— Ти я познаваше най-добре, Хемс.

— Да.

Тя ми се усмихна; жест на капитулация пред моята сигурност, подплатена с тежестта на кръвната връзка.

— Наистина съм ти благодарна, Кристина.

Тя беше първият човек, който ми оказа практическа помощ. Без нея не бих узнала никога за седатива и халюциногена. Но също така ѝ бях благодарна и за това, че достатъчно ценеше моята гледна точка, за да се въздържа от натрапване на своята. Бяхме прекарвали шест години в един и същ клас по време на пубертета и не си спомням тогава изобщо да сме се докосвали една до друга, но сега, пред вратите на ресторанта, крепко се прегърнахме за довиждане.

* * *

— Каза ли ви нещо повече за фенциклидина? — пита господин Райт.

— Не, но беше достатъчно лесно да намеря нужната информация в интернет. Разбрах, че веществото прави човек параноичен и причинява плашещи халюцинации.

Дали си разбрала, че си била подлагана на психически тормоз? Ако не, какво си мислела, че ти се случва?

— Особено деструктивно е при хора, които вече страдат от психологическа травма.

Използвал е мъката ти срещу самата теб, знаейки, че така ще засили още повече ефекта на опиата.

— Има сайтове, в които американските военни са обвинявани в използването на фенциклидин в Абу Гариб и в случаи на капитулация. Беше очевидно, че „пътуванията“, които веществото е причинявало, са били ужасяващи.

Какво е било по-лошото за теб: пътуванията? Или мисълта, че полудяваш?

— И сте уведомили полицията за това? — пита господин Райт.

— Да, оставих съобщение на детектив Финбъро. Вече беше късно, много след края на работното време. Той ми се обади на следващата сутрин, за да ми каже, че ще се срещне с мен.

— Не мога да повярвам, че караш бедния човечец отново да се разкарва до тук, скъпа — Тод правеше чай и подреждаше бисквити в една чиния, сякаш те биха могли да компенсират детектив Финбъро заради неудобството, което му причинявам.

— Той трябва да разбере за лекарствата.

— Полицията вече знае за тях, скъпа.

— Не е възможно.

Тод добави бисквити с шоколадов крем към бисквитите със сметанов крем, подреди ги в две прави редици — жълта и кафява; изразяваше раздразнението си чрез симетрията на бисквитите.

— Да. Възможно е. И ще са стигнали точно до същото заключение като мен.

Той се извърна да свали тенджерата с вряща вода от котлона. Предната вечер си беше замълчал, когато му казах за лекарствата; само ме беше попитал защо не съм му казала каква е истинската цел на срещата ми с Кристина.

— Не мога да повярвам, че сестра ти не е имала даже чайник.

На вратата се позвъни.

Тод поздрави детектив Финбъро, после тръгна да вземе мама. Планът беше двете с нея заедно да опаковаме нещата ти. Мисля, че Тод се надяваше с това действие да бъде принудена да намеря убежище. Да, знам, отново американизъм, но дори не знам английския му еквивалент; „да се изправя лице в лице с фактите“ би казала мама, предполагам.

Детектив Финбъро седна на дивана ти и учтиво изяде една бисквита, докато му предавах разговора си с Кристина.

— Вече знаем за седатива и за фенциклидина.

Бях удивена. В крайна сметка Тод се беше оказал прав.

— Защо не ми казахте?

— Мислех, че двете с майка ви си имате достатъчно грижи и без това. Не исках да добавям към тях ненужен стрес. А и лекарствата просто потвърдиха нашето убеждение, че Тес се е самоубила.

— Мислите, че нарочно ги е взела?

— Няма данни за някаква принуда. Приемането на упойващи вещества е често срещано при хора, които възнамеряват да извършат самоубийство.

— Но количеството не е било достатъчно, за да я убие, нали?

— Не, но може би Тес не го е знаела. В края на краищата тя не е правила други подобни опити в миналото, нали?

— Не. Не е. Нито пък го е направила този път. Трябва да са я подмамили да ги вземе. — Опитах се да разчупя самоувереното съчувствие по лицето му. — Нима не разбирате? Той я е упоил, за да може да я убие, без тя да окаже съпротива. Именно поради това по тялото ѝ няма следи от борба.

Но не успях да променя нито изражението, нито мнението му.

— Или просто е взела прекалено голяма доза, която обаче се е оказала недостатъчна.

Бях като някое деветгодишно дете, направлявано с твърда ръка от загрижен учител в извличането на правилните отговори от текста пред него.

— Ами фенциклидина? — попитах, понеже смятах, че детектив Финбъро няма как да има отговор на въпроса, как това вещество се е озовало в тялото ти.

— Говорих с един инспектор от отдел „Наркотици“ — отвърна детективът. — Той ми каза, че от години дилърите го представят за ЛСД и го продават вместо ЛСД. Има цял списък с негови нови наименования: хог, озон, уак, ангелски прах. Дилърът на Тес вероятно...

Прекъснах го:

— Мислите, че Тес е имала „дилър“?

— Извинявам се. Имах предвид човекът, който ѝ е дал или продал фенциклидин. Той или тя не биха ѝ казали какво всъщност взима. Също така говорих с психиатъра на Тес, доктор Никълс, и...

Прекъснах го пак:

— Тес не би докоснала дрога, каквато и да било. Тя ненавиждаше наркотиците. Дори в училище, когато приятелките ѝ пушеха или поне опитваха трева, тя отказваше да има нещо общо с това. Приемаше здравето си като дар, отказан на Лео, и смяташе, че няма право да го унищожава.

Детектив Финбъро замълча за момент, сякаш наистина обмисляше гледната ми точка.

— Но тя вече не е била ученичка с типичните за онази възраст притеснения, нали така? Не казвам, че е искала да използва наркотици или че го е правела преди, но мисля, че би било напълно разбираемо, ако е желала да избяга от мъката си.

Спомних си го да казва, че след загубата на Хавиер си била в ада — място, което никой не би могъл да подели с теб. Дори аз. Спомних си и за копнежа си за поне едно хапче приспивателно, което да ми даде няколко часа покой.

Но не бях взела нито едно.

— Знаете ли, че е възможно да се пуши фенциклидина? — попитах. — Или да се смърка, или инжектира, или просто да се погълне? Някой просто може да ѝ го е пуснал в чашата, без дори да е разбрала.

— Биатрис...

— Доктор Никълс е сгрешил за причината, довела до нейните халюцинации. Изобщо не са били в резултат на следродилна психоза.

— Не. Но както се опитах да ви кажа, говорих с доктор Никълс за фенциклидина. Той каза, че макар причината за халюцинациите очевидно да се е променила, състоянието на психиката ѝ не е. Както, за жалост, и крайният изход. Явно не е необичайно за хора, вземали фенциклидин, да се самонараняват или да се самоубиват. Инспекторът от „Наркотици“ каза в общи линии същото. — Опитах се да го прекъсна, но той продължи към логичния си финал. — Всички факти сочат към едно и също нещо.

— И съдебният лекар е повярвал в това? Че човек без каквато и да било история във вземането на наркотици доброволно е погълнал мощен халюциноген? Дори не се е усъмнил в това?

— Не. Всъщност, той ми каза, че тя... — детектив Финбъро замълча, очевидно размислил.

— Какво ви е казал? Какво точно е казал за сестра ми?

Детектив Финбъро мълчеше.

— Не мислите ли, че имам право да знам?

— Да, имате. Каза, че Тес е била студентка, студентка в колеж по изкуствата, която живее в Лондон, и че той би бил по-изненадан, ако е била...

Гласът му заглъхна и аз довърших вместо него:

— Чиста?

— Нещо такова, да.

Значи си била нечиста, с всичкия мръсен багаж, който светът все така продължава да носи със себе си и през двадесет и първи век. Извадих телефонната сметка от плика ѝ.

— Сгрешихте, когато сметнахте, че Тес не ме е потърсила след смъртта на бебето си. Тя се е опитвала — отново и отново, и отново, но не е успяла да се свърже с мен. Дори да виждате в тези опити „вик за помощ“, те са били вик за помощ, насочен към мен. Защото бяхме близки. Аз я познавах. Тя не би взела наркотици. Нито би се самоубила.

Той мълчеше.

— Тя ме е потърсила, а аз я подведох. Но ме е потърсила.

— Да, така е.

Стори ми се, че забелязах по лицето му да проблясва емоция, и този път тя не беше състрадание.

Час и половина, след като детектив Финбъро си беше тръгнал, Тод докара мама в апартамента. Парното, изглежда, беше напълно сдало багажа, затова тя не свали палтото си.

Дъхът ѝ се виждаше в студената като хладилник всекидневна.

— Така, да започнем с нещата ѝ. Донесла съм фолио с въздушни мехурчета и други опаковъчни материали.

Може би се надяваше, че енергичната ѝ целеустременост би могла да ни заблуди и да ни накара да си мислим, че можем да внесем ред в хаоса, сътворен от смъртта ти. Макар че ако трябва да сме честни, смъртта наистина включва обезкуражаващ дисплей от практически задачи; всички онези вещи, които си била принудена да оставиш след себе си, трябваше да бъдат сортирани, опаковани и разпръснати из живия свят. Караше ме да си мисля за празно летище и лента за багаж, която не спира да се върти, а върху нея са струпаните ти дрехи, картини, книги, контактни лещи и часовник за камина, и само мама и аз сме хората, които имат нещо общо с тях.

Мама започна да реже фолиото, гласът ѝ звучеше обвинително:

— Тод ми каза, че пак си накарала детектив Финбъро да се среща с теб?

— Да — поколебах се, преди да продължа. — В тялото ѝ са открити упойващи вещества.

— Тод вече ми каза. Всички знаем, че не е била на себе си, Биатрис. И един бог знае, че е имала достатъчно неща, от които е искала да избяга.

Тя отиде в дневната, за да „придвижи нещата преди обяд“, и така ме лиши от възможността да споря с нея.

Извадих актовете картини, на които Емилио те беше нарисувал гола и набързо ги опаковах. Отчасти защото не исках мама да ги види, но също така, защото аз самата не исках да ги гледам. Да, прекалено много се старая да изглеждам скромна и целомъдрена, но не това беше причината. Просто не можех да понеса да гледам живия цвят на

нарисуваното ти тяло, когато лицето ти в моргата беше толкова въсъчно бледо. Докато ги увивах, си помислих, че Емилио притежава най-очевидния мотив да те убие. Заради теб би могъл да загуби кариерата и жена си. Да, тя вече е знаела за връзката ви, но той не го е предполагал и сигурно е предвиждал различна реакция. Само че твоята бременност би могла да го издаде, затова не разбихах защо — ако те е убил, за да защити брака и кариерата си — би чакал до раждането на бебето.

Бях привършила с опаковането на неговите платна и се заех с една от твоите собствени картини. Не гледах към пеещите ѝ цветове, но си спомнях радостта ти, когато — четиригодишна — стискаше балончетата на парче опаковъчно фолио между малките си палец и показалец: „Пук!“.

Мама влезе и погледна към купчината платна.

— Какво, за бога, е мислела да прави с всичко това?

— Не съм сигурна, но от колежа искат да ги включат в тяхна изложба. Ще бъде след три седмици. Искат да отделят специално място за картините на Тес.

Бяха ми се обадили два дни по-рано и аз вече се бях съгласила.

— Но няма да платят за тях, нали? — попита мама. — Не разбирам каква според нея е била целта на всичко това?

— Искаше да е художник.

— Нещо като декоратор? — удивено попита мама.

— Да го наречем „компютърен продукт“ — каза ми ти, като ме подиграваше мило за остарелия ми речник. — Звездите в поп са творци, творците са художници, а художниците са декоратори.

— Да се рисуват картини по цял ден, е занимание за деца от детската градина — продължи мама. — Не възразявах особено срещу решението ѝ да се концентрира върху това. Мислех, че е добре за нея да си почине от истинските предмети, но да го наречем „висше образование“ си е направо нелепо.

— Тя просто следваше таланта си.

Да, знам. Малко слабичък довод.

— Беше инфантилно — сряза ме мама. — Пропиля всичките си академични постижения.

Толкова ти беше ядосана, че си умряла.

Не бях казала на мама, че бях уредила Хавиер да бъде погребан заедно с теб, страхувах се от конфронтация, но не можех да отлагам повече.

— Мамо, наистина мисля, че тя би искала Хавиер...

Мама ме прекъсна:

— Хавиер?

— Бебето й; тя би искала...

— Използвала е името на Лео?

Гласът й звучеше ужасено; съжалявам.

Мама се върна обратно във всекидневната и започна да тика дрехи в черна торба за боклук.

— Тес не би искала да ги изхвърлим, мамо, тя рециклираше всичко.

— Тези не стават за носене.

— Веднъж ми спомена за някакво място, където рециклирали текстил, ще видя...

Но мама вече ми беше обърнала гръб и сега издърпваше чекмеджето в долната част на гардероба. Извади една миниатюрна кашмирена жилетчица от опаковката й. Обърна се към мен, гласът й прозвуча нежно:

— Красива е.

Спомних си и моето удивление, когато за пръв път пристигнах в апартамента ти и открих такива изключителни бебешки вещи сред царящата наоколо беднотия.

— Кой й ги е дал? — попита мама.

— Не знам. Еймиъс ми каза, че един ден излязла на пазар.

— Но с какво? Бащата ли й е дал пари?

Събрах кураж; тя имаше право на тази информация:

— Той е женен.

— Знам.

Мама сигурно забеляза объркването ми; мекотата в гласа й беше изчезнала:

— Попита ме дали няма да й сложа и една алена буква на ковчега. Тес не беше омъжена, така че алената буква, емблемата на

прелюбодеянието, можеше само да означава, че бащата е бил семеен. — Гласът ѝ се стегна още повече, когато забеляза изненадата ми. — Не мислеше, че съм разбрала намека, нали?

— Извинявай. А и онова, което казах, беше жестоко.

— Вие, момичета, си мислехте, че щом сте завършили училище, вече сте ме оставили да ви дишам прахта. Че всичко, за което съм си мислела, е било менюто за някое тъпо следобедно парти след три седмици.

— Просто никога не съм те виждала да четеш.

Тя продължаваше да държи малката жилетка на Хавиер, пръстите ѝ я галеха, докато говореше:

— Четях. Държах нощната си лампа светната, а баща ти искаше да спи. Това го дразнеше, но аз не можех да се спра. Беше като мания. После дойде болестта на Лео. Вече няха време за това. Както и да е, и без това вече бях разбрала, че книгите са пълни с тривиалности и глупости. На кого му пука за любовната афера на някой друг или за това, как изглежда изгревът страница след страница? Кого го е грижа?

Тя остави жилетчицата и отново се захвана да пъха дрехите ти в торбата. Не ги беше свалила от закачалките и куките им разкъсаха черния найлон. Докато наблюдавах несръчните ѝ мъчителни движения, се сетих за пещта в училище и за таблите със съдове от мека глина, пъхнати вътре. Щяха да стават все по-твърди и по-твърди, докато онези, които имаха някакви дефекти, щяха да се пръснат на парчета. Смъртта ти беше изместила мама от нейния център и докато я гледах как завързва на възел връзките на торбата, разбрах, че когато най-сетне приеме смъртта ти, скръбта щеше да се превърне в една такава пещ и щеше да я пръсне на парчета.

Час по-късно закарах мама до гарата. Когато се прибрах, върнах обратно в гардероба дрехите, които тя така безредно бе напъхала в торбите; сложих часовника на полицата над камината. Дори тоалетните ти принадлежности бяха недокоснати в шкафа в банята — не бях извадила своите от несесера си и го държах върху табуретка. Кой знае, може би това е истинската причина, поради която останах в апартамента ти през цялото това време — за да избегна пакетирането на твоето присъствие в него.

После привърших с увиването на картините ти. Това беше просто подготовка за изложба, така че нямаше проблем. Накрая останаха само

четири картини. Кошмарните платна в плътен гваш^[1], върху които се виждаше маскиран мъж, приведен над жена; устата ѝ бе разкъсана и кървяща от крясъците. Бях установила, че формата в ръцете ѝ — единственото бяло петно върху платното — представляваше бебе. Също така бях разбрала, че си ги рисувала под въздействието на фенциклидин; че са визуален запис на твоите мъчителни пътувания до ада. Забелязах следите, които сълзите ми бяха оставили, когато за пръв път бях разгледала тези картини — боята, протекла надолу по платното. Тогава плачът бе единственият ми възможен отговор, но сега вече знаех, че някой умишлено те е тормозил и сълзите ми бяха пресъхнали, отстъпвайки място на омразата. Щях да го намеря.

* * *

В офиса е прекалено топло, а слънцето, което нахлува през прозореца, го стопля още повече и на мен ми се приспива. Пресушавам чашата си с кафе и се опитвам да се събудя.

— И после отидохте в апартамента на Саймън? — пита господин Райт.

Сигурно сравнява онова, което му казвам, с показанията на другите свидетели, за да е сигурен, че всички случки съвпадат във времето.

— Да.

— За да го питате за дрогата?

— Да.

* * *

Позвъних на звънеца на Саймън и когато една чистачка ми отвори, влязох вътре така, сякаш имах пълното право да съм там. Отново бях поразена от неговия разкош. След като бях живяла известно време в апартамента ти, бях станала по-малко чувствителна към материалните богатства. Саймън беше в кухнята, седеше до барплота. Изненада се, че ме вижда, после май се ядоса. Лицето му с

бебешка физиономия все още не беше обръснато, но аз си помислих, че подобно на пиърсинга и порасналата брада е вид демонстрация.

— Давал ли си пари на Тес, за да купи неща за бебето? — попитах го. Дори не се бях замислила върху подобна вероятност, преди да вляза в жилището му, но щом видях Саймън, ми се стори, че е доста вероятно.

— Какво правиш тук, защо нахлуваш така?

— Вратата ти беше отворена. Искам да ти задам още няколко въпроса.

— Не съм ѝ давал пари. Веднъж опитах, но тя не пожела да ги вземе. — Звучеше обидено и следователно — можех да му вярвам.

— А знаеш ли кой ѝ е дал парите?

— Нямам представа.

— Тя щастлива ли беше онзи ден в парка?

— Господи! За какво е всичко това?

— Просто искам да разбера дали е била сънлива, когато сте се срещнали?

— Не. Напротив, беше изнервена.

Значи ти е дал упойващото вещество по-късно, когато Саймън те е оставил.

— Халюцинираше ли?

— Мислех, че не вярваш в диагнозата „следо̀родилна психоза“? — подигравателно ми напомни той.

— Е?

— Искаш да кажеш — дали е имала и друга халюцинация, освен тази с несъществуващия мъж в храстите?

Не отвърнах. Гласът му беше ужасно ироничен.

— Не, като изключим това, изглеждаше ми напълно нормална.

— Открили са седативи и фенциклидин в кръвта ѝ. Другото му наименование е ангелски прах.

Той ме прекъсна, отговорът му беше незабавен и убедителен:

— Не. Не е вярно. Тес беше голяма пуританка по отношение на дрогата.

— Но ти вземаш, нали?

— Е, и?

— И може би си искал да ѝ дадеш нещо, за да я накараш да се почувства по-добре, някаква напитка? С нещо, което си мислил, че

може да ѝ помогне?

— Не съм пускал нищо в напитката ѝ. Нито съм ѝ дал пари. Искам веднага да напуснеш дома ми, преди нещата да са излезли извън контрол. — Опитваше се да имитира мъж с по-голям авторитет, баща си, вероятно.

Влязох в хола и минах покрай отворената врата на някаква спалня. Зърнах на стената твоя снимка — косата ти беше разпусната по гърба. Влязох вътре, за да я видя хубаво. Стаята очевидно беше на Саймън, дрехите му бяха прилежно сгънати, саката му висяха на дървени закачалки — една маниакално подредена спалня.

На едната стена беше закачен прецизно изписан надпис: „Жената на жените“. Под него се виждаха десетки твои снимки, залепени с пластилин. На всички беше обърната с гръб към камерата.

Внезапно Саймън се озова съвсем близо до мен, очите му изучаваха лицето ми.

— Знаеш, че бях влюбен в нея.

Но тези снимки ме накараха да се сетя за островитяните от Бекия, които вярват, че снимката краде душата на човек. Тонът на Саймън прозвуча гордо:

— Те са за портфолиото ми за последния курс. Темата ми е „Репортажна фотография на единичен субект“. Преподавателката ми смята, че това е най-оригиналният и вълнуващ проект в цялата група.

Защо не те беше снимал в лице?

Трябва да беше отгатнал мислите ми.

— Не исках проектът да е за някой конкретен човек, затова се постарях да няма идентичност. Исках тя да олицетворява всяка жена.

Или го е направил, за да те следи, без да бъде забелязан?

Тонът на Саймън продължаваше да е самодоволен:

— „Женската от всеки вид“ е начало на едно стихотворение. Следващата строфа гласи: „... е по-опасна от мъжете“.

Устата ми пресъхна и думите ми свистяха от гняв:

— Стихотворението се отнася до майките, които защитават децата си. Ето защо жената е по-опасна от мъжа. Тя има повече кураж. Киплинг определя мъжете като страхливци. „На война със съвестта.“

Саймън бе изненадан, че зная стихотворението на Киплинг, а вероятно и че изобщо знам някакво стихотворение; може би ти също си изненадана. Но аз учих английска литература в Кеймбридж,

помниш ли? Някога и аз бях артистичен тип. Макар че ако трябва да съм напълно искрена, онова, което ми помогна да изклася, бе анализът на структурата, а не някакви върховни прозрения за съдържанието.

Свалих една твоя снимка, после още една и още една. Саймън се опита да ме спре, но аз продължих, докато на стената му не остана нищо; докато не го лиших от възможността да те гледа. После напуснах апартамента му, вземайки със себе си снимките, въпреки протестите му, че са му нужни, за да завърши годината; че съм крадла и още нещо, което не чух, тъй като затръшнах вратата зад гърба си.

Докато карах към къщи със снимките ти в скута ми, се питах колко ли пъти те е следвал Саймън с фотоапарата си. Дали го е направил и през онзи трагичен ден в парка? Спрях колата и разгледах внимателно снимките. На всички бе в гръб. Пейзажът се сменяше от летен, на есенен, на зимен, а дрехите ти — от тениска на яке, на дебело палто. Трябва да те беше следил месеци наред. Но не открих твоя снимка в потънал в сняг парк.

Спомних си, че за островитяните от Бекия — снимката може да се превърне в част от вуду-кукла и да бъде прокълната; снимката се смята за равностойна по сила на коса или кръв от жертвата.

Когато се върнах у дома, видях кутия с нов електрически чайник върху кухненския плот и чух Тод в спалнята. Влязох вътре и го заварих да чупи една от „психарските ти картини“. Само че платното беше здраво и не се даваше.

— Какво, по дяволите, правиш?

— Няма да се съберат в торбата за боклук, а не мога да ги оставя така в контейнера за боклук — той се извърна да ме погледне. — Няма смисъл да ги пазиш, след като те разстройват толкова много.

— Но те са ми необходими.

— Защо?

— Защото... — гласът ми замря.

— Защото какво?

Защото са доказателство, че е била подлагана на психически тормоз, помислих си, но не го казах на глас. Подобна реплика би довела до спор относно начина, по който беше умряла, а един такъв спор неизбежно щеше да завърши с нашата раздяла. И защото не исках да бъда по-сама, отколкото вече бях.

— Казахте ли на полицията за снимките на Саймън? — пита господин Райт.

— Не. Вече бяха скептично — дори повече от скептично — настроени към версията ми за убийство и не мислех, че снимките ще ги убедят в обратното.

Едва ли можех да им спомена за островитяните от Бекия и техните вуду-кукли.

— Знаех, че версията на Саймън с курсовия проект ще обори моята — продължих. — Имал е извинение, че се е движил като сянка след нея.

Господин Райт поглежда към часовника си.

— Трябва да присъствам на една среща след десет минути, затова нека да спрем до тук.

Не ми казва с кого е срещата, но трябва да е важна, щом е в събота следобед. А може би е забелязал, че изглеждам уморена. Всъщност, почти непрекъснато се чувствам изтощена, но в сравнение с онова, през което си преминала ти, аз нямам право да се оплаквам.

— Имате ли нещо против да продължим с показанията ви утре? — пита той. — Ако се чувствате добре.

— Разбира се — отвърщам. Но наистина не е нормално да се работи в неделя.

Трябва да се е досетил за мислите ми.

— Показанията ви са жизненоважни за подкрепа на обвинението. Искам да свърша възможно най-много работа, докато събитията са все още свежи в главата ви.

Сякаш паметта ми е някой хладилник, пълен с парчета полезна информация, заплашени да загният в чекмеджето за зарзават. Но това не е честно. Истината е, че господин Райт е разбрал, че съм по-зле, отколкото си е мислел в началото. И е достатъчно умен, за да се притеснява, че щом отпадам физически, значи и мозъкът ми, и най-вече паметта ми също могат да ме подведат. Прав е да иска да продължаваме със същата скорост.

Сега съм в претъпкан автобус, притисната плътно към прозореца. Върху запотеното стъкло има едно чисто петно и през него виждам сградите на Лондон, изнизващи се пред очите ми.

Никога не съм ти казвала, че исках да уча архитектура вместо английски, нали?

Едва три седмици след началото на курса бях наясно, че съм допуснала грешка. Математическият ми мозък и несигурната ми природа имаха нужда от нещо по-солидно от структурата на усмивките в метафизичната поезия, но аз не посмях да питам дали може да се прехвърля, да не би да ме изхвърлят от специалността и да се окаже, че в курса по архитектура няма място. Рискът беше прекалено голям. Но всеки път, когато видя красива сграда, съжалявам, че нямах куража да го поема.

---

[1] От френски gouache — вид водна боя от минерален произход, приготвена в разтвор с растителен клей. Има голяма покривна способност и с нея се работи върху хартия — бел.ред. ↑

Неделя

Тази сутрин няма нито една служителка на рецепцията и голямото фоайе е пусто. Хващам празния асансьор до третия етаж. Днес тук сигурно ще сме само аз и господин Райт.

Каза ми, че „тази сутрин искал да минем през онази част от показанията ми, които касаят Кася Левски“, което ще е странно, тъй като само преди час оставих Кася в апартамента ти, облечена в твоя пеньоар.

Влизам директно в офиса. Господин Райт отново ми е осигурил кафе и вода. Пита ме дали съм добре и аз го уверявам в това.

— Ще започна с кратко обобщение на казаното от вас досега за Кася Левски — казва той, като поглежда към напечатаните листи пред себе си, вероятно транскрипция на по-ранна част от показанията ми. Чете на глас: „Кася Левски дойде в апартамента на Тес на двадесет и седми януари някъде към четири следобед, за да търси сестра ми.“

Помня как се бях втурнала към вратата, когато бях чула звънеца; как ми беше на устата да извикам „Тес“, докато отварях; помня вкуса на името ти. Помня и негодуванието си, когато видях на прага ти Кася с нейните евтини обувки с висок ток и изпъкналите от бременността вени на настръхналите ѝ бели крака. Потръпвам, като си спомням какъв сноб бях, но съм довольна, че паметта ми е все още свежа.

— Казала ви е, че е била в една и съща клиника с Тес? — пита господин Райт.

— Да.

— Спомена ли за коя клиника става дума?

Поклащам отрицателно глава и не обяснявам, че бях прекалено нетърпелива да я разкарам, за да проявя какъвто и да било интерес, камо ли пък да ѝ задавам въпроси. Той отново поглежда към бележките си.

— Каза, че също била неомъжена, но че приятелят ѝ се е върнал?

— Да.

— Срецнахте ли се с Майкъл Фланаган?

— Не, той беше останал в колата. Натискаше клаксона и сега си спомням, че тя се чувстваше нервна в негово присъствие.

— А втория път, когато сте я видели, е било след посещението ви в апартамента на Саймън Грийнли?

— Да. Занесох ѝ някои бебешки дрешки.

Но това не отговаря съвсем точно на истината. Използвах посещението си при Кася като извинение да избегна Тод и кавгата, която щеше да сложи край на нашата връзка.

* * *

Въпреки снега и хлъзгавите тротоари ми отне само десет минути, за да стигна до апартамента на Кася. Впоследствие тя ми каза, че винаги е идвала при теб, и предполагам, че е било, за да избегне Мич. Апартаментът ѝ се намира на извивката на Трафалгар — циментова сграда, биеща на очи с грозотата си сред свежите симетрични квадратни градинки и перфектно извити сърповидни улици в останалата част от W-11. Покрай нейната улица се извира Уестуей — леснодостижима като книга на някоя висока етажерка; воят на графика гърми по шосето. Майсторите на графити (може би в днешно време вече ги наричат художници) са оставили отпечатъка си върху спираловидните стълбища, подобно на кучетата, които маркираха територията си с урина.

Кася отвори вратата, без да маха веригата.

— Да?

— Аз съм сестрата на Тес Хеминг.

Махна веригата и дръпна резето. Макар да беше сама (да не говорим, че беше бременна и навън валеше сняг), тя носеше впити изрязана блузка и черни лачени ботуши с висок ток и лъскави капси отстрани. За момент се притесних, че може да е проститутка и да очаква клиент. Чувам те как се смееш. Спри.

— Биатрис. — Изненадах се, че си спомня името ми. — Влез. Моля.

Бяха минали малко повече от две седмици, откакто я бях видяла — откакто беше дошла до апартамента ти да пита за теб — и коремът

й значително беше пораснал. Предположих, че трябва да е в седмия месец.

Влязох в апартамента. Миришеше на евтин парфюм и ароматизатор за въздух, който не успяваше да маскира естествената миризма на мухъл и влага, следите, от които личаха по стените и мокета. Една индийска завивка, подобна на онази върху дивана ти (ти ли си й я дала?), беше закована към рамката на прозореца. Бях решила да не се опитвам да тълкувам точно думите на Кася, нито да си давам зор да разгадавам акцента й, но по време на тази среща липсата на лекота в говора направи казаното от нея още по-поразително.

— Съжалявам. Трябва да си... Как да го кажа? — тя се помъчи да намери точната дума и се отказа с извинително свиване на рамене. — Тъжна, но тъжна не достатъчно голямо.

По някаква причина лошият й английски звучеше по-искрено от перфектно подобрите изрази в някое съболезнователно писмо.

— Ти я обичаш много, Биатрис. — В сегашно време, защото на Кася й предстои да научи минало време или може би защото е почувствителна от всеки друг за моята скръб?

— Да, обичам я.

Тя ме погледна, лицето й — топло и изпълнено със състрадание — ме удиви. Веднага беше изскочила от кутията, в която така удобно я бях напъхала. Държеше се мило с мен, а трябваше ролите ни да са сменени. Дадох й малкия куфар, който държах в ръката си.

— Нося ти някои бебешки неща.

Не изглеждаше дори наполовина толкова доволна, колкото бях очаквала. Помислих си, че причината може да се дължи на факта, че дрешките бяха купувани за Хавиер; че са изцапани със скръб.

— Тес... погребение?

— О, да, разбира се. В Литъл Хадстън, край Кеймбридж — в четвъртък, петнадесети февруари в единадесет часа.

— Може напишеш...?

Записах детайлите и после буквално натиках куфара в ръцете й.

— Тес би искала да ти ги дам.

— Наш свещеник казва месата за нея в неделя. — Зачудих се защо сменя темата. Дори не беше отворила куфара. — Това добре?

Кимнах. Обаче не съм сигурна ти как би го изтълкувала.

— Отец Джон. Той е много добър мъж. Той е много... — тя неволно сложи ръка върху корема си.

— Много добър християнин? — попитах.

Кася се усмихна, схванала шегата ми:

— За свещеник. Да.

И тя ли се шегуваше?

Да. Беше много по-умна, отколкото я смятах.

— Месата. Дали Тес възразява? — попита. Отново се запитах дали нарочно използваше сегашно време. Може и така да беше — ако месата е онова, за което се смята, тогава ти би трябвало да си горе, на небето, или в чакалнята на чистилището, в сегашно време. Ти си в настоящето, макар да не си тук и сега — и може би месата на Кася е стигнала до теб и сега се чувстваш малко глупаво заради по-раншния си атеизъм.

— Искаш ли да надникнеш в куфара и да решиш какво ще задържиш?

Не съм сигурна дали зададох този въпрос от любезност, или защото исках да я върна там, където усещах превъзходство. Определено не се чувствах удобно, че получавах доброта от някой като Кася. Да, все още продължавах да съм достатъчно голям сноб, за да мисля с изрази като „някой като“.

— Първо направя чай?

Последвах я в мрачната кухня. Балатумът на пода беше съдран и разкриваше цимента отдолу. Но всичко беше възможно най-чисто, като се има предвид отчайващото състояние на помещението. Белият очукан порцелан светеше, старите тигани блестяха върху ръждясалата стойка. Тя напълни чайника с вода и го сложи на котлона. Не мислех, че ще може да ми каже нещо полезно, но все пак реших да опитам.

— Знаеш ли дали някой се е опитвал да дава наркотици на Тес?

Кася ме погледна ужасена:

— Тес никога не взима дрога. С бебето нищо лошо. Никакъв чай, никакво кафе.

— Знаеш ли от кого се е страхувала?

Кася поклати глава:

— Тес не страхува се.

— Но след като е родила?

Очите ѝ се наляха със сълзи и тя се извърна настрана, борейки се да се овладее. Разбира се, че е била в Майорка с Мич, когато си родила Хавиер. Беше се върнала чак след смъртта ти, когато бе почукала на вратата ти и бе открила мен вместо теб. Почувствах се виновна, задето я разстройвам, за това, че ѝ задавам въпроси, когато беше очевидно, че изобщо не може да ми помогне. В момента ми правеше чай, така че не можех да си тръгна, но нямах представа какво още да ѝ кажа.

— Работиш ли? — попитах, използвайки твърде директен вариант на стандартната коктейлна фраза „Какво работите?“

— Да. Чистя... Понякога полици в супермаркет, но нощна работа, ужас. Понякога работя за списания.

Веднага си помислих за порносписанията. Предразсъдъците ми, провокирани от избора ѝ на облекло, така се бяха наместили в съзнанието ми, че не можех да ги премахна без съзнателни усилия. Макар че, ако трябва да съм честна към себе си, вече бях почнала по-скоро да се притеснявам да не е жертва на търговия с бели робини, отколкото просто да я съдя. Тя беше достатъчно интуитивна, за да почувства, че имам известни резерви по отношение на „работата ѝ за списания“.

— Безплатните — продължи тя. — Пъхам ги в пощенски кутии. И в къща, която има „Без боклуци“, и там слагам. Не мога чета английски.

Усмихнах ѝ се. Тя изглеждаше доволна от първата искрена усмивка, с която ѝ бях отвърнала.

— Всички врати в богатите места не искат безплатни вестници и брошури. Но ние не ходим в бедните места. Смешно, нали?

— Да. — Започнах да търся начална фраза за нова тема. — Къде се запозна с Тес?

— О! Не ти ли казах?

Разбира се, че ми беше казала, но бях забравила — което не е изненадващо, като се има предвид колко малко интерес бях проявила към нея.

— В клиника. Мое бебе също болно — отвърна тя.

— Бебето ти има муковисцидоза?

— Кистозна фиброза, да. Но сега... — тя докосна корема си. — Сега по-добре. Чудо. — Прекръсти се, жестът беше толкова естествен за нея, колкото и отмятането на косата от лицето ѝ. — Тес ѝ казваше

„Клиниката за майки в бедствие“. Първия път, когато я срещнала, ме накара смея се. Покани ме в апартамент.

Думите заседнаха в гърлото ѝ. Тя се извърна настрани. Не виждах лицето ѝ, но знаех, че се опитва да сдържи сълзите си. Посегнах да сложа ръка на рамото ѝ, но не можах да го сторя. Да докосвам непознат човек, ми е също толкова трудно, колкото на страдащ от арахнофобия — да се допре до паяк. На теб може да ти се стори забавно, но всъщност не е. Направо си е недъг.

Кася привърши с приготвянето на чая и сложи всичко на една табла. Забелязах колко изрядна е в детайлите, в подреждането на чашките и чинийките, с каничката с мляко, цедката за чай, предварително загряната кана.

Докато пресичахме всекидневната, видях картина на отсрещната стена. Преди малко не бях я забелязала. Портрет на Кася, направен с въглен. Беше красив. И това ме накара да забележа, че и самата Кася е красива. Знаех, че ти си го нарисувала.

— От Тес ли е?

— Да.

Очите ни се срещнаха. За момент между нас премина нещо, което не се нуждаеше от думи, за да бъде обяснено, и помежду ни вече не съществуваше бариера. Двете очевидно сте били достатъчно близки, за да пожелаеш да я нарисуваш; виждала си у хората красота, която другите не са забелязвали. Комуникацията между мен и Кася не беше толкова многословна. Помежду ни не премина нито звук; беше по-завоалирана. Стресна ме звукът на затръшната врата.

Обърнах се и видях в стаята да влиза един мъж. Едър и мускулист, около двадесетгодишен, той изглеждаше абсурдно грамаден в малкия апартамент. Беше облечен в работен гащеризон на голо, яките му ръце бяха покрити с татуировки, все едно имаше ръкави. Косата му бе покрита с матов слой гипс. Гласът му бе изненадващо мек за подобен гигант, но в него се усещаше заплаха.

— Кас? Защо, по дяволите, не си пуснала резето? Казах ти... — той спря, щом ме забеляза. — Здравна работничка?

— Не — отвърнах.

Той не ми обърна внимание, въпросът му бе отправен към Кася:

— Коя, по дяволите, е тази тогава?

Кася бе нервна и засрамена.

— Мич...

Той седна, демонстрирайки правото си да бъде в стаята и моята липса на такова.

Кася се изнервяше в негово присъствие, бях забелязала същото изражение върху лицето ѝ на прага на апартамента ти, докато Мич натискаше клаксона.

— Това е Биатрис.

— И какво иска Биатрис от нас? — попита саркастично той.

Изведнъж ми стана неудобно от дизайнерските ми джинси и сивия кашмирен пуловер — наложен от етикета гардероб, подходящ за един нюйоркски уикенд, но далеч от облеклото, подходящо за началото на работната седмица и за този квартал.

— Мич работи нощни смени. Много трудно — каза Кася. — Става много... — Затрудни се при избора на дума, но човек трябва да разполага с фразеологичен речник на родния си език, за да намери най-точния евфемизъм за поведението на Мич.

„Непоносим“ бе едно от определенията, които най-бързо изникнаха в мозъка ми; почти ми се прииска да ѝ го напиша на един лист хартия.

— Няма нужда да се извиняваш заради мен, по дяволите.

— Сестра ми, Тес, беше приятелка на Кася — казах, но гласът ми прозвуча като този на мама; притеснението винаги изкарваше на повърхността акцента ми на представителка на по-висша класа.

Той ядосано погледна към Кася.

— Онази, при която винаги бягаше ли?

Не знаех дали английският на Кася бе достатъчно добър, за да може да разбере, че я подлага на психически тормоз. Чудех се дали не ѝ и посяга.

Гласът на Кася беше тих:

— Тес моя приятелка.

Беше нещо, което не бях чувала от началното училище — да се изправиш в защита на някого и просто да заявиш: „Тя ми е приятелка“. Бях трогната от въздействащата простота на този израз. Изправих се, понеже не исках да усложнявам още повече ситуацията ѝ.

— По-добре да си вървя.

Мич се беше проснал върху едно кресло; трябваше да прескоча краката му, за да стигна до вратата. Кася дойде с мен.

— Благодаря за дрехите. Много мило.

Мич я погледна.

— Какви дрехи?

— Донесох някои бебешки дрешки. Това е всичко.

— Значи обичаш да си играеш на Госпожица Щедрост?

Кася не разбра какво ми казва той, но усети враждебността в тона му. Обърнах се към нея:

— Толкова са хубави, че не исках да ги изхвърлям или да ги давам в магазин за дрехи втора употреба, откъдето може да ги купи някой случаен човек.

Мич скокна — войнствено настроен мъж, радостно предвкушащ предстоящата битка.

— Значи или ние, или втората употреба?

— Кога излизаш от мачовската си поза?

Конфронтацията, някога толкова далечна за мен, сега ми беше като лична територия.

— Имаме си нашите проклети бебешки дрехи — каза той и влезе в една спалня. Миг по-късно се появи с кутия в ръце и я тръшна в краката ми. Погледнах вътре. Беше пълна със скъпи неща. Кася изглеждаше много засрамена.

— Тес и аз, на пазар. Заедно. Ние...

— Но от къде взехте парите? — попитах. Преди Мич да е успял да избухне, продължих. — Тес също нямаше никакви пари и просто исках да разбера кой ѝ ги е дал.

— Хората от експеримента — отвърна Кася. — Триста паунда.

— Какъв експеримент? За кистозната фиброза ли? — попитах.

— Да.

Зачудих се дали е възможно да са ги подкупвали. Бях си създавала навика да подозирам всеки и всичко — и този експеримент, към който бях изпълнена с негативизъм от самото начало, вече беше достатъчно плодотворна почва, за да пуснат страхът и тревогата корените си в него.

— Можеш ли да си спомниш името на човека?

Кася поклати глава:

— Беше в плик. Само с диплянки, не писмо. Изненада.

Мич я прекъсна:

— И ти похарчи цялата проклета сума за бебешки дрехи, които ще умалелят само за няколко седмици, а един бог знае, че имаме нужда от достатъчно много неща.

Кася извърна поглед от него. Усетих, че спорът е стар и изтърган, и че е убил всяка частичка радост, която някога бе изпитала при купуването на тези дрешки.

Тя ме изпрати до изхода на апартамента. Докато вървахме към декорираното с графити стълбище, тя предугади какво бих й казала, ако можехме да разговаряме свободно една с друга, и отвърна:

— Той бащата. Сега нищо не променя това.

— Отседнала съм в апартамента на Тес. Ще наминеш ли?

Изненадах се, когато разбрах колко силно се надявах да приеме поканата ми.

Мич изкрещя от върха на стълбището:

— Забрави това.

После метна куфара с дрехите надолу. Когато се удари в площадката, капакът се отвори; върху влажния цимент се изсипаха мънички жилетчици, една шапка и бебешко одеялце. Кася ми помогна да ги съберем.

— Не идвай на погребението, Кася. Моля те.

Да, заради Хавиер. Щеше да ѝ е много трудно.

Тръгнах към дома, острият вятър режеше лицето ми. Бях вдигнала яката на палтото си и увила шала около главата си, за да се предпазя от студа, затова първоначално не чух мобилния си телефон и телефонният секретар се включи. Мама ми съобщаваше, че татко искал да говори с мен, и накрая ми издиктува номера му. Но аз знаех, че няма да му се обадя. Бях се превърнала в изпълнена с несигурност зряла жена, която чувстваше, че порасналото ѝ тяло е с погрешната форма и не може да се вмести в напълно изградения му нов живот. Отново почувствах задушавашото чувство на отхвърленост. О, знам, че той си спомняше рожденият ни дни, че ни изпращаше екстравагантни подаръци, които не бяха подходящи за годините ни — сякаш искаше да ускори порастването ни и навлизането ни в света на зрелостта, където вече нямаше да сме негова отговорност. А през двете седмици, които прекарвахме при него по време на летните ваканции, замъглявахме

ярката слънчева светлина на Прованс с изпълнените си с обвинение английски лица и внасяхме нашия микроклимат на тъга. И когато си тръгнем, все едно че никога не бяхме съществували. Веднъж видях сандъците, в които се държаха вещите от „нашите“ спални — складирани на тавана през останалата част от годината. Усещаше го дори ти, въпреки своя оптимизъм и способност да виждаш най-доброто у хората.

Докато мисля за баща ни, изведнъж разбирам защо не си поискала от Емилио да поеме каквато и да било отговорност за Хавиер. Бебето ти е било прекалено скъпо, прекалено обичано, за да допуснеш някой да го превърне в петното на живота си. Той никога не биваше да се чувства нежелан или неоценен. Не си защитавала Емилио, а сина си.

* * *

Не бях споменала пред господин Райт за моя неосъществен телефонен разговор с татко, само му разказах за парите, които с Кася сте получили, задето сте се включили в експеримента.

— Сумата не беше голяма — продължавам. — Но си помислих, че парите може да са били използвани за убеждаване на Кася и Тес да вземат участие.

— Тес не ви ли е казала за парите?

— Не. Тя винаги виждаше най-хубавото у хората, но знаеше, че аз съм по-скептично настроена. Вероятно е искала да избегне лекцията.

Трябва да си предположила какви ще бъдат предупрежденията ми, подобни на стикери за калник на кола: „Няма такова нещо като безплатен обяд“; „Корпоративният алтруизъм е в противоречие със същността на корпорацията“.

— Мислите ли, че всъщност парите са я убедили? — пита господин Райт.

— Не. Тя вярваше, че експерименталната терапия е единственият шанс за лечение на бебето й. По-скоро би им платила, за да я включат. Но си мислех, че онзи, който й е дал парите, не го е знаел. Подобно на Кася, Тес имаше вид на нуждаеща се — спирам, докато господин Райт

си записва нещо, после продължавам. — Още когато Тес ми се обади, за да ми каже за експерименталната терапия, проучих нещата основно, но никога не бях се интересувала от финансовата страна. Затова се заех с това. От интернет разбрах, че по закон на хората, подлагащи се на експериментално лечение, им се плаща. Има дори уебсайтове, в които се търсят доброволци с обещанието, че „парите ще покрият разходите за следващата ви ваканция“.

— А доброволците за изследването на „Хром-Мед“?

— Никъде не се споменаваше, че им се плаща. В официалния сайт на „Хром-Мед“, където в детайли се обясняваше експерименталната част, не се споменаваше нищо за никакви пари. Знаех, че разработването на генетично лекарство би коствало цяло състояние, а триста паунда бяха само една миниатюрна част в сравнение с него, но въпреки това ми се струваше странно. В сайта бяха публикувани имейлите на всички членове на компанията — вероятно за да изглеждат отворени и достъпни, — затова писах на професор Росен. Бях напълно сигурна, че няма да доведе до нищо, но въпреки това опитах.

Господин Райт разполага с копие от имейла ми:

От: iPhone на Beatrice Hemming

До: professor.rosen@chrom-med.com

Драги професор Росен,

Можете ли да ми кажете защо майките от вашето експериментално лечение на кистозната фиброза са получили по триста паунда за включването си в него? Или може би предпочитате да го преведа на правилния език и да използвам израза „били са компенсирани за отделеното от тях време“?

Биатрис Хеминг

Както бях предположила, не получих отговор от професор Росен. Но веднага, след посещениято си при Кася, щом се прибрах у дома, тръшнах чантата си в краката и се заех с ровенето из нета, без дори да сваля палтото си. Не бях светнала лампата, а вече беше тъмно. Почти не забелязах влизането на Тод. Дори не се замислих, камо ли да го

попитам къде е бил цял ден, почти не отместих поглед от екрана на монитора.

— Платили са на Тес за участието в експеримента, на Кася също, но никъде не е писано за подобни плащания.

— Биатрис...

Беше престанал да използва обръщението „скъпа“.

— Но не това е важното — продължих. — Преди не ми беше хрумвало да обърна внимание на финансовия аспект на изследването, но няколко сериозни сайта като „Файненшъл Таймс“ и „Ню Йорк Таймс“ предвиждат, че само след няколко седмици „Хром-Мед“ ще излезе на борсата.

Новината трябва да е била публикувана във вестниците, но откакто Тес бе умряла, бях престанала да ги чета. Новината за излизане на акциите на „Хром-Мед“ на борсата беше важна за мен, но Тод изобщо не реагира.

— Директорите на компанията ще натрупат състояние — продължих. — В различните сайтове се дават различни цифри, но навсякъде става дума за огромна сума пари. Освен това всички работещи в компанията притежават акции от нея, така че и те ще получат своя дял от златната мина.

— Компанията трябва да е инвестирала милиони, ако не и милиарди в този проект — отбеляза Тод, в гласа му се долавяше нетърпение. — А сега изследването им се оказва невероятно успешно и ще им възвърне инвестициите. Разбира се, че ще излязат на борсата. Това е напълно логично бизнес решение.

— Но това, че са плащали на жените...

— Престани. За бога, престани — изкрещя той. За момент и двамата се спогледахме шокирани. Бяхме прекарвали четири години във вежливо държание един към друг. Кръщенето бе засрамващо интимно. Той направи опит да звучи по-премерено:

— Първо беше нейният женен преподавател, после някакъв вманиачен състудент, а сега включваш в списъка си и компанията — която всички, в това число световната преса и световната научна общност, приветстват най-искрено.

— Да, подозирам отделни хора, дори и една компания. Защото не знам кой я е убил. Нито по какви причини. Само знам, че някой го е направил. И трябва да проверя всяка вероятност.

— Не. Не трябва. Това е работа на полицията и те са си я свършили. Не е останало нищо за теб.

— Сестра ми беше убита.

— Моля те, скъпа, в един момент трябва да приемеш факта, че...

Прекъснах го:

— Че тя никога не би се самоубила ли?

В този момент от кавгата ни, в който и двамата се чувствахме неловко и засрамени, почувствах, че сме като двама актьори, затруднени от нескопосан сценарий.

— Само защото вярваш в това — каза той. — Защото искаш да вярваш в това, от което обаче то не се превръща в истина.

— От къде знаеш каква е истината? — троснах му се аз. — Срещал си сестра ми само няколко пъти и дори тогава едва си си разменял по няколко думи с нея. Тес не беше от хората, които искаш да опознаеш.

Карах се убедително, тонът ми се повишаваше, а думите ми се изостряха, с цел да нараняват, но в действителност продължавах да следвам коловоза на нашата връзка и вътрешно бях ненакърнима и дистанцирана от случващото се. Продължих с представлението, леко учудена от лекотата, с която се влизаше в крачка. Никога преди не бях се карала така.

— Как я беше нарекъл? Побъркана? — попитах, без да го изчаквам да отговори. — Не мисля, че изобщо си си направил труда да се вслушаш в онова, което ти казваше тя и при двата случая, в които сме вечеряли заедно. Съдеше я, без дори да си провел един свестен разговор с нея.

— Права си. Не я познавах добре. И признавам, че не я харесвах чак толкова. Всъщност, тя ме дразнеше. Но ние не спорим за това, колко добре...

Прекъснах го:

— Ти я смяташе за втора ръка човек, защото учеше в Художествената академия, и заради начина, по който живееше, и дрехите, с които се обличаше.

— За бога!

— Изобщо не разбра що за човек е.

— Много се отдалечаваш от темата. Виж, разбирам, че искаш да обвиниш някого за смъртта ѝ. Знам, че не искаш да се чувстваш

отговорна за случилото се. — Спокойствието в гласа му звучеше изкуствено, напомняше ми за начина, по който самата аз бях разговаряла с полицията. — Страхуваш се, че може да ти се наложи да живееш с това чувство за вина — продължи той. — И това разбирам. Но онова, което искам да се опиташ да разбереш, е, че щом веднъж приемеш реалността, ще осъзнаеш, че изобщо нямаш вина. Всички го знаем. Тя се е самоубила по причини, които се приемат от полицията, съдебния лекар, майка ти и лекарите на сестра ти. Никой не е виновен, в това число и ти. Ще можеш да продължиш напред само ако повярваш в това.

Той неловко постави длан на рамото ми и я задържа там; подобно на мен и той намира физическия контакт за труден.

— Купил съм билети. Самолетът ни излита вечерта след погребението.

Мълчах. Как изобщо бих могла да си тръгна?

— Знам, притесняваш се, че майка ти има нужда от твоята подкрепа — продължи Тод. — Но тя е съгласна, че колкото по-скоро се върнеш у дома, обратно към нормалния живот, толкова по-добре. — Ръката му удари по масата. Забелязах смущението в картината на монитора още преди нехарактерния за него физически жест. — Вече не те познавам. Ето и сега, изливам си душата тук, а ти дори не си правиш труда да откъснеш за малко поглед от скапания компютър.

Извърнах очи към него и едва тогава забелязах преbledнялото му лице и напрегнатата му стойка.

— Съжалявам. Но не мога да си тръгна. Не и преди да съм разбрала какво се е случило с нея.

— Знаем какво се е случило. И ти трябва да го приемеш. Защото животът трябва да продължи, Биатрис. Нашият живот.

— Тод...

— Знам колко ти е трудно без нея. Разбирам го. Но имаш мен. — Очите му бяха замъглени от сълзи. — Ще се женим след три месеца.

Опитах се да измисля какво да кажа и докато мълчах, той се оттегли в кухнята. Как можех да му обясня, че вече нямаше да се омъжа, защото бракът е обвързване с бъдещето, а аз не можех да си представя бъдеще без теб? И че именно по тази причина, а не толкова от липса на страст, не можех да се обвържа с него.

Отидох в кухнята. Беше обърнат с гръб към мен и аз видях как щеше да изглежда като старец.

— Тод, съжалявам, но...

Той се обърна и ми изкрещя:

— Обичам те, по дяволите! — все едно крещеше на чужденец на собствения си език, като че ли силата на гласа му би накарала другия да го разбере, би ме накарала да го обичам в отговор.

— Ти всъщност не ме познаваш. Не би ме обичал, ако ме познаваше.

Истина беше, Тод наистина не ме познаваше. Никога не му бях позволила да ме опознае. Ако имах любима песен, никога не се бях опитвала да му я изпея; никога не оставах при него в леглото в неделя сутрин. Идеята да ставаме и да излизаме навън винаги беше моя. Може би той ме беше гледал в очите, но ако го е правел, аз не съм отвръщала на погледа му.

— Заслужаваш повече — казах и се опитах да го хвана за ръката. Но той я издърпа. — Много съжалявам.

Тод се дръпна от мен. Но аз съжалявах. И все още съжалявам. Съжалявам, че бях пропуснала да забележа, че само аз се движех по безопасния заобиколен път, докато той беше вътре във връзката — сам и разголен. За пореден път бях постъпила егоистично и жестоко към човек, за когото би трябвало да ме е грижа.

Преди да умреш, си мислех, че връзката ни е зряла и разумна. Но моята роля в нея беше тази на страхливката; пасивна възможност, мотивирана от чувството ми за несигурност, а не онова, което Тод наистина заслужаваше — активен избор, вдъхновен от любов.

Няколко минути по-късно той си тръгна. Не ми каза къде отива.

* * *

Господин Райт е решил да обядва в офиса и е купил сандвичи от супермаркета. Води ме по празните коридори към една стая за срещи, където има маса. По някаква причина голямото пространство — пусто, с изключение на нас двамата — ми създава усещане за интимност.

Не бях казала на господин Райт, че по време на ровенето за информация из интернет бях развалила годежа си и че тъй като нямаше

никакви приятели в Лондон, Тод сигурно се беше лутал цяла нощ в снега, докато намери хотел. Казвам му само за излизането на акциите на „Хром-Мед“ на борсата.

— И се обадохте на детектив Финбъро в единадесет и половина вечерта? — пита ме той, като поглежда надолу към записките си.

— Да. Оставих му съобщение, в което го молах да ми се обади. До девет и половина на следващата сутрин още не се бях чула с него, затова отидох до болница „Света Анна“.

— Вече бяхте организирали посещението си дотам?

— Да. Главната акушерка беше казала, че дотогава ще е открила картоната на Тес и ми беше насрочила час, за да се срещнем.

* * *

Когато пристигнах в „Света Анна“, бях като кълбо от нерви, защото си мислех, че ще се срещна с човека, който е бил с теб, докато си раждала Хавиер. Знаех, че трябва да го направя, но не бях съвсем сигурна за причината. Може би бе един вид самонаказание; чувството ми за вина бе в апогея си. Пристигнах петнадесет минути по-рано и отидох в болничното кафене. Когато седнах на една маса с кафето си, видях, че съм получила нов имейл.

До: iPhone на Биатрис Хеминг

От: офиса на професор Росен. „Хром-Мед“

Скъпа госпожице Хеминг,

Уверявам ви, че не предлагаме каквито и да било финансови стимули на участничките в нашето изследване. Всяка участничка се включва доброволно, без принуда или подкуп. Ако искате, можете да се свържете с участващите в експеримента комисии по болнична етика, за да се уверите, че прилагаме най-стриктни етични принципи.

С уважение,

Сара Стоунейкър, специалист „Връзки с
обществеността“ на професор Росен

Веднага изпратих отговор:

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: офиса на професор Росен. „Хром-Мед“

Една от „участничките“ беше моя сестра. Платили са й триста паунда, за да се включи в програмата. Името ѝ е Тес Хеминг (второто ѝ име е Анабел, кръстена е на баба си). Беше на 21. Бе убита, след като е родила мъртво дете. Погребението ѝ, заедно с това на сина ѝ, е в четвъртък. Липсва ми повече, отколкото можете да си представите.

Имах чувството, че мястото, на което се намирах, е особено подходящо за писането на подобен имейл. Болестта и смъртта може и да бяха залостени в отделенията отгоре, но аз си представих как невидимите им частици проникват безшумно в атриума и падат в капучиното и билковия чай, предлагани в болничното кафе. Едва ли бях първата, която пишеше емоционален имейл от тази маса. Чудех се дали специалистката по връзки с обществеността щеше да го предаде на професор Росен. Съмнявах се.

Реших да разбера дали болничният персонал знае нещо за парите.

Пет минути преди определения ми час хванах асансьора за четвъртия етаж и влязох в родилното отделение.

Стори ми се, че главната акушерка се притесни, щом ме видя, но може би непокорната ѝ червена коса ѝ придаваше такъв вид през цялото време.

— Страхувам се, че още не сме открили картоната на Тес. А без него не успях да разбера кой е присъствал на раждането на бебето ѝ.

Изпитах облекчение, но си помислих, че е признак на страх да му се поддавам.

— Никой ли не си спомня?

— Страхувам се, че не. През последните три месеца имаме недостиг на персонал, затова ни изпращат външни лекари и сестри. Мисля, че трябва да е бил някой от тях.

Намеси се една млада сестра с пиърсинг на носа и вид на пънкарка:

— В главния компютър разполагаме с обща информация — като часа и датата на приемането и изписването на пациента, а за нещастие — в случая на сестра ви — и факта, че бебето ѝ е умряло. Но нищо по-конкретно. Нищо за нейната медицинска история или персонала, който се е грижил за тях двамата. Вчера проверих и в психиатричното отделение. Доктор Никълс каза, че документите ѝ така и не са стигнали до него. Каза ми, че нашето отделение трябвало „да се стегне“, а подобен коментар, излязъл от неговата уста, е проява на силен гняв.

Спомних си думите на доктор Никълс, че не разполага с „психиатричната ти история“. Не знаех, че е заради изчезналия ти картон.

— Но информацията от картоната ѝ не е ли вкарана в някой компютър? Имам предвид не само общата, но и детайлната информация? — попитах.

Главната акушерка поклати отрицателно глава:

— За пациентките от родилното отделение използваме обикновени картони, за да могат жените да ги носят със себе си, в случай че започнат да раждат, когато не са близо до тяхната болница. После прикачваме към картоната и написаната на ръка информация, касаеща раждането, и всичко това уж се съхранява на сигурно място.

Телефонът иззвъня, но главната акушерка го игнорира, насочвайки цялото си внимание към мен:

— Наистина много съжалявам. Разбираме колко важно трябва да е това за вас.

Докато говореше по телефона, първоначалното ми облекчение, че документите ти са изчезнали, се замести от подозрителност.

Дали в тях нямаше някаква улика, свързана с убийството ти? Затова ли бяха „изгубени“? Изчаках главната акушерка да свърши с разговора.

— Не е ли странно, че картонът на една пациентка е изчезнал просто така? — попитах.

Тя направи гримаса:

— За нещастие, съвсем не е странно.

Един закръглен консултант в раиран костюм, който тъкмо минаваше, спря и се намеси:

— От диабетичната клиника изчезна цяла количка с документи във вторник. Всичките просто потънаха в някаква административна черна дупка.

Забелязах, че при рецепцията е пристигнал доктор Сондърс; проверяваше някакви бележки. Изглежда не ме беше видял.

— Наистина ли? — възкликнах, макар никак да не се интересувах. Но консултантът продължи да загрява по темата.

— Когато миналата година построиха болница „Сейнт Джон“, никой не се сети, че трябва да се помисли и за морга, и когато умря първият им пациент, нямаше къде да го занесат.

Главната акушерка очевидно се срамуваше заради него и аз се зачудих защо този човек говори толкова открито пред мен за грешките в системата.

— По време на релокация на млади онкологично болни пациентки никой не се сети да транспортира замразените им яйцеклетки. И сега шансовете им да родят, щом се възстановят, са нулеви.

Доктор Сондърс ме забеляза и ми се усмихна окуражаващо:

— Но ние не сме напълно некомпетентни през цялото време, повярвайте ми.

— Знаете ли, че на жените им е било плащано, за да се включат в експерименталното лечение на кистозна фиброза? — попитах.

Консултантът с раирания костюм ми се стори малко ядосан от внезапната смяна на темата:

— Не, не знаех.

— Нито пък аз — намеси се доктор Сондърс. — Знаете ли за каква сума става въпрос?

— Триста паунда.

— Много е възможно някой лекар или сестра просто да са решили да проявят добрина — каза доктор Сондърс загрижено. И отново ми напомни за теб, този път по способността си да мисли най-хубавото за хората.

— Като онази сестра от онкологията миналата година, помните ли? — попита той.

Консултантът с раирания костюм кимна:

— Похарчи целия транспортен фонд на отделението, за да купи дрехи на един старец, когото съжалила.

Младата сестра пънкарка додаде:

— Акушерките понякога също се опитват да помагат на изпадналите във финансово затруднение майки, като при изписването им дават пелени и сухо мляко за бебетата. Понякога някое коритце или стерилизатор също изчезват по предназначение.

Консултантът се ухили:

— Искате да кажете, че сме се върнали отново във времето, когато медицинските сестри наистина ги е грижа?

Сестрата го погледна намръщено и той се засмя.

Чуха се два къси сигнала на пейджър, телефонът на рецепцията иззвъня. Консултантът се отдалечи, за да провери пейджъра си; сестрата вдигна телефона; главната акушерка тръгна към отделението, за да отговори на пациентско повикване. Останах насаме с доктор Сондърс. Винаги съм се чувствала неловко в присъствието на хубави мъже, какво остава пък — на красиви. Свързвам ги не толкова със страха от отхвърляне, колкото с притеснението, че на техния фон ще съм напълно невидима.

— Искате ли кафе? — попита ме той.

Вероятно се изчервих, докато поклащах отрицателно глава. Не желаех да се превръщам в обект на емоционална благотворителност.

Искам да призная, че макар все още да бях с Тод, си фантазирах разни работи за мен и доктор Сондърс, които знаех, че няма да се случат. Дори да успеех да си изградя фантазия, в която той да е привлечен от мен, венчалната му халка щеше да е пречката това да се превърне в нещо по-продължително или сигурно, или каквото очаквах от една връзка.

* * *

— Дадох на главната акушерка координатите си, в случай че открие картоната на Тес. Но тя ме предупреди, че документите може да са безвъзвратно загубени.

— Казахте, че сте сметнали изчезването им за подозрително — пита господин Райт.

— В началото да. Но колкото повече време прекарвах в болницата, толкова по-трудно ми беше да си представя, че там може да се случва нещо зловещо. Просто всичко изглеждаше толкова открито, цареше работна атмосфера, в която хората буквално си гледаха един друг през рамото. Не виждах как някой би могъл да направи нещо и да му се размине. Не че знаех какво точно може да е „това нещо“.

— А плащането?

— Хората в „Света Анна“ изобщо не изглеждаха изненадани, какво остава да им се стори съмнително.

Той поглежда към записите на телефонните ми разговори:

— Детектив Финбъро не ви се е обадил и вие не сте го потърсили отново?

— Не, какво можех да му кажа? Че на жените им е плащано, но никой в болницата не го смята за зловещо или дори странно; че акциите на „Хром-Мед“ излизат на борсата, но дори собственият ми годеник смята, че това е логично бизнес решение. И че картонът на Тес е изчезнал, но медицинският персонал смята това за част от болничното ежедневие. Нямах нищо, което да му предложа.

Устата ми е пресъхнала. Отпивам малко вода, после продължавам:

— Мислех, че съм в задънена улица и че трябва да се върна към първоначалните си подозрения към Емилио Коди и Саймън. Знаех, че повечето убийства се извършват от хора от близкото обкръжение на жертвата — наричат ги битови. Не помня къде съм го чувала.

Но помня, че смятах „убийство“ и „битово“ за оксиморон. Да изгладиш прането в неделя вечерта и да изпразниш миялната машина са битовизми, убийството не е.

— Мислех, че и Саймън, и Емилио са способни да я убият. Емилио разполагаше с явен мотив, а Саймън очевидно бе обсебен от нея, снимките ѝ бяха доказателство за това. И двамата бяха свързани с Тес по линия на колежа: Саймън бе студент там, Емилио — преподавател. Така че щом излязох от болницата, отидох в колежа. Искях да видя дали някой може да ми каже нещо.

Господин Райт сигурно си мисли, че съм била водена от силна мотивация и енергия. Но не беше така. Просто отлагах прибирането си

у дома. Отчасти защото не исках да се връщам, без да съм постигнала някакъв напредък, отчасти защото исках да избегна Тод. Той ми се беше обадил и ми беше предложил да дойде на погребението ти, но аз му бях отвърнала, че не е необходимо. Така че той планираше да отлети обратно за Щатите възможно най-скоро и щеше да дойде в апартамента, за да си събере багажа. Не исках да съм там.

* * *

Снегът по пътеките, водещи към Колежа по изкуствата, не беше разчистен и повечето от прозорците тънеха в тъмнина. Секретарката с немски акцент ме информира, че е последният от три последователни почивни дни. Съгласи се да закача няколко съобщения на таблото. Първото беше с информация за твоето погребение. С второто молах приятелите ти да се срещнат с мен след две седмици в едно кафене отсреща. Бележката беше импулсивна, бях избрала датата на срещата случайно и докато я слагах до обявите за търсене на съквартиранти и за продажба на стативи, си помислих, че изглежда нелепо и че никой няма да дойде. Но въпреки това я оставих.

Когато се прибрах у дома, заварих Тод да ме чака в тъмното; беше вдигнал качулката си, за да се предпази от суграшицата.

— Нямам ключ.

Мислех, че беше взел един със себе си.

— Извинявай.

Отключих вратата и той влезе в спалнята.

Гледах го, застанала на прага, как събира дрехите си извънредно внимателно. Изведнъж той се обърна и все едно ме хвана натясно — за пръв път се вглеждахме един в друг както трябва.

— Върни се с мен! Моля те.

За миг се поколебах. Погледнах към прилежно сгънатите му дрехи, спомних си реда и спокойствието на живота ни в Ню Йорк, убежище от настоящия водовъртеж. Но подреденият ми живот беше в миналото. Не можех да се върна обратно към него.

— Биатрис?

Поклатих отрицателно глава и от лекото движение ми се зави свят.

Той ми предложи да върне колата на летището. В края на краищата, няхах никаква представа колко дълго щях да остана. А таксата беше ужасно висока. Баналността на разговора ни, вниманието към практичния детайл бяха толкова успокояващо познати, че ми се прииска да го помоля да остане с мен — да го умолявам да остане с мен. Но не можех да му причиня това.

— Сигурна ли си, че не искаш да остана за погребението? — попита ме той.

— Да. Въпреки това ти благодаря.

Дадох му ключовете от колата и чак когато чух двигателя отвън, се сетих, че трябваше да му върна годежния пръстен. Въртях го около пръста си и гледах през прозореца на приземния етаж, докато колата се отдалечаваше. Продължих да гледам след нея дори след като беше изчезнала от хоризонта и вече чувах единствено бръмченето на чуждите коли.

Чувствах се хваната в клетката на самотата.

* * *

Бях казала на господин Райт за бележките, които закачих в колежа, но не и за Тод.

— Да отида ли да взема някакви кексчета? — предлага той.

Силно съм изненадана:

— Много мило от ваша страна.

„Мило“! — утре трябва да си нося тълковен речник. Чудя се дали не го прави просто от любезност. Или наистина е гладен. Или може би е романтичен жест — предложение за чай като в добрите стари времена. Изненадана съм колко силно се надявам да е последното.

Когато излиза, набирам служебния номер на Тод. Неговата секретарка вдига телефона, но не разпознава гласа ми — сигурно вече напълно съм си възвърнала английския акцент. Свързва ме с Тод. Помежду ни все още се чувства неловкост, но по-малко, отколкото в началото. Предприели сме начални стъпки по продажбата на апартамента ни и обсъждаме нещата. После той изведнъж сменя темата.

— Гледах те по новините — казва. — Добре ли си?

— Да. Благодаря.

— Искях да ти се извиня.

— Няма за какво да ми се извиняваш. Наистина, аз съм тази, която...

— Разбира се, че трябва да ти се извиня. През цялото време беше права за сестра си.

Помежду ни увисва мълчание, което нарушавам.

— Е, ще се местиш ли при Карън?

Кратка пауза, преди да ми отговори:

— Да. Но ще продължавам да плащам моя дял от кредита за апартамента — докато не го продадем, разбира се.

Карън е новата му приятелка. Когато ми каза за нея, се почувствах виновна заради облекчението, което изпитах, че толкова бързо е започнал нова връзка.

— Не мислех, че ще възразиш — казва Тод и ми се струва, че всъщност му се ще да е обратното. Бодростта му ми звучи фалшиво. — Предполагам, че е малко като при теб и мен, но този път ролите са разменени.

Нямам представа как мога да коментирам това.

— „Щом не може да има равенство в чувствата...“ — цитира той уж небрежно, но аз знам как да си преведа тона му. Ужасявам се, че може да добави: „Нека онзи, който е обичан повече, да съм аз“.

Сбогуваме се.

Припомних ти, че съм учила литература, нали? Разполагам с безкраен запас от цитати, но те някак си винаги са подчертавали по-скоро неадекватността на живота ми, отколкото са добавяли стимулиращ литературен привкус към него.

Господин Райт се връща с кексчетата и с чай. Вземаме си пет минути почивка и разговаряме за дребни и незначителни неща — нетипичното за сезона време, луковиците в Сейнт Джеймс Парк, поникналия в градината ти божур. Фактът, че хапваме и пием чай заедно, ми се струва романтичен, някак безопасно отживял; той носеше със себе си полъха на деветнадесети век, макар много да се съмнявам, че героините на Джейн Остин са пили чай от стиропорни чаши и са яли кексчета от прозрачни пластмасови кутии.

Надявам се, че не е разочарован, задето не мога да си доям кекса.

След чая се връщаме около две страници назад в показанията ми, за да сравним някои детайли, после господин Райт предлага да приключим за деня. Той трябва да остане и да довърши работата си по някакви документи, но въпреки това ме изпраща до асансьора. Докато вървим по дългия коридор и подминаваме празните тъмни офиси, имам чувството, че ме изпраща до входната ми врата. Изчаква вратите на асансьора да се отворят и аз се озовавам в безопасност вътре.

Излизам от следствената служба и отивам да се срещна с Кася. Ще похарча парите, които съм изкарала за два дни работа, за да купя билети за виенското колело, както съм ѝ обещала. Но съм изтощена, крайниците ми са така натежали, сякаш не ми принадлежат. Просто ми се ще да си отида у дома и да се наспя. Когато зървам дългите опашки, се изпълвам с отвращение към „Окото на Лондон“, превърнало града в урбанистичен циклоп.

Виждам как Кася ми маха от началото на една от опашките. Трябва да е чакала с часове. Хората я гледат странно, вероятно се притесняват да не вземе да почне да ражда в някоя от кабинките.

Отивам при нея и след десет минути се качваме „на борда“.

Докато се изкачваме все по-нависоко, Лондон се разстила в краката ни и аз вече не се чувствам болна и уморена, а възвисена. И мисля, че макар да не съм в цветущо състояние, днес поне не ми е причернявало, което трябва да е добър знак. Така че може би мога да си позволя да се надявам, че съм оцеляла след този сблъсък; че всичко може да бъде наред.

Посочвам забележителностите на Кася, моля хората от южната страна на кабинката да се отместят, за да ѝ покажа Биг Бен, електроцентралата в Батърси, сградите на Парламента, моста на Уестминстър. Докато размахвам ръце и показвам Лондон на Кася, се изненадвам не само от гордостта, която изпитвам от моя град, но и от думата „моя“. Бях градила живота си в Ню Йорк, на разстояние един океан от тук, но по някаква необяснима причина усещам, че това е мястото, към което принадлежа.

Понеделник

Тази сутрин се събуждам отчайващо рано. Пудинг е като мъркаща космата възглавница върху краката ми (навремето така и не разбрах защо ти бе да прибиращ някаква улична котка в дома си). Господин Райт ми беше казал, че днес ще „покрием“ погребението ти. В пет и половина се отказвам от идеята за спане и излизам в градината ти.

Трябва първо да прекарам всичко през съзнанието си, да се уверя, че мога да си спомня онова, което е важно, но мислите ми се свиват, когато се опитвам да погледна назад през някакъв фокус. Вместо това поглеждам към листата и пъпките, които вече разцъфват по цялата дължина на доскоро смятаните за мъртви клонки. Но се страхувам, че има и един фатален случай. Розата ти „Констанс Спрай“ бе унищожена от една лисица, която бе уринирала върху нея, така че на нейно място засадох „Кардинал Ришельо“. Никоя лисица няма да се осмели да се изпикае върху него.

Усещам как някой ме намята с палто и виждам как Кася сънливо се тътри обратно към леглото. Пеньоарът ти вече не може да обгърне корема ѝ. Остават само още три дни до термина ѝ. Тя ме помоли да съм при нея по време на раждането, да съм нейната „дула“^[1] (това ми звучи прекалено изискано, като се има предвид колко повърхностни са познанията ми относно онова, което се прави в такъв момент). Ти никога не си ми споменавала за никаква дула, когато ме помоли да съм с теб при раждането на Хавиер, просто поиска да съм там. Може би си мислела, че ще ми се стори малко отблъскващо. (И щеше да си права.) Или може би нямах нужда от специално наименование, защото бях аз. Аз съм ти сестра. И леля на Хавиер. Това е достатъчно.

Може да си помислиш, че Кася ми дава втори шанс, след като съм се провалила с теб. Но въпреки че това би било лесно, истината е друга. Кася действа на околните като антидепресант. Тя ме принуди да погледна към бъдещето. Помниш ли когато Тод ми каза, че „животът

трябва да продължи“? Но тъй като животът ми не можеше да бъде превъртан назад към времето, когато ти все още беше жива, за да спре там, движението напред ми изглеждаше егоистично. Само че растящото бебе на Кася (момиченце, както наскоро се разбра) е визуално напомняне на факта, че животът продължава — противно на фразата „Мemento мори“ („Помни, че си смъртен“). Не знам съществува ли израз „Мemento витае“ („Помни, че си жив“).

Еймиъс се оказа прав; утринният хор е наистина много силен навън. От цял час птичките пеят, та се късат. Опитвам се да си спомня реда, в който ми ги беше изброил, и мисля, че сега трябва да се обадят чучулигите. Докато слушам как една горска чучулига (или поне предполагам, че е такава) изпълнява ноти като от прелюдия на Бах, аз си спомням твоето погребение — леко удивена и странно успокоена.

* * *

Предната нощ прекарах в старата си стая в Литъл Хадстън. От години не бях спала в единично легло и осъзнах, че теснотата му и плътно подпъхнатите под мен завивки и юрганът от гъши пух ми вдъхват чувство за сигурност и спокойствие. Станах в пет и половина, но когато слязох долу, мама вече беше в кухнята. На масата имаше две чаши кафе. Тя ми подаде едната:

— Щях да ти донеса кафето в стаята, но не исках да те будя.

Още преди да отпия, знаех, че ще е студено. Навън беше тъмно, чуваше се трополенето на дъжда. Мама разсеяно дръпна завесите, сякаш можеше да види през прозореца друго, освен отражението си в стъклата.

— Когато някой умре, можеш да си го спомняш на каквато възраст си поискаш, нали? — попита ме тя. Докато мислех какво да ѝ отговоря, тя продължи: — Ти вероятно си мислиш за порасналата Тес, защото беше все така близка с нея. Но когато се събудих, аз си я спомних като тригодишна, с поличката на фея от „Уулуърт“ и с полицейски шлем на главата. Вълшебната ѝ пръчица беше една дървена лъжица. Вчера в автобуса си спомних как я държах на ръце, когато беше едва на два дни. Усетих топлината на телцето ѝ. Спомних си как всичките ѝ пръстчета обгръщаха един мой пръст — толкова

мънички бяха, че дори не се докосваха. Спомних си формата на главичката ѝ, как галех вратлето ѝ, докато спеше. Спомних си миризмата ѝ — миришеше на невинност. Друг път я виждам на тринадесет — толкова хубава, че се притеснявам всеки път, когато някой мъж погледне към нея. Всичките тези Тес са моята дъщеря.

В десет часа и петдесет и пет минути тръгнахме към църквата. Вятърът запращаше шибация студен дъжд в лицата и краката ни и черната пола на мама залепна за мокрите ѝ бедра, а моите ботуши бяха целите опръскани с кал. Но аз бях доволна, че вали и има вятър — „вейте ветрове, плющете по лицата“; да, знам, това не е някой брулен хълм, а Литъл Хадстън в четвъртък сутрин с неговите паркирани покрай пътя, водещ към църквата, два реда коли.

На режещия дъжд отвън стояха около стотина човека: някои скрити под чадъри, други с вдигнати качулки. За момент си помислих, че църквата още не е отворена, после разбрах, че е прекалено пълна и хората не могат да се поберат в нея. Сред тълпата съзрях детектив Финбъро и полицаи Върнън, но повечето лица виждах размазани през дъжда и емоциите.

Докато гледах народа пред църквата и си мислех за онези, които се тълпяха вътре, си представих как всеки си има свой спомен за теб — за гласа ти, лицето ти, смеха ти, за това, какво си направила и казала — и как ако всички тези фрагменти се съберат заедно, по някакъв начин ще успеем да ти направим пълен портрет; заедно бихме могли да те задържим цяла.

Отец Питър ни посрещна при портата на гробището, откъдето се отиваше в църквата; държеше чадър, за да ни предпази от дъжда. Каза ни, че дори местата на църковния хор са заети и че е набавил допълнително столове, но вече нямало място дори за правостоящи.

Докато вървах с него, забелязах някакъв човек, обърнат с гръб към нас, застанал сам в гробището. Гологлав, с прогизнали от дъжда дрехи. Беше превит надве пред зеещата дупка, която очакваше ковчега ти. Татко. След всичките тези години, в които го чакахме, а той никога не идваше, сега той чакаше теб.

Църковната камбана заби. Няма по-злокобен звук от този. В него няма дори частица живот, никакъв човешки ритъм, само механични

удари, оповестяващи загуба. Трябваше да влезем вътре. Стори ми се толкова невъзможно и ужасяващо, колкото да прекрача през прозорец на върха на небостъргач. Мисля, че и мама чувстваше същото. Тази единствена стъпка щеше неизбежно да завърши със спускането на тялото ти в калната земя. Едната ръка на татко се отпусна върху рамото ми. Другата му държеше мама. Той ни въведе в църквата. Когато видя ковчега ти, мама се разтрепери и треперенето ѝ достигна до мен, препратено от тялото на татко. Той продължи да ни държи, докато вървахме по безкрайната пътека, водеща към местата ни на предната редица. После седна между двете ни и ни хвана за ръцете. Никога преди не се бях чувствала толкова благодарна заради човешки допир.

По едно време за кратко се обърнах и огледах църквата и хората, които излизаха навън, на дъжда. Зачудих се дали убиецът ти е тук, сред всички нас.

Мама беше поръчала пълна служба и аз бях доволна от този факт, тъй като това щеше да удължи момента до погребението ти. Ти никога не си харесвала църковните служби, но мисля, че тази на отец Питър щеше да те трогне. Предният ден беше Свети Валентин и може би поради тази причина отецът говори за безусловната любов. Мисля, че мога да си спомня точно думите му — или почти точно:

— Когато става дума за безусловната любов, повечето от вас вероятно се сещат за любовта в романтичната ѝ форма, но има и много други видове любов, които не получават подобаващ отговор, ако изобщо получават някакъв отговор. Гневна тийнейджърка мрази майка си, която пък я обича; баща-тиранин не отвърща на невинната и открита любов на малкото си дете. Но скръбта е най-върховната форма на безусловната любов. Колкото и силно, и дълго да обичаме човека, който е умрял, той никога няма да може да отвърне на любовта ни. Или поне така го чувстваме...

След края на службата излязохме да те погребем.

Безмилостният дъжд беше превърнал покритата с бял сняг земя на гробището в мръсна кал.

Отец Питър започна погребалната церемония:

— Поверяваме нашата сестра Тес и бебето Хавиер на Божиата милост и сега предаваме телата им на земята: пръст при пръстта, пепел

при пепелта, прах при прахта: с искрената и сигурна надежда за възкресение и вечен живот.

Спомних си как бях държала ръката ти на погребението на Лео. Аз бях на единадесет, ти — на шест; ръката ти беше мека и малка в сравнение с моята. Когато викарият изрече: „с искрената и сигурна надежда за възкресение и вечен живот“ ти се обърна към мен.

Не искам искрената и сигурна надежда, искам само искреност и сигурност, Бий.

На твоето погребение аз също исках искреност и сигурност. Но дори църквата може само да се надява, без да обещава, че краят на човешкия живот е началото на вечно и щастливо съществуване.

Ковчегът ти започна да изчезва в дълбоката яма, изкопана в пръстта. Видях го как се отърква в оголените и прерязани корени на тревите. После се спуска още по-надолу. И бих дала всичко, за да хвана отново ръката ти, всичко, само за да мога да го направя още веднъж, за няколко секунди. Всичко.

Дъждът трополеше по капака на ковчега ти, трак-трак. „Трака-трак, трака-трак, тракат капките дъжд“ — бях на пет и пеех тази песен на теб, новородената.

Ковчегът ти стигна до дъното на чудовищната дупка. И една част от мен слезе заедно с теб в калната земя и легна до теб, и умря с теб.

После мама пристъпи напред и извади дървена лъжица от джоба на палтото си. Разтвори пръсти и лъжицата изтрака върху ковчега. Твоята вълшебна пръчица.

А аз хвърлих имейлите, които бях подписвала с „lol“. И титлата си „по-голяма сестра“. И прякора „Бий“. Тази връзка, която двете споделяхме, не беше велика или значима за никого друго, мислех си. Малките неща. Дребните неща. Знаех, че любимият ти цвят беше пурпурното, но после стана яркожълтото (охра е артистичната дума, Бий), а ти знаеше, че докато не открих, че сиво-кафявото е по-стилно, моят любим цвят беше оранжевият — и ти ме дразнеше заради това. Ти знаеше, че моето първо порцеланово животно е котка (даде ми назаем петдесет пенса от джобните си, за да мога да си я купя) и че веднъж извадих всичките си дрехи от училищния сандък и ги разхвърлих из цялата стая — и че това беше единственият път, в който някога съм била близо до истерия. Аз знаех, че когато беше на пет, в продължение на цяла година всяка вечер ти се качваше да спиш при

мен, в моето легло. Изхвърлих всичко, което бяхме споделяли — здравите корени, стъблата, листата и красивите меки цветове на сестринството — в земята, при теб. А аз стоях права до ръба, толкова смалена от загубата, че си мислех, че всъщност няма как да съм там.

Единственото, което ми беше позволено да задържа за себе си, беше чувството на загуба. Което е какво? Сълзите, които ме бодат от вътрешната страна на лицето, емоцията, заседнала в гърлото ми, кухината в гърдите ми, по-голяма от мен самата? Това ли беше всичко, което ми беше останало от двадесет и едната години, през които те бях обичала. Дали чувството, че всичко на света е наред (в моя свят, защото ти беше неговата основа), зародило се в детството и пораснало заедно с мен — дали това чувство щеше да бъде заменено с нищото? С ужаса от нищото? Защото сега не бях ничия сестра.

Видях, че са дали на татко шепа пръст. Но докато държеше ръка над ковчега ти, той не успя да разтвори пръстите си. Вместо това пхна пръстта в джоба си, пусна я там, а не върху теб. Отец Питър хвърли първата буца и татко се прекърши, разцепи се на две от болка. Отидох при него и взех окаляната му ръка в моята, остатъците от пръстта охлузиха меките ни длани. Той ме погледна с любов. Дори един егоист би могъл да обича някого, нали? Дори ако е наранил този някого и го е предал. Аз по-добре от всички би трябвало да го знам.

Мама мълчеше, докато хвърляха пръст върху ковчега ти.

Една експлозия в космоса не предизвиква никакъв звук.

* * *

Беззвучното крещене на мама кънти в главата ми, докато приближавам към сградата на следствената служба. Понеделник е и е пълно с хора. Щом се озовавам в претъпкания асансьор, започвам както обикновено да се притеснявам, че ще заседа, че мобилният ми телефон няма да има обхват и Кася няма да успее да се свърже с мен, в случай че родилните болки започнат. Веднага щом слизам на третия етаж, проверявам за съобщения: нищо. Хвърлям поглед и на пейджъра си. Само Кася има номера му. Прекалено е, да, но подобно на новопокръстен католик моето превъплъщение в човек, на когото му пука за другите, ще бъде извършено точно както трябва: с броеници и

ароматни пръчици, пейджър и специален рингтон на мобилния ми телефон, запазен единствено за нея. Не разполагам с чувството за сигурност на родените човеколюбци. Поне това научих. Не мога да се отнасям към новата си роля небрежно, все едно е част от задължителния ми сутрешен грим. И да, може би тревогите ми за Кася са начин за известно време да пренасоча мислите си към някого, който е жив. Имам нужда от мemento vitae.

Влизам в офиса на господин Райт. Тази сутрин той не ми се усмихва, може би защото знае, че днес трябва да започнем с погребението ти; или може би искрицата романс, която си мислех, че съм усетила през изминалия уикенд, се е удавила в морето на разказваното от мен. Свидетелските ми показания с тяхната централна тема „убийство“ едва ли могат да минат за любовен сонет. Обзалагам се, че птиците на Еймиъс не си пеят за подобни неща.

Той е пуснал венецианските щори, за да спре ярките лъчи на пролетното слънце и приглушената светлина изглежда напълно подходящ фон за разказа ми за твоето погребение. Днес ще се опитам да не споменавам за физическата си слабост; както казах — нямам право да се оплаквам, не и когато твоето тяло е прекършено непоправимо и е заровено в земята.

Разказвам на господин Райт за погребението ти, придържайки се към фактите, без да акцентирам върху чувствата.

— Въпреки че тогава все още не го осъзнавах, погребението й ми даде две нови важни следи — казвам, като се опитвам да не мисля за задушавашката мъка, с която гледах как ковчегът ти изчезва под буците пръст. — Първата бе, че разбрах защо Емилио Коди — в случай че той бе убил Тес, — би изчакал раждането на Хавиер.

Господин Райт няма представа накъде бия, но мисля, че ти много добре разбираш какво искам да кажа.

— Винаги съм знаела, че Емилио има мотив — продължавам. — Връзката му с Тес излагаше на риск брака и кариерата му. Вярно, че жена му не го беше оставила, когато беше разбрала истината, но той нямаше как да предвиди това. Но ако беше той и ако я беше убил, за да предпази брака и кариерата си, защо не го беше сторил, когато Тес бе отказала да направи аборт?

Господин Райт кима и мисля, че съм разпалила любопитството му.

— Също така си спомних, че именно Емилио Коди се беше обадил в полицията след телевизионната възстановка и им беше казал, че Тес е родила. Следователно или я беше видял, или беше разговарял с нея след раждането на бебето. Емилио вече беше подал официално оплакване от мен, така че трябваше да действам внимателно, да съм сигурна, че няма да се оплаче, че съм го притеснявала. Обадих му се и го попитах дали все още желае да си получи картините, на които беше нарисувал Тес. Съвсем явно бе, че ми е ядосан, но в същото време наистина си ги искаше.

* * *

Емилио изглеждаше прекалено едър за апартамента ти, излъчваше потискаща мъжественост и гняв. Беше разопаковал всяка една от актовите картини, за да провери дали не съм ги повредила. Дали не съм добавила смокинови листа? Или просто за да види тялото ти отново. Гневът изкривяваше гласа му:

— Нямаше нужда жена ми да разбира за Тес, за кистозната фиброза, за каквото и да било. Сега е тръгнала да се тества дали не е носителка на гена на тази болест и иска и аз да го направя.

— Много разумно от нейна страна. Но ти очевидно си носител; иначе няма как Хавиер да е бил болен. И двамата родители трябва да са носители, за да се прояви заболяването у детето.

— Знам. Консултантите по генетика ни го набиха в главите. Но е възможно аз да не съм бащата.

Бях поразена. Той сви рамене:

— Тя нямаше особени предразсъдъци по отношение на секса. Спокойно може да е имала и други любовници.

— Ще се да ти каже. Както и на мен. Не беше лъжкиня.

Той замълча, защото знаеше, че казаното от мен беше истина.

— Ти си се обадил в полицията, за да им кажеш, че е родила Хавиер, нали? — попитах.

— Мислех, че така е редно.

Исках да го предизвикам. Никога не беше постъпвал „редно“. Но не заради това зададох следващия въпрос:

— В такъв случай тя трябва да ти е казала, че Хавиер е умрял?

Той замълча.

— По телефона ли ти се обади, или го направи лично?

Емилио взе картините и тръгна да си ходи. Но аз заставах на изхода:

— Искала е да признаеш Хавиер, нали?

— Трябва да разбереш едно нещо. Когато ми каза, че е бременна, аз дадох съвсем ясно да се разбере каква е позицията ми по въпроса за бебето. Казах й, че по никакъв начин няма да помогна нито на нея, нито на него. Нямах намерение да съм му баща. И тя не възрази. Даже ми каза, че на бебето ще му е по-добре без мен.

— Да. Но какво стана, когато Хавиер умря?

Той остави картините на земята. За момент си помислих, че ще ме избута от прага, за да мине. Но той вдигна ръце — абсурден театрален жест на отстъпление, грозен поради инфантилизма си.

— Права си. Предавам се. Тя заплаши да ме изложи.

— Имаш предвид, че е искала да се признаеш за баща на Хавиер?

— Точно така.

— Бебето й е умряло. Искала е баща му да не се срамува от него.

Ръцете му продължаваха да стърчат нагоре, но той сви юмруци и за момент се уплаших, че се кани да ме удари. После ги отпусна.

— Човекът, когото трябва да разпиташ, е онзи младеж, който вечно я следваше по петите със скапания си фотоапарат. Беше обсебен от нея. И адски ревнив.

* * *

— Знаех, че ако Хавиер беше останал жив, Тес не би поискала нищо от Емилио — казвам. — Но когато бебето е починало, за нея е било неприемливо Емилио да не го признае.

Край гроба ти нашият баща успя да компенсира всичките си грешки. Когато имаше значение — когато мъртвото ти тяло потъваше в калната земя, — той бе излязъл напред като мъжа, който те беше създал. Не можеш да се откажеш от мъртвото си дете.

Господин Райт изчаква един момент, преди да зададе следващия си въпрос:

— Повярвахте ли му за Саймън?

— Подозирах и двамата, но нямах нищо реално срещу тях; нищо, което да пропука убеждението на полицията, че Тес се е самоубила.

Бях разказала на господин Райт за срещата с Емилио все едно че бях някакъв детектив, но всъщност бях вложила в нея цялото си сърце на твоя сестра. Трябва да му кажа и за следното, в случай че се окаже важно. Ужасно излагащо е, но не мога повече да се преструвам на скромна и срамежлива. Трябва да рискувам да разбия доброто му мнение за мен. Затова продължавам.

* * *

Емилио стоеше на отворената врата, гневът излизаше чрез капчиците пот по лицето му. В ръцете си държеше картините, на които бе нарисувана гола.

— Просто не схващаш, нали? Между мен и Тес имаше секс, страхотен секс, но нищо повече. Тес го знаеше.

— Не мислиш ли, че някое младо момиче като Тес би могло да те възприема като бащинска фигура?

Така мислех, макар че ти многократно го беше отричала.

— Не, не мисля.

— Не мислиш ли, че след като собственият ѝ баща я е напуснал, а ти си бил неин преподавател, тя може да е търсила в теб нещо повече от „просто секс“?

— Не.

— Надявам се да е така. Защото иначе тя би се чувствала ужасно предадена.

Бях довольна, че най-после го казвах в лицето му.

— Или може би се е възбуждала от факта, че престъпва правилата — възрази той. — Бях забранено удоволствие и може би това ѝ харесваше. — Почти флиртуваше. — Забраненият плод е винаги по-възбуждащ, нали?

Мълчах и той пристъпи леко към мен. Прекалено близо.

— Но ти не харесваш секса, нали?

Мълчах и той ме погледна, изчаквайки реакцията ми:

— Тес казваше, че правиш секс само за да платиш за сигурността във връзката си.

Чувствах очите му върху себе си, шпионираха ме:

— Казваше, че си избрала работа, която е скучна, но ти носи сигурност и че същото се отнасяло и за годеника ти. — Опитваше се да разкъса плътните слоеве на сестринството ни. — Казваше, че предпочиташ да се чувстваш сигурна, отколкото щастлива. — Видя, че е улучил целта, и продължи да стреля. — Че се страхуваш от живота.

Ти беше права. Както знаеш. Другите може да се носят през живота като през спокойни води и само от време на време да изпитват по някоя кратка буря, но за мен той винаги е бил планина — стръмна и опасна. И, както съм ти казвала, аз се бях задържала върху нея с помощта на скалните издатини, металните куки и обезопасителните въжета на сигурните си работа, апартамент и връзка.

Емилио продължаваше да ме гледа втренчено в лицето, очакваше да се почувствам предадена и наранена от теб, но вместо това бях дълбоко трогната.

И се почувствах още по-близка с теб. Защото ме познаваше много по-добре, отколкото бях предполагала — и въпреки това ме обичаше. Беше достатъчно добра да не ми кажеш, че знаеш за страховете ми, беше ми позволила да запазя самоуважението си на по-голяма сестра. Знаех, че ако се осмеля да погледна встрани от своя предателски планински склон, щях да те видя да летиш в небето, необременена от чувство за несигурност и тревога и без обезопасяващи въжета, които да възпират свободния ти полет из въздуха.

И без въжета, които да те защитават.

Надявам се вече да мислиш, че съм намерила малко кураж.

---

[1] Дулата е жена, която присъства на раждането и помага на бъдещата майка да роди с възможно най-малко болка и стресови моменти. Това винаги е жена, която познава родилката и обикновено е в течение на протичането на бременността — бел.ред. ↑

Господин Райт изслуша разказа ми за конфронтацията ми с Емилио и сега се опитвам да открия нещо, което да ми подсказе дали мнението му за мен се е променило. Госпожа Падам-си-по-шефа-си влетява с кафето на господин Райт, сипано в порцеланова чаша, с бисквитка в чинийката; шоколадът се топи върху белия порцелан. За мен — кафе в пластмасова чаша и без бисквити. Господин Райт е малко засрамен от тази проява на предпочитание. Изчаква секретарката да излезе и слага една от курабийките си до моята чаша.

— Казахте, че погребението ви е насочило към две нови следи?

Следа? Наистина ли бях използвала тази дума? Понякога се вслушвам в новия си речник и за момент абсурдността на всичко това заплашва да превърне живота ми във фарс.

— *Убийството е извършено от полковник Мастърс в кухнята, със свещника.*

— *Бий, толкова си глупава. Убиецът е професор Плъм, направил го е в библиотеката, оръжието е въжето.*

Господин Райт чака.

— Да. Другата следа беше професор Росен.

Въпреки че виждах повечето хора на погребението ти размазани от скръбта и дъжда, вниманието ми бе специално привлечено от професор Росен, може би защото беше известно лице от телевизията. Той беше сред онези, които не бяха успели да си намерят място в църквата, държеше чадър с отвори отгоре — чадър на учен, който пропускаше вятъра през себе си, докато чадърите на останалите опечалени се обръщаха наопаки. Той дойде при мен и неловко ми протегна ръка, после побърза да я отпусне встрани, сякаш бе прекалено срамежлив, за да довърши жеста си докрай.

— Алфред Росен. Исках да ви се извиня заради имейла, който ви изпрати моята пиарка. Беше безчувствен. — Очилата му бяха запотени и той използва носна кърпа, за да ги избърше. — Изпратих ви личните си координати, в случай че искате и в бъдеще да ме питате за нещо. Ще се радвам да отговоря на всеки ваш въпрос.

Езикът му беше скован, позата — напрегната; забелязах само това, но не видях нищо повече, защото мислите ми бяха само за теб.

* * *

— Около седмица след погребението позвъних на номера, който професор Росен ми беше дал.

Плъзгам се по онази емоционално мъчителна седмица след погребението ти, когато не можех да разсъждавам, да се храня и да говоря нормално. Продължавам енергично, като се опитвам да притъпя спомена за онова време:

— Каза ми, че тръгва на лекторска обиколка из Щатите и предложи да се видим, преди да е потеглил.

— Подозирахте ли го? — пита господин Райт.

— Не. Нямах причини да смятам, че той или експерименталната му програма са свързани със смъртта на Тес. Тогава вече бях почнала да вярвам, че парите, които бяха дадени на жените, са били просто невинна случка, както бяха казали хората от болницата, но въпреки това не бях му задавала въпроса директно, а исках да го сторя.

Мислех, че трябва да подлагам на съмнение всичко, да подозирам всекиго. Не можех да си позволя да се впусна само по един път, трябваше да проуча всичките, докато накрая на някой от тях, в центъра на лабиринта, откриех твоя убиец.

— Срещата ни беше в десет, но в „Хром-Мед“ се провеждаха семинари, които започваха в девет и половина, затова си запазих място.

Господин Райт изглежда изненадан.

— Малко както беше навремето в ядрената промишленост — обяснявам. — Желание всичко да изглежда открито и невинно. *Посетете Селафийлд и си направете пикник!* Знаете как е.

Господин Райт се усмихва, но осъзнавам, че се е случило нещо много странно. За момент, докато приказвах, се чух, че говоря като теб.

Беше час пик и метрото беше претъпкано. Докато стоях смачкана между останалите пътници, с ужас се сетих за бележката, която бях закачила на таблото в университета, с която канех приятелите ти на среща с мен. В бъркотията покрай погребението ти някак си бях забравила. Беше в дванадесет часа същия този ден. Бях много по-притеснена от нея, отколкото от срещата с професор Росен.

Малко преди девет и половина пристигнах в сградата на „Хром-Мед“ — беше висока десет етажа и цялата в стъкло, с прозрачни асансьори, които се движеха от външната страна и приличаха на мехурчета газирана минерална вода. Цялата сграда бе опасана от неонов тръби, по които пробягваха пурпурни и сини светкавици; изглежда се опитваха да внушат на посетителите, че „научната фантастика е превърната във факт“.

Блестящият фантастичен имидж се помрачаваше от десетината демонстранти, държащи плакати с надписи: „НЕ НА ДИЗАЙНЕРСКИТЕ БЕБЕТА!“, „ОСТАВЕТЕ ИГРАТА НА БОГ НА САМИЯ БОГ!“ Развяването на плакатите не беше съпроводено от крясъци, протестиращите се прозяваха вяло, сякаш беше прекалено рано да си станал и излязъл навън. Зачудих се дали не са там, за да ги покажат по телевизията, въпреки че през последните две-три седмици директното отразяване беше по-рядко и сега в телевизиите използваша главно записи. Може би се бяха появили, защото за първи път от седмици не валеше сняг, суграшица, или дъжд.

Когато приближих, чух една от демонстрантките, млада жена с пиърсинг навсякъде и с гневно стърчаща коса, да разговаря с един журналист.

— ... и само богатите ще са в състояние да си позволят гените, които да направят техните деца по-умни, по-красиви и по-атлетични. Само богатите ще са в състояние да си позволят гените, които да предпазят децата им от рак или сърдечносъдови заболявания.

Журналистът просто държеше диктофона си и изглеждаше отегчен, но жената със стърчащата коса не се обезкуражаваше от това и гневно продължаваше:

— Неизбежно ще създадат генна суперкласа. И няма да има никакви шансове за брак извън тази класа. Кой би се оженил за някого, който е по-грозен, по-слаб, по-глупав и по-предразположен към болести от самия него? След няколко поколения ще са налице два биологични вида човеци. Генно-богати и генно-бедни.

Отидох до демонстрантката.

— Някога виждали ли сте болен от кистозна фиброза? Или мускулна дистрофия? Или болестта на Хънтингтън? — попитах.

Тя ме изглежда, ядосана, че съм прекъснала речта ѝ.

— Нямате представа какво е да живееш с кистозна фиброза и да знаеш, че те убива, че ще умреш, задушен от собствената си слюз. Нямате никаква представа, нали?

Тя бързо се отдалечи от мен.

— Вие сте късметлийка — извиках след нея. — Природата ви е създала генно-богата.

После влязох в сградата.

Казах името си на охраната и вратата се отвори пред мен. Подписах се на рецепцията и си показах паспорта, както предварително ме бяха инструктирали. Камерата зад бюрото автоматично ме снима за идентификационна карта и после ме пропуснаха по-нататък. Не съм сигурна за какво точно проверявах, но машините бяха много по-сложни и интелигентни от онези по летищата. Заедно с още четиринадесет човека ме въведоха в една зала за семинари, в която имаше огромен екран. Там ни посрещна млада жена на име Нанси, нашата енергична и усмихната „помощничка“.

След кратък урок по елементарна генетика Енергичната Нанси ни прожектира кратък филм за мишки, инжектирани като ембриони с ген на медуза. Във филма светлините изгаснаха — и хей! — мишките засветиха в зелено. Последвах множество охкания и ахания и аз забелязах, че само още един човек, освен мен — мъж на средна възраст с посивяла, вързана на опашка, коса — не е впечатлен.

Енергичната Нанси ни пусна следващия филм, който показваше мишки в лабиринт.

— Това са Айнщайн и неговите приятели — ентусиазирано рече тя. — Тези мъничета имат допълнителен ген, който отговаря за паметта и ги прави много по-умни.

Във филма „Айнщайн и приятелите му“ намираха пътя си сред един лабиринт със зашеметяваща скорост в сравнение с лутането на техните по-тъпи приятели, които не бяха продукт на генното инженерство.

Мъжът с посивялата опашка заговори, гласът му звучеше агресивно.

— Този ген на интелекта влиза ли в клетъчната верига? — попита той.

Нанси се усмихна на останалите.

— Питате дали генът се предава на техните бебета ли? — тя се обърна все така усмихната към мъжа с посивялата опашка. — Да. Оригиналните мишки са били генетично подобрени преди почти десет години. Те са прапрабабите и прапрадядовците на тези наши приятелчета. Сега сериозно, този ген на интелекта се предава от много поколения насам.

Позата, както и тонът на господина бяха враждебни.

— Кога ще го тествате и върху хора? Направо ще ударите джакпота с това, нали?

Изречението на Енергичната Нанси не трепна.

— Законът не позволява прилагането на генетични подобрения върху хора. Генното инженерство може да се използва само за лекуване на болести.

— Но веднага щом стане законно, вие ще сте готови да действате, нали?

— Научните експерименти се провеждат единствено с цел да разширим знанията си, нищо по-зловещо или комерсиално от това — отвърна Енергичната Нанси. Може би беше предварително подготвена за подобен род въпроси.

— Излизате на борсата, нали? — попита пак той.

— Не е моя работа да коментирам финансовите аспекти на компанията.

— Но вие самата имате акции? Всеки служител разполага със свой дял от акции, нали така?

— Както казах...

Той я прекъсна:

— Така че можете да скриете всичко, което не е минало по план. Няма да искате то да стане публично достояние?

Тонът на Енергичната Нанси беше ласкав, но под ленения ѝ костюм усетих воля от стомана:

— Мога да ви уверя, че тук действаме напълно открито. Не е ставало нищо, което да „не е минало по план“, както се изразихте.

Тя натисна някакъв бутон и ни пусна следващия филм, в който се виждаше как един изследовател поставяше линия в клетка с мишки. Едва тогава човек осъзнаваше истинския размер на мишките — не толкова по отношение на линията, колкото на фона на ръката на изследователя. Бяха огромни.

— На тези мишки сме дали ген, който стимулира мускулния растеж — обясни Енергичната Нанси. — Но въпросният ген доведе и до един изненадващ ефект. Той не само направи мишките много по-големи, но и по-послушни. Мислехме, че ще получим Арнолд Шварценегер, а крайният резултат беше една много мускулиста Бамби.

Смях от групата и отново само аз и мъжът с посивялата опашка не се присъединихме към него. Сякаш опитвайки се да потисне собствения си смях, Енергичната Нанси продължи:

— Но в този експеримент има и един сериозен аспект. Той ни показва, че един и същ ген може да носи информация за две напълно различни и несвързани помежду си неща.

Именно за това се бях притеснявала и аз, когато бях разбрала, че ще се подлагаш на онази терапия. Значи негативизмът ми не е бил чак толкова безпочвен, в крайна сметка.

Докато Енергичната Нанси извеждаше групата ни от семинарната зала, забелязах един човек от охраната да разговаря с мъжа с посивялата опашка. Двамата спореха, но не можех да чуя за какво; после мъжът с посивялата опашка беше грубо изведен навън.

Ние вървахме в другата посока и скоро ни вкараха в една голяма зала, която беше изцяло посветена на експерименталната програма за лечение на кистозната фиброза. Имаше снимки на излекувани бебета и заглавия от световната преса. Енергичната Нанси ни прекара набързо през наръчника за начинаещи в сферата на кистозната фиброза, докато на големия екран зад гърба ѝ се виждаше болно от муковизцидоза дете. Забелязах, че останалите от нашето малко парти го гледат втрещено,

но аз наблюдавах Енергичната Нанси с нейните розови бузи и трептящ от ентузиазъм глас.

— Историята с лечението на кистозната фиброза започва през хиляда деветстотин осемдесет и девета година, когато международен екип от учени открива дефектния ген, причиняващ това заболяване. Звучи лесно, но само си спомнете, че във всяка клетка във всяко човешко тяло има четиридесет и шест хромозоми и на всяка хромозома има тридесет хиляди гена. Откриването на този един-единствен ген е фантастично постижение. И тогава започва търсенето на лек!

Звучеше патетично като началото на филм от поредицата „Междузвездни войни“. Тя продължи с ентузиазъм:

— Учените откриха, че дефектният ген на кистозната фиброза произвежда прекалено много сол и твърде малко вода в клетките, покриващи белите дробове и вътрешностите, като така причинява произвеждането на лепкава слуз.

Тя се обърна към екрана, който показваше как детето се мъчи да диша и гласът ѝ леко потрепери. Може би го правеше всеки път, когато показваше този филм.

— Проблемът беше как да се вкара здрав ген в тялото на страдащите — продължи тя. — Съществуващият метод на използване на вирус беше далеч от идеален. С него бяха свързани множество рискове и често възможностите се изчерпваха твърде бързо. Тогава професор Росен, подкрепен от „Хром-Мед“, създаде изкуствена хромозома. Тя беше нов и напълно безопасен начин за вкарване на здравия ген в тялото.

Обади се един притеснен на вид младеж с пуловер на Оксфордския университет:

— Казвате, че вкарвате допълнителна хромозома във всяка клетка на тялото?

— Да — отвърна Енергичната Нанси с блеснали очи. — Всяка клетка от тялото на пациентите, подложени се на лечение, ще има четиридесет и седем, не четиридесет и шест хромозоми. Но това е само една микрохромозома и...

Той я прекъсна и в групата се почувства напрежение. Дали този млад човек не се явяваше заместник на мъжа с посивялата опашка в ролята на грубиянина?

— Тази допълнителна хромозома попада ли в клетъчната верига?
— попита той.

— Да, ще бъде предадена на бъдещите поколения.

— Това не ви ли притеснява?

— Не, всъщност не — отвърна с усмивка Енергичната Нанси. Спокойният ѝ отговор изглежда изтри всяка възможна следа от враждебност у него. Или може би вече не успях да я забележа, тъй като Енергичната Нанси беше намалила осветлението.

На големия екран започна филм, показващ двойната спирала на ДНК, увеличена милиони пъти. Заедно с още тринадесет души видях осветените два дефектни гена на кистозната фиброза. И после видях поразена как дефектните гени се заместват от здрави.

Удивително е да наблюдаваш чудото на научното откритие, на изтласкването на границите назад. Все едно да гледаш през телескопа на Хершел, докато е откривал нова планета, или през този на Колумб, зърнал за пръв път Новия свят. Мислиш, че преувеличавам? Видях лечението на кистозната фиброза, Тес, точно там, пред очите ми. Видях как смъртната присъда на Лео би могла да бъде пренаписана. Сега той би могъл да е жив; не спирах да си го мисля, докато Енергичната Нанси ни говореше за теломери, ДНК чипове и клетки: сега Лео можеше да е жив.

Докато филмът показваше новородени бебета, излекувани от кистозна фиброза, целувани от изпълнените с благодарност техни майки и притеснени от емоционалността си бащи, аз си мислех за едно момче, което расте; което вече не получава карти на Екшън Мен за рождения си ден, което сега би било по-високо от мен.

Филмът свърши и аз осъзнах, че за кратко бях забравила за основната си задача през последния месец или поне временно я бях изтласкала от съзнанието си. После си спомних — разбира се, че си спомних! — и бях доволна, че няма причина това лечение да бъде свързано с твоята смърт или с тази на Хавиер. Искях генетичното лечение на кистозната фиброза да бъде нашият Нов Свят, без в него да са намесени цени, жертви или злост.

Мислех, че филмът е свършил, но тогава на екрана се появи професор Росен; произнасяше реч. Вече я бях слушала в интернет и я бях чела от страниците на вестниците, но сега тя ми прозвуча по различен начин:

— Повечето хора не мислят, че учените вършат работата си със страст. Ако свирехме на инструменти или рисувахме картини, или пишехме поезия, хората щяха да го очакват, но учените — ами, ние сме студени, аналитични, лишени от емоции. За повечето хора думата „клиничен“ означава студен и безчувствен, но истинското ѝ значение е да си включен в медицинско лечение — да правиш нещо в името на доброто. И ние трябва да го правим, подобно на художниците, музикантите и поетите, с енергия, себеотрицание и страст.

Две минути по-късно секретарката му ме придружи с асансьора с вид на сапунен мехур до последния етаж, където ме посрещна професор Росен. Изглеждаше както по телевизията и на твоето погребение — със същите карикатурни очила с телени рамки, тесни рамена и липса на представителност: вдъхващ доверие учен. Благодарих му, че бе дошъл на погребението ти, и той кимна, малко грубо, както ми се стори. Двамата тръгнахме по коридора и аз наруших мълчанието:

— Брат ми страдаше от кистозна фиброза. Ще ми се да бяхте наоколо няколко години по-рано.

Той се извърна настрани и аз си спомних какво неудобство изпитваше този човек, когато го хвалеха в телевизионните интервюта. Той промени темата и скромността му ми се понрави.

— Е, информативен ли ви се стори семинарът? — попита.

— Да. И изключителен.

Канех се да продължа, но той ме прекъсна, без дори да си дава сметка, че го прави.

— Най-много ме притесняват мишките с високия коефициент на интелигентност. Бях поканен да се включа в оригиналния експеримент. Един млад изследовател от Импириъл Колидж търсеше разликата между изключителния интелект и нормата или някаква подобна глупост. Беше преди доста години.

— Но въпреки това мишките са във филма на „Хром-Мед“?

— Да, компанията купи експеримента, или по-точно гена. За щастие, не е позволено прилагането на генното инженерство при хората. Иначе без съмнение вече щяхме да имаме светещи в тъмното човеци или гиганти, които пеят приспивни песнички.

Помислих си, че тази реплика е взета отнякъде другаде или най-малкото е упражнявана предварително. Професорът не изглеждаше като човек, който има навика да остроумничи.

— Но лечението на кистозната фиброза е напълно различно нещо — казах.

Той спря на място и се обърна към мен:

— Да. Няма място за сравнение между генното лечение на кистозната фиброза, което се справя с една ужасна болест, и играта с гени в името на някакво генетично подобрене. Или за създаване на уроди. Не може да става и дума за сравнение.

Страстта в думите му ме изненада и аз за първи път осъзнах, че той притежава и физика.

Стигнахме до кабинета му и влязохме вътре.

Беше просторна стая, три от стените ѝ бяха стъклени и откриваха панорамна гледка към Лондон, напълно съответстваща на останалата част от сградата. Но бюрото му беше малко и очукано и аз си представих как го е местил със себе си из студентски стаи и нарастващи по големина офиси, докато накрая се беше озовало тук, където не бе на мястото си. Професор Росен затвори вратата зад нас.

— Искате да зададете няколко въпроса?

За момент бях забравила за всичките си подозрения и когато той ми ги припомни, ми се стори нелепо да го разпитвам за плащанията (както казах и преди — някакви мижави триста лири, при положение че инвестициите в експеримента бяха колосални). А и в светлината на всичко, което бях видяла, това ми се струваше грубо. Но вече не се влияех от това, кое е любезно и кое — не.

— Знаете ли защо са плащали на жените, взели участие в експеримента? — попитах.

Той почти не реагира.

— Отговорът на пиарката ми беше безчувствено формулиран, но правилен. Не знам кой е плащал на сестра ви или на някого друго, но мога да ви уверя, че не сме били ние, нито някой от грижещите се за административната страна на експеримента. Пригответе си имената и докладите на комитетите по етика към включените в изследването болници. Сама можете да видите, че не са предлагани или извършвани никакви плащания. Би било нередно. — Той ми подаде купчина документи и продължи: — В действителност, ако бяха

намесени някакви плащания, то майките щяха да дават пари на нас, а не обратното. Имаме родители, които ни умоляват да бъдат включени в лечението.

Настъпи неловко мълчание. Бях получила отговор на въпроса си, а бяхме прекарвали едва три минути в офиса му.

— Все още ли работите за Импириъл Колидж? — попитах го, колкото да си дам малко време, през което да измисля някой по-важен въпрос. Но изглежда уцелих болно място; тялото, както и гласът му, преминаха в отбрана.

— Не. Работя тук на пълно работно време. „Хром-Мед“ разполагат с по-добра база. Разрешават ми да изнасям лекции. — Долових горчивина в гласа му и се зачудих каква беше причината.

— Сигурно сте много търсен? — попитах любезно.

— Да, много. Интересът е огромен. Канен съм от повечето от престижните европейски университети, а в Америка всичките осем колежа от Айви лигата^[1] са ме поканили да произнеса реч върху основните моменти в работата си; четири от тях дори ми предлагат почетна професорска титла. Утре започвам лекторската си обиколка из Щатите. Ще е огромно облекчение да говоря часове наред пред хора, които разбират поне малко за какво става дума, вместо да произнасям кратки речи пред медиите.

Сякаш някой пусна духа от бутилката. Думите му ми разкриха, че преценката ми за него е била напълно погрешна. Той искаше да е в центъра на прожекторите, но желаше тези прожектори да го осветяват в лекторските зали на престижните университети, а не по телевизията. Искаше похвали, но от себеподобните си.

Седях на известно разстояние от него, но въпреки всичко той се отдръпна назад, докато говореше, все едно стаята беше претъпкана с хора.

— В имейла, който ми изпратихте, изглежда намеквате, че между смъртта на сестра ви и моя експеримент има връзка.

Забелязах, че каза „моя експеримент“ и се сетих, че по телевизията беше говорил за „моята хромозома“. До този момент не бях разбрала колко силно се отъждествява с изследването.

Той се извърна. Вече не гледаше към мен, а към собственото си отражение в стъклената стена на офиса.

— Откриването на лечение на кистозната фиброза е работата на моя живот. Буквално посветих живота си, всичко ценно, което имах — време, всеотдайност, енергия, дори любов — на това единствено нещо. Не съм го направил, за да причиня зло на когото и да било.

— Какво ви е накарало да се заемете с него? — попитах.

— Искam да знам, че след като умра, съм направил света едно по-добро място — той се извърна с лице към мен и продължи. — Вярвам, че бъдещите поколения ще погледнат на постиженията ми като на повратна точка в стремежа ни към произвеждането на популация, лишена от всякакви болести — без кистозна фиброза, без алцхаймер, без болест на моторните неврони, без рак.

Бях поразена от страстта в гласа му.

— Не само ще ги изтрием от лицето на земята, но и ще се постареем тези промени да бъдат предавани от поколение на поколение. Милиони години еволюция не са успели да излекуват дори най-обикновената настинка, камо ли сериозните болести, но ние можем и само след няколко поколения вероятно ще го направим.

Защо, докато говореше за премахването на болестите, ми се струваше страшен? Може би защото всеки фанатик, каквато и да беше каузата му, задейства някакъв защитен рефлекс у нас. Спомних си как в речта си беше сравнил учения с художник, музикант, писател. Сега тази връзка ми се струваше притеснителна — защото вместо думи, картини или ноти, един генен инженер имаше на разположение човешки гени. Той изглежда усети смущението ми, но не разбра правилно причината, която го беше предизвикала:

— Мислите, че преувеличавам, госпожице Хеминг? Моята хромозома е в нашата генна банка. За по-малко от един живот време постигнах милиони години човешко развитие.

Предадох временния си пропуск и излязох от сградата. Демонстраторите продължаваха да висят там; сега бяха по-гласовити, след като се бяха подкрепили с кафе от термосите си. Мъжът с посивялата опашка се беше присъединил към тях. Зачудих се колко често се записваше за семинара и предизвикваше Енергичната Нанси. Вероятно заради пиар и легални причини не можеха да забранят достъпа му до сградата.

Той ме видя и тръгна след мен.

— Знаете ли как измерват коефициента на интелигентност на онези мишки? — попита ме той. — Не само с лабиринта.

Поклатих отрицателно глава и започнах да се отдалечавам, но той ме настигна.

— Слагат ги в клетка и им пускат електрошок. Когато отново ги сложат вътре, онези, които са генетично подобрени, разбират, че трябва да се страхуват. Измерват интелигентността чрез страх.

Ускорих крачка, но той не спря да ме преследва.

— Или пък пускат мишките в контейнер с вода, в която има скрита платформа. Онези, които са със завишен коефициент на интелигентност, се научават да откриват платформата.

Забързано вървах към станцията на метрото, опитвайки се да върна възторга си от експерименталното лечение на кистозната фиброза, но професор Росен и мишките ме бяха притеснили. Фразата „Измерват интелигентността чрез страх“ се заби дълбоко в съзнанието ми, въпреки че се опитах да я изтрия.

* * *

— Искях да вярвам, че експериментът е напълно законен. Не исках той по никакъв начин да бъде свързан с убийството на Тес или смъртта на Хавиер. Но посещението ми в „Хром-Мед“ ме беше разтревожило.

— Заради професор Росен ли? — пита господин Райт.

— Отчасти, да. Мислех, че не обича славата, защото се чувстваше неудобно пред телевизионните камери. Но той не спря да се хвали за лекторската обиколка, която го бяха поканили да направи, не пропусна да подчертае, че става дума за „най-престижните“ университети в света. Разбрах, че го бях преценявала напълно погрешно.

— Подозирахте ли го?

— Бях нащрек. По-рано бях сметнала, че е дошъл на погребението на Тес и ми е предложил да даде отговор на въпросите ми единствено от състрадание, но вече не бях сигурна в мотивите му. Освен това мислех, че през по-голямата част от живота му го бяха

възприемали като лудия професор, със сигурност поне в училище и вероятно — в университета. Но сега се беше превърнал в знаменитост на момента, — а чрез своята хромозома и в знаменитост на бъдещето. Помислих си, че ако в експеримента му има нещо нередно, той за нищо на света не би искал да разруши новопридобития си звезден статус.

Но онова, което най-много ме притесняваше, бе властта, с която разполагаше всеки генен инженер, не само професор Росен. Докато се отдалечавах от сградата на „Хром-Мед“, си мислех за трите мойри, богините на съдбата — едната преди нишката на човешкия живот, другата я измерва, третата я прерязва. Мислех си за нишките на нашата ДНК, извиващи се в своята двойна спирала, две нишки във всяка клетка от нашето тяло, в които е закодирана нашата съдба. И осъзнавах, че науката никога преди не е била по-интимно свързана с онова, което ни прави човеци — онова, което ни прави смъртни.

---

[1] Айви лига, или Бръшляновата лига, е спортна организация, включваща 8 висши училища — Харвард, Принстън, Йейл, Колумбийски университет, Корнел, Пенсилвански университет, университет „Браун“ и колеж „Дартмут“, които се намират в североизточната част на САЩ и които са се превърнали в еталон за отлично качество на образованието и високи критерии при приема — бел.ред. ↑

Изминах пеша повечето път до кафето срещу колежа по изкуствата, потънала в мисли след посещението си в „Хром-Мед“. На погребението бяха дошли много от приятелите ти, но не бях сигурна колко от тях ще се появят на срещата с мен.

Когато влязох в кафенето, то беше претъпкано от студенти, всички чакаха мен. Напълно се обърках, езикът ми се върза на възел. Никога не съм обичала да организирам каквито и да било прояви, дори следобедни партита, камо ли групови срещи с непознати. Чувствах се толкова сериозна и въздържана в сравнение с тях и техния артистичен стил на обличане, екстравагантни прически и пиърсинг. Един от тях, със сплетена на расти коса и бадемови очи, ми се представи като Бенджамин. Преметна ръка през рамото ми и ме поведе към една маса.

Тъй като мислех, че искам да науча повече за живота ти, те започнаха да ми разказват истории, с които илюстрираха твоя талант, доброта, чувството ти за хумор. И докато разказвах чудесните си истории за теб, аз наблюдавах лицата им и се чудех дали някой от тях може да е твоят убиец. Беше ли Анет с ярко медната коса и тънките ръце достатъчно силна и жестока, за да убие? Когато в красивите бадемовидни очи на Бенджамин бликнаха сълзи, искрени ли бяха те, или той просто си даваше сметка каква привлекателна гледка представлява така?

* * *

— Приятелите на Тес я описваха по различен начин — казвам на господин Райт. — Но имаше една фраза, която използваха всички. Всеки един от присъстващите подчертаваше нейната „joie de vivre“^[1].

Радост и живот. Какво иронично перфектно описание за теб!

— Много ли приятели имаше? — пита господин Райт и аз съм трогната от въпроса, понеже не беше нужно да бъде задаван.

— Да. Тя високо ценеше приятелството.

Вярно е, нали? Винаги си се сприятелявала лесно, но никога не си се разделяла лесно с приятел. На партито по случай двадесет и първия ти рожден ден присъстваха твои приятели от началното училище. Ти вземаше хора от миналото си и заедно с тях навлизаше в настоящето. Можеш ли да прилагаш екологични норми и по отношение на приятелствата? Те са прекалено ценни, за да ги изхвърлиш, когато престанат да ти бъдат непосредствено необходими.

— Питахте ли ги за дрогата? — интересува се господин Райт, връщайки мислите ми обратно във фокус.

— Да. Подобно на Саймън, всички бяха категорични, че тя никога не се е докосвала до забранени субстанции. Попитах ги и за Емилио Коди, но не научих нищо полезно. Само че е „арогантно лайно“ и прекалено обсебен от собствените си творения, за да е добър преподавател. Всички знаеха за връзката на Тес с него и за бременността ѝ. После ги питах за Саймън и неговата връзка с Тес.

* * *

Настроението в кафенето се смени, атмосферата натежа, заредена с неразбираемо за мен напрежение.

— Всички знаехте, че Саймън е искал да ѝ стане гадже, нали? — попитах.

Хората кимнаха, но никой не предложи никаква информация по въпроса.

— Емилио Коди ми каза, че Саймън ревнувал? — попитах, опитвайки се да провокирам разговор.

Отговори едно момиче, което с гарвановочерната си коса и рубиненочервени устни приличаше на вещица от приказките:

— Саймън ревнуваше от всички, които Тес обичаше.

За кратко се зачудих дали и аз влизах в това число.

— Но тя не е обичала Емилио Коди? — казах.

— Не. В случая с Емилио Коди Саймън по-скоро се чувстваше като на състезание — отвърна Красивата Вещица. — Но ревнуваше от бебето на Тес. Не можеше да понесе мисълта, че тя обича някого,

който дори още не е роден, а той самият не събужда подобни чувства у нея.

Спомних си огромния колаж, изобразяващ затвор, направен от множество бебешки лица.

— Той беше ли на погребението? — попитах.

Забелязах колебание върху лицето на Красивата Вещица, преди тя да отговори:

— Чакахме го на гарата, но той така и не се появи. Обадох му се по телефона и го питах какви игрички играе. Отвърна, че си бил променил намеренията и нямало да идва. Защото за него нямало да има „специално място“ и чувствата му към Тес щели да бъдат — чакайте да си спомня точно — „пренебрегнати“, а той „не можел да толерира това“.

Заради това ли бях усетила нажежаване на атмосферата, когато попитах за Саймън?

— Емилио Коди каза, че Саймън бил обсебен от нея...? — подхвърлих.

— Да, беше — рече Красивата Вещица. — Докато работеше по онзи проект — „Женската“ или някаква подобна простотия, — не спираше да я следва като някоя проклета сянка.

Забелязах как Бенджамин хвърля предупредителен поглед към Красивата Вещица, но тя не му обърна внимание:

— По дяволите, та той буквално я преследваше!

— С фотоапарата си, за да има извинение? — попитах, спомняйки си снимките ти на стената на спалнята му.

— Да — отвърна Красивата Вещица. — Не беше достатъчно мъж, за да я погледне директно, трябваше да го прави през обектив. Някои от обективите му бяха наистина дълги, сякаш беше някой скапан папарак.

— Знаете ли защо Тес го е търпяла? — попитах.

Едно момче със срамежливо изражение, което досега беше мълчало, отвърна:

— Тя беше добра, а и мисля, че го съжаляваше. Той нямаше други приятели.

Обърнах се към Красивата Вещица:

— Проектът му спрял ли е бил? Стори ми се, че намекнахте нещо такова?

— Да. Госпожа Бардън, неговата преподавателка, му каза, че трябва да престане. Знаеше, че той просто го използва като извинение да се мъкне след Тес. Предупреди го, че ще го изключат, ако продължава.

— Кога беше това? — попитах.

— В началото на учебната година — отвърна Анет. — Значи трябва да е било миналия септември, първата седмица. Тес наистина изпита облекчение, когато разбра.

Но снимките му те бяха запечатвали през цялата есен и зима.

— Той е продължил да го прави — казах. — Никой от вас ли не е знаел?

— Трябва да е станал по-прикрит — каза Бенджамин.

— Това не би било трудно — намеси се Красивата Вещица. — Но ние не виждахме Тес толкова често, след като си взе една година почивка от колежа.

Спомних си думите на Емилио: *Трябва да разпиташ онзи младеж, който вечно я следваше по петите със сканпация си фотоапарат.*

— Емилио Коди е знаел, че следенето не е престанало — казах. — А той е преподавател в колежа. Защо не се е постарал Саймън да бъде изключен?

— Защото Саймън знаеше за връзката на Емилио Коди с Тес — отвърна Красивата Вещица. — Вероятно всеки от двамата е държал в шах другия.

Повече не можех да отлагам въпроса си:

— Мислите ли, че някой от двамата би могъл да я убие?

Групата замълча, но почувствах по-скоро срам и неловкост, отколкото шок. Дори Красивата Вещица отбегна погледа ми.

Накрая се обади Бенджамин, за да е мил с мен, предполагам:

— Саймън ни каза, че е страдала от следродилна психоза. И че заради тази психоза се е самоубила. Такова било заключението на съдебния лекар и полицията го подкрепяла напълно.

— Не знаехме дали казва истината — каза момчето със срамежливото изражение. — Но същото пишеше и в местния вестник.

— Саймън каза, че когато нещастieto се е случило, вие не сте били тук — подхвърли Анет. — Но той я бил видял и тя била... —

Гласът ѝ трепна и затихна, но аз можех да си представя какво им е надрънкарал Саймън за душевното ти състояние.

Значи пресата и Саймън ги бяха убедили, че си извършила самоубийство. Момичето, което бяха познавали и което ми бяха описали, никога не би посегнало на живота си, но ти си станала жертва на съвременния дявол, наречен пуерперална психоза — дявол, който може да накара едно момиче, което изпитва *joie de vivre* да намрази живота достатъчно, за да му сложи край. Била си убита от нещо, което е имало научно име, а не човешко лице.

— Да. В полицията вярват, че се е самоубила — казах. — Защото мислят, че е страдала от следродилна психоза. Но аз съм сигурна, че грешат.

Забелязах съчувствие по някои лица и съжаление — по други. Изведнъж се оказа, че „вече е минало един и половина“ и „лекциите започват след десет минути“, и всички се оттеглиха.

Помислих си, че Саймън трябва да ги беше настроил срещу мен още преди да ме бяха срещнали. Без съмнение им беше разказал за лабилната по-голяма сестра с нейните налудничави теории, което обяснява защо изглеждаха повече засрамени, отколкото шокирани, когато споменах думата „убийство“, както и странното им поведение към мен. Но аз не ги обвинявах, че са предпочели да вярват на Саймън вместо на мен; че са предпочели да си умряла по друг начин, а не като жертва на убийство.

Бенджамин и Красивата Вещица бяха последните, които си тръгнаха. Поканиха ме да посетя изложбата след седмица, бяха затрогващо настойчиви и аз отвърнах, че ще отида. Това щеше да ми даде нова възможност да разпитам Саймън и Емилио.

Когато останах сама в кафенето, аз си помислих, че Саймън не само ме беше излъгал за „проекта“, но и беше украсил лъжата си: *Те са за портфолиото за завършването ми... Преподавателката ми смята, че това е най-оригиналният и вълнуващ проект в цялата група.* Чудех се какво още беше лъжа. Наистина ли беше говорила с него по телефона в деня на смъртта си и беше предложила да се срещнете? Или той просто те е проследил същия ден, както често е правел, и всичко останало е било измислица, за да не го заподозра? Очевидно бе, че е много манипулативен. Наистина ли е имало мъж в храстите в онзи последен ден, или Саймън си го беше измислил? Или още по-хитро,

твоята параноя е била онова, което е провокирало въображението му — за да отмести вниманието от себе си? Колко ли пъти е седял на стъпалата пред апартамента ти с огромен букет в ръка, макар вече да си била мъртва, надявайки се, че някой ще го заvari как невинно те чака?

Докато мислех за Емилио и Саймън, се чудех, както впрочем и сега, дали в живота на всички красиви млади жени има и по някоя зловеща мъжка фигура. Ако бяха открили мен мъртва, нямаше да открият нито един подозрителен субект в ежедневието ми, така че щеше да се наложи фокусът да бъде изместен извън близкия ми кръг приятели и бившия ми годеник. Не вярвам, че изключително красивите и харизматични жени превръщат в манияци иначе нормални мъже, а по-скоро, че привличат откачалки и преследвачи; пламък в тъмнината, която се населява от тези плашещи лица, неразумно привличащ ги по-близо и по-близо, докато не изгасят същия този пламък, който ги е привлякъл.

* * *

— И после се върнахте обратно у дома? — пита господин Райт.

— Да.

Но се чувствам прекалено уморена, за да му разкажа за завръщането си в апартамента ти онзи ден, за да трябва да си спомня какво чух там. Думите ми са забавени, тялото ми потъва.

Господин Райт ме поглежда загрижено.

— Да спрем до тук.

Предлага да ми повика такси, но аз отвърщам, че една разходка ще ми се отрази добре.

Той ме изпраща до асансьора и аз разбирам колко много ценя старомодното му кавалерство. Мисля, че когато е бил млад, Еймиъс трябва да е приличал поне малко на господин Райт. Той ми се усмихва за довиждане и аз си казвам, че в края на краищата едва забележимите искрици романс може би не са били изцяло продукт на въображението ми. Романтичните мисли малко ме ободряват и аз не смятам, че ще ми навреди, ако им се насладя. Така че ще си позволя този малък лукс да

мисля за господин Райт и ще мина през Сейнт Джеймс Парк, вместо дахващам претъпканото метро.

Свежият пролетен въздух ме кара да се чувствам по-добре, а маловажните мисли ме зареждат със смелост. Когато стигам до края на парка, се чудя дали да продължа през Хайд Парк. Със сигурност вече е време да събера кураж да се изправя лице в лице с демоните си и най-накрая да укротя духовете, които ме владеят.

Със силно разтуптяно сърце минавам през портата на Кралица Елизабет. Но подобно на своя съсед и Хайд Парк е експлозия от цветове, звуци и аромати. Не мога да открия никакви демони в цялата тази зеленина, никакви шепнещи духове сред играещите с топка младежи.

Вървя през градината с розите, после подминавам естрадата, която сякаш е изскочила от някоя детска книжка с нейната пастелнорозова фасада и захарнобял покрив, поддържан от пръчки за смучене. После си спомням за избухването на бомба сред тълпата, за разхвърчалите се наоколо гвоздеи, за масовото кръвопролитие, и усещам, че някой ме наблюдава.

Чувам дъха му зад себе си, студен в топлия въздух. Ускорявам крачка, без да се обръщам назад. Той ме следва, дъхът му също забързва, повдига косъмчетата в основата на врата ми. Мускулите ми се напрягат в спазъм. В далечината виждам басейна и хората около него. Хуквам натам, краката ми треперят от адреналин и от страх.

Стигам до там и сядам, краката ми продължават да треперят, гърдите ме болят при всяко вдишване. Гледам към децата, които цопат из плиткия басейн, двама бизнесмени на средна възраст правят същото, навили крачолите на панталоните си. Едва сега се осмелявам да се обърна назад. Струва ми се, че забелязвам сянка сред дърветата. Изчаквам, докато се уверя, че е просто шарена сянка, хвърляна от клоните.

Заобикалям дърветата, гледам да съм до хората и шума. Стигам до другия край на парка и виждам една ивица яркозелена свежа трева, поръсена с точките на минзухарите. Някакво момиче върви с боси крака сред тях, хванала обувките си в ръка, радва се на стоплената от слънцето трева, а аз си мисля за теб. Проследявам я с поглед, докато стига до другия край на пъстрата ивица, и чак тогава забелязвам

сградата на тоалетната — тъмна рана сред меките ярки цветове на пролетта.

Спускам се бързо след момичето и стигам до тоалетната. Девойчето остава от другата страна, около кръста му е обвита момчешка ръка. Двамата със смях излизат от парка. Аз също се насочвам към изхода, краката ми продължават да потреперват леко, дишането ми е все така тежко. Опитвам се да си внуша, че ставам смешна. Няма нищо страшно, Биатрис; така става, когато човек страда от прекалено развинтено въображение; мозъкът ти може да ти играе всякакви шеги. Уверения, откраднати от сигурния свят на детството — в гардероба няма чудовище. Но ти и аз знаем, че той е истински.

---

[1] (От фр.) Радостта да живееш — бел.ред. ↑

Вторник

В сградата на следствената служба съм. Натъпквам се в един асансьор, в който мирише на изгоряла гума; телата неохотно се притискат едно в друго. Сега, когато съм заобиколена от хора, на ярката сутрешна светлина осъзнавам, че няма да спомена нищо за мъжа в парка. Защото господин Райт просто ще ми напомни — напълно правилно, — че той е в затвора, че са му отказали да го пуснат под гаранция и че след края на процеса ще бъде осъден на доживотен затвор без право на обжалване. Би трябвало да знам, че той никога повече няма да е в състояние да ме нарани. Докато приближавам към третия етаж, строго си казвам, че убиецът ти е отсъствие, не присъствие, и че не трябва да му позволявам да се превръща във второто, дори в представите си.

Така че тази сутрин е време за новите решения. Няма да допусна да бъда тормозена от някакво въображаемо зло. Няма да му позволя да има каквато и да е власт върху ума ми така, както някога бе имал власт върху тялото ми. Вместо това ще позволя на господин Райт и на госпожа Падам-си-по-шефа-си, и на всички хора, които ме заобикалят в тази сграда, да ми помогнат да се почувствам на сигурно място. Знам, че ми причернява все по-често и че тялото ми губи сили, но няма да се поддавам на ирационален страх, нито на физическа слабост. Вместо да си представям плашещото и грозното, ще се опитам да открия красивото в ежедневните неща, както правеше ти. Но най-вече ще си мисля за онова, през което си преминала. И ще осъзная за пореден път, че в сравнение с теб аз нямам право да потъвам в някакъв страх — фантом и самосъжаление.

Решавам, че днес аз ще отговарям за кафето. Глупост е да си въобразявам, че ръцете ми треперят. Виж. Успяла съм да взема две чаши кафе и да ги пренеса до офиса на господин Райт без проблем.

Господин Райт, леко изненадан, ми благодари. Слага нова касета в касетофона и започва.

— Стигнахме до момента, в който се срещнахте с приятелите на Тес и разговаряхте с тях за Емилио Коди и Саймън, нали? — пита той.

— Да. После се върнах в апартамента ни. Тес имаше много стар телефонен секретар, който беше купила от една улична разпродажба. Но за нея той си беше напълно в ред.

Заобикалям основната тема, но трябва да пристъпя и към нея.

— Когато влязох, видях, че лампичката мига, което означаваше, че касетата е пълна.

* * *

Без да свалям палтото си, натиснах копчето на секретаря, за да чуя съобщението. Беше от газовата компания, не беше нещо важно. Вече бях прослужала всички останали съобщения, едностранните разговори на други хора с теб.

Съблякох се и тъкмо се канех да превъртя лентата, когато видях, че има две страни. Така и не бях чула записите от обратната страна. Електронен глас произнасяше датата и часа преди всяко съобщение.

Последното съобщение беше от вторник, двадесет и първи януари, осем и двадесет вечерта. Едва няколко часа, след като беше родила Хавиер.

Стаята се изпълни със звука на приспивна песен. Сладка жестокост.

* * *

Опитвам се да звуча делово, но гласът ми е малко по-силен, искам думите ми да удавят спомена за звука в главата ми:

— Беше професионален запис и аз си помислих, че човекът, който го пускаше, сигурно е приближил телефонната слушалка до музикална уредба.

Господин Райт кима; той вече е чул записа, макар че за разлика от мен сигурно не го знае наизуст.

— От Еймиъс знаех, че сестра ми се е чувствала заплашена от телефонните обаждания — продължавам. — Че е била уплашена от

човека, който е правел всичко това, затова разбрах, че се е повтаряло много пъти, но само едно от обажданията е било записано.

Нищо чудно, че телефонът ти беше изключен, когато пристигнах в апартамента ти. Не си могла повече да понасяш този звук.

— И веднага се обадохте в полицията? — пита господин Райт.

— Да. Оставих съобщение на телефонния секретар на детектив Финбъро. Разказах му за фалшивия проект на Саймън, а също и че съм открила причина, поради която Емилио Коди би изчакал раждането на бебето, за да убие Тес. Казах, че според мен в експерименталното лечение на кистозната фиброза може би има нещо нередно, защото на жените им е плащано, а здравният картон и цялата болнична документация на Тес бяха изчезнали, макар да ми се струваше малко вероятно между двете неща да има някаква връзка.

Казах, че смятам, че ключът е в приспивните песнички. Че ако успеят да открият кой ги е пускал, ще открият и убиеца на Тес. Не беше най-овладяното и спокойно съобщение. Но току-що бях чула записа на въпросната песничка. Не бях спокойна и овладяна.

* * *

След като оставих съобщението си на детектив Финбъро, тръгнах към „Света Анна“. Гневът и покрусата ми бяха инстинктивни, имаха нужда от физическо освобождаване. Отидох в психиатричното отделение, където доктор Никълс имаше приемна за външни пациенти. Намерих името му върху забодена на вратата визитка и подминах един пациент, който тъкмо се канеше да влезе. Зад гърба си чух протестите на жената на рецепцията, но не им обърнах внимание.

Доктор Никълс изненадано ме погледна.

— Телефонният ѝ секретар е записал приспивна песничка — казах. После затананиках въпросната мелодия. — „Спи, детенце, спи, баща ти се грижи за овцете, майка ти разтърсва дървото на сънищата и от него падат сладки сънища за теб. Спи, детенце, спи.“

— Биатрис, моля ви...

Прекъснах го:

— Чула е това вечерта, когато се е прибрала от болницата. Само няколко часа след смъртта на бебето си. Един господ знае само колко

още пъти са ѝ пускани приспивни песнички. Телефонните обаждания не са били „слухови халюцинации“. Някой я е тормозил психически.

Доктор Никълс шокирано мълчеше.

— Тя не е била луда, някой се е опитвал да я докара до лудост или да накара всички останали да я смятат за такава.

Гласът му трепереше:

— Бедното момиче, приспивните песнички трябва да са я ужасявали. Но сигурна ли сте, че са били използвани непременно със зли намерения? Не смятате ли, че може да са били просто глупава шега от страна на някой неин приятел, който не е знаел, че бебето ѝ е умряло?

Помислих си колко удобно би било за него, ако наистина беше така.

— Не, не смятам.

Той се извърна настрана. Този път беше облечен в бяла престилка, но тя беше смачкана и леко зацапана, и докторът изглеждаше дори още по-опърпано безнадежден.

— Защо не я послушахте? Защо не я разпитахте по-подробно?

— Единственият път, когато я срещнах, клиниката ми, както винаги, беше претъпкана с пациенти, а спешните случаи просто се вместиаха между редовните часове за преглед и аз трябваше да ги отхвърлям, без да удължавам времето за чакане. — Гледах директно към него, но той не срещна погледа ми. — Трябваше да ѝ обърна повече внимание. Съжалявам.

— Знаели сте за фенциклидина?

— Да. От полицията ми казаха. Но чак след срещата ми с вас. Казах им, че субстанцията би предизвикала халюцинации, вероятно ужасяващи. И като се има предвид скръбта на Тес, при нея въздействието сигурно е било особено силно. В литературата се казва, че хората, които употребяват този наркотик, често се самонараняват. Приспивните песнички трябва да са били последната капка.

В тази негова приемна нямаше куче, но усещах колко много му се ще да посегне и да поглади успокояващото копринено ухо.

— Това обяснява защо се е променила от момента, в който я видях, и са я обзели мисли за самоубийство — продължи той. — Сигурно е чула някоя от песните, може би е взела малко фенциклидин

и комбинацията... — той спря, забелязвайки изражението на лицето ми. — Мислите, че се опитвам да си търся извинения?

Изненадах се от първата му интуитивна забележка.

— Но няма никакво извинение — продължи той. — Повече от очевидно е, че е страдала от зрителни халюцинации. И не е важно дали е било в резултат на психозата или на фенциклидина. Пропуснал съм ги. Каквато и да е била причината — лекарство или психоза, — тя е била опасна за самата себе си и аз не я защитих така, както би трябвало да направя.

Както и по време на първата ни среща почувствах как зад думите му прозира срам.

Бях дошла да дам воля на гнева си, но сега ми се струваше, че няма смисъл. Той вече се самонаказваше. И нямаше да промени мнението си. Вратата се отвори и в кабинета влетя жената от рецепцията, придружена от един санитар; изглеждаше изненадана от сцената вътре.

Затворих вратата зад гърба си. Нямаше какво повече да му казвам.

Забързах по коридора, сякаш можех да изпреваря преследващите ме мисли; тъй като вече няхах цел, която да ме разсейва, можех да мисля единствено за това, как си слушала приспивните песнички.

— Биатрис?

Буквално се блъснах в доктор Сондърс. Едва тогава разбрах, че плача, че носът ми тече и че в ръката си стискам влажна носна кърпичка.

— Била е подложена на психически тормоз, преди да бъде убита. Накарали са я да реагира така, че да не остане съмнение за самоубийство.

Той ме прегърна, без да ми задава въпроси. Ръцете му бяха силни, но не ми даваха усещане за сигурност. Винаги бях намирала физическата близост за притеснителна, дори при близки хора, а какво остава за някой почти непознат, така че бях по-скоро нервна, отколкото успокоена. Но той, изглежда, беше свикнал да прегръща разстроени жени, тъй като за него жестът беше напълно естествен.

— Мога ли отново да те покана на кафе?

Съгласих се, защото исках да го питам за доктор Никълс. Исках да получа доказателство, че е некомпетентен и че в полицията трябва

да премислят отново всичко, което им беше казал. А отчасти и поради факта, че когато изплюх камъчето за това, как си била тормозена психически, той не бе показал никакъв признак на неверие и заедно с Еймиъс и Кристина се беше присъединил към малката групичка от хора, които не ме отписваха на секундата.

Седнахме на една маса по средата на претъпканото кафене. Той ме погледна право в очите, цялото му внимание беше насочено към мен. Спомних си нашите състезания по надглеждане.

— Просто гледай в зениците, Бий, в това е целият трик.

Но все още не можех да го правя. Не и когато очите принадлежаха на красив мъж. Дори при тези обстоятелства.

— Доктор Сондърс, вие...

Той ме прекъсна:

— Уилям, моля те. Никога не съм бил много добър по отношение на формалностите. Обвинявам родителите си, задето ме изпратиха в държавно училище. Първият път, в който сложих униформа през живота си, беше денят, в който получих бялата докторска престилка — той се усмихна. — Освен това имам навика да предоставям повече информация, отколкото се очаква от мен. Прекъснах те, искаше да ме питаш нещо?

— Да, познавате ли доктор Никълс?

— Навремето го познавах добре. Преди много години двамата бяхме заедно на една практика и останахме приятели, въпреки че вече не го виждам особено често. Мога ли да попитам защо се интересуваш?

— Бил е психиатър на Тес. Искам да знам дали е некомпетентен.

— Отговорът на този въпрос е отрицателен. Но ти май мислиш обратното?

Изчака ме да отвърна, но аз исках да получа, а не да давам информация, и той изглежда го разбра.

— Знам, че Хюго изглежда малко хаотичен — продължи Уилям.

— С тези негови дрехи от туид и онова старо куче, но той е добър в работата си. Ако се е случило нещо нередно по отношение на здравното обслужване на сестра ти, то много по-вероятно се дължи на плачевното финансиране на психиатричната помощ, отколкото на Хюго.

Той отново ми напомни за теб със склонността си да търси най-доброто у хората и както толкова често ми се е случвало в твое присъствие, така и сега, придобих скептично изражение.

— Преди да започне да се занимава с пациенти, той работеше в изследователска лаборатория — продължи Уилям. — Беше изгряващата звезда на университета. Говореше се, че е страхотен, — че съдбата му е отредила да стане велик, и така нататък.

Много се изненадах от това описание на доктор Никълс; изобщо не пасваше на човека, когото бях срещнала; нищо в него не предполагаше подобна брилянтност.

Уилям отиде да вземе мляко от плота и аз се зачудих дали доктор Никълс не ме беше изиграл. Дали безличните дрехи и кучето по време на нашата първа среща не бяха внимателно обмислен ход, с който да ми бъде внушена точно определена представа, която аз бях приела за чиста монета? Но защо му беше да си прави този труд? Да бъде така лъжлив? Манипулативен? Свикнала да подозирам всекиго, с когото се сблъсках, плувах в свои води. Но не можех да продължавам дълго с подозренията си специално към него. Той беше прекалено свестен, за да бъде свързан с каквато и да било проява на жестокост. Слуховете за неговата изключителност трябва със сигурност да са били неверни. Във всеки случай той те беше виждал само след раждането на Хавиер и после още веднъж, така че освен ако не е психопат, каква причина би имал да те убие?

Уилям се върна с млякото. Искях да споделя мислите си с него, щеше да е облекчение да му кажа онова, което знаех, но вместо това разбърках кафето си и зърнах пръстена си. Трябваше да го върна на Тод.

Уилям също го беше забелязал:

— Хубав камък.

— Да. Всъщност, вече не съм сгодена.

— Защо тогава го носиш?

— Забравих да го сваля.

Той избухна в смях, напомняйки ми за начина, по който ти ми се присмиваш — добросърдечно. Никой, освен теб, не ме дразни по този мил начин.

Когато той стана, златната му халка, закачена на верижка около врата, се изплъзна изпод деколтето му. Може би лицето ми изрази

повече интерес, отколкото възнамерявах.

— Жена ми е в Портсмут, работи в радиологията — обясни той.
— Не е лесно да се намери работа в един и същ град, камо ли пък в една и съща болница.

Той пъхна пръстена обратно в деколтето си.

— Не ни е позволено да носим пръстени на ръцете си — под тях се задържат твърде много микроби. Доста символично, не мислиш ли?

Кимнах изненадана. Чувствах, че се отнася с мен различно от начина, по който бях свикнала. И изведнъж си дадох сметка за леко смачканите си дрехи, за небрежната прическа, за лишеното от грим лице. Никой от обкръжението ми в Ню Йорк не би ме познал, ако ме видеше да пея гневно приспивната песничка в приемната на доктор Никълс. Не бях елегантната сдържана жена от Щатите и се зачудих дали занемаряването на външността не окуражаваше хората да изразяват хаоса в себе си и в живота си като ответна реакция.

Докато гледах как Уилям излиза от кафенето, се запитах, както се питам и досега, дали не съм искала да срещна някого, който да ми напомня за теб, било то и съвсем малко. И се зачудих дали приликата, която виждах, не беше породена от надеждата или наистина съществуваше.

* * *

Бях казала на господин Райт за посещението си при доктор Никълс, последвано от разговора ми с Уилям.

— Кой мислехте, че ѝ е пускал приспивните песнички? — пита господин Райт.

— Не знаех. Смятах, че Саймън е способен на това. Както и Емилио. Не можех да си представя, че професор Росен е имал достатъчно информация за една млада жена, за да я тормози по този начин. Но и преди го бях преценявала погрешно.

— А доктор Никълс?

— Той би бил наясно как да измъчва психически даден човек. Професията му го гарантираше. Но ни най-малко не ми изглеждаше жесток или садистичен. А и нямаше причини да го прави.

— Подлагахте на съмнение мнението си за професор Росен, но не и за доктор Никълс?

— Да.

Струва ми се, че господин Райт се кани да ми зададе друг въпрос, но после се отказва. Вместо това си записва нещо.

— По-късно същия ден ви е позвънил детектив Хайнс? — пита.

— Да. Представи ми се като шеф на детектив Финбъро. В първия момент си помислих, че обаждането от някой по-висшестоящ е добър знак.

* * *

Гласът на детектив Хайнс гърмеше по телефона; човек, свикнал да кара всички в една шумна стая да замълчат и да го слушат:

— Съчувствам ви, госпожице Хеминг, но просто не можете да обикаляте наоколо и безразборно да обвинявате хората. От състрадание обърнах внимание на съмненията ви, когато господин Коди подаде оплакване срещу вас, но търпението ми вече се изчерпа. Искам да ви стане ясно едно — не можете да продължавате да викате „Вълк!“ като лъжливото овчарче!

— Не викам, аз...

— Не — прекъсна ме той. — Наричате „Вълк!“ няколко души едновременно, без да сте сигурна дали изобщо са вълци. — Той за малко да се засмее на собственото си остроумие. — Но съдебният лекар се е произнесъл за причините за смъртта на сестра ви и заключението му е основано на факти. Колкото и да не ви се иска да приемете истината — и аз разбирам, че наистина ви е трудно, — тя е, че сестра ви се е самоубила и никой друг не е виновен за смъртта ѝ.

Не допускам, че в полицията все още назначават хора като детектив Хайнс: надменен, налагащ се, пренебрежителен спрямо останалите и убеден в непогрешимостта си.

Помъчих се да прозвуча овладяно, за да не създам впечатление, че съм ирационалната жена, за която ме смяташе.

— Но без съмнение разбирате, че с тези приспивни песнички някой се е опитвал да...

Той ме прекъсна:

— Вече знаех за песничката, госпожице Хеминг.

Бях напълно объркана. Детектив Хайнс продължи:

— Когато сестра ви изчезна, съседът ѝ от горния етаж — един възрастен господин — ни пусна в апартамента ѝ. Един от офицерите ми провери дали няма нещо, което да ни помогне да открием местонахождението ѝ. Той прослуша всички записи на телефонния ѝ секретар. Не намерихме песничката за заплашителна по какъвто и да било начин.

— Но сигурно е имало повече от една песничка, въпреки че само тази е записана. Именно заради това се е страхувала от телефонните обаждания. Заради това е изключила телефона си. А и Еймиъс каза, че е имало обаждания — в множествено число.

— Той е възрастен господин, който признава, че паметта му вече не е чак толкова идеална.

Продължавах да сдържам емоциите си:

— Но не сметнахте ли, че дори само една приспивна песничка може да е странна?

— Не по-странна от това, да държиш гардероб във всекидневната си или да разполагаш със скъпи бои за рисуване, а да нямаш чайник.

— Заради това ли не ми казахте? Защото не сте мислили, че приспивната песничка е зловеща или странна?

— Точно така.

Включих телефона на спикер и оставих слушалката, за да не се издам, че ръцете ми треперят.

— Но със сигурност песничката, заедно с факта, че в тялото ѝ е открит фенциклидин, показват, че някой я е подлагал на психически тормоз?

Бумтящият му в спикера глас изпълни апартамента:

— А не мислите ли, че е много по-вероятно някой неин приятел, който не е разбрал, че вече е родила, без да иска да е проявил липса на такт?

— Това доктор Никълс ли ви го каза?

— Нямаше нужда да ни го казва. Това е логичното заключение. Особено като се има предвид, че бебето е трябвало да се роди чак след три седмици.

Не можах да спра треперенето на гласа си:

— Защо тогава ми се обаждате? След като вече сте знаели за приспивните песнички, но сте ги сметнали за маловажни?

— Вие ни се обадохте, госпожице Хеминг. Аз просто ви отговарям от любезност.

— Светлината в спалнята ѝ е по-добра. Затова е преместила гардероба във всекидневната — за да може да използва спалнята за студио.

Но той вече беше затворил.

Откакто живея в апартамента ти, те разбирам.

* * *

— Изложбата в колежа е била седмица след като сте чули приспивната песничка, нали? — пита господин Райт.

— Да. Приятелите на Тес ме бяха поканили. Саймън и Емилио трябваше да присъстват, затова щях да отида.

Намирам за знаменателно, че именно на изложбата на колежа по изкуствата — с твоите прекрасни картини; с твоя дух и любов към живота, показани пред всички — най-сетне открих пътя, който щеше да ме отведе до твоя убиец.

Сутринта на изложбата приятелят ти Бенджамин се появи с делови вид, с вързани отзад ръце, придружен от младеж, когото не познавах, и с очукан бял ван, за да закара картините ти в колежа. Каза, че събитието не е толкова официално, колкото изложбата в края на първата година, но въпреки това било важно. Можели да се появят потенциални купувачи и щели да присъстват представители от семействата на всички участници. Бяха загрижени за мен, сякаш бях особено крехка и можех да се счупя от някой по-силен шум или смях.

Когато си тръгнах с картините от апартамента ти, забелязах, че и двамата са на път да се разплачат. Нещо беше предизвикало подобна реакция, но то бе част от живота ти, която не познавах; може би просто си спомнях за последния път, в който са били в този апартамент, и контрастът — да заварят в него мен, а не теб — беше болезнен за тях.

Лично бях опаковала картините ти, но когато влязох в галерията, буквално ахнах. Не бях ги виждала окачени на стена, а само складирани върху пода. Изложени една до друга те представляваха експлозия от живи цветове, енергичността им беше завладяваща.

Приятелите ти, с които се бях запознала в кафенето, един след друг идваха да си поговорим, сякаш изпълняваха график, според който трябваше да се грижат за мен. От Саймън нямаше и следа, но сред гостите съзрях Емилио в най-отдалечения край на залата. До него стоеше Красивата Вещица и по изражението ѝ личеше, че нещо не е наред.

Когато приближих, видях, че е изложил картините, на които те беше нарисувал гола.

Застанах бледа като платно пред него, но се постарях да не повишавам глас — не исках никой да ме чуе, не исках да му осигурявам публика.

— Нима връзката ти с нея вече не ти носи наказателни точки? Сега, когато е мъртва? — попитах.

Той махна към картините, изглежда размяната на хапливи реплики с мен го забавляваше:

— Те не означават, че сме били любовници.

Трябва да съм го погледнала доста скептично, защото той добави:

— Мислиш, че художниците винаги спят с моделите си, така ли е, Биатрис?

Всъщност, да, точно това си мислех. А употребата на малкото ми име беше неуместно интимна, също както излагането на голите ти картини.

— Не е необходимо да си любовник на една жена, за да я нарисуваш гола.

— Но ти в действителност си бил неин любовник. И сега искаш всички да разберат, нали? В края на краищата, за теб е голяма реклама, че едно красиво и с двадесет години по-младо момиче е било готово да прави секс с теб. Фактът, че си бил неин преподавател и си женен, вероятно не струва толкова, колкото мачовската ти поза.

Видях как Красивата Вещица ми кима одобрително и леко изненадано, както ми се стори. Емилио я изглежда. Тя сви рамене и се отдалечи.

— Значи смяташ, че картините ми са „мачовска поза“?

— Използването на тялото на Тес. Да.

Тръгнах обратно към секцията, в която бяха изложени твоите картини, но той ме последва.

— Биатрис...

Не се обърнах.

— Имам новина, която може би ще ти се стори интересна. Получихме резултатите от изследването за кистозна фиброза. Жена ми не е носител на гена на болестта.

— Радвам се.

Но Емилио не беше свършил.

— Аз също не съм носител.

Но той трябваше да е. Иначе нещата не се връзваха. Хавиер беше болен, следователно баща му трябваше със сигурност да е носител на този ген.

Хванах се за най-простото обяснение:

— Обикновеното изследване невинаги е сто процента достоверно. Има хиляди мутации на този ген и...

Той ме прекъсна:

— Направихме всички възможни тестове — абсолютно всички — и категорично ни беше казано, че никой от нас не е носител на гена на кистозната фиброза.

— Понякога бебето може да е спонтанно засегнато, дори когато единият от родителите не е носител.

— И каква е вероятността това да се случи? Едно на милион? Хавиер не е имал нищо общо с мен.

За пръв път го чувах да произнася името на Хавиер — по същия задъхан начин, по който изричаше думите, с които се отказваше от него. Очевидното обяснение бе, че Емилио не е бащата. Но ти ми каза, че е той, а ти никога не лъжеш.

* * *

Усещам как господин Райт се концентрира все повече и повече, докато слуша разказа ми.

— Разбрах, че Хавиер никога не е страдал от кистозна фиброза.

— Защото двамата родители трябва да са носители на гена? — пита господин Райт.

— Точно така.

— Какво си помислихте тогава?

Млъквам за момент, спомняйки си емоцията, която съпътстваше осъзнаването на този факт.

— Помислих си, че в „Хром-Мед“ са приложили генната терапия върху напълно здраво бебе.

— Каква според вас е била причината?

— Помислих, че трябва да е измама.

— Може ли да обясните по-подробно?

— Едва ли бе изненадващо, че „лечението“ на кистозната фиброза беше толкова успешно, щом бебетата никога не са страдали от това заболяване. И именно заради разработения от „Хром-Мед“ предполагаем лек, цената на акциите на компанията бяха скочили неимоверно. Само след няколко седмици щяха да излязат на борсата.

— А регулаторните субекти, които са наблюдавали стриктно целия експеримент?

— Не разбирах как са могли да бъдат толкова подведени. Но мислех, че по някакъв начин точно това се е случило. Също така знаех, че, подобно на Тес, останалите пациенти никога не биха поставили под съмнение диагнозата. Ако в семейството ви е имало болен от кистозна фиброза, със сигурност знаете, че може да сте носител.

— Помислихте ли си, че професор Росен е замесен?

— Помислих, че няма как да не е. Дори идеята да не е била негова, той трябва да беше дал съгласието си. Освен това той беше директор на „Хром-Мед“, което означаваше, че когато компанията излезеше на борсата, той щеше да натрупа цяло състояние.

Когато срещнах професор Росен в „Хром-Мед“, го бях взела за фанатизиран учен, който се стремеше жадно към одобрение от страна на своите равни. Беше ми трудно да сменя този имидж с онзи на алчния измамник; да повярвам, че вместо да е бил воден от древния като света стремеж към слава, всъщност е бил подчинен на още по-древния стремеж към трупане на богатства. Трудно ми беше да осъзная, че е такъв добър актьор; че речта му за изкореняване на болестите и поставянето на повратна точка в историята не е била нищо повече от въздух под налягане, целящ да заблуди мен, както и всички останали, разбира се. Но ако случаят наистина беше такъв, той беше притеснително убедителен.

— Свързахте ли се с него тогава?

— Опитах. Беше започнал лекторската си обиколка из Щатите и нямаше да се върне преди шестнадесети март — дванадесет дни по-късно. Оставих съобщение на телефона му, но той не ми отговори.

— Казахте ли на детектив Финбъро? — пита господин Райт.

— Да. Обадох му се и му казах, че трябва да се срещна с него. Той ми определи среща рано същия следобед.

Господин Райт поглежда надолу към бележките си.

— И на срещата ви с детектив Финбъро е присъствал и инспектор Хайнс?

— Точно така.

Човекът, който нарушаваше невидимите граници на личното пространство, сякаш това беше негово право.

— Преди да продължим, искам само да изясня нещо — казва господин Райт. — Как според вас измамата е била свързана със смъртта на Тес?

— Помислих си, че трябва да е разбрала истината.

* * *

Лицето с двойна брадичка на детектив Хайнс ме гледаше от другата страна на масата, физиката му съответстваше на арогантния му глас. До него седеше детектив Финбъро.

— Кое ви се струва по-вероятно, госпожице Хеминг? — изгърмя гласът на детектив Хайнс. — Една утвърдена компания с международна репутация, съобразяваща се с безброй регулации, да тества генна терапия върху напълно здрави бебета или една студентка да сгреши относно бащата на детето си?

— Тес не би излъгала за бащата.

— Когато последния път говорих с вас по телефона, любезно ви помолих да престанете безразборно да обвинявате хората.

— Да, но...

— Във вашето съобщение отпреди седмица поставяте господин Коди и Саймън Грийнли на първо място в списъка си със заподозрени.

Проклех се наум за съобщението, което бях оставила на телефона на инспектор Финбъро. То ме представяше като свръхемоционална и объркана, като човек, на когото не може да се има доверие.

— Но сега сте променили мнението си? — попита той.

— Да.

— Но ние — не, госпожице Хеминг. Няма нищо ново, което да постави под въпрос заключението на съдебния лекар, а то е самоубийство. Ще ви изброя голите факти. Може да не искате да ги чуете, но това не означава, че те не съществуват.

Не двойно, а тройно отрицание. Ораторските му способности не бяха толкова впечатляващи, колкото си мислеше.

— Неомъжена млада жена — продължи той, наслаждавайки се да натъртва на думите, — която е студентка в колежа по изкуствата в Лондон, ражда незаконно бебе с кистозна фиброза. Бебето е успешно

подложено на ин витро генна терапия (помислих си колко ли горд трябва да беше от тази дребна проява на компетентност, от този миниатюрен латински термин, подхвърлен в монолога му), — но за нещастие, то умира при раждането по причини, които нямат връзка с терапията. — (Да, знам — то!) — Един от приятелите, които тя без съмнение има в изобилие, ѝ оставя нетактично съобщение на телефонния секретар, което я тласка още по-надолу по пътя ѝ към самоубийство.

Опитах се да кажа нещо, но той продължи, като едва спираше, за да си поеме дъх, който му беше нужен, за да ме назидава.

— Като е страдала от халюцинации, причинени от незаконните субстанции, които е приемала, тя взема един кухненски нож и отива в парка.

Забелязах погледа, който двамата с детектив Финбъро си размениха.

— Може да е купила ножа специално за целта — троснато обясни Хайнс. — Може би е искала да е скъп и специален. Или просто остър. Не съм психиатър, не мога да чета мислите на млада жена, решила да се самоубие.

Детектив Финбъро леко се дръпна от Хайнс — беше очевидно, че не го харесва.

— Отишла е в изоставена градска тоалетна — продължи Хайнс. — Или за да не я открият, или защото е искала да е навън, на снега — отново не мога да кажа какъв точно е бил мотивът ѝ. Навън или вътре в тоалетната е взела свръхдоза приспивателни.

(Изненадах се, че успя да се въздържа от използването на изрече „самоубийство чрез всякакви средства и на всяка цена“, защото направо си умираше от желание да го каже.)

— После прерязва вените си с кухненския нож. Впоследствие става ясно, че бащата на незаконното ѝ дете не е нейният преподавател, както си е мислела, а някой друг, който може да е носител на гена на кистозната фиброза.

Не се опитах да споря с него, но може би просто изпълнявах ролята на триъгълника на магистрала П-4. Знам, това е един от твоите изрази, но споменът за него ме успокои малко, докато той ми крещеше. И докато ми говореше властно, без да ме слуша, забелязах колко раздърпани са дрехите ми, осъзнах, че косата ми имаше нужда от

подстригване и вече не бях любезна, нито проявявах уважение към неговия авторитет, и не беше чудно, че той напълно ме игнорираше. Навремето и аз не обръщах внимание на хора като мен.

Когато детектив Финбъро ме изпрати до изхода на полицейския участък, аз се обърнах към него:

— Той не чу и една дума от онова, което му казах.

Детектив Финбъро явно беше засрамен.

— Заради обвиненията, които отправихте срещу Емилио Коди. И Саймън Грийнли.

— Значи е поради факта, че прекалено често съм викала „Вълк“? Той се усмихна.

— И то твърде убедително. Не помага и това, че Емилио Коди подаде официално оплакване срещу вас, а Саймън Грийнли е син на министър от кабинета.

— Но все пак не може да не разбира, че има нещо нередно?

— Веднъж, щом е стигнал до определено заключение, подкрепено с факти и логика, е много трудно да го разубеди човек. Освен ако нямах по-сериозни разобличаващи факти.

Мислех, че детектив Финбъро е твърде порядъчен човек и добър професионалист, за да си позволи публично да критикува шефа си.

— А вие?

Той замълча за момент, сякаш не беше сигурен дали да ми се довери.

— Получих резултатите от анализа на ножа „Сабатие“. Бил е съвсем нов. И не е бил използван никога преди.

— Тя не би могла да си позволи такъв нож.

— Съгласен съм, не пасва на общата картина, особено след като е нямала дори чайник или тостер.

Значи последния път, когато бе дошъл в апартамента ти, за да говорим за резултатите от аутопсията, беше забелязал тези подробности. Не е било просто визита от състрадание, както си бях помислила тогава. Благодарна му бях, задето на първо място бе полицай. Събрах кураж да му задам въпроса си:

— Сега вече вярвате ли, че е била убита?

Последва момент, в който въпросът ми увисна статично в тишината помежду ни.

— Мисля, че е повдигната една въпросителна.

- И ще отговорите ли на тази ваша „въпросителна“?
— Ще се опитам. Това е най-доброто, което мога да предложа.

* * *

Господин Райт внимателно слуша онова, което му разказвам, тялото му е приведено към мен, очите му реагират; не пасивен, а активен участник в разказа, и аз разбирам колко рядко всъщност някой изслушва напълно другия.

— Щом излязох от участъка, отидох право в апартамента на Кася. Искях тя и Мич да се изследват за гена на кистозната фиброза. Ако резултатите на някой от двамата се окажеха негативни, тогава на полицията щеше да ѝ се наложи да действа.

Опърпаната дневна на Кася беше още по-влажна, отколкото при последното ми посещение. Електрическата печка с един реотан нямаше никакъв шанс срещу излъчващите студ циментови стени. Тънкото индийското одеяло пред затворения прозорец плющеше на течението. Бяха минали три седмици, откакто я бях видяла за последно, и сега тя беше вече в осмия месец. Изглеждаше объркана.

— Не разбира, Биатрис.

Отново ми се прииска да не използват интимността на малкото ми име — този път, защото, каквато си бях страхливка, не исках да се сближавам с нея, тъй като я притеснявах. Възприех дистанцирания си корпоративен тон, когато изстрелях:

— И двамата родители трябва да са носители на гена на кистозната фиброза, за да се роди бебе с кистозна фиброза.

— Да. Казали ми в клиниката.

— Бащата на Хавиер не е носител на гена. Следователно Хавиер не може да е бил болен от кистозна фиброза.

— Хавиер не болен?

— Да.

Мич се появи откъм банята. Сигурно беше подслушвал.

— По дяволите, тя просто е излъгала с кого е правила секс.

Без слоя гипсов прах лицето му беше хубаво, но контрастът между изваяните му черти и мускулестото татуирано тяло беше странно заплашителен.

— Тя не се притесняваше от правенето на секс — отвърнах. — Ако беше спала и с някой друг, щеше да ми каже. Нямахте причина да ме лъже. Наистина мисля, че трябва да се изследваш, Мич.

Беше грешка, че използвах малкото му име. Вместо приятелски, гласът ми прозвуча като на някоя начална учителка. Кася продължаваше да е объркана.

— Аз има ген на кистозна фиброза. Аз тествам плюс за това.

— Да. Но може резултатът на Мич да е негативен, може той да не е носител и...

— Да, бе — прекъсна ме той с хапещ сарказъм. — Лекарите грешат, а ти знаеш най-добре? — Изглежда ме така, сякаш ме мразеше, а може би наистина ме мразеше. — Сестра ти те е излъгала за бащата на бебето й — каза той. — И кой би я обвинил? Като се има предвид, че си я гледала отвисоко. Надменна кучка!

Надявах се, че вербалната му агресия е заради Кася; че се опитва да докаже, че бебето ти е имало кистозна фиброза като тяхното; че лечението не е фалшиво. И единственият начин да се поддържа тази версия е ти да бъдеш изкарана лъжкиня, а аз — нервна деспотична кучка. Но той изпитваше прекалено голямо удоволствие от атаката си, така че едва ли беше воден от благородни мотиви.

— Истината сигурно е, че се е чукала с прекалено много мъже и е нямала представа кой от всичките е бил бащата.

Гласът на Кася беше тих, но ясен:

— Не. Тес не такава.

Спомних си как беше заявила, че си й приятелка, простотата на лоялността й. Погледът, който Мич й хвърли, искреше от гняв, но тя продължи:

— Биатрис права.

Докато говореше, тя се изправи и щом долових това движение, разбрах, че Мич я беше удрял в миналото и сега тя инстинктивно беше станала, за да избегне една вероятна подобна реакция.

Тишината в стаята се сблъска с влажния студ на стените и докато тя продължаваше, ме завладя желанието за разгорещена караница, за словесна битка. Но се страхувах, че кавгата ще се разрази по-късно и в нея ще се намеси физическа бруталност. Кася ми направи знак да изляза и аз я последвах.

Спускахме се надолу по мръсните циментови стъпала с остри ръбове. Някоя от нас не каза каквото и да било. Когато тя се обърна да си върви, аз я хванах за ръката:

— Ела да живееш при мен.

Ръката ѝ докосна издутината на корема ѝ, очите ѝ избегнаха моите:

— Не мога.

— Моля те, Кася.

Удивих се от себе си. Най-много, което бях давала от себе си до този момент, бе подписът ми върху някой чек в името на някоя благотворителна кауза, а сега молах тази жена да се пренесе при мен и даже искрено се надявах да го направи. Надеждата бе това, което ме удиви. Кася се извърна, тръгна обратно по мръсните циментови стъпала към студения влажен апартамент и онова, което я очакваше там.

Докато вървах към къщи, се чудех дали ти е казала защо някога е обичала Мич. Сигурна бях, че трябва да е изпитвала чувства към него, че не е от онези хора, които биха правили секс без любов. Сетих се, че венчалната халка на Уилям беше знак, че е зает, но малкото златно кръстче, което Кася носеше на шията си, не беше знак за притежание или обещания; означаваше „забранена територия“, освен ако не изпитваш обич и доброта към притежателката му. И аз бях бясна, че Мич игнорираше този знак. Напълно.

Малко след полунощ на вратата се позвъни и аз се втурнах да отворя, надявайки се, че може да е Кася. Когато я видях на прага, не обърнах внимание на провокативните ѝ дрехи, нито на евтиния цвят на косата ѝ, забелязах единствено синините по лицето ѝ и охлузванията по ръцете ѝ.

Тази първа нощ си поделихме леглото ти. Тя хъркаше като парен локомотив и аз си спомних, че ти ми беше казала, че си започнала да хъркаш заради бременността. Този звук ми харесваше. Бях прекарала безброй будни нощи, заслушана в собствената си скръб; риданията ми бяха единственият звук в стаята, сърцето ми крещеше, докато ритмично удряше по матрака, а нейното хъркане беше звук от

ежедневието, невинен и дразнещо успокоителен. Тази нощ спях дълбоко за пръв път, откакто ти беше умряла.

* * *

Господин Райт трябваше да отиде на среща, затова днес се прибирам по-рано. Когато излизам от станцията на метрото, навън вали като из ведро и аз прогизвам до кости. Виждам Кася на прозореца, гледа дали не се задавам. Секунди по-късно ме поздравява усмихната на входната врата:

— Беата! — (Това е полският вариант на името Биатрис.)

Както, мисля, ти казах, сега тя спи на леглото, а аз опъвам матрак в дневната и стаята изглежда абсурдно малка; краката ми опират в гардероба, а главата ми във вратата.

Докато се преобличам в сухи дрехи, си мисля, че днешният ден беше добър. Бях успяла да спазя сутрешните си добри намерения да не се страхувам или притеснявам. А когато бях усещала, че ще ми прилошее, ще се разтреперя или ще повърна, се бях опитвала да не обръщам внимание на слабостите на тялото си и да не му позволявам да доминира над съзнанието ми. Смятам, че бях успяла да се справя доста добре. Още не бях стигнала дотам, че да намирам по нещо красиво във всеки ден, но може би исках прекалено много.

Вече преоблечена, провеждам поредния урок по английски с Кася. Правя го всеки ден. Имам учебник по английски за поляци. В него думите са дадени на групи и преди всеки урок тя научава по една такава група.

— Piękn — казвам, следвайки инструкциите за произношение.

— Красив, прелестен, прекрасен — отвръща тя.

— Чудесно.

— Благодаря, Беата — отвръща тя с престорена скромност. Опитвам се да скриям колко много ми харесва, когато използва полския вариант на името ми.

— Ukochanie? — продължавам.

— Обичам, обожавам, привързан съм към.

— Много добре. Nienawisc?

Тя мълчи. Вече съм на другата страница, където са антонимите. Бях ѝ дала полската дума за омраза. Тя свива рамене. Опитвам с друга, полската дума за нещастен, но тя отново ме гледа с празен поглед.

В началото се ядосвах на празнотите в речника ѝ, мислех, че е детинско да отказва да учи негативните думи, изглеждаше ми като лингвистична политика на заравяне на главата в пясъка. Но при позитивните тя буквално препуска напред, дори заучава разговорните изрази.

— Как си, Кася?

— Тип-топ, Беата — (Кася обича мюзикълите от петдесетте.)

Помолила съм я да остане при мен и след раждането на бебето. И Кася, и Еймиъс са доволни от предложението ми. Той ни предложи да живеем безплатно в апартамента, докато „отново стъпим на краката си“, и по някакъв начин аз ще трябва да се грижа за нея и за бебето. Защото ще се справя с това. Всичко ще е наред.

След урока поглеждам през прозореца и едва сега забелязвам саксиите по стъпалата към апартамента ти. Всичките са в цвят, приютили златни нарциси.

Звъня на вратата на Еймиъс. Той изглежда искрено зарадван да ме види. Целувам го по бузата.

— Нарцисите, които посади, цъфтят.

Преди осем седмици го бях гледала как сади луковиците в покритата със сняг пръст и дори с моята пълна липса на знания в областта на градинарството знаех, че няма как да оцелеят.

Еймиъс ми се усмихва, объркването ми го забавлява:

— Не е нужно да звучиш толкова изненадано.

Подобно на теб, и аз виждам редовно Еймиъс — понякога за ранна вечеря, понякога само за чаша уиски. Навремето си мислех, че ходиш при него от съжаление.

— Да не би да си ги сменил с такива от магазина, докато не съм гледала? — питам.

Той избухва в смях; смехът му е много висок за стар човек. Здрав и силен.

— Първо сипах гореща вода, смесих я с пръстта и чак тогава посадих луковиците. Нещата винаги растат по-добре, ако им стоплиш почвата.

Намирам тази картина за успокояваща.

Сряда

Когато тази сутрин пристигам в следствената служба, откривам, че и други хора отглеждат нарциси, защото секретарката на господин Райт тъкмо изважда един букет от парче влажна хартия. Подобно на напоените с чай бисквити — орехчета на Пруст, мократа домакинска хартия около стъблата им ме връща обратно към слънчевата класна стая и букета нарциси върху бюрото, набран от мен за госпожа Потър. За момент задържам нишката на времето в момент, в който Лео беше жив, татко беше с нас, а пансионът не беше хвърлил сянката си върху мамината целувка за лека нощ. Но докато я държа, нишката изтънява, превръща се в нищо и накрая е сменена с по-твърд, по-остър спомен, пет години по-късно — когато ти занесе букет нарциси на госпожа Потър, а аз бях разстроена, защото вече няхах учителка, на която да искам да нося цветя, и защото отивах в пансион, където подозирах, че дори и да имаха цветя, нямаше да ми позволяват да ги късам. И защото всичко се беше променило.

Господин Райт влиза, очите му са зачервени и насълзени.

— Не се тревожете. Сenna хрема. Не е заразно.

Докато влизаме в офиса, изпитвам съжаление към секретарката му, която в момента сигурно изхвърля в кош за боклук красивите нарциси, завладяна от влюбена загриженост към шефа си.

Той отива до прозореца.

— Имате ли нещо против да го затворя?

— Не.

Очевидно страда много и аз съм доволна, че мога да се фокусирам върху проблемите на някой друг вместо върху моите, така се чувствам по-малко егоистична.

— Стигнахме до момента, в който Кася дойде да живее при вас, нали? — пита той.

— Да.

Господин Райт ми се усмихва:

— Разбрах, че все още е с вас.

Сигурно го е прочел във вестниците. Бях се оказала права, че онази снимка, на която бях прегърнала Кася през рамо, ще се озове във всички издания.

— Да. На следващата сутрин ѝ пуснах да чуе приспивната песничка от телефонния секретар. Но тя просто предположи, че трябва да е някой приятел, който, без да иска, е проявил чудовищна липса на такт.

— Казахте ли ѝ вие какво мислите?

— Не, не исках да я притеснявам неоснователно. Когато я срещнах за първи път, ми беше казала, че изобщо нямала представа, че Тес е била уплашена, какво остава — кой може да е бил негодникът. Беше глупаво от моя страна да ѝ пускам песничката.

Но ако я бях приела за напълно равностойна на мен, щях ли да ѝ кажа какво мисля? Щях ли да искам да имам компания, докато се ровя в мръсотията, щях ли да имам нужда от някого, с когото да споделям? Но след като бях прекарала онази първа нощ, заслушана в хъркането ѝ, след като я бях събудила с чаша чай и ѝ бях стотвила сваятна закуска, взех решение да се грижа за нея. Да я защитавам.

— И тогава лентата на касетата на телефонния секретар продължи да се върти — продължих. — Имаше съобщение от някаква жена на име Хати, която не познавах и което не смятах за важно. Но Кася я разпозна и ми каза, че Хати била заедно с нея и Тес в клиниката за „Майки в бедствие“. Предполагаше, че Хати е родила, но не очакваше, че може да се обади. Тя самата не била близка с нея; винаги Тес организирала събиранията им. Нямаше телефонния ѝ номер, но разполагаше с адреса ѝ.

* * *

Отидох на адреса, който ми даде Кася. Това звучи лесно, но в действителност придвижването ми до която и да е точка на града беше стресиращо и отнемаше много време, тъй като нямаше кола, нито пък бях наясно с градския транспорт. Кася беше останала вкъщи, притесняваше се да излиза заради насиненото си лице. Мислеше, че

просто искам да посетя една от твоите стари приятелки, водена от сантиментални причини, и аз не я поправих.

Озовах се пред една красива къща в Чизик. Докато натисках звънеца, се почувствах неудобно. Не бях позвънила предварително и дори не бях сигурна, че Хати ще е там. Отвори ми бавачка филипинка с русо момченце в ръце. Изглеждаше много срамежлива, отбягваше погледа ми.

— Биатрис? — попита ме.

Бях объркана. Откъде можеше да знае коя съм?

Тя изглежда забеляза недоумението ми.

— Аз съм Хати, приятелка на Тес. Запознахме се на погребението ѝ. Видяхме се за кратко, само се здрависахме.

Опашката от хора, чакащи да изкажат съболезнованията си на мен и на мама, беше голяма — приличаше на жестока пародия на опашка от някоя сватба. Всички чакаха, за да ни кажат колко съжаляват — толкова много истории, сякаш вината, че си умряла, бе на всеки един от тях. Аз просто исках всичко да приключи, да не съм причина за опашката, и няхах емоционалния капацитет да възприемам нови имена и физиономии.

Кася не беше ми казала, че Хати е филипинка; предполагам, че нямаше причина да го прави. Но аз бях изненадана не само от националността, но и от възрастта ѝ. Докато ти и Кася бяхте млади, с единия крак в юношеството си, Хати беше жена, приближаваща четиридесетте. И носеше венчална халка.

Тя задържа вратата отворена, за да вляза. Маниерите ѝ бяха скромни, дори покорни.

— Заповядай, влез.

Последвах я в къщата и напрегнах слух да чуя плач на бебе, но единственото, което долавях, бе звукът на детска телевизионна програма откъм хола. Докато наблюдавах как Хати оставя малкото момченце пред телевизора, си спомних, че ти всъщност ми беше разказала за една твоя приятелка филипинка, която работела като бавачка, но аз не бях обърнала внимание на името ѝ, ядосана от поредната ти либерална приятелска връзка (бавачка филипинка, за бога!)

— Искам да ти задам няколко въпроса, ако не възразяваш?

— Добре, но в дванадесет трябва да прибера брат му. Имаш ли нещо против да... — тя махна към дъската за гладене и панера с прането в кухнята.

— Не, разбира се.

Приемаше появата ми на прага ѝ и предстоящите ми въпроси изключително пасивно. Последвах я в кухнята и забелязах леката ѝ евтина рокля. Навън беше студено, но на краката ѝ имаше единствено стари гумени джапанки.

— Кася Левски ми каза, че бебето ти е било включено в експерименталното лечение на кистозната фиброза?

— Да.

— И двамата със съпруга ти ли сте носители на гена на това заболяване?

— Очевидно.

Тонът иззад скромната фасада беше остър. Тя не срещна очите ми и аз си помислих, че може да съм се заблудила.

— Тествали ли са те за гена на кистозната фиброза и преди?

— Имам дете с кистозна фиброза.

— Съжалявам.

— Синът ми живее с баба си и баща си. Дъщеря ми също е с тях. Но тя не е болна.

Явно и Хати, и съпругът ѝ бяха носители на гена на кистозната фиброза, така че теорията ми за използването на здрави бебета в експеримента на „Хром-Мед“ нямаше да бъде подкрепена от нейния случай. Освен ако...

— Мъжът ти още ли е във Филипините?

— Да.

Зачудих се как една много скромна и бедна филипинка би могла да забременее, докато съпругът ѝ е далеч от нея.

— В къщата на работодателите си ли живееш? — попитах и все още не съм сигурна дали въпросът ми беше просто банален опит да поддържам разговора или намек, че таткото в къщата можеше да е баща и на нейното бебе.

— Да, тук живея. Джорджина обича да съм наоколо, когато господин Беван отсъства.

Явно майката беше „Джорджина“, а бащата — „господин Беван“.

— Няма ли да ти е по-добре да живееш отделно? — попитах, хванала се за сценария, в който господин Беван все пак беше бащата. Не съм съвсем сигурна какво си представях — може би някое внезапно признание от рода на: „О, да, но тогава господарят на къщата няма да е в състояние да се възползва от услугите ми посред нощ“.

— Тук съм щастлива. Джорджина е много добра. Тя ми е приятелка.

Веднага отхвърлих тази вероятност: приятелството означаваше равнопоставеност между двама души.

— А господин Беван?

— Не го познавам много добре. Той често отсъства по бизнес.

Никаква допълнителна информация, за да продължа с разсъжденията си в тази посока. Гледах я, докато гладеше — прецизна и перфектна, — и си помислих, че приятелките на Джорджина сигурно ѝ завиждаха за тази помощничка.

— Сигурна ли си, че бащата на бебето ти е носител на гена на кистозната фиброза?

— Казах ти. Синът ми е болен — острият тон, който бях доловила по-рано, без съмнение се беше върнал. — Срецам се с теб, защото си сестра на Тес — продължи Хати. — От любезност. Не за да ме разпитваш по този начин. Какво ти влиза в работата?

Осъзнах, че представата ми за нея е била напълно погрешна. Бях решила, че очите ѝ отбягват моите от прекалена срамежливост, но сега ми беше ясно, че тя всъщност внимателно охраняваше личното си пространство. Не беше пасивно срамежлива, а всячески защитаваше собствената си територия.

— Извинявам се. Но всъщност истината е, че не съм сигурна дали това експериментално лечение е легитимно, и именно поради тази причина искам да разбера дали ти и бащата на бебето ти сте носители на увредения ген.

— Мислиш, че мога да разбера дълга английска дума като „легитимно“?

— Да. Всъщност мисля, че е време да престана да се отнасям снизходително с теб.

Тя се обърна — почти усмихната — и сега сякаш гледах напълно различна жена. Вече можех да си представя, че въпросната Джорджина наистина ти бе приятелка.

— Лечението е легитимно. В резултат на него бебето ми оздравя. Но детето ми във Филипините не може да бъде излекувано. За него е прекалено късно.

Продължаваше да не ми казва кой е бащата на бебето. Трябваше да формулирам въпроса си по друг начин и тогава може би щях да я предразположа да ми се довери.

— Може ли да те попитам нещо друго?

Тя кимна.

— Платиха ли ти за това, че си се включила в експеримента?

— Да. Триста паунда. Сега трябва да отида да взема Барнаби от детската градина.

Имах да ѝ задам още толкова много въпроси и се паникьосах, че няма да ми се отвори друга подобна възможност. Тя отиде в хола и дръпна малкото дете от телевизора.

— Мога ли да те видя отново? — попитах.

— Ще се грижа за децата следващия вторник. Работодателите ще са излезли към осем сутринта. Можеш да дойдеш, когато поискаш.

— Благодаря ти, аз...

Тя ми направи знак да замълча, кимайки към малкото дете в ръцете ѝ; искаше да го предпази от един неподходящ за детски уши разговор.

* * *

— Когато за първи път видях Хати, си помислих, че няма нищо общо с Тес и Кася — казвам. — Беше на друга възраст, от друга раса и с различна професия. Но дрехите ѝ също бяха евтини и аз осъзнах, че общото помежду им — освен че и трите бяха включени в експерименталната програма за лечение на кистозна фиброза в „Света Анна“ — бе тяхната бедност.

— Сметнали сте това за важно? — пита господин Райт.

— Помислих си, че е по-вероятно такива като тях да изглеждат по-податливи на финансово убеждаване или по-отворени за подкуп. И тъй като съпругът на Хати беше във Филипините, на практика и трите бяха самотни майки.

— Ами приятелят на Кася, Майкъл Фланаган?

— По времето, когато Кася е била включена в програмата, той на практика вече я е бил зарязал. Когато се събраха отново, двамата изкараха заедно едва няколко седмици. Мислех, че човекът, който стоеше зад цялата работа, умишлено подбираше самотни жени, защото така никой нямаше да се рови прекалено надълбоко в нещата, никой няма да го е грижа чак толкова много.

Господин Райт се кани да каже нещо мило, но аз не искам да се спускам по допирателната на чувството за вина, така че бързо продължавам:

— По телевизията и в „Хром-Мед“ бях видяла достатъчно кадри с бебета, които са били обект на експерименталното лечение, и в тези кадри неизменно присъстваха и двамата родители. Чудех се дали самотни майки се подбираха само в болница „Света Анна“. Дали само в тази болница се случваше нещо ужасно.

* * *

Хати беше настанила внимателно русото момченце в количката и го беше подсигурила с напитка и плюшена играчка. Тя нагласи алармата на часовника и взе ключовете си. Бях се оглеждала за знаци, които да подсказват за присъствието на новородено в къщата, но такива нямаше — не се чуваше плач, не се виждаше бебефон, нямаше кош с пелени. Тя самата не беше казала нищо.

Сега излизаше от къщата и беше ясно, че горе не можеше да има бебе. Бях на прага, почти навън, преди да събера достатъчно смелост или безчувственост, за да задам въпроса си:

— Бебето ти...

Гласът ѝ беше много тих, за да не я чуе момченцето в количката:

— Синът ми почина.

* * *

Господин Райт трябваше да отиде на една обедна среща, затова съм излязла навън. Паркът е окъпан от вчерашния дъжд, тревата е лъскавозелена, а минзухарите са с цвят на скъпоценни камъни.

Предпочитам да разговарям с теб тук, навън, където цветовете могат да са ярки, дори когато слънцето не грее силно. Хати ти беше казала, че бебето ѝ починало след спешно цезарово сечение. Но беше ли споделила с теб и това, че е трябвало да ѝ направят хистеректомия, да отстранят утробата ѝ? Не съм сигурна какво си мислят хората, като ме виждат как плача — вероятно ме смятат за малко луда. Но когато Хати ми каза всичко това, дори не се поспрях, за да помисля за бебето ѝ, камо ли пък да плача — вместо това се бях фокусирала изцяло върху заключенията си.

Връщам се обратно в следствената служба и продължавам да давам показанията си пред господин Райт, да изброявам голите факти, лишени от емоционален резонанс:

— Хати ми каза, че бебето ѝ починало от сърдечно заболяване. Хавиер беше умрял от бъбречна недостатъчност. Бях сигурна, че смъртта на двете бебета не беше случайна и че е свързана с провеждането на лечението в „Света Анна“.

— Имаште ли представа каква можеше да е тази връзка?

— Не. Не разбихах какво става. Преди това си бях изградила удобна теория, според която здрави бебета са били подлагани на фалшива терапия; че всичко е огромна измама с цел забогатяване. Но сега, след като две от бебетата бяха починали, това не се връзваше.

Секретарката на господин Райт ни прекъсва, носи антихистаминови таблетки за шефа си. Пита ме дали и аз не искам една, изтълкувала погрешно причината за зачервените ми очи. Осъзнавам, че не съм я преценила правилно — не толкова заради опита ѝ да прояви загриженост към мен, колкото заради инициативата ѝ да отложи поднасянето на нарцисите. Тя излиза от стаята и ние продължаваме.

— Обадих се на професор Росен, който продължаваше да изнася лекции в Щатите. Оставих съобщение на мобилния му телефон, в което го питах какво, по дяволите, става.

Чудех се дали демонстрираната от него гордост, че е поканен от всичките онези престижни университети от „Бръшляновата Лига“, не целеше да отклони вниманието от истинската му цел. Дали не бягаше, притеснен, че нещо може да бъде извадено на бял свят?

— Но не позвънихте отново в полицията? — пита господин Райт. В разпечатката на телефонните ми разговори очевидно се вижда празнота.

— Не. Детектив Хайнс вече ме смяташе за отнесена и откачена, което беше преди всичко по моя собствена вина. Трябваше да събера някои „по-сериозни факти“, преди отново да се обърна към полицията.

* * *

Бедната Кристина, не мисля, че когато е завършвала съболезнователното си писмо с фразата: „Ако има нещо, с което да помогна, моля те, не се колебай да се обърнеш към мен“, е предполагала, че ще се възползвам от предложението й цели два пъти. Позвъних на мобилния й телефон и й разказах за бебето на Хати. Тя беше на работа и звучеше много делово.

— Имало ли е аутопсия? — попита ме.

— Не. Хати ми каза, че тя не е искала.

Чух някакво бипкане, а после и гласът на Кристина, докато разговаряше с някого. Изглежда много бързаше, когато ми каза, че ще ми се обади вечерта, след работа.

Реших междувременно да отида да видя мама. Беше дванадесети март и знаех, че ще й е тежко.

За рождения ден на Лео винаги изпращах цветя на мама и ѝ се обаждах; загриженост от разстояние. И винаги гледах да съм сигурна, че нещо ще сложи край на разговора — среща, на която трябваше да ходя, конферентен разговор, в който трябваше да се включа — създавайки бариера срещу всеки потенциален изблик на емоция. Но такъв никога не се проявяваше, просто се възцаряваше някаква неловкост, докато чувствата се потискаха и отминаваха, подобно на вибрации по време на трансатлантическа телефонна връзка.

Вече бях купила картичка за Лео, но на станцията на метрото на Ливърпул Стрийт купих букет метличини за теб — полски и яркосини. Докато цветарката ги увиваше, си спомних как Кася ми беше казала, че трябва да оставя цветя при сградата на тоалетната — нещо, която тя самата беше сторила преди седмици. Беше нетипично настойчива и смяташе, че мама също ще сметне един такъв акт за „пречистващ“. Но аз знаех, че за мама този модерен израз на скръб — всичките тези купища цветя покрай пешеходните пътеки, улични лампи и пътища — беше притеснителен и странен. Цветята трябваше да се оставят там, където човек е погребан, не където е умрял. Между другото, ще направя всичко по силите си мама никога да не види тази изоставена тоалетна. Аз самата не исках повече да доближавам до нея. Затова бях казала на Кася, че предпочитам да посадя нещо красиво в градината ти; да се грижа за него; да го гледам как расте и разцъфва. И, подобно на мама, да сложа цветя на гроба ти.

Извървах половината миля от Литъл Хадстън до църквата и заварих мама на гробището. Разказах ти за обяда ми с нея от преди няколко дни, прескачайки напред в хронологията на събитията, за да те успокоя и да ѝ отдам дължимото. Така че вече знаеш как се е променила тя след смъртта ти; как отново се беше превърнала в майката от нашето детство с шумолящия пенъор и аромат на крем за лице, вдъхваща чувство за сигурност в тъмното. Беше станала не само топла и сърдечна, но и тревожно уязвима. Тази трансформация се

извърши на твоето погребение. Не беше постепенен, а ужасяващо бърз процес. Мълчаливият ѝ писък, докато спускаха тялото ти в мократа кал, бе разпръснал всички условности, около които беше изградила характера си; бе изложил на показ истинската ѝ същност. В онзи разтърсващ момент представите ѝ за смъртта ти се промениха. И тя като мен знаеше, че ти никога не би сложила сама край на живота си. Този жесток факт изсмукваше силите от гръбнака ѝ и цвета от косата ѝ.

Но всеки път, когато я видех толкова остаряла и посивяла, изживявах шок от настъпилата в нея промяна.

— Мамо?

Тя се извърна. Забелязах сълзите по лицето ѝ. Прегърна ме силно и притисна лице към рамото ми. Почувствах сълзите ѝ през ризата си. Мама се отдръпна и се опита да се засмее:

— Не трябваше да те използвам за носна кърпичка, нали?

— Винаги съм на твоє разположение.

Тя ме погали по косата:

— Всичката тази коса. Имаш нужда от подстригване.

— Знам.

Обвих ръка около кръста ѝ.

Татко се беше върнал обратно във Франция, без да обещае да се обади или да ме посети; беше достатъчно честен да не дава обещания, които няма да спази. Знам, че ме обича, но че няма да е част от ежедневието ми. Така че на практика сега сме само двете с мама. Всяка от нас е изключително ценна за другата, но това не е достатъчно. Трябва да се опитваме не само да бъдем себе си, но и да заместваме другите — теб, Лео, татко. Трябва да се уголемим и разраснем в момент, в който се чувстваме максимално дребни и свити.

Сложих метличините на гроба ти, който не бях виждала от деня на погребението ти. И докато гледах пръстта, натрупана върху теб и Хавиер, си мислех, че това обяснява всичко: посещенията ми в полицията и в болницата, ровенето в интернет, въпросите, разпитите, подозренията и обвиненията; всичко се свеждаше до това, че ти си покрита от задушаваша пръст, далеч от светлината, въздуха, живота, любовта.

Обърнах се към гроба на Лео и оставих върху него картичката на Екшън Мен, която бях сметнала за подходяща за едно осемгодишно

момче. Никога не добавях години към възрастта му. Мама вече беше оставила увит в цветна хартия подарък — хеликоптер с дистанционно управление.

— Как разбра, че е болен от кистозна фиброза? — попитах я.

Веднъж тя ми беше признала, че е предсещала още преди да е проявил каквито и да било признаци на заболяването, но нито тя, нито татко са знаели, че са носители на увредения ген, така че как би могла да знае и да го заведе да го тестват? Мозъкът ми беше свикнал със задаването на въпроси и го правеше дори на гроба на Лео, дори в деня, който би трябвало да е рожденият му ден.

— Още беше бебе и плачеше — каза мама. — Целунах го по лицето и сълзите му бяха солени. Казах на лекарката, просто го споменах между другото, без да влагам какъвто и да е по-дълбок смисъл в него. Солените сълзи са симптом на кистозната фиброза.

Помниш ли, че дори когато бяхме деца и плачехме, тя никога не ни целуваше? Но аз помня и времето, когато го правеше; времето, преди да усети солта в сълзите на Лео.

Замълчахме за малко и очите ми се отместиха от стария гроб на Лео към твоя, все още съвсем пресен. Осъзнах как контрастът изобразяваше състоянието на скръбта ми към всеки един от двамата ви.

— Реших каква да бъде плочата — каза мама. — Искам ангел, от онези големи каменни ангели с разперени криле.

— Мисля, че ангел би й харесал.

— Би го сметнала за невероятно смешно.

Двете почти се усмигнахме, представяйки си реакцията ти при вида на каменния ангел.

— Но според мен на Хавиер би му харесал — продължи мама. — Искам да кажа, че за едно бебе ангелът е напълно подходящ, нали? И не е прекалено сантиментален.

— Съвсем не.

Но тя самата беше станала сантиментална, носеше по една плюшена играчка всяка седмица, за да смени предишната, станала мокра и мръсна. Чувстваше се виновна за тази си слабост, но не много. Предишната мама би се ужасила от тази проява на лош вкус.

Отново си спомних за разговора ни, когато ти казах, че трябва да съобщиш на мама новината за бременността ти. Спомних си и края му, който бях забравила — нарочно.

— Все още ли имаш гащи с избродирани дните на седмицата върху тях? — попита ме ти.

— Сменяш темата. А и онези гащи ми ги подариха, когато бях на девет.

— Наистина ли ги носеше на точния ден?

— Ще се засегне, ако не ѝ кажеш.

Гласът ти стана нетипично сериозен:

— Ще каже неща, за които после ще съжалява. И после няма да е в състояние да се отметне от тях.

Ти беше мила. Слагаше любовта преди истината. Но преди не бях го осъзнавала, мислех, че просто си търсиш извинения — че „избягваш същественото“.

— Ще ѝ кажа, когато го родя, Бий. Когато тя ще може да го обича.

Винаги си знаела, че мама ще обича бебето ти.

Мама се зае да засажда една роза „Мадам Кариер“ в керамична саксия до гроба ти.

— Само временно, докато пристигне ангелът. Иначе изглежда твърде голо.

Напълних лейката, за да полеем розата. Спомних си как, докато беше малка, с клатушкане се влачеше след мама с умалените си градинарски пособия, стиснала в длан семената, които беше събрала от някакви други растения — кандилки, мисля, — но тогава така и не обърнах внимание.

— Тя обичаше да градинарства, нали? — попитах.

— Още от съвсем мъничка — отвърна мама. — А аз се увлякох по тази дейност чак когато прехвърлих тридесетте.

— Какво те подтикна?

Просто завързвах разговор — безопасен разговор, който щеше да успокои мама. Тя винаги беше обичала разговорите за растения.

— Когато посадях нещо, то ставаше все по-красиво и по-красиво, противно на онова, което се случваше с мен на тридесет и шест — отвърна мама, притискайки пръстта около розата с голите си пръсти. Забелязах, че ноктите ѝ са набити с кал. — Не би трябвало да се притеснявам чак толкова от факта, че губя красотата си — продължи. — Но тогава, преди смъртта на Лео, наистина се тревожех за външния си вид. Мисля, че са ми липсвали внимание и добрина, защото бях красиво момиче. Мъжът, който дойде да ни оправи електроинсталацията, а веднъж и един таксиметров шофьор, бяха ненужно груби; мъже, които обикновено биха свършили малко допълнително работа за без пари, се държаха агресивно, сякаш усещаха, че някога съм била хубава, дори красива, но не искаха да виждат доказателства, че красотата избледнява и остарява. Сякаш обвиняваха мен за това.

Бях малко шокирана от признанието ѝ, но не особено. Директната стрелба без прицел като стил на разговор вече почти ни беше станала навик. Мама избърса лице с калните си пръсти, оставяйки мръсна следа върху бузата си.

— А ето, че Тес растеше толкова красива и не си даваше сметка, че хората бяха толкова щедри към нея именно заради красотата ѝ.

— Но тя никога не е използвала предимството на външния си вид за лична изгода.

— Нямаше нужда. Светът я очакваше с отворени врати и тя премина през тях усмихната, убедена, че винаги ще е така.

— Завиждаше ли ѝ?

За момент мама се поколеба, после поклати глава.

— Не ѝ завиждах, но като я гледах, си давах сметка в какво се бях превърнала аз. — Тя внезапно млъкна. — Малко съм пияна. Всъщност, на рождения ден на Лео си позволявам малко да се напия. И на годишнините от смъртта му. А сега към това ще се прибавят и годишнините на Тес и Хавиер, нали така? Ще стана пияница, ако не внимавам.

Здраво стиснах ръката ѝ в своята.

— На рождения му ден Тес винаги идваше при мен — каза тя.

Когато се сбогувахме на гарата, ѝ предложих идната неделя да отидем до една оранжерия в Питършъм Медоуз, която ти обожаваше, но от която не можеше да си позволиш да пазаруваш. Решихме да изберем ново растение за градината ти.

Хванах влака обратно към Лондон. Никога не ми беше споменавала, че на всеки рожден ден на Лео ходиш при мама. Вероятно, за да ми спестиш чувството за вина. Чудех се колко често си я посещавала, преди коремът ти да е започнал издайнически да расте. От телефонната разпечатка знаех, че жестоко съм те пренебрегвала, а сега осъзнах, че същото важеше и за отношението ми към мама. Ти беше грижовната дъщеря, а не аз, както винаги бях смятала.

Аз избягах, нали? Работата ми в Ню Йорк не беше „възможност да изградя кариера“; беше възможност да оставя мама и отговорностите си зад гърба си, преследвайки живот на друг континент. Не бях с нищо по-различна от татко. Може да се налагаше да ти напомням приближаващите рождени дни, но ти не беше избягала.

Чудех се защо доктор Уонг не ми беше посочила пропуските. Без съмнение един добър терапевт би трябвало да извади изпод кушетката портрет в стил Дориан Грей, за да покаже на пациента истинския му образ. Но аз съм несправедлива по отношение на нея. Не задавах правилните въпроси за себе си; не задавах никакви въпроси за себе си.

Звънът на телефона ми ме извади от дълбоките размисли. Беше Кристина. Побъбрихме известно време за незначителни неща — предполагам, че искаше да отложи същинския разговор. Накрая все пак си дойдохме на думата.

— Не мисля, че между смъртта на Хавиер и на другото бебе може да има някаква връзка, Хемс.

— Трябва да има. И Тес, и Хати са били в една и съща програма, в една и съща болница...

— Да, но от медицинска гледна точка такава връзка не съществува. Не можеш да вземеш нещо, което причинява сърдечни проблеми, достатъчно сериозни, за да убият едно бебе, и което в

същото време да води до бъбречни проблеми — най-вероятно до пълна бъбречна недостатъчност, — които убиват друго бебе.

Прекъснах я, чувствайки как ме обзема паника:

— В генетиката един и същ ген може да носи информация за напълно различни неща, нали? Така че може би...

Тя отново ме прекъсна или може би прекъсването се дължеше на лошия обхват във влака и тя не ме беше чула:

— Консултирах се с професора ми, в случай че съм пропуснала нещо. Не му казах за какво всъщност става дума, просто му представих хипотетичен сценарий. И той ми каза, че няма начин такива две фундаментално различни и фатални състояния да бъдат причинени от едно и също нещо.

Знаех, че е изоставила научната терминология, за да звучи по-разбираемо за мен. Но по какъвто и начин да беше представила информацията, всичко се свеждаше до едно: експерименталното лечение в „Света Анна“ не можеше да е причина за смъртта на бебетата.

— Но въпреки това е странно, че в „Света Анна“ са умрели две бебета, нали? — попитах.

— Във всяка болница има определено ниво на смъртност сред новородените, а в „Света Анна“ се раждат по пет хиляди бебета годишно, така че смъртта на две от тях е тъжен факт, но, за съжаление, не може да бъде сметната за нещо нетипично или особено.

Опитах се да я разпитам по-подробно, да намеря някакъв недостатък в обясненията ѝ, но тя мълчеше. Влакът ме друсаше, физическият ми дискомфорт отразяваше емоционалното ми състояние и също така ме накара да се притеснявам за Кася. Бях планирала пътуване, но това би могло да се окаже вредно за новата ми приятелка, затова питах Кристина. Явно доволна, че може да помогне, тя ме заля с цял куп ненужни подробности.

* * *

Привърших с разказа си за разговора ми с Кристина:

— Мислех, че някой трябва да е излъгал жените за причината, поради която бебетата им са починали. Не беше направена аутопсия

нито на едното, нито на другото бебе.

— Никога ли не се усъмнихте, че може и да грешите? — пита ме господин Райт.

— Не.

Той ме поглежда с уважение — или поне така ми се струва, — но трябва да съм откровена докрай.

— Нямах сили да допусна, че може да греша — продължавам. — Просто не можех да си представя, че трябва да се върна към самото начало и да започна всичко отначало.

— И какво направихте? — пита той и докато ми задава въпроса, аз се чувствам изключително уморена, толкова уморена и обезкуражена, колкото в онзи момент.

— Пак отидох да видя Хати. Не вярвах, че може да ми каже нещо, което да е от помощ, но трябваше да опитам.

* * *

Хващах се за сламка и го знаех, но трябваше да продължавам да го правя. Единственото нещо, което би могло да помогне, бе разкриването на идентичността на бащата на бебето на Хати, но не хранех големи надежди, че ще успея да изкопча тази информация.

Когато позвъних на вратата на Хати, ми отвори една красива жена около тридесетте; предположих, че е Джорджина. В едната си ръка държеше детска книжка, в другата — червило.

— Вие трябва да сте Биатрис, влезте. Малко закъснявам, обещах на Хати да изляза най-късно в осем.

Хати се появи в коридора зад гърба ѝ. Джорджина се обърна към нея:

— Имаш ли нещо против да прочетеш на децата приказката за кравата? Аз ще приготвя напитка за Биатрис.

Хати тръгна към горния етаж. Усетих, че сцената е режисирана от Джорджина, макар приятелското ѝ държание да изглеждаше напълно искрено.

— „Пърси и Кравата“ е най-кратката от всички приказки, шест минути от началото до края, с всичкото му там бръмчене на двигатели и животински звуци, така че тя скоро ще е долу. — Джорджина отвори

бутилка вино и ми подаде една чаша. — Не я разстройвайте, става ли? Толкова много ѝ се струпва на главата. Почти не е яла, откакто това се случи. Опитайте се да... бъдете мила с нея.

Кимнах; харесваше ми загрижеността ѝ. Навън се чу клаксон на кола и Джорджина извика нагоре:

— Отворила съм бутилка „Пино Грижо“, Хатс, сипи си.

Хати ѝ благодари, без да се показва. Двете се държаха по-скоро като съквартирантки, отколкото като домашна помощничка и работодателка.

След като се справи с децата, Хати слезе долу и двете се настанихме в дневната. Тя седна на дивана с чаша вино в ръка, подвила крака под себе си, все едно беше собственичка на дома, а не просто детегледачка.

— Джорджина изглежда много мила...? — отбелязах с въпросителен тон.

— Да, такава е. Когато ѝ казах за бебето, ми предложи да ми купи билет за Филипините и да ми даде две заплати в аванс. Но те не могат да си го позволят. И двамата работят много и едва се справят и със сегашната ми заплата.

Значи Джорджина не беше стереотипната домакиня, която си наема филипинка за детегледачка, също както и Хати не живееше в килера на къщата. Зададох ѝ станалите вече стандартни за мен въпроси. Дали е знаела, че си се страхувала от някого? Дали познава човек, който би могъл да ти даде дрога? Дали се сеца за някаква причина, поради която ти би могла да бъдеш убита (събрала кураж да устоя на погледа, който обикновено получавах при споменаването на думата „убийство“)? Хати не можеше да ми даде никакви отговори. Подобно на останалите ти приятели, тя не те беше виждала след раждането на Хавиер. Вече остъргвах дъното на варела си с въпроси, без да вярвам, че ще стигна до нещо съществено.

— Защо криеш името на бащата на бебето ти?

Тя се поколеба и ми се стори, че е засрамена.

— Кой е той, Хати?

— Мъжът ми.

Млъкна, за да ми даде възможност да възприема този отговор.

— Била си бременна, когато си постъпила на работа?

— Мислех, че ако си призная, никой няма да ме наеме. Когато бременността започна да личи, си измислих по-късна дата на термина. Предпочитам Джорджина да мисли, че ходя по мъже, отколкото, че съм я излъгала. — Сигурно съм изглеждала озадачена, защото Хати поясни: — Тя ми е приятелка.

За момент се почувствах изключена от света на приятелските нишки, които свързваха жените и от които си мислех, че аз самата нямам нужда, защото винаги съм имала теб.

— Каза ли на Тес за бебето си?

— Да. Тя трябваше да роди след няколко седмици. Плака, когато ѝ казах и аз ѝ се ядосах. Накара ме да изпитвам емоции, които преди това липсваха у мен.

Дали си разбрала, че ти е ядосана? Тя бе единствената, която отправяше някаква критика към теб; единствено нея ти не беше разбрала правилно.

— Истината бе, че изпитвах облекчение — каза Хати. Тонът ѝ беше предизвикателен; очакваше, че ще се шокирам.

— Разбирам те — отвърнах. — У дома имаш други деца, за които трябва да се грижиш. Едно бебе би означавало да загубиш работата си независимо от това, колко са добри работодателите ти, и така вече нямаше да можеш да изпращаш пари у дома.

Погледнах я и ми стана ясно, че все още не налучквах истинската причина.

— Или просто не си можела да понесеш мисълта, че ще оставиш още едно дете зад гърба си, за да се върнеш на работа в Англия? — Тя срещна погледа ми и аз получих безмълвното ѝ потвърждение.

Защо успях да разбера Хати, а ти — не? Защото разбирам срама, а ти никога не го беше изпитвала. Хати се изправи.

— Има ли нещо друго, което искаш да знаеш? — нямаше търпение да си тръгна.

— Да. Знаеш ли кой ти е сложил инжекцията? Онази с гена?

— Не.

— А кой е докторът, който ти помогна при раждането?

— Беше цезарово сечение.

— Но ти все пак си го видяла?

— Не. Носеше маска пред лицето си. Когато ми слагаше инжекцията. Когато ме оперираха. През цялото време беше с маска.

Във Филипините няма такова нещо. Никой не се притеснява толкова много за хигиената, но тук...

Докато тя говореше, пред очите ми изплуваха четирите ти кошмарни картини с крещящата жена и фигурата с маска, надвесена над нея. Те не бяха запис на изкуствено предизвикана халюцинация, а на онова, което в действителност ти се беше случило.

— Болничният ти картон при теб ли е, Хати?

— Не.

— Загубили са го?

Изненада се, че знам.

* * *

Пресушавам на един дъх кафето си и — дали от кофеина или от спомена за онези картини — през тялото ми пробягва тръпка, толкова силна, че чак разсипвам малко кафе върху масата. Господин Райт ме поглежда загрижено.

— Да спрем ли до тук? — пита.

— Да, ако може.

Двамата отиваме при рецепцията. Господин Райт забелязва букета нарциси на бюрото на секретарката си и спира. Виждам как госпожа Падам-си-по-шефа-си се напруга. Той се обръща към мен, очите му започват да се зачервяват:

— Наистина ми харесва онова, което Тес ви е казала за гена, отговорен за жълтия цвят на нарцисите. Генът, който спасява зрението на децата.

— И на мен.

Детектив Финбъро ме чака в заведението „При Карлучио“ в близост до сградата на следствената служба. Предният ден ми се беше обадил да ме попита дали можем да се видим. Не бях сигурна, че е позволено, но се съгласих. Зная, че няма да се среща с мен заради себе си, че няма да ме моли да поизкривя малко истината, за да го представя в по-добра светлина.

Приближавам към него и за момент двамата се поколебаваме, все едно сме готови да си разменим целувка по бузите като добри приятели, а не като... Какво? Какво сме всъщност един за друг? Той беше човекът, който ми събщи, че откритото в тоалетната тяло е твоето. Той беше човекът, който бе взел ръката ми в своята, беше ме погледнал право в очите и беше разрушил всичко, което бях до онзи момент. Нашето не е коктейлен тип връзка, при която се разменят леки целувки по бузите, но не е и типичната връзка между полицаи и близък на жертва. Поемам ръката му и я задържам така, както някога той бе държал моята; този път моята ръка е по-топлата.

— Искях да се извиня, Биатрис.

Каня се да отговоря, когато една сервитьорка се пъха между нас с таблата си и с делово затъкната в опашката химикалка. Мисля, че трябваше да се срещнем в някоя църква например, на някое тихо и сериозно място, където за големите неща се говори шепнешком, а не с крясъци, които се опитват да надделеят над тракането на посуда и оживено бърбене.

Сядаме на една маса и мисля, че и за двамата тази среща е странно интимна. Нарушавам мълчанието:

— Как е полицаи Върнън?

— Повишиха я — отвърща той. — Сега работи в отдела за борба с домашно насилие.

— Радвам се за нея.

Той ми се усмихва и след като ледът вече е стопен, се гмурва в по-дълбок разговор:

— Ти беше права през цялото време. Трябваше да те послушам и да ти повярвам.

От време на време си бях фантазирала, че чувам същото това изречение; ще ми се да можеше да прошепна в ухото на предишната Биатрис, че един ден един полицаи наистина щеше да й каже това.

— Поне предизвикахте ново разследване — казах. — И не останахте със скръстени ръце.

— Прекалено късно. Не биваше да допускаме да изпадаш в подобна опасност.

Внезапно звуците в ресторанта заглъхват, светлините отслабват, притъмнява. Едва долавям гласа на детектив Финбъро, който ми говори, уверява ме, че ще се оправя, но после замлъква и всичко

потъва в тъмнина. Иска ми се да извикам, но от устата ми не излиза нито звук.

Когато се свестявам, виждам, че съм в чистата и топла дамска тоалетна на „При Карлучио“. Детектив Финбъро е при мен. Казва ми, че съм припаднала за около пет минути. Значи не чак толкова дълго. Но за първи път ми се случваше да не чувам нищо по време на припадък. Персоналът на заведението бе достатъчно добър да ми поръча такси, за да се прибере у дома. Питам детектив Финбъро дали ще ме придружи и той с готовност се съгласява.

Вече съм настанена в черното такси, а до мен седи полицаи, но въпреки това продължавам да се страхувам. Знам, че злото ме преследва; усещам злокобното му убийствено присъствие все по-близо и по-близо.

Искам да споделя страха си с детектив Финбъро. Но той също както господин Райт ще ме успокои, че престъпникът е в затвора; че повече не може да ме нарани; че няма от какво да се страхувам. Но аз няма да му повярвам.

Детектив Финбъро изчаква да вляза в апартамента, после хваща друго такси и потегля нанякъде. Когато затварям вратата, Пудинг с мъркане увива топлото си пухкаво тяло около краката ми. Викам Кася. Никакъв отговор. Потискам притеснението си, после откривам бележка на масата, с която Кася ми съобщава, че е на занимание с група бъдещи родилки. Всеки момент трябва да се прибере.

Приближавам до прозореца, за да проверя дали се задава, дръпвам завесите. Във външната страна на стъклото се удрят две ръце, опитват се да го счупят. Изпищявам. Злото изчезва в тъмното.

Четвъртък

Навън е красив пролетен ден, но въпреки това предпочитам да хвана метрото до следствената служба, вместо да прекосявам парка — така ще съм непрекъснато сред хора.

Когато пристигам, със задоволство установявам, че асансьорът е претъпкан, но както обикновено съм притеснена, че в него пейджърът и мобилният ми телефон няма да имат обхват и ако заседне, Кася няма да успее да се свърже с мен.

Веднага щом асансьорът ме изплюва на третия етаж, проверявам за сигнал. Не казах на Кася за мъжа, който снощи видях на прозореца, не исках да я плаша. Или да призная другата възможност — че се влошава не само физическото, но и психическото ми състояние. Знам, че физически не съм добре, но никога не съм допускала, че може да не съм добре и психически. Дали мъжът не беше просто илюзия, продукт на болен мозък? Може би човек има нужда от физическа сила, каквато на мен вече ми липсва, за да не загуби връзка с реалността. Най-много се страхувам да не полудея — страхувам се от това, дори повече, отколкото от престъпника — защото това унищожава истинската ти същност, заключена в едно тяло, което по някакъв начин гротескно те надживява. Знам, че ти сигурно също си се страхувала от лудостта. И ми иска да си знаела, че причината за странните реакции на съзнанието ти е била дрогата, а не някаква слабост или болест на мозъка ти.

Може и на мен да са ми дали фенциклидин. Минавала ли ти е тази мисъл през главата, така както ми е минавала на мен? Може би някой халюциноген е отговорен за появата на дявола, който ме преследва. Но кой би могъл да ми го даде? Била съм само в следствената служба, в „Койота“ и в апартамента, където никой не ми желае злото.

Все още няма да казвам на господин Райт за убиеца на прозореца ми; нито за страха, че полудявам. Ако не му кажа, той ще продължава

да се отнася с мен както обикновено и в отговор аз ще се държа по същия начин. Той очаква да съм напълно нормална и аз ще трябва да отговоря на тези негови очаквания. Пък и поне през часовете, които прекарвам с него, знам, че съм в безопасност. Така че ще изчакам края на деня и тогава ще му кажа.

Тази сутрин в офиса на господин Райт не е светло; в ъглите се таи тъмнина, която се опитвам да прогоня с примигване на клепачи. Когато започвам да говоря, чувам как малко завалявам думите си, трудно ми е да запомням казаното. Но господин Райт каза, че може днес да успеем да завършим с показанията ми, така че просто ще трябва да положа усилие.

Изглежда господин Райт не забелязва нищо нередно. Може би съм се усъвършенствала в прикриването на състоянието си или пък той напълно се е концентрирал върху задачата да минем и през последната част от показанията ми. Обобщава края на нашето предишно интервю:

— Хати Сим ви е казала, че човекът, който ѝ е сложил инжекцията и е бил при нея по време на раждането, е носел маска?

— Да. Попитах я дали е бил един и същ човек и тя потвърди. Но не можеше да си спомни нищо повече — глас, височина, цвят на косата. Опитваше се да забрави цялото преживяване и аз не я виня.

— Помислихте ли, че мъжът, който е бил при раждането на нейното бебе, е бил същият човек, който е помагал при раждането на бебето на Тес?

— Да. И бях сигурна, че същият човек е убил сестра ми. Но имах нужда от повече факти, за да отида в полицията.

— Сериозни доказателства? — пита господин Райт.

— Да. Трябваше да докажа, че е носел маска, за да скрие идентичността си. Не бях успяла да разбера кой е израздал бебето на Тес. Но може би бих могла да открия кой е сложил инжекциите на нея и на Хати.

* * *

Докато се придвижва от Чизик до болница „Света Анна“ вече беше станало късно, минаваше полунощ. Въпреки това трябваше веднага да разбера. Когато пристигнах, отделенията тънеха в тъмнина.

И аз осъзнах, че това не е най-подходящото време за задаване на въпроси. Но вече бях натиснала звънеца на вратата на родилното отделение. Отвори ми някаква непозната сестра. Тя ме изглежда подозрително и аз се сетих, че охраната зорко следи за предотвратяване кражбата на бебета.

— Може ли да говоря с главната акушерка? Мисля, че се казва Кресидида.

— Тя си е у дома. Смяната ѝ свърши преди шест часа. Ще е на работа утре.

Но аз не можех да чакам дотогава.

— Уилям Сондърс тук ли е? — попитах.

— Пациентка ли сте?

— Не — поколебах се за момент. — Приятелка.

Чух плач на бебе, после към него се присъедини цял хор. Зазвъня звънец. Младата сестра направи гримаса, изглеждаше силно стресирана:

— Добре. Доктор Сондърс е в стаята за лекари на повикване. Третата врата вдясно.

Почуках на вратата под погледа на сестрата и влязох. Вътре беше тъмно, единствената светлина бе тази, която влизаше през отворената врата. Уилям веднага се събуди и застана нащрек, вероятно защото беше дежурен и от него се очакваше незабавно да започне да функционира на сто процента.

— Какво правиш тук, Бий?

Никой, освен теб не ме беше наричал така. Имах чувството, че си му дала назаем част от нашата близост. Той стана от кушетката и аз видях, че е напълно облечен в сини лекарски дрехи. Косата му беше разрошена. Давах си сметка за теснотата на стаята, за единичното легло.

— Знаеш ли кой слага инжекциите на жените от експерименталната програма за лечение на кистозна фиброза? — попитах.

— Не. Искаш ли да се опитам да разбера?

Оказа се толкова просто.

— Да.

— Добре — видът му беше делови, напълно концентриран и аз му бях благодарна, че ме взема на сериозно. — Има ли и други

пациентки, освен сестра ти, за които знаеш?

— Кася Левски и Хати Сим. Тес се е запознала с тях в клиниката за лечение на кистозната фиброза.

— Можеш ли да ми напишеш имената?

Изчака ме, докато ровя из чантата си и вадя лист хартия, на който да напиша имената на двете жени, после нежно взе листчето от ръката ми.

— А сега мога ли да те попитам защо искаш да знаеш?

— Защото човекът е носел маска. Когато е слагал инжекцията, когато е израждал бебетата.

Настъпи пауза и аз почувствах, че напрежението му се стопява.

— Не е толкова необичайно за медицинския персонал да носи маски, особено в родилните отделения — каза той. — Раждането е мръсна работа и по правило медицинският персонал носи предпазно облекло.

Трябва да беше забелязал недоверието, изписало се върху лицето ми, или моето разочарование.

— Наистина е рутинно, поне в тази болница — продължи той. — Имаме най-висок процент пациенти с вируса на СПИН след Йоханесбург. Редовно ни тестват, за да се избегне заразяването на пациентите, но същото не е валидно в обратния случай. Когато една жена прекрачи прага ни, просто нямаме представа дали е носител на вируса или не.

— Но как се процедира при инжектирането на гена? При слагането на инжекции? — попитах. — Това не е свързано с обмен на телесни течности, нали така? Защо тогава е необходима маска?

— Може би колегата, който го е направил, просто я е носел по навик.

Преди способността му да вижда само най-доброто у хората ми бе изглеждала мила, сега обаче ме разгневи:

— По-скоро би намерил невинно обяснение, отколкото да повярваш, че някой е убил сестра ми и е скрил идентичността си зад маска?

— Бий...

— Но аз не разполагам с лукса да имам право на избор. Единственият вариант, който е отворен пред мен, е грозната жестокост. — Отстъпих назад. — Ти носиш ли маска?

— Да, често. Може да изглежда като прекалена предпазна мярка, но...

Прекъснах го:

— Ти ли беше?

— Какво?

Той ме гледаше втренчено и аз отместих поглед встрани.

— Мислиш, че аз съм я убил? — попита той. Беше шокиран и засегнат.

Грешах, като смятах, че конфликтът с думи е тривиален.

— Извинявай — насилих се да срещна очите му. — Някой я е убил. Не знам кой. Но съм сигурна, че такъв човек съществува. И най-вероятно вече съм се срещала с него, двамата сме разговаряли, без да знам. Но нямам никакви доказателства.

Той взе ръката ми в своята и аз осъзнах, че цялата се треса.

Пръстите му нежно погалиха дланта ми; в началото твърде нежно, за да повярвам, че наистина е израз на привличане. Но когато той продължи, разбрах — макар и да ми беше трудно да повярвам, — че не греша.

Издърпах ръката си от неговата. Върху лицето му се изписа разочарование, но гласът му прозвуча мило:

— Не съм много перспективен, нали?

Тръгнах към вратата, все така удивена и повече от поласкана.

Защо излязох от тази стая с възможностите, които ми предлагаше? Защото дори и да успеях да игнорирам моралната страна на въпроса, да забравя за момент, че е женен — което не бе невъзможно, както си дадох сметка, — знаех, че връзката ни няма да е продължителна или вдъхваща чувство за сигурност; нямаше да е онова, което исках и от което се нуждаех. Щеше да е моментна страст, нищо повече, а впоследствие щеше да ми се наложи да изплащам тежък емоционален дълг. Или може би бях реагирала по този начин просто защото ме беше нарекъл „Бий“. Име, което само ти използваше. Име, което ме накара да си спомня коя съм била в продължение на толкова много години. Защото жената, която носеше това име, не правеше такива работи.

Така че затворих вратата зад гърба си и останах силно разлюляна, но все пак права върху тънкото въже на морала си. Не

защото бях човек с високи принципи. А защото за пореден път бях избрала сигурността вместо риска от краткотрайно щастие.

Застанах край шосето малко по-надолу от болницата и зачаках да мине някой нощен автобус. Спомних си колко силни бяха ръцете му, когато ме беше прегръщал, нежността на пръстите му, докато галеха дланта ми. Сега си представях ръцете му около себе си и топлината на тялото му, но бях сама в тъмното и в студа, и съжалявах за решението си да си тръгна. Съжалявах, че бях човек, който винаги предсказуемо напуска сцената.

Понечих да се върна, дори направих няколко крачки, после ми се стори, че само на няколко метра от мен долових някакъв шум. От шосето тръгваха две тъмни алеи, а може би натрапникът клечеше зад някоя паркирана кола. Потънала в мисли, не бях забелязала, че по шосето не се виждат никакви коли, а по тротоарите не се мярка жива душа. Бях сама с човека, който ме наблюдаваше.

Видях едно черно такси с изгасена табелка и размахах ръка. Молах се наум да спре. Шофьорът ме взе и ме смъмри заради това, че съм навън сама посред нощ. Похарчих всичките си пари, за да си платя пътя до вкъщи. Той ме изчака да вляза в апартамента, преди да си тръгне.

* * *

Господин Райт ме поглежда загрижено и аз си давам сметка колко зле се чувствам. Устата ми е суха като пергамент. Пресушавам на един дъх чашата с вода, донесена ми от секретарката. Той ме пита дали съм достатъчно добре, за да продължим, и аз отвърщам положително; защото се чувствам в безопасност, когато съм с него, и защото не искам да съм сама в апартамента.

— Направихте ли връзка с мъжа, който според Тес я е преследвал? — пита господин Райт.

— Да. Но аз лично имах чувството, че някой ме наблюдава, а мисля и че чух някакъв звук, защото нещо ме накара да застана нащрек. В действителност обаче не видях никого.

Той ми предлага да си вземем по един сандвич и да си направим работен пикник в парка. Мисля, че жестът му е предизвикан от факта, че съм отпаднала и ми е трудно да говоря свързано. Сигурно се надява, че една разходка ще ме освежи. Взема касетофона. Досега не ми беше хрумвало, че може да е портативен.

Стигаме до Сейнт Джеймс Парк, който ми напомня за сцена от „Мери Попинз“ с неговите разцъфнали цветя, напъпили дръвчета и синьо небе, нашарено с бели, подобни на целувки, облаци. По тревата са се пръснали служители от околните офиси, превърнали парка в плаж без море. Разговаряме, вървейки един до друг по алеята и се оглеждаме за някое по-спокойно местенце. Добрите му очи ме гледат и аз се чудя дали той може да почувства топлината ми така, както аз усещам неговата.

Една жена с двойна бебешка количка върви срещу нас; трябва да минем един зад друг, за да ѝ направим път. Останала сама за няколко мига, ме обзема внезапно чувство на загуба, сякаш топлината отляво е изчезнала заедно с господин Райт. Все едно че съм върху студен циментов под, полегнала на лявата си страна. Усещам как студът бавно се просмуква в тялото ми, чувам как сърцето ми бие прекалено бързо и знам, че не съм в състояние да се помръдна. Изпадам в паника и превъртам напред историята си, но ето че господин Райт пак се озовава до мен и двамата отново влизаме в крачка, затова ще се върна към правилната последователност на събитията.

Откриваме едно тихо местенце и господин Райт опъва одеяло, върху което да седнем. Трогната съм, че щом е видял синьото небе тази сутрин, се е сетил да организира пикник в парка с мен.

Той включва касетофона. Мълча, докато една група младежи минава покрай нас, после започвам.

— Кася се събуди, когато влязох, а може и да ме беше чакала. Попитах я дали си спомня лекаря, който ѝ беше сложил инжекцията.

* * *

Тя се загърна в пенъора ти.

— Не знам име — каза. — Има проблем?

— Носеше ли маска? Затова ли не знаеш кой е бил?

— Да, маска. Нещо лошо? Беата?

Ръката ѝ неволно се плъзна към корема ѝ. Просто не можех да си позволя да я плаша.

— Всичко е наред. Наистина.

Но тя бе прекалено умна, за да се остави да бъде заблудена толкова лесно:

— Каза, че бебе на Тес не било болно. Няма кистозна фиброза. Когато дойде в апартамент. Когато накара Мич да тества.

Не знаех, че ме беше разбрала. Сигурно не беше спирала да превърта думите ми в ума си оттогава насам, но не беше ме питала, вероятно защото вярваше, че ако има нещо, което трябва да знае, аз щях да ѝ го кажа.

— Да, вярно е. И аз се опитвам да открия повече. Но това няма нищо общо с теб. Ти и бебето ти ще сте добре, свежи като репички.

Тя се усмихна на израза „свежи като репички“, беше го научила наскоро; усмивката ѝ изглеждаше пресилена, единствената ѝ цел бе да ме успокои.

Прегърнах я:

— Наистина ще сте добре. И двете. Обещавам ти.

Не можах да спася теб и Хавиер, но на нея щях да помогна. Никой нямаше да нарани Кася или бебето ѝ.

* * *

Малко по-надолу от нас започва игра на софтбоул и за момент се питам как човекът, който ще слуша тези записи, ще разтълкува звуците от фона — смеха и бърбенето около нас.

— На следващия ден получихте имейл от професор Росен? — пита господин Райт.

— Да. В събота сутринта, някъде около десет и петнадесет.

Бях на път към „Койота“, трябваше да съм на смяна за „късна закуска — ранен обяд“, новата идея на Бетина за през почивните дни.

— Забелязах, че е изпратен от личната му поща — продължавам, — а не от служебната, която беше използвал преди.

Господин Райт поглежда към разпечатка на имейла.

До: iPhone на Биатрис Хеминг

От: dlfredrosen@mac.com

Току-що се върнах от лекторската си обиколка в Щатите и видях имейла Ви. Както винаги по времето на подобни пътувания, не вземам мобилния си телефон със себе си. (Близките ми разполагат с номерата на хотелите, в които отсядам, в случай че им се наложи спешно да се свържат с мен.) Нелепо е да се твърди, че програмата ми може да бъде опасна за бебетата по какъвто и да било начин. Целият смисъл в разработеното от мен лечение е, че предлага безопасен начин на вкарване на здравия ген в тялото. Възможно най-безопасен.

Алфред Росен. Професор. Магистър, доктор по философия от Кеймбридж.

От: iPhone на Биатрис Хеминг

До: dlfredrosen@mac.com

В такъв случай можете ли да обясните защо лекарят от „Света Анна“ е носел маска не само когато е изразждал бебетата, но и когато е инжектирал гена?

От: dlfredrosen @ mac.com

До: iPhone на Биатрис Хеминг

Безспорно медицинският персонал трябва да носи предпазно облекло, когато изразжда бебета, но тъй като това не е моята сфера на действие, ви предлагам, щом сте притеснена, да попитате някой лекар от родилно отделение.

Що се отнася до инжекцията, онзи, който я е слагал, очевидно изобщо не е разбирал същността на моята хромозома. Тя не носи абсолютно никакъв риск за разлика от всеки вирусен вектор. Така че няма нужда от подобни предпазни мерки. Може би са прекалено предпазливи просто по навик? Както и да е, на погребението на сестра

ви обещах, че ще отговоря на всичките ви въпроси, така че специално ще проверя. Много се съмнявам обаче, че ще открия нещо.

Не знаех дали да му вярвам или не. Със сигурност няхах представа защо ми помага.

* * *

Инициативата на Бетина да слее в едно закуската и обяда се радваше на успех и към дванадесет часа „Койотът“ вече беше препълнен. Видях Уилям да си проправя път сред навалищата и да се опитва да привлече вниманието ми. Засмя се на нескритото ми удивление.

— Кресида, главната ни акушерка, ми каза, че работиш тук; надявам се, че нямаш нищо против.

Спомних си, че ѝ бях дала координатите си в апартамента и в заведението, когато се бе нагърбила със задачата да търси картоната ти.

Бетина ми се ухили и пое поръчката ми, за да мога да поговоря с Уилям. Бях объркана, че не се беше изненадала повечко от факта, че такъв красив мъж е дошъл да ме търси. Отидох до другия край на бара и той ме последва.

— Не успях да разбера кой е сложил инжекциите на Тес и на другите жени, документите им просто са изчезнали безследно. Съжалявам. Не трябваше да си предлагам услугите.

Но аз вече бях разбрала, че задачата е непосилна за него. След като никой не може да разбере кой е бил с теб по време на раждането на Хавиер — събитие, което се беше проточило поне няколко часа, — то тогава за него би било невъзможно без наличието на каквито и да било документи да установи кой ти е сложил инжекцията, която би трябвало да е била бърза и рутинна процедура.

— Знаех, че ще се издъня — продължи Уилям. — За това поразпитах малко из клиниката по генетика. Някои хора там ми дължаха малки услуги. Това е за теб.

Подаде ми пакет с болнични бележки така, все едно бяха букет цветя.

— Твоите доказателства, Бий.

Видях, че бележките се отнасят до Мич.

— Майкъл Фланаган е партньорът на Кася Левски — каза Уилям и аз осъзнах колко малко бях му казала за връзката си с Кася. — Той не е носител на гена на кистозната фиброза.

Значи Мич все пак се беше подложил на теста — и очевидно не беше казал на Кася какви са резултатите от него. Допусках, че подобно на Емилио той също предполагаше — или предпочиташе да предполага, — че не той е баща на детето й. Представих си какво облекчение бе изпитал, когато бе видял резултатите си — те бяха неговият паспорт към свободата, който превръщаше Кася в най-обикновена лъжлива уличница. Чудех се дали наистина бе в състояние да повярва на подобна версия.

Заради мълчанието ми и пълната липса на ентузиазъм, Уилям си помисли, че не съм разбрала:

— И двамата родители трябва да са носители на гена, за да е болно бебето им. Този баща не е носител, така че няма начин детето му да е болно. Не знам какво става с тази експериментална програма, но очевидно нещо наистина, ама наистина, не е наред. Тези документи го потвърждават. — Той отново бе изтълкувал погрешно мълчанието ми: — Съжалявам. Трябваше да те изслушам внимателно, да те подкрепя още в самото начало. Но ти можеш да занесеш това в полицията, нали? Или искаш аз да го направя?

— Няма да помогне с нищо.

Той объркано ме погледна.

— Кася, бившата му партньорка, е от онзи тип жени, които хората преценяват погрешно. В полицията ще решат, че се е объркала или че е излъгала, че Майкъл Фланаган е баща на бебето й. Точно както постъпиха в случая с моята сестра.

— Не може да си сигурна.

Но аз бях, защото самата аз някога бях изпълнена с предразсъдъци по отношение на Кася. Знаех, че инспектор Хайнс ще я сметне за момиче, което спи с когото му падне; момиче, което лесно може да сгреши или излъже относно самоличността на бащата на детето.

Пейджърът на Уилям се обади — странен звук сред разговорите и дрънкането на чаши край бара.

— Съжалявам, но трябва да тръгвам.

Сетих се, че разполага само с двадесет минути, за да се добере до болницата:

— Ще стигнеш ли на време?

— Разбира се. Дошъл съм с колело.

Когато си тръгна, забелязах, че Бетина отново ми се усмихва широко. Отвърнах с усмивка. Защото въпреки че доказателствата, които ми беше донесъл Уилям, нямаше да свършат никаква работа, за пръв път бях получила подкрепление. За пръв път някой беше на моя страна.

Бетина ме изпрати у дома по-рано — може би като подарък за усмивката.

Щом се прибрах у дома, заварих Кася да търка кухненския под, застанала на колене.

— Какво правиш, за бога?

Тя вдигна запотеното си лице към мен:

— Казаха, че добре за бебето; взема правилна позиция.

Апартаментът ти бързо беше заприличал на нейния:

всичко светеше от чистота въпреки ръждата, петната и олющения балатум.

— Както и да е, казах им — продължи Кася. — Аз без това обичам чистене.

Беше ми разказала, че когато била дете, майка ѝ трябвало да работи на смени в една фабрика. След училище Кася чистела и излъсквала всичко, за да може, когато майка ѝ се приберяла у дома, всичко да блести в нейна чест. За Кася чистенето е дар.

Не бях ѝ казала, че Мич не е носител на гена на кистозната фиброза. Също така още не бях ѝ казала, че бебето на Хати беше умряло. Предната вечер си мислех, че я предпазвам, но сега се чудех дали не предавам вярата ѝ в мен. Честно, не знаех кое от двете беше вярно.

— Ето — казах и ѝ подадох билетите. — Имам нещо за теб.

Тя озадачено пое билетите.

— Не можах да си позволя да купя самолетни билети до Полша, затова взех билети за автобус; можем да тръгнем шест седмици след

раждането на бебето. Има по един билет за всяка от нас, бебето ще пътува безплатно.

Мислех, че тя трябваше да заведе бебето си в Полша и да го покаже на бабите и дядовците му, както и на чичовците, лелите и братовчедите му. Кася разполага с цяло котило роднини, които да подкрепят това бебе. Тъй като майка ми и баща ми бяха единствени деца в семействата си, ние нямахме мрежа от роднински връзки, която да омекоти удара от едно евентуално наше падане. Семейството ни беше свило размерите си още преди да се родим.

Кася гледаше втренчено билетите, необичайно притихнала.

— Също така съм ти взела и еластични чорапи, понеже приятелката ми, която е лекарка, казва, че трябва много да внимаваш да не развиеш тромбоза, *zакреписа* — добавих, превеждайки последната дума на полски, след като предварително я бях проверила в речника. Не можех да разчета изражението ѝ и взех да се притеснявам, че действието ми може да се изтълкува като намеса в личния ѝ живот.

— Не е необходимо да отсядам при семейството ти. Но наистина не мисля, че трябва да пътуваш сама с едно новородено, и то толкова надалече.

Тя ме целуна. Осъзнах, че това беше първият път, в който я виждах да плаче.

* * *

Казах на господин Райт за резултатите от изследванията на Мич.

— Помислих си, че това беше другата причина, поради която подбираха бедни неомъжени момичета — на тях по-трудно можеше да им се вярва.

Вместо да ме ободри, слънцето ме приспива. Свършвам разказа си за изследванията на Мич.

Вече ми е наистина трудно да говоря свързано:

— После дадох билетите на Кася и тя се разплака.

В момента разсъдъкът ми е прекалено разфокусиран, за да отсее важното от маловажното.

— Онази вечер разбрах колко храбра беше Кася. Бях я смятала за наивна и незряла, но всъщност тя беше истински смела и аз трябваше

да го разбере още когато се беше изправила срещу Мич, за да ме защити, знаейки, че впоследствие ще си отнесе боя заради тази си постъпка.

Синините по лицето и охлузванията по ръцете ѝ бяха достатъчно доказателство за кураж. Но такива бяха и песните, и танците ѝ пред лицето на онова, което съдбата ѝ поднасяше. И тя като теб има дарбата да открива щастие в дребните неща. Сканира живота за злато и го намира ежедневно.

И, подобно на теб, тя не смята, че е голяма работа, ако загуби нещо. Това вече не ми се струва признак на незрялост; също така съм осъзнала, че моята маниакална подреденост не е признак за голяма зрялост. Представи си, че учиш нов език и запаметяваш само изразни средства, с които да описваш един прекрасен свят, отказвайки да наизустяваш мрачните и нерадостни думи; правейки това, лингвистично оформяш света, който населяваш. Не мисля, че това е наивно, напротив, смятам го за фантастичен оптимизъм.

На следващата сутрин реших, че трябва да ѝ кажа какво става. Коя бях, та да си въобразявам, че след случилото се с теб мога да се грижа за друг човек?

— Канех се да ѝ кажа, но тя вече телефонираше на цяла Полша, за да им съобщи, че ще заведе бебето на гости. После получих нов имейл от професор Росен, в който той искаше да се срещнем. Кася още говореше с близките си, когато излязох.

* * *

По предложение на професор Росен се срещнахме пред входа на „Хром-Мед“, където въпреки неделния ден гъмжеше от хора. Очаквах да ме придружи до офиса си, но вместо това той ме поведе към колата си. Влязохме вътре и той заключи вратите. Демонстрантите продължаваха да са там — на известно разстояние от нас — и аз не чувах добре скандирането им.

Професор Росен се опитваше да звучи спокойно, но не можеше да контролира треперенето на гласа си:

— В „Света Анна“ е бил поръчан активен вирусен вектор под претекст, че ще бъде използван в моята програма.

— Какво означава това? — попитах го.

— Или че там е имало огромно прецакване — отвърна и аз си помислих, че той никога преди не беше използвал думи като „прецакване“ и че това е най-жаргонният израз, който би си позволил. — Или в „Света Анна“ се тества различен ген, който има нужда от активен вирусен вектор, и моето експериментално лечение на кистозната фиброза е било използвано като прикритие.

— Значи един вид експерименталната ви програма е била открадната?

— Може би да. Ако предпочитате да бъдем мелодраматични.

Той се опитваше да омаловажи случващото се, но не успяваше да се вживее напълно в ролята на непукист.

— С каква цел? — попитах.

— Предположението ми е, че ако наистина се провежда незаконен експеримент, той цели генетично подобрене, а провеждането на подобни тестове върху хора е незаконно.

— Какъв вид подобрене?

— Не знам. Сини очи, висок коефициент на интелигентност, големи мускули. Листът с абсурдите може да продължи до безкрайност. Но какъвто и да е този ген, той има нужда от активен вирусен вектор, за да бъде транспортиран.

Говореше с факти, като учен, но под думите му прозираше дълбока емоция. Беше бесен.

— Знаете ли кой слага инжекциите с гена в „Света Анна“? — попитах.

— Нямам достъп до подобен вид информация. Тук не е както в университетите, няма размяна на идеи и информация. Така че — не. Не зная името на лекаря. Но ако бях на негово или нейно място, щях да приложам генното лечение на кистозната фиброза върху ембриони, които наистина страдат от тази болест, и същевременно щях да тествам незаконния ген. Но може би извършителят е станал невнимателен или пък не е разполагал с достатъчно пациенти. — Той млъкна и аз отново долових гнева и обидата му — някой се опитва да направи бебетата по-перфектни в някакво отношение. Но да си роден здрав, вече е признак на перфектност. Да си здрав, вече предполага перфектност. — Забелязах, че целият трепери.

Тогава се зачудих дали ти не беше разбрала за незаконния експеримент и не бе разкрила идентичността на извършителя. Затова ли те беше убил?

— Трябва да уведомите полицията.

Той поклати отрицателно глава, отбягвайки погледа ми.

— Но вие трябва да им кажете!

— Това са само предположения.

— Сестра ми и бебето ѝ са мъртви.

Той се загледа втренчено през предното стъкло на колата, сякаш я караше, а не се криеше в нея.

— Първо трябва да намеря доказателства, че причина за това е незаконният експеримент. Веднъж щом тези доказателства бъдат открити, ще мога да спася и моята програма. В противен случай тя ще бъде преустановена във всички болници, докато не се разбере какво точно се случва, и това може да се проточи с месеци, дори с години. Може никога да не я подновят.

— Но вашата програма не би трябвало изобщо да бъде засегната. Със сигурност...

Той ме прекъсна:

— Ако пресата с нейната пословична интелигентност и деликатност се добере до тези подробности, за смъртта на бебетата няма да бъде обвинен престъпният експеримент, а моят.

— Не вярвам, че ще стане така.

— Нима? Повечето хора са зле информирани и зле образовани, и няма да видят разликата между генетично подобрене и генна терапия.

— Но това е абсурдно...

Той отново ме прекъсна:

— Тълпи от идиоти са преследвали педиатри, дори са ги нападали, защото са мислели, че педиатър и педофил са едно и също нещо! Така че — да, щеzakлеймят и експерименталното лечение на кистозната фиброза като зло, защото няма да видят разликата.

— Защо тогава сте си направили труда да се разровите? — попитах го. — Щом нямате намерение да направите нищо с информацията, която сте открили?

— Направих свое проучване, защото ви обещах, че ще отговоря на въпросите ви. — Той ме погледна, лицето му излъчваше ярост —

беше бесен, че съм го поставила в такава позиция. — Мислех, че няма да открия нищо.

— Значи ще трябва да отида в полицията без вашата подкрепа?

Сякаш изпитваше огромно физическо неудобство, опитваше се да приглади острите гънки на крачолите на изгладените си сиви панталони, които отказваха да се изправят.

— Поръчката на вирусния вектор може да се окаже невинна грешка; подобни компютърни недоразумения не са невъзможни. Честотата на административните грешки е направо тревожна.

— И това ли ще кажете в полицията?

— Това е най-достоверното обяснение. Така че — да, това ще им кажа.

Мълчанието увисна като стъкло помежду ни.

Наруших го:

— За какво всъщност ви е повече грижа — за излекуването на болните бебета или за собствената ви репутация?

Той отключи вратите на колата, после се обърна към мен:

— Ако в момента брат ви беше неродено бебе, какво щяхте да искате да направя?

Поколебах се, но само за миг:

— Да отидете в полицията и да им кажете истината, а после да си скъсате задника от работа, за да спасите програмата си.

Той се отдалечи от колата, без да си прави труда да ме изчака, нито да заключи автомобила.

Жената със стърчащата като на пънкар коса го позна и му изкрещя:

— Оставете играта на Бога на самия Бог!

— Ако Бог си беше свършил работата както трябва още от първия път, нямаше да се налага да влизаме в неговата роля — троснато ѝ отвърна той. Тя го заплю.

Демонстрантът със сивата опашка извика:

— Не на дизайнерските бебета!

Той си проправи път сред озлобената тълпа и се върна в сградата.

Не смятах професор Росен за зъл, той просто беше слаб и егоистичен човек. Той не можеше да понесе мисълта да се прости с

новопридобития си звезден статус. Но разполагаше с алиби за бездействието си; оправдаваше се пред себе си с обстоятелствата — лечението на кистозната фиброза е много важно. Ти и аз много добре знаем това.

Стигнах до станцията на метрото и едва тогава осъзнах, че професор Росен ми беше дал изключително важна информация. Когато го бях попитала дали знае кой слага инжекциите с гена в „Света Анна“, той беше отвърнал отрицателно; беше обяснил, че няма достъп до тази информация.

Но беше допуснал, че въпросният човек подбира пациенти, „които наистина страдат от тази болест и едновременно с това тества незаконния ген“. С други думи, лекарят, който слагаше инжекциите, беше същият, който отговаряше за провеждането на експерименталната програма за лечение на кистозна фиброза в болница „Света Анна“. Така трябваше да е, щом този човек бе отговорен за подбора на пациентите. А да се открие кой ръководи експерименталната програма в „Света Анна“ бе в пъти по-лесно от разкриването на идентичността на човек, поставил една-единствена инжекция.

* * *

Навън е красиво, небето е бледо сивкавосиньо като порцелана на Уеджууд. Докато служителите от фирмите неохотно се връщат към офисите си, аз си спомням как когато беше топло, в пансиона провеждахме уроци на открито и как и децата, и учителите се преструваха, че някоя книга много ги интересува, докато всъщност с наслада поглъщаха топлината на лятото — и за момент забравям колко ми е студено.

— Мислите ли, че професор Росен предварително е решил да ви го каже? — пита господин Райт.

— Да. Той е твърде умен и педантичен, за да действа импулсивно. Направи го, с цел да успокои съвестта си, че не е запазил информацията само за себе си и в крайна сметка ми прехвърли

топката; от мен зависеше да проявя достатъчно интелигентност, за да разкрия истината. А може би в хода на разговора ни доброто у него бе победило. Но каквото и да е обяснението, сега просто трябваше да разбере кой ръководи програмата в „Света Анна“.

Вече почти не усещам краката си. Не съм сигурна, че когато реша да се изправя на тях, ще успея.

— Позвъних на Уилям и той ми обеща да разбере кой е въпросният негов колега и да ми се обади. Надяваше се да е успял да свърши тази работа до края на деня. После набрах номера на Кася, но мобилният ѝ телефон даваше заето, вероятно продължаваше да говори със семейството си, макар че кредитът ѝ вече сто пъти трябваше да се е изчерпал, така че най-вероятно те ѝ се бяха обадили. Знаех, че ще се среща с някакви нейни полски приятелки от църквата, затова реших да ѝ разкажа всичко, когато се върне. Когато щяхме да знаем кой стои зад цялата работа и когато за нея щеше да е безопасно.

* * *

Междувременно отидох на срещата с мама пред оранжерията в Питършъм, откъдето щяхме да изберем растение за градината ти. Бях доволна, че ще се разсея; имах нужда да правя нещо, вместо да кръстосвам апартамента напред-назад в очакване на обаждането на Уилям.

Кася отново беше тръгнала да ме убеждава, че трябва да ти оставя цветя при тоалетната в парка.

Каза ми, че така съм щяла да сложа своя „odcisk palca“ на любов върху злото. („Odcisk palca“ е пръстов отпечатък, най-близкият превод, който бяхме успели да открием за тези думи, но затова пък беше наистина чудесен.) Но това беше работа на другите, не моя. Аз трябваше да откроя това зло и да се преборя с него директно, а не с цветя.

След поредицата от студени и влажни седмици настъпи първият топъл и сух пролетен ден. Цветовете на камелиите, игликите и лалетата се разпукваха. Целунах мама, а в отговор тя силно ме

прегърна. Докато вървахме под покривите на старите парници, все едно се бяхме върнали обратно във времето и бяхме попаднали в градината на някое викторианско имение.

Мама проверяваше дали растенията са студоустойчиви и многогодишни, докато аз бях погълната от мислите си — след почти двумесечни усилия в края на този ден най-сетне щях да разбера кой е твоят убиец.

За пръв път, откакто бях пристигнала в Лондон, ми беше топло и свалих дебелото си палто.

— Тези дрехи са ужасни, Биатрис.

— На Тес са.

— Така си и помислих. Сега нямаш никакви пари, нали?

— Всъщност имам. Е, имам малко, но са вложени в апартамента и трябва да изчакам продажбата му.

Трябва да призная, че от известно време насам нося твоите дрехи. Моите нюйоркски тоалети изглеждаха нелепо във от предишната ми среда на живот, а освен това бях установила, че твоите са далеч по-удобни. Би трябвало да се чувствам странно, задето нося дрехите на мъртвата си сестра, но единственото, което можех да си представя, бе твоето изумление да ме видиш в старите ти дрипи — мен, която винаги трябваше да притежава последните дизайнерски творения и която носеше на химическо чистене всичко само след едно обличане.

— Вече знаеш ли какво се е случило? — попита ме мама. За първи път.

— Не. Но мисля, че ще разбера. Скоро.

Мама погали с пръсти главичката на един рано разцъфнал клематис.

— Този щеше да ѝ хареса.

Изведнъж тя замлъкна, през тялото ѝ премина тръпка на непоносима скръб. Прегърнах я, но тя сякаш бе недосегаема. Известно време просто я държах в прегръдката си, после мама се обърна към мен.

— Трябва да е била толкова уплашена. А аз не бях до нея.

— Тя беше възрастен човек, не можеше непрекъснато да си до нея.

Сълзите ѝ бяха изплакан писък:

— Трябваше да съм с нея.

Спомних си как когато бях малка и се плаших, чувах шумоленето на пенъора ѝ в тъмното и усещах миризмата на крема ѝ за лице, и сълзите ми моментално пресъхваха; прииска ми се наистина да е била с теб.

Прегърнах я още по-силно, като се опитах да прозвуча убедително:

— Тес нищо не е разбрала, уверявам те, нищичко. Дал ѝ е опият, така че тя просто е заспала. Не се е страхувала. Умряла е спокойно.

Най-накрая се бях научила също като теб да поставям обичта пред истината.

Продължихме разходката си из оранжерията в търсене на цветя. Мама малко се поуспокои.

— Е, значи няма да останеш още дълго? — попита ме тя. — След като скоро ще разбереш истината.

Обидих се, че ме смята за способна отново да я напусна след всичко, което се беше случило.

— Не. Ще остана. Еймиъс каза, че мога да продължа да живея в апартамента почти безплатно.

Решението ми не беше напълно лишено от егоизъм. Искях да уча за архитект. Всъщност, не бива да говоря в минало време, продължавам да го искам и ще го направя, щом процесът приключи. Не съм сигурна дали ще ме приемат, нито как ще си плащам таксите за обучение и едновременно с това ще се грижа за Кася и бебето, но искам да опитам. Знам, че вманиаченият ми в детайлите математически мозък ще се справи добре със структурната страна на нещата. И ще се опитам да намеря в себе си поне малко от твоята творческа същност. Кой знае? Може да лежи заспала някъде, неразчетен код за артистичен талант, загърнат плътно в някоя спираловидна хромозома в очакване на подходящите условия, за да разцъфти.

Телефонът ми иззвъня и аз видях, че имам съобщение от Уилям; спешно искаше да се видим. Изпратих му адреса на апартамента. Направо щях да припадна от нетърпение.

— Трябва да тръгваш? — попита мама.

— Да, след малко. Съжалявам.
Тя ме погали по косата:
— Още не си се подстригала.
— Знам.
Тя ми се усмихна и продължи да ме гали.
— Толкова приличаш на нея.

Когато пристигнах у дома, Уилям ме чакаше на долната площадка на стълбището. Той вдигна поглед към мен, лицето му беше преbledняло, обичайното му ведро изражение бе изкривено от тревога.

— Разбрах кой ръководи програмата в „Света Анна“. Мога ли да вляза? Не мисля, че трябва да сме...

Обичайният му премерен тон беше забързан и неравен. Отворих вратата и той ме последва в апартамента.

— Хюго Никълс е.

Преди да успея да му задам какъвто и да било въпрос, Уилям се извърна към мен, гласът му продължаваше да препуска:

— Не разбирам. Защо, за бога, е трябвало да включва в лечението и бебета, които не са страдали от кистозна фиброза? Какво, по дяволите, е правел? Просто не разбирам.

— Експериментът в „Света Анна“ е бил използван — отвърнах, — за да се тества друг ген.

— Господи! Как разбра?

— Професор Росен ми каза.

— Значи той ще отиде в полицията?

— Не.

Уилям замълча за кратко, преди да продължи:

— Значи тази задача остава за мен. Да им кажа за Хюго. Надявах се да е някой друг.

— Тук не става дума просто да се натопи някого, нали така?

— Така е. Съжалявам.

Но аз продължавах да не виждам логика:

— Защо ще поверят на един психиатър ръководството на генетичен експеримент?

— Той се занимаваше с изследователска дейност в Импириал Колидж. Преди да започне да работи в болница. Казах ти го, нали?

Кимнах.

— Проучванията му бяха в областта на генетиката — продължи Уилям.

— Никога не си споменавал тази подробност.

— Никога не съм си помислял — мили боже! — никога не съм си помислял, че може да има някакво отношение към случващото се.

— Не беше честно от моя страна да те обвинявам. Извинявай.

Спомних си, че беше ми казал за репутацията на доктор Никълс на брилянтен ум и младеж, „предопределен за велики дела“, но аз се бях усъмнила в тези думи, като вместо това бях повярвала на собствената си интуиция, която ми подсказваше, че той е напълно безвреден. Като си спомних какво е било мнението ми за доктор Никълс, осъзнах, че го бях изключила от списъка със заподозрените само защото мислех, че е прекалено безобиден, за да може да е жесток; бях го отписала не защото вярвах, че няма мотив, а заради твърдото си убеждение, че е свестен човек.

Уилям седна. Лицето му беше напрегнато, пръстите му барабанияха по страничните облегалки на дивана:

— Веднъж, преди години, говорих с него за изследванията му. Той ми разказа за някакъв ген, който бил открил, и една компания била закупила от него.

— Знаеш ли коя е била въпросната компания?

— Не. Дори не съм сигурен, че я спомена. Беше много отдавна. Но си спомням някои от нещата, които каза, защото говореше с огромна страст и беше напълно различен от друг път.

Уилям започна да кръстосва из стаята; движенията му бяха резки и гневни.

— Каза ми, че амбицията на живота му... Всъщност, не: каза, че целта на живота му била да вкара този ген в хората. Каза, че искал да остави своя отпечатък върху бъдещето.

— Отпечатък върху бъдещето? — повторих с отвращение, като си мислех как твоето бъдеще ти беше отнето.

Уилям си помисли, че не съм разбрала:

— Означава, че той искаше да вкара този ген в човешката ДНК, за да бъде предаван на следващите поколения. Каза, че искал да „подобри онова, което ни прави човеци“. Но въпреки че тестовите върху животни били минали добре, не му разрешавали да изпробва гена си върху хора. Казали му, че това не било разрешено от закона.

— Какъв е бил този „негов“ ген?

— Каза, че повишавал коефициента на интелигентност.

Уилям обясни, че не му повярвал, защото подобно постижение би било изключително и удивително, а Никълс бил съвсем млад. После продължи да говори, но аз вече не го слушах. Вместо това си спомних за посещението си в „Хром-Мед“. Спомних си, че коефициентът на интелигентност там се измерваше чрез страха.

— Вярвах, че си измисля по-голямата част от историята — продължи Уилям. — Или най-малкото, че много я преувеличава. Щом е постигнал такива блестящи резултати, защо, за бога, се беше отказал от изследователската дейност, за да се отдаде на скучна болнична работа? Но сигурно съвсем целенасочено е избрал за свое поле на действие болницата — през цялото време е изчаквал удобния момент да тества гена си върху хора.

Излязох в градината, сякаш имах нужда от повече пространство, за да асимилирам огромния смисъл на тези факти. Не исках да съм сама с тях и се зарадвах, когато Уилям се присъедини към мен.

— Трябва да е унищожил документите на Тес — продължи той. — И после е фалшифицирал истинската причина за смъртта на бебетата, за да не може фаталният им край да бъде свързан по някакъв начин с изследователската програма на професор Росен. И някак си му се е разминало. Господи, говоря така, все едно... не знам... все едно съм някой друг, някой от телевизията или нещо от този род. Става дума за Хюго, по дяволите! Човек, когото смятах, че познавам. Когато харесвах.

Аз самата бях възприела този чужд език от мига, в който бяха открили трупа ти. Разбирах какво е да осъзнаеш, че предишният ти речник не може да опише онова, което ти се случва в момента.

Погледнах към малкото късче земя, където двете с мама бяхме решили да засадим един зимен сорт клематис за теб.

— Но сигурно във всичко това има замесен и някой друг? — предположих. — Той не може да е бил при Тес, когато е раждала.

— Всички лекари изкарват шест месечен курс по акушерство като част от подготовката си, Хюго със сигурност знае как се израждат бебета.

— Но все някой би забелязал? Психиатър да обслужва родилки! Все някой...?

— Родилното отделение е препълнено с хора, а персоналът ни вечно не достига. Видиш ли бяла престилка в някоя стая, те обзема чувство на благодарност и просто продължаваш към следващия сериозен случай. Много от лекарите работят по заместване, а шестдесет процента от акушерките са наети чрез агенции, така че никой не знае кой кой е. — Той се обърна към мен, чертите му се бяха изострили от притеснение. — А и той е носел маска, Бий, забрави ли?

— Но все някой...

Уилям взе ръката ми в своята:

— Ние сме дяволски заети. И си вярваме един на друг, защото е прекалено изтощително и сложно да правим каквото и да било друго, а освен това сме достатъчно наивни да смятаме, че колегите ни са там по същата причина като нас — да лекуват хората и да се опитват да ги спасят. — Тялото му беше напрегнато, ръцете му здраво стискаха моите: — Той успя да заблуди и мен. Мислех го за приятел.

* * *

Треперя въпреки топлото слънце и вълненото одеяло за пикник.

— Разбрах, че през цялото време позицията му е била идеална — казвам. — Кой по-добре от един психиатър би могъл да знае какво да направи, за да накара човек да полудее? Да подтикне някого към самоубийство? Освен това бях чула само неговата версия за онова, което се беше случило по време на часовете им.

— Помислили сте, че той всъщност се е опитал да принуди Тес да се самоубие?

— Да. А когато тя не го е сторила — макар да е била психически тормозена до степен на садизъм, — той я е убил.

Сега вече не виждах нищо чудно в упорството, с което доктор Никълс продължаваше да твърди, че се е провалил, като не е успял да постави диагноза „пuerперална психоза“ — загубата на професионалната репутация е дребна цена, която даден човек да плати за извършено от него убийство.

Господин Райт поглежда към нахвърлените по-рано бележки:

— Казахте, че доктор Никълс не е бил сред хората, които според вас може да са пусkali приспивните песнички на Тес?

— Не. Казах, че не допусках да има мотив — млъквам за момент. — И защото вярвах, че е свестен човек, който е направил ужасна грешка.

Продължавам да треперя. Господин Райт сваля сакото си и го намята на раменете ми.

— Тес сигурно беше открила, че е използвал за прикритие програмата на професор Росен и поради тази причина той я е убил. Всичко си идваше на мястото.

„Всичко си идваше на мястото“ звучи толкова подредено — като парче, което завършва пъзела и създава задоволителна картина; далеч за предпочитане пред стърженето на метал в метал и разплискването на ръждива кръв по земята.

* * *

Стояхме смълчани в миниатюрната ти задна градинка и аз забелязах, че зелените ластари върху някога мъртвите вейки са пораснали с цели няколко сантиметра, че клонките са покрити с дребни пъпки, в които се таяха листенцата на цветовете на лятото. Наоколо всичко беше живо и растеше.

— По-добре да се обадим в полицията — каза Уилям. — Аз ли да го направя или ти?

— По-вероятно е да повярват на теб. Не си вдигал фалшива тревога, нито си имал прояви на истерични пристъпи в миналото.

— Добре. Как се казва полицаят?

— Детектив инспектор Хайнс. Ако не го намериш, питай за детектив сержант Финбъро.

Той извади мобилния си.

— Това ще е ужасно трудно — после набра номера, който му дадох, и поиска да го свържат с детектив Хайнс.

Докато разказваше на Хайнс всичко, което беше казал и на мен, ми идеше да изкрещя в лицето на доктор Никълс. Искях да го удрям, юмрук след юмрук; всъщност исках да го убия и усещането беше странно освобождаващо. Най-сетне гневът ми можеше да бъде насочен към конкретна мишена и за мен беше облекчение да му се отдам — най-накрая да хвърля гранатата, която бях държала толкова дълго с

дръпнат взривател, гранатата, която бе заплашвала да ме унищожи; и докато я хвърлям, да се освободя от тежестта и напрежението.

Уилям затвори:

— Помоли ни да отидем до участъка, но му трябва около час, за да извика началника си.

— Искаш да кажеш, че е поканил теб.

— Съжалявам, Бий, стана в последната минута, както американците в края на войната и така нататък.

— Но ако трябва да сме честни, те са причината да победим.

— Мисля, че трябва да отидем заедно. И се радвам, че първо ще имаме малко време за нас двамата.

Той посегна към лицето ми и отметна кичур коса от очите ми.

Целуна ме.

Поколебах се. Бях ли в състояние да пристъпя над ръба на планината — или встрани от онова морално въже, на което ти ме беше поставила?

Влязох в апартамента.

Той ме последва. Обърнах се и го целунах. Вкопчих се в момента с все сила, изживях го напълно, защото не се знаеше кога ще ми бъде отнет. Ако смъртта ти ме е научила на нещо, то е, че настоящето е прекалено ценно, за да го пропиляваме. Най-накрая разбрах светостта на настоящия момент, защото той е всичко, което имаме.

Той свали дрехите ми и аз забутах в ъгъла старото си „аз“. Цялата бях изложена на показ. Венчалната халка вече не висеше около шията му, гърдите му бяха голи. И когато хладната ми кожа усети топлината му върху себе си, спасителните ми въжета се скъсаха.

* * *

Господин Райт изважда бутилка вино от кошницата, както и две пластмасови чаши, най-вероятно взети от машината за вода в следствената служба, и аз си мисля колко типично за него е да е толкова загрижен и организиран. Сипва ми една чаша и аз я пресушavam на един дъх, което може би съвсем не е разумно. Той нищо не казва, така както не коментира факта, че съм правила секс с Уилям, и аз го харесвам толкова много именно защото не съди хората.

* * *

Лежахме в леглото ти, а ниските лъчи на ранното пролетно слънце нахлуваха през приземния прозорец. Облегнах се на Уилям и изпих чая, който ми беше направил, опитвайки се да удължа момента възможно най-много. Още усещах топлината на кожата му върху своята, но знаех, че трябва да станем от леглото и отново да влезем в света; сетих се как Джон Дън укорява гневно заетия стар глупак, слънцето, че го принуждава да напусне любимата си, и не мога да повярвам, че сега вече поезията му се отнася точно до мен.

* * *

За момент виното малко ме оживява, усещам как стопля тялото ми.

— Уилям отиде до банята и прегледа шкафа. Намери шише с хапчета, върху които имаше болничен етикет. Фенциклидин. Било е там през цялото време. Той каза, че много субстанции, които са незаконни, могат да бъдат легално предписвани от лекарите с терапевтична цел.

— На етикета пишеше ли името на лекаря, който бе изписал лекарството?

— Не, но той каза, че полицията лесно ще го открие в архивите на болничната аптека и то без съмнение ще се окаже това на доктор Никълс. Чувствах се толкова глупаво. Смятах, че един наркотик ще бъде скрит, а не изложен на показ по този начин. През цялото време е бил пред очите ми.

Съжалявам; почвам да се повтарям. Трудно ми е да се концентрирам.

— А после...? — пита господин Райт.

Но вече почти сме стигнали до края, така че събирам последните остатъци от енергията си и продължавам:

— Излязохме заедно от апартамента. Уилям беше заключил веригата на колелото си около една пръчка на парапета от отсрещната страна на шосето, но велосипедът липсваше. Бяха го откраднали,

макар веригата да висеше все още там. Той я взе и се пошегува, че когато отидем в полицията, можем да използваме случая да докладваме и за кражбата на колелото му.

* * *

Решихме да прекосим Хайд Парк, вместо да използваме по-грозния маршрут по шосето. На входа на парка имаше щанд с цветя. Уилям предложи да оставим букети на лобното ти място.

Докато говореше с продавачката, изпратих на Кася съобщение на мобилния телефон, което се състоеше от следните две думи: „Odcisk palca“. Знаех, че ще разбере, че най-накрая слагам своя отпечатък на любов.

Уилям се върна с две връзки нарциси:

— Каза, че са били любимите цветя на Тес. Защото жълтото в тях спасява зрението на слепи деца.

Бях довольна и същевременно изненадана, че си спомня.

Той ме прегърна и докато влизахме заедно в парка, те чух да ме дразниш; и аз си признах пред теб, че съм страшна лицемерка. Всъщност знаех, че връзката ни няма да продължи, че той ще си остане женен. Но също така знаех, че този факт няма да разбие сърцето ми. Не се гордеех със себе си, но се чувствах освободена от човека, който някога бях и който повече не исках да бъда. И докато двамата вървахме един до друг, почувствах как малките зелени ластари на надеждата покръпват и реших, че ще им позволя да пораснат. Защото сега, след като бях открила какво се беше случило с теб, можех да погледна напред и да се осмеля да си представя бъдеще без сестра си. Спомних си как бях дошла на същото това място близо два месеца по-рано, как бях седяла в снега и бях плакала горчиво за теб сред безжизнените оголели дървета. Но сега тук играеха на топка, чуваше се смях, хората си правеха пикници, а голите клони бяха покрити с ярка свежа зеленина. Мястото беше същото, но пейзажът се беше сменил напълно.

Стигнахме до сградата на тоалетната и аз извадих нарцисите от целофана. Исках да изглеждат като набрани от някоя домашна градина.

Докато ги полагах пред вратата, един спомен — или по-скоро липсата на такъв — неканено си проправи път сред мислите ми:

— Но аз никога не съм ти казвала, че Тес обича нарцисите, нито съм ти обяснявала причината.

— Разбира се, че си. Именно заради това ги избрах.

— Не. Говорих за това с Еймиъс. И с мама. Не с теб.

Всъщност бях му казала съвсем малко за теб, както и за себе си.

— Трябва Тес да ти го е казала.

Той приближи към мен, стиснал в ръка нарцисите.

— Бий...

— Престани да ме наричаш така.

Отстъпих назад.

Той приближи още повече, после силно ме блъсна вътре.

* * *

— Затвори вратата зад нас и опря нож в гърлото ми.

Млъквам, цялата се треса от адреналина. Да, разговорът му с детектив Хайнс беше инсценировка. Вероятно беше взел идеята от някоя сапунена опера, в болниците ги въртят по телевизорите през цялото време (помня го от времето с Лео). Може би беше чисто и просто отчаяние. И може би бях твърде разсеяна, за да забележа каквото и да било.

Господин Райт е достатъчно тактичен, за да не ми натяква за отчайващата глупост, която бях проявила.

Младежите са зарязали шумната си игра на софтбоул и са я заменили с музикална какофония. Обядващите офис-служители са заменени от майки с малки деца; високите им едва оформени гласчета бързо преминават от щастливи писъци в сълзи и после се трансформират обратно във викове на щастие; изменчив, непостоянен звук. И на мен ми се иска децата да са още по-шумни, смехът — посилен, музиката — надута докрай. И ми се иска паркът да е толкова препълнен, че да няма къде да седне човек. И светлината на слънцето да е ослепителна.

Той затвори вратата на тоалетната и я заключи с велосипедната верига. Нямаше никакво колело, нали? През изцапаните напукани стъкла се процеждаше мръсна светлина и хвърляше сянката на кошмара. Влажните тухли заглушаваха звуците от парка — плачът и смехът на децата, музиката. Да, странно е колко подобен беше онзи ден на днешния, когато двамата с господин Райт си правим пикник, но може би звуците на един парк винаги са едни и същи, ден след ден. И в онази студена жестока сграда също така ми се искаше децата да са пошумни, смехът — по-силен, музиката — усилена на макс. Защото може би си мислех, че ако аз ги чувам, значи има някакъв шанс те също да чуят виковете ми; но не, не може да е било така, защото знаех, че опитам ли се да изкрещя, той веднага ще ме накара да замълча с помощта на ножа си. Значи трябва просто да съм изпитвала желанието да чувам живота, докато умирам.

— Ти си я убил, нали? — попитах го.

Ако бях в състояние да разсъждавам трезво, може би щях да му дам възможност да се измъкне, да се престоря, че съм си помислила, че ме е забутал тук, защото му се иска да прави извратен секс. Но щом веднъж вече го бях обвинила, щеше ли да ме пощади? Не. Нямаше да ме пусне. Каквото и да направех или кажех. През главата ми бясно препускаха мисли за това, как отвлечените би трябвало да се опитат да се сприятелят с похитителите си. (От къде, за бога, се беше забила в главата ми тази информация? И защо някой си е сметнал, че по принцип на хората ще им е нужно да я знаят?) Забележително, но аз я бях запомнила и въпреки това не можех да се държа приятелски с Уилям, защото той беше мой любовник и нямаше къде по-надалеч от това да се отиде.

— Не съм виновен за смъртта на Тес.

За момент почти му повярвах; помислих, че съм го изтълкувала напълно погрешно; че всичко ще стане така, както бях вярвала — че ние двамата щяхме да отидем в полицията и доктор Никълс щеше да бъде арестуван. Но когато от другата страна на уравнението стоят нож и верига, самозаблудата не е възможна.

— Не исках да стане така. Не го планирах. Аз съм лекар, за бога! От мен не се очаква да убивам. Имаш ли някаква представа как се чувствам? Все едно съм в ада.

— Тогава спри. Моля те.

Той мълчеше. Страхът изби по кожата ми под формата на стотици хиляди настръхнали косъмчета, предлагащи безполезната си защита.

— Ти си бил нейният лекар?

Трябваше да го стимулирам да говори — не защото вярвах, че някой е тръгнал да ме спасява, а защото още малко спечелени мигове живот, макар в тази сграда и с този човек, ми бяха изключително скъпи.

И защото трябваше да разбере истината.

— Да. Грижех се за нея по време на цялата бременност.

Ти никога не беше споменавала името му, казваше просто „докторът“, а аз не те бях попитала, прекалено заета да върша нещо друго, докато разговарям с теб.

— Имахме добра връзка, харесвахме се. Винаги бях мил с нея.

— Ти ли й помогна да роди Хавиер?

— Да.

Сетих се за мъжа с маската от твоите кошмарни картини, мрачна заплаха сред сенките.

— През онзи последен ден Тес изпита облекчение, че ме вижда в парка — продължи Уилям. — Усмихна ми се. Аз...

Прекъснах го:

— Но тя е изпитвала ужас от теб.

— От човека, изродил бебето й, не от мен.

— Но тя трябва да е знаела, че си бил ти? Макар да си носел маска на лицето, сигурно те е разпознала поне по гласа. Щом си се грижел за нея през цялата бременност, значи...

Той продължаваше да мълчи. Не бях осъзнала, че е възможно да съм още по-ужасена.

— Не си й говорил. Докато е раждала. Дори когато бебето е умряло. Не си й казал нито дума.

— Двадесетина минути по-късно отидох да я успокоя. Казах ти. Винаги се държах мило с нея.

Значи, беше свалил маската, беше влязъл бързо в ролята на милия доктор, за когото се смяташе; за когото го бях смятала и аз.

— Предложих й да се обадя на някого — продължи той. — И тя ми даде твоя номер.

Мислела си, че знам. През цялото време си мислела, че знам.

* * *

Господин Райт ме поглежда загрижено:

— Изглеждате бледа.

— Да.

Чувствам се пребледняла — и отвън, и отвътре. Блед човек в един ярък свят, в който съм почти невидима.

* * *

Чувам хората отвън, окъпани от ярката светлина на следобедното слънце, но за тях аз, затворена в тоалетната, бях невидима. Уилям беше свалил вратовръзката си и бе завързал с нея ръцете ми отзад.

— При първата ни среща ти я нарече Тес.

Продължавах да го предизвиквам да говори — единственият начин да остана жива. И все още имах нужда да разбера.

— Да, беше глупава грешка — отвърна той. — И тя показва, че изобщо не ме бива в това, нали? Отчайващ съм, щом се стигне до лъжи и преструвки.

Но той всъщност беше много добър и в двете. От самото начало ме беше манипулирал умело, направляваше разговорите и едва забележимо отбягваше въпросите. От мига, в който бях поискала здравния ти картон, до момента, в който го бях попитала за човека, ръководещ експерименталната програма за лечение на кистозната фиброза в „Света Анна“, той се беше постарал да не получи нито грам вярна информация. Дори си намираще извинение, в случай че играта му се окажеше недостатъчно убедителна.

За бога, говоря така, все едно съм... не знам... някой друг, някой от телевизията или нещо от този род.

Защото именно такъв човек се опитваше да имитира той.

— Не го планирах. Някакъв вандал хвърли камък по прозореца ѝ, не аз; тя просто си помисли, че е било нарочно.

Използва въже, за да върже краката ми.

— А приспивните песнички? — попитах го.

— Бях започнал да се паникьосвам, просто правех онова, което ми хрумнеше. Дискът с песничките беше в родилното отделение. Взех го у дома, без да знам за какво всъщност мога да го използвам. Не бях планирал нищо. Не ми хрумна дори, че може да запише песните на касета. Че кой в днешно време използва телефонен секретар с касети?

Той се мятеше от дребните ежедневни подробности към огромния ужас от убийството и обратно. Огромното значение на постъпката му попадеше в капана на дребнодневието.

— Знаел си, че резултатите от изследванията на Мич няма да променят нищо, защото никой нямаше да повярва на Кася.

— В най-лошия случай ти щеше да занесеш изследванията в полицията. И да се изложиш.

— Но си искал да ти вярвам.

— Ти не спираше да се ровиш. Принуди ме да реагирам така. Не ми остави никакъв избор.

Но аз му вярвах още преди да ми беше дал резултатите на Мич — много преди това. И онова, което му беше помогнало, беше моята вътрешна несигурност. Бях решила, че подозрението ми към него е провокирано от обичайното за мен притеснение в компанията на хубави мъже и заради това го бях оневинила. Той беше единственият човек в цялата тази работа, когото бях преценявала не обективно, а под въздействието на лични емоции.

Но вече размишлявах от доста време; не можех да позволя помежду ни да увисне мълчание.

— Не доктор Никълс, а ти си бил изследователят, който е открил онзи ген?

— Да. Хюго е добряк. Но съвсем не е брилянтен ум.

Разказът му за доктор Никълс е бил колкото трик, толкова и самохвалство. Осъзнах, че е плетял примката около Хюго Никълс от по-рано, внимателно е хвърлял сянката на вината върху него, за да я отклони от себе си. Дългосрочното планиране е било брутално пресметнато.

— Импириъл Колидж и абсурдният му комитет по лекарска етика не искаха да разрешат тестването на гена върху хора — продължи Уилям. — Нямаха въображението. Или смелостта да го направят. Представи си, ген, който повишава коефициента на интелигентност, помисли си само какво означава това! Тогава ме потърсиха от „Хром-Мед“. Единственото ми изискване беше да проведат експеримент върху хора.

— Кое то и направиха.

— Не. Излъгаха ме; подведоха ме. Аз...

— Наистина ли вярваш в това? Директорите на „Хром-Мед“ са много умни. Чела съм биографиите им. Със сигурност са достатъчно умни, за да наемат някой друг да им свърши работата. Да го използват като изкупителна жертва, в случай че нещо се обърка.

Той поклати отрицателно глава, но аз знаех, че съм пуснала мухата в главата му. Пред мен се отваряше път за спасение и аз хукнах с все сила по него:

— Генетично подобрене, ето къде са истинските пари, нали? Веднъж щом го легализират, ще настъпи истински бум. А „Хром-Мед“ искат да са една крачка пред всички, да са готови за този бум.

— Но те няма как да знаят.

— Играли са си с теб, Уилям.

Но бях стъпила накриво, прекалено уплашена, за да съм толкова невъзмутима, колкото се налагаше да бъда в тази ситуация; просто бях ударила по егото му и така бях освободила свежа вълна гняв. Беше държал ножа почти небрежно, сега обаче пръстите му го стиснаха силно.

— Разкажи ми за тестването върху хора, какво стана?

Пръстите му продължаваха да стискат ножа, но кокалчетата им вече не бяха толкова побелели, следователно леко ги беше отпуснал. В другата си ръка държеше фенерче. Беше дошъл екипиран: нож, фенерче, велосипедна верига, гротескна пародия на планинската екипировка на бой-скаут. Чудех се с какво ли още се беше подсигурил.

* * *

Господин Райт хваща ръката ми и отново ме облива огромна вълна на благодарност; вече не отблъсквам ничия проява на доброта.

— Призна, че неговият ген за увеличаване на човешкия коефициент на интелигентност водел до две неща. Той засягал не само капацитета на паметта, но и дейността на белите дробове. Което означаваше, че при раждането си бебетата не са могли да дишат.

Толкова съжалявам, Тес.

— Каза ми, че ако бебетата бъдат интубирани веднага след раждането, ако им се помогне да дишат известно време, тогава всичко щяло да е наред. Щели да оцелеят.

* * *

Беше ме повалил на пода, върху лявата ми страна. Влажният студ от цимента пропиваше в тялото ми. Опитах се да помръдна, но крайниците ми тежаха неимоверно. Сигурно ми беше сипал опиат в чая. Можех да разчитам единствено на думите, за да остана жива.

— Но ти не си им помогнал да дишат, нали? На Хавиер. На бебето на Хати.

— Не бях виновен аз. Ставаше дума за рядко белодробно заболяване и някой щеше да започне да задава въпроси. Просто трябва да ме оставят да свърша цялата работа сам. Тогава няма да има никакви проблеми. Заради останалите е, тълпят се около мен, не ми дават никакво пространство.

— Значи си излъгал за причината, довела до смъртта на бебетата?

— Не можех да рискувам хората да започнат да задават въпроси.

— А аз? Едва ли ще изимитираш второ самоубийство след това на Тес? Едва ли ще се опиташ да хвърлиш върху мен вината за собствената ми смърт така, както си направил с Тес? Защото ако се случи втори път, в полицията ще се усъмнят.

— Да го изимитирам? Караш го да звучи толкова обмислено. Не съм го планирал, казах ти. Можеш и сама да го видиш, като отчетеш грешките, които съм допуснал, нали? Планирал съм изследователската си работа и експеримента си до най-малкия детайл, но не и това. Бях принуден да стигна до тук. Дори им платих, по дяволите, като през цялото време изобщо не ми мина през ума, че може да изглежда подозрително! Не ми и хрумна, че може да се свържат една с друга.

— Защо си им платил?

— От доброта, нищо повече. Исках да съм сигурен, че ще си купуват сваятна храна, така че да се осигурят оптимални условия за растящия плод. Трябваше да ги похарчат за храна, не за никакви проклетни дрехи!

Не се осмелих да го попитам дали има и други жени, и ако да — колко. Не исках да умра с тази информация в съзнанието си. Но имаше други неща, които трябваше да узная:

— Защо избра Тес? Защото е нямала партньор? Защото е била бедна?

— И католичка. При католичките вероятността да направят аборт, когато разберат, че нещо не е наред с плода, е много по-малка.

— И Хати ли е католичка?

— Милиони филипинци са. Хати Сим не вписа името на бащата във формуляра си, но не пропусна да отбележи религиозната си принадлежност.

— Нейното бебе имало ли е кистозна фиброза?

— Да. Когато ми беше възможно, едновременно лекувах кистозната фиброза и тествах моя ген. Но нямаше достатъчно бебета, които да отговарят на критериите.

— Като Хавиер?

Той мълчеше.

— Тес разбра ли за твоя експеримент? Затова ли я уби?

Той се поколеба за момент. Тонът му беше изпълнен със самосъжаление; мисля, че искрено се надяваше да го разбере.

— Има и още едно последствие, което не бях предвидил. Генът ми отива в яйчниците на майките. Това означава, че във всеки яйчник настъпва една и съща генетична промяна и че ако жените решат да имат и други деца, те щяха да се родят със същия белодробен проблем. Аз, разбира се, не можех да съм сигурен, че ще съм там, когато се роди

следващото им бебе или по-следващото. Хората сменят къщите, градовете си. Но в един момент някой щеше да разбере какво става. Ето защо се наложи да направя хистеректомия на Хати. При Тес обаче раждането настъпи изключително бързо. Когато пристигна в болницата, разкритието ѝ вече беше голямо. Нямах време за цезарово сечение, какво остава за спешна хистеректомия.

Ти нищо не беше открила.

Беше те убил, защото тялото ти е било живо доказателство срещу него.

* * *

Хората около нас започват да напускат парка, от зелена, тревата става сива, въздухът захладнява. Костите ме болят от студ и аз се концентрирам върху топлата ръка на господин Райт.

— Попитах какво го е накарало да го направи; предположих, че всичко може да е било заради пари. Той страшно се разгневи, каза ми, че мотивът му не бил продиктуван от алчност. Помислите му били чисти. Каза, че нямало да може да продаде ген, който не бил законно тестван. Славата също не го била мотивирала. Не можел да публикува резултатите си.

— А разкри ли изобщо каква е била причината?

— Да.

Ще ти кажа какво ми каза той тук, в този сиво-зелен парк, на студения и свеж въздух. Няма нужда да се връщаме в онази сграда, за да чуем думите му.

— Каза, че някога науката е разполагала със същата власт, за която е претендирала и религията, само че тази власт е истинска и доказуема, а не суеверна и лицемерна. Че чудесата не се случват в църквите от петнадесети век, а в изследователските лаборатории и

болниците. Че в спешните отделения мъртвите се връщат към живот; че недъгавите отново прохождат с помощта на изкуствени стави; слепите проглеждат с помощта на лазерната хирургия. Каза ми, че през новото хилядолетие има нови богове с реални доказуеми сили и че тези богове са учените, които подобряват човешката раса. Каза, че един ден неговият ген ще влезе в генния поток, без да причинява никакви вреди, и че тогава ние, човешкият род, неизбежно ще се променим към по-добро.

Неговата арогантност беше огромна, оголена и шокираща.

* * *

Той светна в лицето ми с фенерчето и вече не можех да го виждам. Продължавах с опитите си да помръдна, но тялото ми беше прекалено упоено от чая, за да реагира на командите за действие, които мозъкът ми му крещеше.

— Нарочно си я последвал в парка през въпросния ден?

Ужасявах се да го чуя, но трябваше да знам как си умряла.

— Когато момчето си тръгна, тя седна на една пейка и започна да пише писмо в снега. Изключително, не мислиш ли?

Той ме погледна, чакайки отговор, сякаш водехме нормален разговор, и аз разбрах, че ще съм първият и последният човек, на когото щеше да разкаже своята история. Нашата история.

— Изчаках малко, за да се уверя, че момчето няма да се върне. Около десет минути, може би. Тя изпита облекчение, когато ме видя, казах ти го, нали? Усмихна ми се. Имахме добра връзка. Бях взел със себе си термос с горещ шоколад и ѝ сипах една чаша.

* * *

Сега сивият парк потъмнява, обагря се в меки теменужно пурпурни и черни цветове.

— Каза ми, че горещият шоколад бил пълен с разтворен опиат. След като я упоил, я завлякъл в тоалетната.

Смазана съм от умора, завалявам думите. Представям си ги как пълзят напред, бавни и грозни.

— И тогава ѝ прерязал вените.

Ще ти кажа какво ми каза той; имаш право да знаеш, въпреки че за теб ще е болезнено да го чуеш. Не, болезнено е напълно погрешната дума. Дори споменът за гласа му ме изпълва със страх, все едно съм на пет години, сама в тъмното, и убиец разбива вратата ми, а няма кой да ми помогне.

— *За един лекар е лесно да направи разрезите. Нямам предвид в началото. Първият път, когато лекар среже кожата, има чувството, че наранява човека. Кожата, най-големият човешки орган, покрива цялото тяло, а ти нарочно я разрязваш. Но след първото изживяване усещането за нещо нередно изчезва, защото знаеш, че това ще ти даде възможност да извършиш животоспасяваща операция. Рязането вече не е жестока, а необходима стъпка в процеса на изцеляването.*

Топлите пръсти на господин Райт се стягат около моите.
Вече изобщо не усещам краката си.

* * *

Чувах как сърцето ми удря силно и забързано по цимента; единствената част от цялото ми тяло, която беше нащрек, докато гледах към похитителя си. И тогава, за мое най-голямо удивление, го видях да слага ножа във вътрешния джоб на сакоето си.

Оптимизмът загря изтръпналото ми тяло.

Той ми помогна да седна.

Каза ми, че нямало да ми пререже вените, защото свръхдозата щяла да е по-малко подозрителна от ножа.

Не мога да повторя действителните му думи. Просто не мога.

Каза, че ми сложил достатъчно седатив в чая, за да не съм в състояние да се боря или да избягам. И че сега щял да ми даде фатална доза. Увери ме, че ще умра спокойно и без болка, и фалшивата доброта, с която изричаше думите, ги направи непоносими, защото с тях той всъщност успокояваше собствената си съвест.

Каза, че бил донесъл опиат със себе си, но нямало да му се наложи да го използва.

Извади една кутийка от джоба си — сънотворните таблетки, които Тод ми беше донесъл от Щатите, предписани от личния ми лекар. Трябва да ги беше открил в шкафа в банята. Подобно на велосипедната верига, ножа и фенерчето, кутийката с приспивателно показваше колко детайлно беше планирал всичко и аз разбрах защо предварително обмисленото убийство е толкова по-лошо от спонтанното; той е бил зъл много по-дълго време от времето, което щеше да му е необходимо, за да ме убие.

* * *

Здрачът беше довел хладината на тъмнината. Сега затварят портите, последните младежи си събират багажа. Децата вече сигурно са си у дома, готови за къпане и лягане, но господин Райт и аз оставаме, още не сме свършили. По някаква причина не са ни накарали да напуснем пределите на парка. Може би не ни бяха забелязали. И съм благодарна за това, защото трябва да продължа. Трябва да стигна до края.

Краката ми вече са напълно безчувствени и аз се притеснявам, че на господин Райт може да му се наложи да ме изнесе на гръб от парка. А може би ще предпочете да извика линейка, която да дойде чак до тук, на място. Но първо ще завърша разказа си.

* * *

Започнах да го моля. И ти ли го беше правила? Мисля, че да. Мисля, че подобно на мен, ти също отчаяно си искала да останеш жива. Но това, разбира се, не е подействало, само го е ядосало. Докато

той развинтваше капачето на кутийката с хапчета, събрах последните остатъци от физическа енергия и се опитах да използвам логически аргументи.

— Ако ме открият тук, на същото място, на което откриха Тес, в полицията със сигурност ще се усъмнят. И това ще ги накара да поставят под съмнение както моята смърт, така и тази на сестра ми. Истинска лудост е да го правиш тук, нали?

За момент раздразнението изчезна от лицето му и Уилям спря да развинтва капачката. Бях спечелила отсрочка в този перверзен безсмислен дебат.

После той се усмихна, сякаш за да увери и мен, и себе си, че не бе необходимо да храня подобни притеснения.

— Помислил съм за това. Но в полицията знаят в какво състояние си изпаднала след смъртта на Тес; вече те смятат за малко смахната, нали така? Но дори и да не са го схванали, всеки психиатър би им обяснил, че ти си избрала това място. Че си искала да се самоубиеш там, където е умряла по-малката ти сестра.

Той махна капачката.

— В края на краищата, ако трябва да търсим някаква логика, кой нормален човек би избрал да сложи край на живота на двама души в една и съща сграда?

„Край на живота“. Той превръщаше бруталното убийство в пасивен акт; все едно че ставаше дума за оказана помощ при евтаназия, а не за убийство.

Докато исипваше хапчетата в шепата си, се зачудих, кой би се усъмнил в причините за самоубийството ми или би свидетелствал за състоянието на психиката ми. Доктор Никълс, на когото като побъркана бях изпяла приспивната песничка? Дори на последната ни среща да си беше помислил, че не съм човек, който би пристъпил към самоубийство, вероятно щеше да се усъмни в диагнозата си така, както се беше усъмнил в правотата на твоята, и щеше да се обвини, че не е забелязал издайническите признаци. А детектив Хайнс? Той вече ме смяташе за свръхемоционална и ирационална, а се съмнявах, че детектив Финбъро, дори и да искаше, би могъл да го убеди в обратното. Тод смяташе, че „не съм способна да приема фактите“, и мнозина бяха съгласни с него, макар и да бяха прекалено любезни да не ми го заявят в очите. Биха си помислили, че изпаднала в

емоционалния водовъртеж след смъртта ти, депресирана и загубила реална представа за нещата, лесно бих могла да реша да се самоубия. Разумният конвенционален човек, който бях само допреди няколко месеца, никога нямаше да бъде открит на това място, мъртъв от прием на свръхдоза сънотворни. Биха се усъмнили във версията със самоубийството за нея, но не и за мен — не и за човека, в който се бях превърнала.

Ами мама? Бях ѝ казала, че съм на път да разбера какво се е случило с теб, и знаех, че тя ще съобщи това на полицията. Но също така знаех, че няма да ѝ повярват или по-скоро ще се усъмнят в онова, което аз ѝ бях казала. И си помислих, че след известно време мама също щеше да почне да се съмнява, че съм била на прага на истината, защото би предпочела да носи чувството за вина заради самоубийството ми, отколкото дори за момент да си представи, че съм изпитала подобен страх. Непоносимо ми беше да си представя скръбта ѝ, когато всичките ѝ деца щяха да са мъртви и вече нямаше да има кой да я утеши.

— Кой може да накара другия да погълне насила шепа хапчета?

Той опря ножа в гърлото ми; усещах студеното метално острие върху топлата си кожа.

— Аз не съм такъв човек. Това е кошмар и аз съм просто един непознат.

Мисля, че очакваше да го съжаля.

Притисна шепата с хапчета към устата ми. Кутийката беше пълна, което означаваше най-малко дванадесет таблетки. Дозата беше една на двадесет и четири часа. По-големият прием беше опасен. Помня, че бях го чела в указанията върху етикета. Знаех, че дванадесет ще са повече от достатъчно, за да ме убият. Спомних си за онзи случай, в който Тод ме посъветва да взема една таблетка, а аз бях отказала, защото исках да съм с ясно съзнание; защото не ми бяха позволени няколко часа дрогирано откъсване от действителността, колкото и много да копнеех за него; защото знаех, че вземането на сънотворно ще бъде страховито отстъпление, което щях да поискам да повторя отново и отново. Ето за какво си мислех, докато той тикаше хапчетата в устата ми, а езикът ми напразно се опитваше да го спре.

После сипа в устата ми вода от една минерална бутилка и ми нареди да преглътна.

Вече е тъмно, наоколо е черно. Мисля си за всички нощни създания, които излизат навън сега, когато хората са се прибрали у дома. Сещам се за онази книжка с приказки, която имахме с теб и в която се разказваше как плюшените мечета излизат да играят в парка през нощта.

Ето го мечето от номер три, пуска се по пързалката.

— Биатрис?

Господин Райт ми помага, подканя ме и ме убеждава да се съвзема, за да успея да завърша показанията си. Ръката му продължава да държи моята, но вече едва виждам лицето му.

— Някак си успях да избутам хапчетата между зъбите и вътрешната страна на бузите си. Струва ми се, че водата изми надолу само една, може би две таблетки. Но знаех, че няма да мине много време и те ще се разтворят в слюнката ми. Искях да ги изплюя, но фенерчето му продължаваше да осветява лицето ми.

— И после?

— Уилям извади едно писмо от вътрешния джоб на самото си. Беше от Тес до мен. Онова, което беше писала на пейката в парка, непосредствено преди да умре.

Млъквам, сълзите ми капят по тревата, а сигурно и върху господин Райт, трудно ми е да определя в тъмното.

— Той отмести лъча на фенерчето върху писмото й, за да ми го прочете. Светлината вече не падаше върху мен. Разполагах с кратка възможност. Отпуснах глава към коленете си и изплюх сънотворните таблетки в скута си. Паднаха в гънките на палтото ми и не вдигнаха никакъв шум.

Знаеш какво си ми писала, но аз чувах гласа на Уилям, не твоя; гласът на Уилям ми разказваше за страха ти, за отчаянието ти, за мъката ти. Гласът на твоя убиец ми разказваше как си вървяла по улиците и си прекосявала парковете, прекалено уплашена да останеш сама в апартамента, как си крещяла нагоре към мрачното зимно небе към един бог, в който вече не си вярвала — крещяла си му да ти върне

детето. И как си мислела, че това също е признак, че полудяваш. Твоят убиец ми разказа как не си могла да разбереш защо не идвам, защо не ти се обаждам, защо не вдигам телефона, когато ме търсиш. Мъжът, който те беше убил, ми разказваше колко си била сигурна, че трябва да съм имала сериозна причина; и гласът му, докато изговаряше написаните от теб думи, омърсяваше вярата ти в мен. Но в края на писмото ти твоят нежен глас ми прошепна иззад неговия:

Сега, точно в този момент, имам нужда от теб, Бий. Моля те.

Тогава, както и сега, думите ти извикаха сълзи върху лицето ми.

— Той върна писмото обратно в джоба си, предполагам, че възнамеряваше да го унищожи по-късно. Не съм сигурна защо го беше запазил, нито защо ми го беше прочел.

Но мисля, че — както малко по-рано стана при мен и господин Райт — чувството му за вина отчаяно се нуждаеше от малко компания.

Сега, точно в този момент, имам нужда от теб, Бий. Моля те.

Искаше да ме накара да се почувствам толкова виновна, колкото се чувстваше той самият.

— И после? — пита господин Райт, който трябва да ме подтиква да говоря, за да е сигурен, че ще си спомня всичко. Но вече почти сме свършили.

— Изключи телефона ми и го сложи до вратата — там, където не можех да го стигна. После извади един мой шал от джоба си; трябва да го беше взел от апартамента. Завърза го през устата ми.

Докато правеше това, в главата ми нахлуха панически мисли. Всяка следваща се блъскаше в предишната — цяла магистрала с шест платна от мисли; всички те се появяваха едновременно, дръпваха се назад, опираха калник в калник, неспособни да се измъкнат, и аз си мислех, че някои от тях ще излязат на свобода с един прост писък, други — с плач, трети — с прегръдка. Повечето ми мисли бяха станали първични и физически. Преди не бях си давала сметка, че телата ни са тези, които мислят най-усилено и че поради тази причина е толкова жестоко да сложиш превръзка през устата на някого. Не защото не можех да извикам за помощ — кой ли би ме чул в една празна сграда наскреж един пуст парк? А защото не можех нито да изпищя, нито да изплача, нито дори да простена.

— Тогава пейджърът му се обади. Той позвъни в болницата от мобилния си телефон и каза, че тръгва натам. Предполагам, че би изглеждало прекалено подозрително, ако не отиде.

Чувам се как притаявам дъх в тъмното.

— Биатрис?

— Притесних се, че Кася може да е почнала да ражда и че заради това го бяха потърсили.

Ръката на господин Райт уверено ме държи в тъмното. Усещането на кокалчетата на пръстите му върху меките ми длани е успокояващо.

— Той провери превръзката през устата ми, както и тези на ръцете и краката ми. Каза, че по-късно щял да се върне и да ги свали, за да няма какво да събужда подозрения, когато бъда открита. Все още не знаеше, че бях изплюла по-голямата част от таблетките. Но аз знаех, че ако се върнеш и ме завареше жива, нямаше да се колебае да използва ножа си, както беше направил с Тес.

— Ако ви завареше жива?

— Не бях сигурна колко хапчета бях глътнала, нито какво количество от сънотворните се беше разтворило в слюнката ми; нямаш представа дали е достатъчно да ме убие.

Опитвам се да се концентрирам върху ръката на господин Райт.

— Той излезе. Няколко минути по-късно пейджърът ми се включи. Уилям беше изключил мобилния ми телефон, но не знаеше, че имам и пейджър. Опитах се да се убедя, че Кася ме търси по някакъв тривиален въпрос. В края на краищата, бебето й трябваше да се роди чак след три седмици.

Да, също като при теб.

Господин Райт гали пръстите ми и от нежността на жеста му ми иде да заплача.

— После?

— Беше взел фенерчето със себе си. Никога през живота си не бях оставала в такава пълна тъмнина.

Бях сама в черното. Катранено черно. Катран, който е направен от смола.

Чернотата миришеше на загнило, беше проядена от страх. Полепна по лицето ми, проникна задушаваща в носа и устата ми. Започнах да потъвам и си спомних как по време на една почивка в

Скай ти излезе от морето, плюеща вода и със зачервени страни. *Нищо ми няма! Само малко морска вода влезе не където трябва!* Поех си дълбока глътка въздух. Чернилката запуши дробовете ми.

Видях как тъмнината се движи — живо чудовище, изпълващо сградата и нощта навън; никакво небе не можеше да го побере. Усещах как ме дърпа със себе си към вакуум от празен страх — далеч от светлината, живота, любовта, надеждата.

Представих си мама в нейния шумолящ копринен пенъор, излъчваща аромат на крем за лице, да приближава към нашите легла, но споменът за нея бе заключен в детството и не можеше да освети тъмнината.

Чакам господин Райт да ме подкани да продължа. Но няма какво повече да му кажа. Най-сетне стигнахме до края.

Вече всичко е свършено.

Опитвам се да раздвижа ръце, но те са здраво завързани една за друга с вратовръзката. Пръстите на дясната ми ръка са здраво вкопчени около лявата ми китка. Чудя се дали понеже съм деснячка, дясната ми ръка изпълнява ролята на успокоител.

Сама съм в катранената чернота, лежа на циментовия под.

Устата ми е суха като пергамент. Острият студ от пода се е просмукал в тялото ми. То е вцепенено чак до костите.

Започвам писмо до теб, моята обична по-малка сестра. Представям си, че е неделя вечерта, най-сигурното време за мен, и че съм заобиколена от представители на пресата, очакващи да им разкажа историята ни.

Моя скъпа Тес,

Бих дала всичко, за да съм с теб точно сега, в този момент, да те хвана за ръката, да те погледна в лицето, да чуя гласа ти. Как е възможно докосването, виждането и чуването — всички тези сензорни рецептори, оптични нерви и вибриращи тъпанчета — да бъдат заменени от

едно писмо? Но ние и преди сме успявали да използваме думите като посредници, нали така?

Спомням си за пансиона и за първото ти писмо до мен, онова, което беше написала с невидимо мастило, и за това, че от онзи момент нататък за мен добротата винаги е имала дъх на лимони...

И докато мисля за теб и разговарям с теб, отново мога да дишам.

Трябва да са минали часове, така че той сигурно скоро ще се върне. Не зная колко приспивателно съм погълнала, но през цялата вечер усещам как апатията на умората изсмуква топлината от тялото ми и яснотата от мозъка ми. Мисля, че на няколко пъти изпадах в безсъзнание и идвах на себе си, но как бих могла да съм сигурна в тази пълна тъмнина? Но ако е било така, в моментите на принудителен сън аз не спирах да ти говоря и може би именно тогава представите ми са били странно живи.

Сега съм напълно будна, всичките ми сетива са напрегнати и изострени; трябва да е заради адреналина — хормонът на борбата или бягството, който е достатъчно мощен, за да накара едно сърце отново да забие след сърдечна смърт; достатъчно мощен, за да ме върне в съзнание.

Опитвам се да помръдна, но тялото ми е все така упоено и изтръпнало, а превръзките са прекалено стегнати. Имам чувството, че тъмнината е плътна — не е кадифена, гладка и мека, както я описват в приказките, а наелектризирана от страх и ако я прободеш, ще откриеш, че зад нея клечи твърдо назъбено зло. Чувам как нещо се отдалечава от лицето ми, докато лежа върху цимента. Мишка? Буболечка? Загубила съм способността си да осъзнавам звуците. Усещам страната си охлузена, сигурно е притисната към някоя малка грапавина върху цимента.

Ами ако онова, което ме държи будна, не е адреналинът? Сега съм в пълно съзнание. Може би съм погълнала по-малко лекарство, отколкото си мислех — или по някакъв начин въпреки свръхдозата бях минала от другата страна и бях оцеляла.

Но няма значение. Дори тялото ми да не е фатално упоено, аз съм завързана, устата ми е запушена и скоро Уилям ще се върне. Тогава ще разбере, че съм жива. И ще използва ножа си.

Така че, преди да се появи, искам да ти обясня как точно стоят нещата. Всичко се случи точно така, както ти го разказах, като

започнем с обаждането на мама, когато ми съобщи за изчезването ти, и стигнем до момента, в който Уилям ме остави да умра тук. Но краят ми ще е същият като твоя, в тази сграда, неразказан. Нямах смелостта да се изправя очи в очи с този факт или може би просто твърде много обичам живота, за да го оставя да си отиде толкова спокойно. Не можех да си представям щастлив край като от холивудски филм, но си представих край, който е справедлив. И го направих да звучи възможно най-истински — моето въображаемо бъдеще, в което ще съм в безопасност, където всички детайли ще са на мястото си.

Притеснявам се, че очакваш детектив Финбъро да се появи и да ме спаси, но мисля, че малко си се усъмнила, когато ти разказах за обяда ни в „При Карлучио“. Това беше само една фантазия, удобен килим, който да си постеля, за да не лежа върху голия циментов под. Не беше огромна проява на смелост или достойнство от моя страна, но знам, че ме разбираш.

И мисля, че вече си се досетила: няма никакъв господин Райт. Измислих си този адвокат не само за да мога да изиграя своята роля в един справедлив финал — процес и присъда за виновника, — а защото той щеше да ми позволи да се придържам към достоверните факти и стриктната хронология на събитията. Имах нужда от човек, който да ми помогне да разбере какво точно се беше случило и защо, и който да ме предпази от опасността да полудея. Не знам защо за мен е толкова важно да съм в пълно съзнание и с ясен разсъдък, когато умирам, но е факт. Знам, че без него писмото ми до теб щеше да е просто един вик на изтощеното ми съзнание, гневно отчаяние, в което да се удавя.

Направих го добър и безкрайно търпелив, докато му разказвах историята ни; измислих си, че и той е загубил близък човек, за да може да ме разбере. Може би съм по-голяма католичка, отколкото съм смятала — превърнах го в свой изповедник, но такъв, който въпреки че знае всичко за мен, в някое въображаемо бъдеще да може да ме обикне. И през дългите часове той стана по-реален, отколкото тъмнината наоколо ми; нещо повече от обикновен продукт на едно отчаяно въображение; придоби своя собствена идентичност и прищевки, с които трябваше да се съобразявам; защото той невинаги правеше онова, което аз исках, нито служеше на целта, заради която го бях измислила. Вместо да ми помогне да създам картина на художник

поантилист, в която да изобразя всичко случило се, аз направих огледало и за пръв път се видях в него такава, каквата съм.

А около него поставих влюбена секретарка, лакирани нокти, нарциси, машина за кафе и разни незначителни детайли, които, преплетени заедно, образуваха едно въже на нормалност — защото докато падах над пропастта на ужаса, а тялото ми ставаше безконтролно, разтрисано от гадене и спазми на страх, имах нужда да се хвана за нещо.

Направих офиса му много светъл, а лампата — вечно включена. И вътре винаги беше топло.

Пейджърът ми издава звук. Искам да запуша уши, за да не го чувам, но с тези вързани на гърба ми ръце това е невъзможно. Не е спрял да звъни цяла нощ, на всеки двадесетина минути, струва ми се, въпреки че не мога да съм сигурна от колко време съм в пълно съзнание. Мисълта, че не мога да помогна на Кася, ми е непоносима.

Чувам звука на дърветата отвън, шумоленето на листата, скърцането на клоните; не съм имала представа, че дърветата могат да вдигат толкова много шум. Но засега не чувам стъпки.

Защо не се връща? Сигурно защото Кася ражда и той е при нея през цялото време, дори в този момент. Но ако продължавам да мисля за това, ще полудея, затова се опитвам да убедя сама себе си, че може да са го повикали в болницата по хиляди други причини. Той е лекар, пейджърът му не спира да звъни. В болницата му се раждат по пет хиляди бебета на година. Извикали са го за някой друг.

И може би детектив Финбъро наистина разследва повторно обстоятелствата около твоята смърт, както ми беше казал, че ще направи, и вече е арестувал Уилям, и сега е на път да ме спаси. Това не е просто необосновано желание от моя страна; детектив Финбъро е способен полицай и свестен човек.

Или може би професор Росен е решил да постъпи правилно в настоящето, рискувайки следата, която иска да остави в бъдещето. Може би е заложил на карта целия си експеримент и цялата си академична слава и е отишъл в полицията. Той иска да направи добро, да лекува хората и неговите амбиции — слава, известност, дори пари — са толкова човешки в сравнение с арогантната страст на Уилям към чистата власт. Той дойде на погребението ти и ми разкри какво става, макар първоначално да не направи нищо с тази истина. Предпочитам

да вярвам, че професор Росен дълбоко в себе си е добър човек, макар и суетен. Избирам да мисля най-доброто за него.

Може би някой от тези двама мъже е задвижил колелото, което да доведе до ареста на Уилям и моето спасение. И ако напрегна максимално слуха си, мога ли да доловя воя на сирена в нощната неподвижност?

Чувам шепота на листата, стоновите на клоните и знам, че за мен не вят сирени.

Но ще си позволя една последна фантазия и надежда. Че в крайна сметка Кася не е почнала да ражда. Вместо това както обикновено се е прибрала у дома за нейния урок по английски, научила е цели страници с оптимистични думи и е готова да ми ги каже. Уилям не знае, че тя живее при мен; не знае и това, че след смъртта ти съм осъществила както трябва целта си да стана човек, който наистина да го е грижа за другите. Така че когато не ме заваря там и след като не успее да се свърже с мен по мобилния ми телефон или пейджъра, тя ще разбере, че нещо изобщо не е наред. Въздушният ми замък изглежда егоистичен, но трябва да ѝ кажа, че бебето ѝ се нуждае от помощ, за да диша. Така че си представям, че тя е отишла в полицията и е настояла да ме потърсят. Веднъж вече ме беше защитила, макар да знаеше, че ще си изпати заради това, така че ще притисне детектив Хайнс.

Пейджърът ми отново извънхва и фантазията ми се пръска на остри парчета.

Чувам птици. За момент си мисля, че това трябва да е утринният хор и че вече е сутрин. Но навън все още е тъмно и птиците трябва да са се объркали. Или по-вероятно ми се причува, повлияна от лекарството. Спомням си последователността, която Еймиъс ми беше изредил: косовите, червеношийките, орехчетата, жълтеникавокафявите улулици, чинките, коприварчетата, дроздовете. Помня и твоите думи, че градските птици загубват способността си да пеят една на друга и че двамата с Тод приличаме на тях. Надявам се, че съм включила това в писмото си до теб. Казах ли ти, че потърсих повече информация за птичето пеене? Разбрах, че когато една птица пее, няма значение дали навън е тъмно и дали короните на дърветата са гъсти, защото песента ѝ може да проникне през предметите или да ги заобиколи, и винаги може да бъде чута, дори на далечно разстояние.

Знам, че никога не бих могла да летя като теб, Тес. Първия път, в който опитах, или си мислех, че опитвам, се озовах тук, завързана и повалена върху циментовия под. Така че ако това беше летене, бях катастрофирала много зрелищно. Но удивителното е, че не съм пречупена. Не съм унищожена. Обезумяла съм от ужас, цялата се треса, повръща ми се от страх, това — да. Но вече не изпитвам вътрешна несигурност. Защото докато търсех истината за смъртта ти, по някакъв начин бях открила, че съм различен човек. И ако по някакво чудо бъда освободена и фантазиите ми се превърнат в действителност, ако Уилям бъде арестуван, а Кася и бебето ѝ заедно с мен пътуват с автобуса към Полша, планината, за която така съм се вкопчила, ще се прекатури, докато не се изравни със земята, и тогава няма да имам нужда от издатини и спасителни въжета, защото ще ходя, ще тичам, дори ще танцувам. Ще живея живота си. И не мъката по теб ще събори планината, а обичта.

Мисля, че чувам някой да вика името ми, високо и леко, глас на момиче. Може да си го представям, звукова халюцинация, предизвикана от мислите ми за теб.

Знаеш ли, че и в Космоса има утринен хор? Предизвикан е от високоенергийни електрони, прихванати от радиационните полета около Земята. Тези електрони падат върху земната повърхност под формата на радиовълни, които звучат също като птиче пеене. Мислиш ли, че именно това са чували поетите от седемнадесети век, когато са измислили понятието „музика на сферите“? Чуваш ли тази музика там, където си сега?

Отново долавям името си по периферията на птичето чуруликане, съвсем слабо.

Мисля, че тъмнината избледнява до тъмносиво.

Птиците продължават да пеят, песните им вече се чуват по-ясно.

Гласове на мъже, цяла група, всички викат името ми. Сигурно и те са халюцинация. Но ако са действителни, трябва да извикам в отговор. Само че превръзката през устата ми е много стегната, а дори да не беше така, устните ми пак нямаше да са в състояние да произнесат дори звук. Бях се опитала да изплювам навън всяко количество слюнка от страх, че в нея може да има разтворено сънотворно, но после устата ми беше пресъхнала съвсем и в моите

фантазии секретарката на господин Райт не спираше да ми носи чаши с вода.

— Беата!

Гласът ѝ ясно се откроява сред гласовете на мъжете. Кася. Без съмнение. Истинска. Тя не ражда. Уилям не е с нея. Искam да се изсмея високо от облекчение. Но тъй като не мога да се смея с превръзка през устата, усещам как сълзите ми стоплят студените ми страни.

Уилям сигурно се беше оказал прав, че в полицията ме смятат за способна на самоубийство — сигурно по тази причина са приели на сериозно сигнала на Кася, че съм изчезнала. Може би — пак както беше предсказал той, — те бяха предположили, че това ще е мястото, което бих избрала да сложа край на живота си. Или може би двете думи *odcisk palka* от съобщението ми до Кася ги бяха довели тук?

С мъка различавам някакво петно по цимента. Наистина става по-светло. Сигурно се съмва.

— Беата!

Гласът ѝ вече е съвсем близко.

Пейджърът ми отново изпищява. Не е необходимо да отговарям, защото осъзнавам, че те използват сигнала му, за да ги отведе при мен. Значи през цялата нощ Кася не беше преставала да ми звъни не защото е имала нужда да съм с нея, докато ражда бебето си, а защото се е притеснявала за мен. Това е последният фрагмент от огледалото. Защото през цялото време всъщност тя се беше грижила за мен, а не аз за нея, нали? Беше дошла в апартамента ти през онази нощ, защото имаше нужда от подслон, но беше останала, защото скърбях и бях самотна. Именно нейните ръце, охлузени и насинени, ме бяха успокоили през онази нощ — първата нощ, в която бях спала нормално, откакто ти беше умряла. И когато ме караше да танцувам, когато не исках, и да се усмихвам, когато не ми се усмихваше, целта ѝ е била поне за малко да изпитам нещо различно от болката и гнева.

Същото се отнася и за теб. Мирисът на лимони би трябвало да е напълно достатъчен, за да ми напомни, че ти също се беше грижила за мен. Аз държах ръката ти на погребението на Лео, но ти здраво стискаше моята в отговор. И именно ти ми даде сили да изкарам тази нощ, Тес, фактът, че мислех за теб и разговарях с теб; ти ми помогна да дишам.

Чувам воя на сирена в далечината. Приближава. Права си: това е звукът, който известява, че цивилизованото общество се грижи за гражданите си.

Докато чакам да бъда спасена, знам, че съм съкрушена от мъка, но също и че смъртта ти не ме е сринала със земята. Защото ти си ми сестра и си във всяка фибра на тялото ми. И тази фибра е видима — две нишки ДНК, оплетени в двойна спирала във всяка клетка от тялото ми, доказващи съвсем очевидно, че двете сме сестри. Но има и други връзки, които ни свързват, които не биха могли да бъдат видени дори през лупата на най-силния електронен микроскоп. Свързани сме чрез смъртта на Лео, напускането на татко и загубени домашни пет минути след времето, в което трябваше да сме тръгнали за училище; от ваканциите в Скай и коледните ритуали (в пет и десет можеш да отвориш първия подарък от върха на висналия пред камината чорап, в пет и десет ти е разрешено да опипваш; преди това само гледаш, като преди полунощ дори не можеш да хвърлиш бърз поглед натам). Свързани сме със стотици хиляди спомени, които се просмукват в нас, престават да бъдат спомени и се превръщат в част от нашата същност. И в мен е онова момиченце, чиято коса с цвят на карамел се развява зад гърба му, докато лети с колелото, момичето, което погребва зайчето си, рисува експлозии от цветове, обича приятелите си и ми се обажда в най-неподходящите часове; момичето, което ме дразни и изпълва изцяло светостта на настоящия момент, което ми показва радостите в живота. И понеже си моя сестра, всичките тези неща са част от мен и аз бих направила всичко да можех да върна времето с два месеца назад и в този момент аз да съм навън и да викам твоето име, Тес.

На теб трябва да ти е било много по-студено. Снегът заглушаваше ли шума на дърветата? Беше ли смразяващо ледено и тихо? Стопляше ли те палтото, което ти бях подарила? Надявам се, че докато си умирала, си усещала колко много те обичам.

Отвън се чуват стъпки и вратата се отваря.

Толкова часове на черен ужас и безброй думи — и накрая всичко се свежда до толкова малко.

Съжалявам.

Обичам те.

Завинаги.

Бий.

Издание:

Розамънд Лъптън. Сестра

Английска. Първо издание

ИК „Ентусиаст“, София, 2011

Редактор: Мария Чунчева

Коректор: Александра Худякова

ISBN: 978-954-295-821-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.